

Nr. 14 – 2014
Side 2183-2339

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 14
Utgitt 2. desember 2014

Innhold

Side

Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet

2014

Nov.	7.	Lov nr. 66 om endr. i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner)	2183
Nov.	7.	Ikrafts. av lov 7. november 2014 nr. 66 om endringer i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner) (Nr. 1368)	2278
Nov.	3.	Deleg. av Finansdepartementets myndighet etter lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 118 annet ledd til Skattedirektoratet (Nr. 1388)	2303
Nov.	3.	Deleg. av Finansdepartementets myndighet etter lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 118 annet ledd til Toll- og avgiftsdirektoratet (Nr. 1389)	2304
Nov.	3.	Deleg. av Finansdepartementets myndighet etter lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 22–3 tredje ledd til Skattedirektoratet (Nr. 1390)	2304
Nov.	3.	Deleg. av Finansdepartementets myndighet etter lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 22–3 tredje ledd til Toll- og avgiftsdirektoratet (Nr. 1391)	2304
Nov.	14.	Ikrafts. av lov 20. juni 2014 nr. 41 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (rett til brukerstyrt personlig assistanse) (Nr. 1406)	2317
Nov.	14.	Ikrafts. av lov 15. august 2014 nr. 58 om endringer i patentloven (Nr. 1408)	2318
Nov.	21.	Ikrafts. av lov 21. juni 2013 nr. 104 om endringar i yrkestransportlova (gjennomføring av forordning (EF) nr. 1071/2009, 1072/2009 og 1073/2009 og endringar i organiseringa av løyvestyresmaktene mv.) (Nr. 1428)	2339

Kunngjøring av stortingsvedtak

2014

Nov.	18.	Endr. i stortingsgodtgjørelsesforskriften (besøksreiser for familien) (Nr. 1426)	1426
------	-----	--	------

Forskrifter

2014

Okt.	24.	Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges musikkhøgskole (Nr. 1339)	2225
Okt.	27.	Forskrift om en felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering (Nr. 1344) ...	2239
Okt.	29.	Forskrift til a-opplysningsloven § 12a om tilpasset innføring av a-ordningen (Nr. 1364)	2276
Okt.	31.	Forskrift om adgang til å utbetale redusert ytelse for visse persongrupper i institusjon (Nr. 1375)	2298
Okt.	31.	Forskrift om beregning av uføretrygd og pensjon under opphold i institusjon (Nr. 1376)	2299
Okt.	31.	Forskrift om overgangsregler for beregning av redusert ytelse under opphold i institusjon og under straffegjennomføring (Nr. 1377)	2299
Okt.	22.	Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (Nr. 1384) ...	2301
Okt.	31.	Forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond (Nr. 1387)	2302
Nov.	4.	Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak mot spredning av munn- og klovsyke til EØS-området (Nr. 1396)	2307
Nov.	12.	Forskrift om avgifter på lufthavnene til Avinor AS (Nr. 1423)	2330

Endringsforskrifter

2014

Okt.	4.	Endr. i forskrift til lov om lotterier m.v. (Nr. 1305)	2187
Okt.	14.	Endr. i forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører russisk flagg i Norges økonomiske sone og fiskerisone ved Jan Mayen i 2014 (Nr. 1306)	2188
Okt.	16.	Endr. i forskrift om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring (Nr. 1307)	2188
Okt.	16.	Endr. i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2014 (Nr. 1308)	2188
Okt.	16.	Endr. i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (Nr. 1309)	2189
Sept.	16.	Endr. i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer (Nr. 1311)	2189
Sept.	26.	Endr. i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler (Nr. 1312)	2189

Okt.	14.	Endr. i forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) (Nr. 1313)	2202
Okt.	17.	Endr. i forskrift om arbeidsrettede tiltak mv. og forskrift om tiltakspenger mv. (Nr. 1314)	2205
Okt.	17.	Endr. i forskrift om legemidler (Nr. 1315)	2206
Okt.	21.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av regnskapsloven av 17. juli 1998 nr. 56 (Nr. 1316).....	2206
Okt.	21.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2014 (Nr. 1317).....	2207
Okt.	22.	Endr. i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) (Nr. 1318).....	2208
Okt.	23.	Endr. i forskrift om prøveordning med elektronisk kommunikasjon med domstolene (Nr. 1319).....	2208
Okt.	23.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien og forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer av visse dyrearter (Nr. 1320).....	2209
Okt.	24.	Endr. i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff (eksplosivforskriften) (Nr. 1321).....	2209
Okt.	24.	Endr. i forskrift om omregning av uførepensjon til uføretrygd (Nr. 1322)	2212
Okt.	17.	Endr. i forskrift om adgang til og opphold på norsk territorium under fredsforhold for fremmede militære og sivile statsfartøyer (Nr. 1332)	2213
Okt.	24.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe (Nr. 1333)	2213
Okt.	24.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer fra visse dyrearter (Nr. 1334)	2214
Okt.	24.	Endr. i forskrift om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr (Nr. 1335).....	2215
Okt.	24.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien (Nr. 1336)	2216
Okt.	31.	Endr. i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (Nr. 1337)	2217
Okt.	22.	Endr. i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) (Nr. 1338).....	2218
Okt.	24.	Endr. i forskrift om lufttrafikkledelse (Nr. 1340).....	2233
Okt.	27.	Endr. i forskrift om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) (Nr. 1341)	2234
Okt.	27.	Endr. i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) og i forskrift om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (animaliekontrollforskriften) (Nr. 1342)	2235
Okt.	27.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer (Nr. 1343)...	2238
Okt.	16.	Endr. i forskrift om lokale opptak til Universitetet i Oslo (Nr. 1355)	2239
Okt.	21.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2014 (Nr. 1356).....	2240
Okt.	24.	Endr. i TSE-forskriften (Nr. 1357)	2240
Okt.	24.	Endr. i forskrift om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. (Nr. 1358).....	2257
Okt.	27.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 1359)	2267
Okt.	27.	Endr. i forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften) (Nr. 1360).....	2270
Okt.	28.	Endr. i forskrifter på luftfartsområdet (Nr. 1361).....	2271
Okt.	28.	Endr. i aromaforskriften (Nr. 1362)	2274
Okt.	29.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer (Nr. 1365).....	2277
Okt.	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter blåkkeite i 2014 (Nr. 1366).....	2278
Okt.	31.	Endr. i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 20. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1367)	2278
Okt.	23.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 1372).....	2294
Okt.	28.	Endr. i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil (Nr. 1373).....	2296
Okt.	30.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 1374).....	2296
Nov.	3.	Endr. i forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. (Nr. 1378).....	2300
Sept.	24.	Endr. i forskrift om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (Nr. 1383).....	2300

Okt.	27.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien (Nr. 1385)	2301
Okt.	28.	Endr. i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 1386)	2301
Nov.	4.	Endr. i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) (Nr. 1392) ...	2305
Nov.	4.	Endr. i forskrift om gjennomføring av konkurransereglene i EØS-avtalen mv. (Nr. 1393).....	2305
Nov.	4.	Endr. i produktforskriften (Nr. 1394).....	2305
Nov.	4.	Endr. i forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) (Nr. 1395).....	2305
Nov.	5.	Endr. i forskrift om sikkerhet ved leketøy (endringer i migrasjonsgrenser for barium, fastsettelse av grenseverdier for TCEP, TCPP, TDCP og Bisfenol A og endring i tillatt bruk av nikkel) (Nr. 1397).....	2308
Nov.	4.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2014 (Nr. 1400).....	2309
Nov.	5.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 1401).....	2309
Nov.	5.	Endr. i forskrift om bruksklasse, tillatt totalvekt og tillatt vogntoglengde for normaltransport, tømmertransport og kjøring med modulvogntog på riksveg (Veglisten riksveg) (Nr. 1402).....	2315
Nov.	5.	Endr. i forskrift om samvirkingsevnen i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring (Nr. 1403).....	2316
Nov.	6.	Endr. i forskrift om maskiner (Nr. 1404)	2316
Nov.	6.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 1405).....	2317
Nov.	14.	Endr. i forskrift 21. mars 1986 nr. 747 om kjørende og gående trafikk (trafikkregler) (Nr. 1407).....	2317
Nov.	14.	Endr. i patentforskriften (Nr. 1409).....	2318
Nov.	3.	Endr. i forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder og enkelte andre forskrifter (Nr. 1415).....	2321
Nov.	5.	Endr. i forskrift om biocider (biocidforskriften) (Nr. 1416).....	2325
Nov.	5.	Endr. i forskrift om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (Nr. 1417) .	2327
Nov.	10.	Endr. i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer og forskrift om samordnet innkreving av avgift på fisk og fiskevarer (Nr. 1418).....	2328
Nov.	10.	Endr. i forskrift om fremvisning av dyr (Nr. 1419).....	2328
Nov.	10.	Endr. i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) (Nr. 1420)	2329
Nov.	11.	Endr. i forskrift om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataforskriften) (Nr. 1421).....	2329
Nov.	11.	Endr. i forskrift om mobilitetsfremmende stønad (Nr. 1422).....	2330
Nov.	13.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd (Nr. 1424).....	2337
Nov.	18.	Endr. i utlendingsforskriften vedlegg 16 (tilføyelse av Hamnbukt hamn som godkjent anløpssted) (Nr. 1427).....	2339

Diverse 2014

Okt.	28.	Opph. av forskrift om tilskudd til håndtering av kadaver i hele landet og utrangerte verpehøns i Nordland, Troms og Finnmark (Nr. 1363).....	2275
April	8.	Regler for valg av menighetsråd (Nr. 1369).....	2278
April	8.	Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet (Nr. 1370).....	2285
Sept.	25.	Endr. i regler for valg av menighetsråd (Nr. 1371)	2294
Nov.	14.	Opph. av retningslinjer for markedsføring av statlige kontrollerte pengespill (Nr. 1410)	2321
Nov.	14.	Vedtak om sammenslåing av fylkesmannsembetet i Vest-Agder og fylkesmannsembetet i Aust-Agder (Nr. 1425)	2338

Rettelser

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 2. desember 2014

Nr. 14

---

7. nov. Lov nr. 66 2014

Lov om endringer i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner)

Prop.122 L (2013–2014), Innst.18 L (2014–2015), Lovvedtak 1 (2014–2015). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 21. oktober 2014. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet.
- 2 Lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt.

I

I lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt gjøres følgende endringer:

§ 2 andre ledd skal lyde:

Oppbudenes bestemmelse er å tjene til forsvar av landets interesser hvor som helst det kreves. Landvernet, som består av de 10 eldste årsklasser, kan brukes bare med den begrensning som Grunnloven § 25 fastsetter. Oppbudsinndelingen gjelder ikke for befal.

§ 3 første og andre ledd skal lyde:

Norske statsborgere er etter utskrivning vernepliktige fra 1. januar det året de fyller 19 til utgangen av det året de fyller 44. Norske statsborgere som også innehar fremmed statsborgerskap, er ikke vernepliktige her i riket såfremt konvensjon med den fremmede stat er til hinder for det.

Med de begrensninger som følger av konvensjon med fremmed stat, kan Kongen bestemme at verneplikt skal pålegges også enhver som uten å være norsk statsborger hører hjemme her i riket. En slik verneplikt er fri for militærtjeneste når staten er i krig med det land hvor vedkommende er eller sist var statsborger.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Enhver som blir antatt som frivillig i militær stilling eller som elev ved militærskole før den ordinære vernepliktsalder, er vernepliktig fra og med antagelsen.

§ 4 fjerde ledd oppheves. Nåværende femte ledd blir fjerde ledd og skal lyde:

Frivillige som nevnt i annet og tredje ledd, som ikke har fylt 18 år, skal ikke gis opplæring eller delta i stridsrelatert virksomhet, og skal straks fritas fra tjeneste dersom riket er i krig eller krig truer eller Forsvaret eller noen del av det er beordret satt på krigsfot.

§ 5 første ledd skal lyde:

I krig eller når krig truer kan det settes opp krigsforsterkning. Tjenestedyktige som ikke tilhører de faste oppbud (§ 2), er tjenestepliktige fra og med den dag de fyller 18 år til og med det år de fyller 55. Bestemmelsen i § 3 første ledd annet punktum, annet og fjerde ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 6 skal lyde:

Under krigstjeneste, under tjenestegjøring ved avdeling utenfor riket eller på tokt er enhver forpliktet til å bli stående i sitt oppbud inntil vedkommende kan erstattes av en annen.

§ 7 første og andre ledd skal lyde:

Vernepliktige er forpliktet til å overta den tjenestestilling i Forsvaret som de blir beordret til, og utføre den tjeneste som blir pålagt dem. Ingen kan mot sin vilje beordres til tjeneste med lavere grad enn den vedkommende er beskikket, tilsatt eller utnevnt i, med mindre særlige forhold i krig gjør slik beordring nødvendig.

Vernepliktige er forpliktet til å motta høyere grad og gjennomgå nødvendig utdanning. Med mindre graden er midlertidig eller gitt for et bestemt oppdrag, kan den bare fratras de vernepliktige hvis de har vist seg uskikket eller uverdig til å inneha den.

§ 8 skal lyde:

I den utstrekning ikke annet følger av ansettelsesvilkårene gjelder bestemmelsene i denne lov for tilsatt befal så lenge de er i tjeneste. Tilsvarende gjelder personell som ikke har alminnelig verneplikt etter denne lov, men som frivillig har inngått kontrakt om eller gitt skriftlig samtykke til styrkedisponering. For slike frivillige gjelder loven for kontraktstidens varighet.

Vernepliktige som utdannes til befal under førstegangstjenesten og som ikke er gitt tilsetning av ett års varighet eller mer utover førstegangstjenesten, følger med hensyn til verneplikt i fred den årsklasse de tilhører.

Alle andre befal, herunder befal som har avsluttet tilsetningsforholdet, er vernepliktige til og med det år de fyller 55.

I krig eller når krig truer er befal som på grunn av tidligere ansettelse i Forsvaret oppebærer pensjon, redusert lønn eller har rett til oppsatt pensjon, tjenesteppliktige ut over det år de fyller 55 så lenge de anses brukbare. Ved innkalling må ingen mot sin vilje beordres til tjeneste som etter gjeldende bestemmelser er tillagt lavere grad enn den de innehar eller innehadde ved avgangen, med mindre de ved sitt forhold har gjort seg uverdig til slik grad eller det foreligger forhold som nevnt i § 7 første ledd annet punktum.

Befal som nevnt i fjerde ledd er forpliktet til i fredstid å gjennomgå kortere kurser mv. som anses nødvendig for at de kan fylle den stilling de er bestemt for i krig.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder annet fastlønt og forhenværende fastlønt militært personell i den utstrekning Kongen bestemmer.

§ 11 skal lyde:

Førstegangstjenesten skal avtjenes uten unødig opphold. Den skal om mulig være avsluttet innen utløpet av det år den vernepliktige fyller 22, med mindre utsettelse med avgjørelsen om tjenestedyktighet etter § 30 første ledd, eller vedkommendes eget forhold har vært til hinder for det.

For vernepliktig med sivil opplæring av betydning for Forsvarets behov, herunder vernepliktige som nevnt i § 10 annet ledd, kan Kongen gi særregler om oppdeling av den samlede ordinære tjenestetid. Likeledes kan Kongen bestemme at utskrivning eller innkalling til tjeneste av enhver som er under slik opplæring skal utstå i inntil 2 år.

§ 12 første og andre ledd skal lyde:

Er innkalling blitt utsatt eller fremskutt, skal den vernepliktige utføre førstegangstjeneste som fastsatt for den årsklasse eller kontingent vedkommende innkalles sammen med. Når ikke særlige hensyn gjør seg gjeldende, skal den vernepliktiges etterfølgende ordinære tjeneste være av samme varighet som bestemt for egen årsklasse, og utføres sammen med egen årsklasse. Etter nærmere regler av Kongen kan bestemmelsen i første punktum fravikes for vernepliktig som får sin ordinære tjenestetid oppdelt i henhold til § 11 annet ledd.

Plikt til førstegangstjeneste i fred bortfaller når den ikke er påbegynt innen utløpet av det år den vernepliktige fyller 28. Hvis forsinkelsen er forårsaket av den vernepliktige, bortfaller plikten hvis tjenesten ikke er påbegynt innen utløpet av det år vedkommende fyller 33. Resterende førstegangstjeneste bortfaller ved utløpet av det år den vernepliktige fyller 28, når vedkommende har måttet sendes hjem ved eller etter fremmøte til tjeneste på grunn av sykdom, skade eller lignende. Hjemsendingen foretas etter beslutning av slik legemnd som nevnt i § 31 eller av vedkommende avdelingslege.

§ 20 skal lyde:

Enhver som oppholder seg her i riket, og som ikke åpenbart er helt udyktig til militærtjeneste, er utskrivningspliktig fra 1. januar i det år vedkommende fyller 18 år. De som er utenfor riket på dette tidspunktet, blir utskrivningspliktige straks de kommer hit.

Utskrivningsplikten opphører når verneplikten inntreffer eller når den utskrivningspliktige blir kjent fri for verneplikt. Utskrivningsplikten bortfaller dersom den utskrivningspliktige ikke blir innkalt til sesjon del 2 innen utløpet av det år vedkommende fyller 28 år.

Utskrivningen omfatter

1. innrullering av de utskrivningspliktige i Forsvarets verneplikts- og tjenesteregister; og
2. klassifisering av de utskrivningspliktige for å fastslå deres tjenestedyktighet og øvrige forutsetninger for tjeneste.

Enhver som ennå ikke er blitt utskrivningspliktig, kan etter nærmere bestemmelser av Kongen likevel tillates å bli utskrevet, men ikke tidligere enn fra 1. januar i det år de fyller 17 år. De er i så fall utskrivningspliktige så snart tillatelsen er meddelt dem.

I krig eller når krig truer kan Kongen gi nærmere regler om utskrivningsplikten. Kongen kan under slike forhold bestemme at utskrivningsplikten også skal omfatte enhver utenfor riket, og gi nærmere regler om fremgangsmåten ved utskrivningen. Reglene kan fravike denne lov.

§ 27 første, andre og tredje ledd skal lyde:

Sesjon holdes etter innrullering av ny årsklasse, og gjennomføres i to deler. Dersom frammøte til sesjon del 2 ikke har latt seg gjennomføre innen rimelig tid og klassifisering etter §§ 26 og 29 ikke har vært mulig, kan allikevel personell som ikke åpenbart er helt udyktige utskrives, og deres tjenestedyktighet avgjøres ved frammøte til tjeneste.

Sesjon del 1 innebærer at alle utskrivningspliktige avgir en egenerklæring uten at personlig frammøte kreves. Dette gjelder også utskrivningspliktige som ikke er blitt klassifisert tidligere og som ikke har fått utsettelse med utskrivning i henhold til § 21.

Sesjon del 2 innebærer personlig frammøte for klassifisering. Til sesjon del 2 kan innkalles utskrivningspliktige som på bakgrunn av sesjon del 1 anses egnet for tjeneste i Forsvaret, og utskrivningspliktige som ikke besvarer egenerklæringen i sesjon del 1. Også andre utskrivningspliktige og vernepliktige som skal undersøkes på ny, kan innkalles til sesjon del 2.

§ 30 tredje ledd første punktum skal lyde:

Med Stortingets samtykke kan Kongen treffe bestemmelse om fornyet legeundersøkelse og utskrivning av dem som er kjent udyktige.

§ 31 første ledd første punktum skal lyde:

Legekjenninger som er avgitt før den vernepliktiges første frammøte til tjeneste, og som ikke går ut på at vedkommende er udyktig til enhver militærtjeneste, kan tas opp til ny avgjørelse ved frammøtet.

§ 33 andre ledd skal lyde:

Sjøfolk fordeles til Marinen så langt det er behov for dem.

§ 35 skal lyde:

Resultatet av utskrivningen meddeles den enkelte på den måte Kongen bestemmer.

§ 36 skal lyde:

Vernepliktsverket fører et verneplikts- og tjenesteregister over alle utskrivningspliktige og vernepliktige.

Kongen gir nærmere bestemmelser om innhold og oppbevaring av opplysninger i verneplikts- og tjenesteregisteret.

§ 37 skal lyde:

Er noen forbigått ved utskrivningen og feilen blir oppdaget eller årsaken til forbigåelsen bortfaller, skal vedkommende utskrives så snart som mulig.

Blir det brakt på det rene at noen er feilaktig utskrevet, skal utskrivningen straks avsluttes og den utskrevne betraktes som ikke utskrevet.

§ 38 første ledd skal lyde:

Enhver vernepliktig kan uten hensyn til eget ønske omdisponeres til annen enhet i eller utenfor den forsvarsgren vedkommende opprinnelig er disponert til. Etter søknad kan den vernepliktige omdisponeres når vektige velferdsgrunner foreligger og tjenstlige hensyn ikke er til hinder for det.

§ 39 skal lyde:

I den utstrekning Kongen bestemmer skal utskrivningspliktige og vernepliktige gi melding om bortreise, flytting, utvandring og mønstring i utenriks fart. Kongen kan også gi bestemmelser om at de må ha tillatelse til å reise bort fra riket, utvandre eller mønstre i utenriks fart. I krig eller når krig truer, kan Kongen, med Stortingets samtykke treffe bestemmelser om reiseforbud, som kan omfatte også andre enn utskrivningspliktige og vernepliktige fra 1. januar i det år de fyller 17.

Den som på grunn av opphold utenfor riket ikke er utskrevet, skal melde seg for politiet straks vedkommende kommer til riket.

§ 40 første ledd skal lyde:

Enhver i utskrivnings- og vernepliktig alder plikter på oppfordring ved personlig frammøte eller skriftlig å gi opplysninger om forhold som har betydning for deres utskrivning og verneplikt og herunder å skaffe til veie attester og andre dokumenter som kreves framlagt. I rimelig utstrekning plikter de også på annen måte å godtgjøre riktigheten av sine opplysninger.

§ 43 skal lyde:

Enhver plikter selv å påse at sitt utskrivnings- og vernepliktsforhold i rett tid kommer under behandling.

Den som ikke får slike meddelelser eller ordrer med hensyn til forhold som nevnt i første ledd og som vedkommende etter sin alder og sine øvrige forutsetninger skal ha, plikter å melde fra om dette til politiet eller Vernepliktsverket.

§ 44 skal lyde:

Vernepliktig som har gjennomgått førstegangstjeneste kan etter nærmere bestemmelser av Kongen pålegges utenfor tjenestetiden å oppbevare og holde vedlike våpen med ammunisjon og utrustning som vedkommende skal møte med ved mobilisering.

§ 46 første ledd skal lyde:

Til bruk for utskrivning, rulleføring og innkalling til tjeneste plikter offentlige myndigheter og tjenestemenn, arbeidsgivere og fartøysførere, bestyrere og private lærestalter, ungdomshjem og sykehus, prester og forstandere i trossamfunn uten betaling å gi opplysninger, oppgaver og attestasjoner angående enhver mellom 17 og 45 år som er knyttet til dem eller registrert hos dem.

§ 46 tredje ledd første punktum skal lyde:

Politiet og norske utenriksstasjoner plikter på forespørsel å gi veiledning om utskrivnings- og vernepliktsforhold.

§ 46 tredje ledd tredje punktum oppheves.

§ 46 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hvis sesjonslege får forfall, plikter enhver lege på anmodning fra klassifiseringsnemnd eller høyere myndighet å overta vedkommendes funksjoner inntil avløsning kan skje.

§ 48 skal lyde:

Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt

1. unnlater å oppfylle meldeplikt etter §§ 39 eller 43, unnlater å innhente som nevnt i § 39 første ledd annet punktum eller overtrer reiseforbud gitt i medhold av § 39 første ledd tredje punktum;
2. uten gyldig forfall uteblir fra eller kommer for sent til møte som vedkommende er innkalt til i medhold av denne lov, møter i ikke edru tilstand, forlater møtet uten tillatelse eller ved sin opptreden hindrer eller forstyrrer møtets gang;
3. unnlater eller nekter å oppfylle noen av de plikter som vedkommende er pålagt etter §§ 40, 41 eller 42, gir uriktige opplysninger om forhold som nevnt i § 40 eller ved sin atferd eller på annen måte søker å villedede vernepliktsmyndighetene ved bedømmelsen av vedkommendes utskrivnings- eller vernepliktsforhold, eller
4. overtrer eller forsømmer de plikter vedkommende er pålagt å ta vare på i henhold til § 44.

I kapittel VI skal ny § 50 a lyde:

Kvinner født før 1. januar 1997 er ikke vernepliktige etter § 3 første ledd.

Kvinner som frivillig gjør tjeneste i Forsvaret, og som er født før 1. januar 1997, har styrkedisponerings- og tjenesteplikt som bestemt av Kongen med Stortingets samtykke. Enhver er utskrivningspliktig etter § 20 første ledd. Utskrivningsplikten for kvinner født før 1. januar 1997 opphører etter endt klassifisering.

II

I lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

Plikt til å gjøre tjeneste i Heimevernet har etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kongen

1. alle vernepliktige som forutsettes ikke kalt inn til annen militærtjeneste hverken i fred, ved styrkeoppbygging eller i en viss tid etter styrkeoppbygging, og
2. vernepliktsfrie i vernepliktig alder og eldre til og med det år de fyller 55, alle for så vidt de er kjent dyktige for heimevernstjeneste og ikke er eller ville vært fri for verneplikt på grunn av statsborgerlig forhold.

Enhver over vernepliktig alder kan pålegges tjeneste i Heimevernet i den utstrekning Heimevernets oppgaver på vedkommende sted ikke kan løses ved hjelp av pliktige i yngre alder og frivillige.

I krig har også enhver under vernepliktig alder tjenesteplikt i Heimevernet fra og med fylte 18 år, når vedkommende fyller vilkårene etter første ledd nr. 2.

§ 5 første ledd skal lyde:

Som frivillige i Heimevernet kan antas enhver som har fylt 16 år, herunder også vernepliktige i den utstrekning Kongen bestemmer. Disse vernepliktige kan ikke pålegges tjeneste i Heimevernet i den tid de er innkalt til annen militærtjeneste.

§ 6 andre ledd andre punktum oppheves.

§ 15 første punktum skal lyde:

For øyeblikkelig å styrke militær avdeling eller lignende utenom Heimevernet under dens oppsetting ved styrkeoppbygging eller krig, plikter heimevernsoldater i vernepliktig alder som er opplært til spesiell stilling eller tjeneste, etter pålegg å møte og tjenestegjøre ved avdelingen inntil vedkommende kan bli avløst.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

4. okt. Nr. 1305 2014**Forskrift om endring i forskrift til lov om lotterier m.v.**

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet 4. oktober 2014 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (lotteriloven) § 3. Kunngjort 21. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 24. februar 1995 nr. 185 til lov om lotterier m.v. gjøres følgende endringer:

§ 2 nytt tredje ledd skal lyde:

For behandling av søknader om tillatelse til turneringspoker i henhold til § 8 skal det betales et gebyr på kr 10 000. Det skal også betales et årlig gebyr på kr 60 000 for tilsyn og kontroll med poker-NM.

§ 5 andre ledd pkt. 4) skal lyde:

- 4) Lotteri med tillatelse etter § 7 eller § 8 i denne forskrift.

Ny § 8 skal lyde:

§ 8. Turneringspoker

Lotteritilsynet kan etter søknad gi én tillatelse av tre års varighet til å avholde et årlig norgesmesterskap med inntil tre former for turneringspoker med inntil fem tilhørende regionale kvalifiseringsturneringer. Det kan ikke avholdes mer enn én kvalifiseringsturnering per region. Tillatelsen tildeles etter forutgående utlysning med søknadsfrist fastsatt av Lotteritilsynet.

Tillatelse kan bare gis dersom følgende vilkår er oppfylt:

- 1) søker er en eller flere landsdekkende samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som har få eller ingen inntekter fra det norske lotteri- eller pengespillmarkedet,
- 2) turneringene skal avholdes i lokaler som kan sikre at turneringene kan gjennomføres i henhold til god offentlig tilsyn og kontroll,
- 3) det er opplyst om tid, sted og lokaler for turneringene,
- 4) det er oppnevnt en person som har hovedansvar for gjennomføringen av turneringene,
- 5) det er utarbeidet et tilfredsstillende spillreglement og gevinstplan for turneringene. Gevinstplanen må inneholde oversikt over gevinstbeløpene, samt gevinstfordelingen mellom deltakerne,
- 6) deltakerantallet i norgesmesterskapet begrenses til 5 000,
- 7) deltagelsen i norgesmesterskapet skjer ved direkte delttagelse med et engangsinnskudd på maksimalt kr 10 000 eller gjennom en regional kvalifiseringsturnering med et engangsinnskudd på maksimalt kr 2 000,
- 8) spillere som kvalifiserer seg til norgesmesterskap via en kvalifiseringsturnering skal ikke betale nytt innskudd,
- 9) det kan ikke utbetales gevinster i kvalifiseringsturneringene,
- 10) det kan ikke tilbys spill på kreditt,
- 11) hovedgevinsten i norgesmesterskapet kan ikke overstige en verdi av kr 2 millioner,
- 12) deltakere i norgesmesterskapet og tilhørende kvalifiseringsturneringer må være over 18 år,
- 13) minimum 5 % av brutto omsetning (samlede innskudd fra deltagerne), skal gå til inntekt for den eller de samfunnsnyttige eller humanitære organisasjonene som står bak søknaden,
- 14) inntil 10 % av brutto omsetning (samlede innskudd fra deltagerne) kan gå til entreprenør til dekning av kostnader forbundet med mesterskapet og turneringene,
- 15) gevinstgrunnlaget (brutto omsetning med fradrag for formålsandel og entreprenørgodtgjørelse) skal danne grunnlaget for gevinstutbetalingene,
- 16) eventuelle beløp som ikke utbetales som gevinst utbetales til organisasjonen som nevnt i punkt 12),
- 17) enhver innbetaling av deltakerinnskudd og utbetaling av gevinster skal skje ved elektronisk overføring mellom arrangørens bankkonto og den enkelte deltakers bankkonto. Kontant betaling av deltakerinnskudd og kontant utbetaling av gevinster er forbudt,
- 18) en entreprenør som brukes til å arrangere mesterskapet og turneringer på vegne av organisasjonen som har tillatelsen må ha eller knytte til seg relevant kompetanse til å arrangere landbasert turneringspoker,
- 19) alle deltakere i norgesmesterskapet og i tilhørende kvalifiseringsturneringer skal registreres, med navn, fødselsdato, bostedsadresse og bankkontonummer, og
- 20) det er i søknaden utarbeidet nødvendige rutiner knyttet til gjennomføringen av turneringene.

I utlysningen kan Lotteritilsynet fastsette nærmere presiseringer av vilkårene i andre ledd.

Dersom flere enn én søker oppfyller vilkårene i andre ledd, tildeles tillatelsen ved loddrekning foretatt av Lotteritilsynet med et trekningsprogram som ivaretar kravet til notoritet.

Lotteritilsynets skal behandle alle søknader innen rimelig tid etter søknadsfristens utløp og i alle tilfeller innen en frist offentliggjort i utlysningen. Ved klage på Lotteritilsynets avgjørelse av om vilkårene i andre ledd er oppfylt, skal alle klager ferdigbehandles i Lotterinemnda før loddrekning etter tredje ledd gjennomføres.

Det skal innen en måned etter avsluttet mesterskap og turneringer føres regnskap for mesterskapet og for den enkelte turnering som skal oversendes Lotteritilsynet.

II

Endringene trer i kraft straks.

14. okt. Nr. 1306 2014**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører russisk flagg i Norges økonomiske sone og fiskerisone ved Jan Mayen i 2014**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 14. oktober 2014 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn § 14, forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt pkt. 4 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686 Kunngjort 21. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 16. januar 2014 nr. 31 om regulering av fisket med fartøy som fører russisk flagg i Norges økonomiske sone og fiskerisone ved Jan Mayen i 2014 gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd bokstavene a og h (endret) skal lyde:

- a) 200 000 tonn torsk
- h) 54 682 tonn norsk vårgytende sild. Kvoten kan også fiskes i fiskerisone ved Jan Mayen mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

16. okt. Nr. 1307 2014**Forskrift om endring i forskrift om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring**

Hjemmel: Fastsatt av Mesterbrevnemnda 16. oktober 2014 med hjemmel i lov 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6, jf. § 1, jf. forskrift 12. desember 1986 nr. 2187 til mesterbrevloven § 1. Kunngjort 21. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 8. desember 2000 nr. 1281 om fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring gjøres følgende endring:

I § 1 tilføyes følgende i alfabetisk rekkefølge:

Profileringsdesignfaget

II

Endringen trer i kraft 16. oktober 2014.

16. okt. Nr. 1308 2014**Forskrift om endring i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2014**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 16. oktober 2014 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12 og § 16, jf. forskrift 11. desember 2013 nr. 1439 om regulering av fisket etter øyepål i 2014 § 2 andre ledd og § 7 første ledd, og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelse til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 21. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 7. februar 2014 nr. 118 om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2014 gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd (endret) skal lyde:

Maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse i fisket etter øyepål i Norges økonomiske sone beregnes ved å bruke faktoren 7,0.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

16. okt. Nr. 1309 2014**Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 16. oktober 2014 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 16 og forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 98. Kunngjort 21. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen gjøres følgende endring:

§ 12 andre ledd (endret) skal lyde:

Sør for 62° N og i området beskrevet i § 3 nr. 4 (Skagerrak) skal det ved bruk av reketrål utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjen være innmontert sorteringsristsystem i trålen.

II

Denne forskriften trer i kraft fra og med 1. januar 2015.

16. sept. Nr. 1311 2014**Forskrift om endring i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer**

Hjemmel: Fastsatt av høgskolestyret ved Høgskolen i Lillehammer 16. september 2014 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 5-2 og § 5-3. Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 28. mai 2013 nr. 551 om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer gjøres følgende endringer:

§ 44 niende ledd skal lyde:

Ved ny sensur etter klage jf. univl. § 3-9 femte ledd benyttes minst to sensorer, hvorav minst en ekstern. Ved ny sensurering skal sensorene ikke få opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klage. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager.

§ 45 første ledd skal lyde:

Klage over formelle feil ved eksamen behandles av institusjonen etter bestemmelsene i univl. § 5-1. Formelle feil kan være feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensuren, som kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne.

§ 45 tredje ledd skal lyde:

Finner institusjonen at det er begått formelle feil, og det er rimelig å anta at dette kan ha betydning for en eller flere studenters prestasjon eller bedømmelse av denne, skal det foretas ny sensur for alle berørte studenter eller holdes ny eksamen så snart som mulig.

§ 45 nytt fjerde ledd skal lyde:

Styret selv eller høgskolestyrets klagenemnd, jf. univl. § 5-1, er klageinstans for institusjonens vedtak etter denne bestemmelsen.

II

Endringene trer i kraft fra 1. august 2014.

26. sept. Nr. 1312 2014**Forskrift om endring i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 26. september 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 40/2014), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014), nr. 83 (forordning (EU) nr. 907/2013) og nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014). Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 17. februar 2010 nr. 187 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzt (forordning (EF) nr. 1924/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 109/2008, forordning (EU) nr. 116/2010 og forordning (EU) nr. 1047/2012), nr. 54zzzy (forordning (EU) nr. 957/2010), nr. 54zzzz (forordning (EU) nr. 958/2010), nr. 54zzzzu (forordning (EU) nr. 1161/2010), nr. 54zzzzv (forordning (EU) nr. 1162/2010), nr. 54zzzzw (beslutning 2009/980/EU som endret ved beslutning 2010/770/EU), nr. 54zzzza (forordning (EF) nr. 353/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 1169/2009), nr. 54zzzzzb (forordning (EF) nr. 983/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 376/2010), nr. 54zzzzzc (forordning (EF) nr. 984/2009), nr. 54zzzzzd (forordning (EF) nr. 1024/2009), nr. 54zzzzze (forordning (EF) nr. 1025/2009), nr. 54zzzzzf (forordning (EF) nr. 1167/2009), nr. 54zzzzzg (forordning (EF) nr. 1168/2009), nr. 54zzzzzh (forordning (EU) nr. 375/2010), nr. 54zzzzzi (forordning (EU) nr. 382/2010), nr. 54zzzzzj (forordning (EU) nr. 383/2010), nr. 54zzzzzk (forordning (EU) nr. 384/2010), nr. 54zzzzzo (forordning (EU) nr. 379/2012), nr. 54zzzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013 og forordning (EU) nr. 40/2014), nr. 57 (forordning (EU) nr. 432/2011), nr. 58 (forordning (EU) nr. 440/2011), nr. 59 (forordning (EU) nr. 665/2011), nr. 60 (forordning (EU) nr. 666/2011), nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011), nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011), nr. 71 (forordning (EU) nr. 378/2012), nr. 72 (forordning (EU) nr. 1048/2012), nr. 78 (forordning (EU) nr. 851/2013), nr. 79 (forordning (EU) nr. 1017/2013), nr. 80 (forordning (EU) nr. 1066/2013), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014), nr. 83 (forordning (EU) nr. 907/2013) og nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014).

§ 1a skal lyde:

§ 1a. *Fellesskapsliste over tillatte helsepåstander etter artikkel 13(3) i forordning (EF) nr. 1924/2006*

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013 og forordning (EU) nr. 40/2014) om fastsettelse av en liste over tillatte helsepåstander om næringsmidler som ikke viser til redusert sykdomsrisiko eller barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Avgjørelser av søknader om bruk av helsepåstander etter artikkel 13(5) i forordning (EF) nr. 1924/2006*

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzz (forordning (EU) nr. 958/2010), nr. 54zzzzu (forordning (EU) nr. 1161/2010), nr. 54zzzzw (beslutning 2009/980/EU som endret ved beslutning 2010/770/EU), nr. 54zzzzzc (forordning (EF) nr. 984/2009), nr. 54zzzzze (forordning (EF) nr. 1025/2009), nr. 54zzzzzg (forordning (EF) nr. 1168/2009), nr. 54zzzzzh (forordning (EU) nr. 375/2010), nr. 54zzzzzi (forordning (EU) nr. 382/2010), nr. 54zzzzzj (forordning (EU) nr. 383/2010), nr. 54zzzzzo (forordning (EU) nr. 379/2012), nr. 57 (forordning (EU) nr. 432/2011), nr. 60 (forordning (EU) nr. 666/2011), nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011), nr. 78 (forordning (EU) nr. 851/2013), nr. 79 (forordning (EU) nr. 1017/2013), nr. 80 (forordning (EU) nr. 1066/2013), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014) og nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014) om innvilgelse og avslag på bruk av helsepåstander på næringsmidler, andre enn de som gjelder påstander om redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ny § 4a skal lyde:

§ 4a. *Regler for søknader om bruk av generiske beskrivelser*

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 83 (forordning (EU) nr. 907/2013) om fastsettelse av regler for søknader om bruk av generiske beskrivelser (betegnelser), gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger og vedtak»:

I konsolidert forordning (EU) nr. 432/2012 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 432/2012. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013 og forordning (EU) nr. 40/2014. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzzp er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten til forordning (EU) nr. 432/2012 tilføyes:

► **M4** Forordning (EU) nr. 40/2014

I vedlegget til forordning (EU) nr. 432/2012 gjøres følgende endringer (endringene skal angis som ►M4 og ◀M4, henholdsvis før og etter den enkelte endringen), og settes inn etter helsepåstanden som heter «Langsamt fordøyelig stivelse»:

Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelkategori	Påstand	Vilkår for bruk av påstanden	Vilkår og/eller begrensninger for bruk av næringsmiddelet og/eller en tilleggs-erklæring eller -advarsel	EFSA Journal-nummer	Registreringsnummer på den konsoliderte listen innsendt til EFSA for vurdering
►M4 Sukkerbetefiber	Sukkerbetefiber bidrar til å øke avføringsvolumet	Påstanden kan brukes bare om næringsmidler som er rike på slike fiber i henhold til påstanden FIBERRIK i vedlegget til forordning (EU) nr. 1924/2006.		2001;(12):2468	◀M4

Etter forordning (EU) nr. 1066/2013 tilføyes forordning (EU) nr. 907/2013, forordning (EU) nr. 40/2014, forordning (EU) nr. 155/2014 og forordning (EU) nr. 175/2014.

Forordning (EU) nr. 907/2013

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 907/2013 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 83.

Kommisjonsforordning (EU) nr. 907/2013

av 20. september 2013

om fastsettelse av regler for søknader om bruk av generiske beskrivelser (betegnelser)

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 1 nr. 4, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til artikkel 1 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1924/2006 kan særlige generiske beskrivelser (betegnelser) som tradisjonelt er blitt brukt til å angi en egenskap ved en gruppe næringsmidler eller drikker, og som antyder en virkning for helsen, unntas fra denne forordning etter en søknad fra de berørte driftsansvarlige for næringsmiddelforetak.
- 2) For å sikre at søknader som gjelder generiske beskrivelser behandles på en måte som gir innsyn, og innen rimelig tid, skal Kommisjonen i henhold til artikkel 1 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1924/2006 vedta og offentliggjøre reglene som må følges i forbindelse med slike søknader.
- 3) Reglene skal sikre at søknaden inneholder alle opplysninger som er nødvendig for å vurdere den. Videre skal reglene ikke hindre Kommisjonen i å innhente utfyllende opplysninger når dette er nødvendig, avhengig av den generiske beskrivelsens art og omfanget av unntaket som søknaden gjelder.
- 4) For å unngå at det inngis flere søknader for den samme generiske beskrivelsen (betegnelsen) bør det tillates at bransjeorganisasjoner som representerer bestemte næringsmiddelsektorer, kan inngi søknader på vegne av sine medlemmer.
- 5) For blant annet å sikre et høyt nivå for forbrukervern skal bruken av påstander ikke være uriktig, tvetydig eller villedende. Det samme bør gjelde for bruken av generiske beskrivelser (betegnelser) som kan antyde en virkning for helsen. I tråd med forholdsmessighetsprinsippet og for å nå dette målet må nasjonale myndigheter etter eget skjønn og under henvisning til Domstolens rettspraksis foreta en vurdering for å fastslå gjennomsnittsforsbrukerens typiske reaksjon i et gitt tilfelle.
- 6) Det bør kunne dokumenteres at den generiske beskrivelsen (betegnelsen) har vært brukt i medlemsstaten(e) i minst 20 år før ikrafttredelsesdatoen for denne forordning.
- 7) Medlemsstatene er blitt rådspurt –

¹ EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Søknader om bruk av generiske beskrivelser (betegnelser) i henhold til artikkel 1 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1924/2006 skal inngis og presenteres i samsvar med reglene fastsatt i vedlegget.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 20. september 2013.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg

Del A

Inngivelse av søknaden

1. Det kan søkes om bruk av en generisk beskrivelse i én eller flere medlemsstater. Søknaden skal inngis til vedkommende nasjonale myndighet i én medlemsstat (heretter kalt «mottakermedlemsstaten»). Driftsansvarlige kan velge i hvilken medlemsstat søknaden skal inngis, blant medlemsstatene der den generiske beskrivelsen brukes.
2. Søknaden skal inngis elektronisk og skal inneholde alle opplysninger som er angitt i del B i dette vedlegg. Ved behov kan medlemsstatene be om å få en papirkopi av søknaden. Når det gjelder opplysningene som er angitt i del B nr. 1.5 og 2 i dette vedlegg, er en liste over henvisninger alene ikke tilstrekkelig.
3. Ved mottak av en søknad skal vedkommende nasjonale myndighet i mottakermedlemsstaten:
  - skriftlig bekrefte at søknaden er mottatt innen 14 dager etter mottak. I bekreftelsen skal det opplyses om når søknaden ble mottatt,
  - omgående underrette Kommisjonen ved å oversende et sammendrag av søknaden,
  - der det er relevant, oversende den fullstendige søknaden til eventuelle andre medlemsstater der det søkes om bruk av den generiske beskrivelsen (heretter kalt «berørte medlemsstater»),
  - dersom den eller de berørte medlemsstatene anser at søknaden ikke inneholder de data og de opplysningene som er nevnt i del B i vedlegget, skal de underrette mottakermedlemsstaten innen fire uker.
4. Mottakermedlemsstaten skal omgående kontrollere, idet opplysningene fra den eller de berørte medlemsstatene tas i betraktning, at søknaden inneholder alle nødvendige opplysninger som er angitt i del B i dette vedlegg. Dersom søknaden ikke inneholder alle opplysningene som er angitt i del B i dette vedlegg, skal mottakermedlemsstaten be søkeren om å framlegge de nødvendige tilleggsopplysningene og opplyse om fristen for dette.
5. En søknad anses for å være ugyldig dersom søkeren ikke framlegger tilleggsopplysningene som mottakermedlemsstaten ber om. I slike tilfeller skal mottakermedlemsstaten underrette søkeren, Kommisjonen og andre berørte medlemsstater og begrunne hvorfor søknaden anses som ugyldig. Søkeren skal få mulighet til å inngi den samme søknaden på nytt, bortsett fra til den eller de medlemsstatene der de nødvendige opplysningene ikke ble framlagt.
6. Mottakermedlemsstaten skal omgående oversende den gyldige søknaden til Kommisjonen og alle medlemsstater og underrette søkeren om dette. Kommisjonen skal bekrefte mottak av den gyldige søknaden skriftlig til mottakermedlemsstaten innen 14 dager etter mottak.
7. Mottakermedlemsstaten og den eller de berørte medlemsstatene skal avgi sin uttalelse til Kommisjonen innen seks uker etter at den gyldige søknaden er oversendt. Uttalelsen skal angi om den generiske beskrivelsen oppfyller vilkårene for å få innvilget et unntak i henhold til artikkel 1 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1924/2006, og om den understøttes av opplysningene som er angitt i del B, nr. 1.3, 1.4, 1.5 eller eventuelt nr. 2 i dette vedlegg, og begrunne uttalelsen. Uttalelsene skal avgis skriftlig. Andre medlemsstater kan også avgi en uttalelse om søknaden til Kommisjonen innen samme frist og i henhold til samme kriterier.
8. Etter å ha mottatt en gyldig søknad fra en medlemsstat og uttalelsene nevnt i nr. 7 i denne del av vedlegget, kan Kommisjonen innen rimelig tid innlede framgangsmåten for godkjenning av den generiske beskrivelsen i henhold til artikkel 1 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Del B

Søknadens innhold

1. *Obligatoriske opplysninger*
  - Søknaden skal inneholde:
    - 1.1. Et sammendrag av søknaden som skal inneholde:
      - søkerens navn og adresse,
      - den generiske beskrivelsen som søknaden gjelder,
      - en kort beskrivelse av egenskapene ved gruppen av næringsmidler eller drikker som omfattes av den generiske beskrivelsen, og
      - den eller de medlemsstatene som omfattes av søknaden om bruk av den generiske beskrivelsen.
    - 1.2. Søker
      - Navn, adresse og kontaktopplysninger til den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket som inngir en søknad, og/eller til personen som har fått fullmakt til å kommunisere med Kommisjonen på vegne av søkeren.

Søknader om godkjenning av en generisk beskrivelse kan også inngis av bransjeorganisasjoner som opptrer på vegne av sine medlemmer, og skal inneholde navn, adresse og kontaktopplysninger til bransjeorganisasjonen som inngir søknaden, og/eller til personen som har fått fullmakt til å kommunisere med Kommisjonen på vegne av bransjeorganisasjonen. Opplysninger om at søknaden støttes av bransjeorganisasjonens medlemmer er ønskelig.

- 1.3. Den generiske beskrivelsen som søknaden gjelder
  1. Den generiske beskrivelsen på det eller de språkene den tradisjonelt brukes på. En beskrivelse av den generiske beskrivelsen på engelsk der dette er relevant.
  2. Den eller de medlemsstatene der den generiske beskrivelsen brukes.
- 1.4. Gruppen av næringsmidler eller drikker som omfattes av den generiske beskrivelsen
  1. En angivelse av gruppen av næringsmidler eller drikker som markedsføres med den generiske beskrivelsen som søknaden gjelder.
  2. En detaljert beskrivelse av de egenskaper og elementer som skiller gruppen av næringsmidler eller drikker som markedsføres med den generiske beskrivelsen som søknaden gjelder, fra andre produkter som tilhører samme gruppe av næringsmidler eller drikker.
- 1.5. Understøttende opplysninger om bruken av den generiske beskrivelsen

Relevant bibliografisk eller annen verifiserbar dokumentasjon som viser at gruppen av næringsmidler eller drikker med den generiske beskrivelsen har vært på markedet i en periode på minst 20 år i medlemsstaten(e) før datoen for ikrafttredelse av denne forordning.
2. *Tilleggsopplysninger som må framlegges på initiativ fra medlemsstatene: understøttende opplysninger om forbrukernes forståelse/oppfattelse*

Dersom mottakermedlemsstatene og den eller de berørte medlemsstatene anser det som nødvendig for å kunne vurdere søknaden, kan de be om følgende typer tilleggsopplysninger fra søkeren før søknaden inngis til Kommisjonen:

  - relevant dokumentasjon eller relevante opplysninger om forbrukernes forståelse og oppfatning av de virkninger som den generiske beskrivelsen kan antyde. Slike opplysninger skal omfatte den eller de medlemsstatene der den generiske beskrivelsen brukes,
  - relevant dokumentasjon eller relevante opplysninger som viser at forbrukeren forbinder den generiske beskrivelsen med den bestemte gruppen av næringsmidler eller drikker som er angitt i nr. 1.4 i denne del av vedlegget.
3. *Andre tilleggsopplysninger (valgfritt)*

Forordning (EU) nr. 40/2014

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 40/2014 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 85.

Kommisjonsforordning (EU) nr. 40/2014 av 17. januar 2014

om godkjenning av en annen helsepåstand om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse og om endring av forordning (EU) nr. 432/2012

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 18 nr. 4, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) Kommisjonen har i henhold til artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006 vedtatt forordning (EU) nr. 432/2012,² der det opprettes en liste over andre tillatte helsepåstander om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko eller barns utvikling og helse.
- 3) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det også fastsatt at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal inngi søknader om godkjenning av helsepåstander til vedkommende nasjonale myndighet i en medlemsstat. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for næringsmiddelsikkerhet (EFSA), heretter kalt «myndigheten», for vitenskapelig vurdering samt til Kommisjonen og medlemsstatene til orientering.
- 4) Kommisjonen skal ta hensyn til uttalelsen fra myndigheten når den treffer beslutning om godkjenning av helsepåstander.
- 5) Med henblikk på å oppmuntre til nyskaping bør de helsepåstandene som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett, gjennomgå en framskyndet framgangsmåte for godkjenning.

- 6) Etter en søknad fra Nordic Sugar A/S, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi en uttalelse om en helsepåstand om virkningene av sukkerbetefiber på økning av avføringsvolumet (spørsmål nr. EFSA-Q-2011-00972³). Helsepåstanden som søkeren foreslo, var formulert slik: «Sukkerbetefiber øker avføringsvolumet».
- 7) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 8. desember 2011 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene var påvist en årsakssammenheng mellom konsum av sukkerbetefiber og den påståtte virkningen. En helsepåstand som gjenspeiler denne konklusjonen, bør følgelig anses å oppfylle kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006 og bør oppføres på EU-listen over tillatte påstander fastsatt ved forordning (EU) nr. 432/2012.
- 8) Ett av målene for forordning (EF) nr. 1924/2006 er å sikre at helsepåstander er sannferdige, tydelige, pålitelige og nyttige for forbrukeren, og at det i den forbindelse tas hensyn til formuleringen og presentasjonen av dem. Dersom ordlyden i påstander som søkeren bruker, har samme betydning for forbrukerne som ordlyden i en godkjent helsepåstand, fordi de viser til samme forhold mellom en næringsmiddelkategori, et næringsmiddel eller en av dets bestanddeler og helse, bør de derfor omfattes av samme bruksvilkår som de som er angitt i vedlegget til denne forordning.
- 9) Registeret over ernærings- og helsepåstander som inneholder alle tillatte helsepåstander, bør i samsvar med artikkel 20 i forordning (EF) nr. 1924/2006 ajourføres for å ta hensyn til denne forordning.
- 10) Forordning (EU) nr. 432/2012 bør derfor endres.
- 11) Medlemsstatene er blitt rådspurt –
  - 1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.
  - 2 Kommisjonsforordning (EU) nr. 432/2012 av 16. mai 2012 om fastsettelse av en liste over tillatte helsepåstander om næringsmidler som ikke viser til redusert sykdomsrisiko eller barns utvikling og helse (EUT L 136 av 25.5.2012, s. 1).
  - 3 EFSA Journal 2011;9(12):2468.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Helsepåstanden angitt i vedlegget til denne forordning skal oppføres på EU-listen over tillatte påstander fastsatt i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 2

Vedlegget til forordning (EU) nr. 432/2012 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

Artikkel 3

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 17. januar 2014.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg

I vedlegget til forordning (EU) nr. 432/2012 innsettes følgende post i alfabetisk rekkefølge:

<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelkategori</i>	<i>Påstand</i>	<i>Vilkår for bruk av påstanden</i>	<i>Vilkår og/eller begrensninger for bruk av næringsmiddelet og/eller en tilleggserklæring eller -advarsel</i>	<i>EFSA Journal-nummer</i>	<i>Registreringsnummer på den konsoliderte listen innsendt til EFSA for vurdering</i>
Sukkerbetefiber	Sukkerbetefiber bidrar til å øke avføringsvolumet	Påstanden kan brukes bare om næringsmidler som er rike på slike fibrer i henhold til påstanden FIBERRIK i vedlegget til forordning (EF) nr. 1924/2006.		2011;9(12):246 8	

Forordning (EU) nr. 155/2014

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 155/2014 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 81.

*Kommisjonsforordning (EU) nr. 155/2014**av 19. februar 2014*

om avslag på godkjenning av visse andre helsepåstander om næringsmidler enn de som viser til redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 18 nr. 5, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det også fastsatt at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan inngi søknader om godkjenning av helsepåstander til vedkommende nasjonale myndighet i en medlemsstat. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «myndigheten», for vitenskapelig vurdering og til Kommisjonen og medlemsstatene til orientering.
- 3) Myndigheten skal avgi uttalelse om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta hensyn til uttalelsen fra myndigheten når den treffer beslutning om godkjenning av helsepåstander.
- 5) Etter en søknad fra Vitabiotics Ltd, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av L-tyrosin og bidrag til normal syntese av dopamin (spørsmål nr. EFSA-Q-2011-00319).² Helsepåstanden som søkeren foreslo, var formulert slik: «L-tyrosin er nødvendig for naturlig dannelse av dopamin».
- 6) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 20. juli 2011 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som påpekte at rollen L-tyrosin har i normal syntese av katekolaminer for befolkningen generelt allerede er vurdert med et positivt resultat i en tidligere uttalelse³ i forbindelse med en evaluering av påstander nevnt i artikkel 13 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006 samt at L-tyrosin er utgangspunkt for syntese av alle katekolaminer, herunder dopamin. Myndigheten konkluderte derfor med at det er fastslått en årsakssammenheng mellom inntak av L-tyrosin i et kosthold med tilstrekkelige mengder proteiner og bidrag til normal syntese av dopamin, og foreslo som et hensiktsmessig bruksvilkår at «et næringsmiddel skal være en minst proteinkilde i henhold til vedlegget til forordning (EF) nr. 1924/2006».
- 7) Kommisjonen og medlemsstatene har vurdert om helsepåstanden som gjenspeiler disse konklusjonene, bør godkjennes i henhold til de foreslåtte bruksvilkårene siden en godkjenning også med rette kan tilbakeholdes dersom helsepåstandene ikke overholder andre allmenne eller særlige krav i forordning (EF) nr. 1924/2006, selv i tilfeller der påstanden har fått en positiv vitenskapelig vurdering av myndigheten. I sitt svar av 9. november 2012 på Kommisjonens anmodning om blant annet en klargjøring om dokumentasjonen som er framlagt i forbindelse med helsepåstanden om L-tyrosin og de foreslåtte bruksvilkårene, påpekte myndigheten at dens konklusjoner når det gjelder denne påstanden var basert på den anerkjente biokjemiske rollen til L-tyrosin, slik det foreligger i protein. Kommisjonen tilføyde at på grunnlag av den inngitte dokumentasjonen kunne den ikke anslå kvantitativt hvor stort daglig inntak av L-tyrosin som er nødvendig for å oppnå den gunstige fysiologiske virkningen. Det er derfor ikke mulig å fastsette konkrete vilkår for bruk av denne påstanden som sikrer at det finnes en mengde L-tyrosin i sluttproduktet som gir den gunstige fysiologiske virkningen i samsvar med artikkel 5 nr. 1 bokstav b) punkt i) i forordning (EF) nr. 1924/2006. Dersom det ikke finnes slike konkrete bruksvilkår, kan den gunstige virkningen av stoffet som påstanden gjelder, ikke garanteres, og denne påstanden kan derfor villedle forbrukeren. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 8) Etter en søknad fra Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om inntak av jern og opprettholdelse av normal hårvekst (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00059).⁴ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var formulert slik: «Kraftig hårtap hos kvinner som ikke er i overgangsalderen».
- 9) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 15. mars 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av jern og opprettholdelse av normal hårvekst. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.

- 10) Etter en søknad fra Biocodex, innlevert i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om inntak av citrullinmalat og raskere restitusjon av trette muskler etter trening (spørsmål nr. EFSA-Q-2011-00931).⁵ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var formulert slik: «Opprettholdelse av adenosintrifosfatnivåer (ATP-nivåer) gjennom reduksjon av laktatoverskudd for restitusjon av trette muskler».
- 11) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 11. mai 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av citrullinmalat og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 12) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av *EffEXT*^{TM} og opprettholdelse av normal bevegelighet i leddene (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00384).⁶ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til å fremme bevegelighet i leddene».
- 13) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av *EffEXT*^{TM} og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 14) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av krillolje og opprettholdelse av velvære i leddene (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00385).⁷ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til økt velvære i sensitive ledd».
- 15) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av krillolje og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 16) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av frøekstrakt fra *Vitis vinifera* L. og normal blodgjennomstrømning i venene (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00387).⁸ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til å fremme blodgjennomstrømningen i beina».
- 17) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av frøekstrakt fra *Vitis vinifera* L. og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 18) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av frøekstrakt fra *Vitis vinifera* L. og «Bidrar til å redusere hevelse i beina» (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00388).⁹ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til å redusere hevelse i beina».
- 19) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som påpekte at påstanden viser til en reduksjon i perifert ødem ved kroniske kliniske lidelser (f.eks. kronisk venøs insuffisiens), og konkluderte på grunnlag av de framlagte dataene med at en slik reduksjon i perifert ødem ved kroniske kliniske lidelser er et terapeutisk mål for behandlingen av disse.
- 20) Forordning (EF) nr. 1924/2006 supplerer de alminnelige prinsippene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering av næringsmidler.¹⁰ I henhold til artikkel 2 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2000/13/EF skal merkingen ikke tillegge et næringsmiddel egenskaper som forebygger, behandler eller helbreder sykdom hos mennesker, eller gi inntrykk av slike egenskaper. Siden det er forbudt å tillegge næringsmidler slike egenskaper, bør påstanden knyttet til virkningene av frøekstrakt fra *Vitis vinifera* L. og «Bidrar til å redusere hevelse i beina» ikke godkjennes.
- 21) Etter en søknad fra Roxlor Nutra LLC, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av Cynatine® og opprettholdelse av normal bevegelighet i leddene (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00570).¹¹ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Et daglig inntak på 500 mg Cynatine® bidrar til å fremme bevegelighet i leddene».
- 22) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av Cynatine® og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 23) Etter en søknad fra Actina, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av OXY 280 og reduksjon av kroppsvekt (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00572).¹² Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «OXY 280 bidrar til vekttap».

- 24) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de fremlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av OXY 280 og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 25) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av frøekstrakt fra *Vitis vinifera* L. og «Bidrar til å redusere væskeansamling i kroppen» (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00574).¹³ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til å redusere væskeansamling i kroppen».
- 26) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som påpekte at den påståtte virkningen viser til opprettholdelse av normal blodgjennomstrømming i venene. Myndigheten påpekte også at den samme helsemessige sammenhengen allerede var vurdert med et negativt resultat i en tidligere uttalelse¹⁴ og at henvisningen til den vitenskapelige dokumentasjonen i forbindelse med denne påstanden allerede hadde blitt vurdert i den tidligere uttalelsen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 27) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av en kombinasjon av ekstrakter av *Paullinia cupana* Kunth (guarana) og *Camellia sinensis* (L.) Kuntze (grønn te) og reduksjon i kroppsvekt (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00590).¹⁵ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til å forbrenne fett».
- 28) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de fremlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av en kombinasjon av ekstrakter av *Paullinia cupana* Kunth (guarana) og *Camellia sinensis* (L.) Kuntze (grønn te) og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 29) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av en kombinasjon av lykopen, vitamin E, lutein og selen og «Bidrar til å forberede og aktivere bruning» (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00593).¹⁶ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Bidrar til å forberede og aktivere bruning».
- 30) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 14. desember 2012 den vitenskapelige uttalelsen fra myndigheten, som påpekte at den påståtte virkningen viser til økt pigmentering i huden (dvs. bruning) som kan bidra til å beskytte huden mot skader forårsaket av UV-stråler. Myndigheten påpekte også at den samme helsemessige sammenhengen allerede var vurdert med negativt resultat i en tidligere uttalelse¹⁷ og at henvisningen til den vitenskapelige dokumentasjonen i forbindelse med denne påstanden er den samme som i den tidligere uttalelsen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 31) Helsepåstanden om virkningene av frøekstrakt fra *Vitis vinifera* L. og «Bidrar til å redusere hevelse i beina» er en helsepåstand som tillegger næringsmiddelet som påstanden omfatter, medisinske egenskaper som er forbudt for næringsmidler.
- 32) Helsepåstanden om OXY 280 og om kombinasjonen av ekstrakter av *Paullinia cupana* Kunth (guarana) og *Camellia sinensis* (L.) Kuntze (grønn te) er helsepåstander som nevnt i artikkel 13 nr. 1 bokstav c) i forordning (EF) nr. 1924/2006 og omfattes derfor av overgangsperioden som er fastsatt i artikkel 28 nr. 6 i nevnte forordning. Siden søknaden ikke ble inngitt før 19. januar 2008, er imidlertid ikke kravet i artikkel 28 nr. 6 bokstav b) i nevnte forordning oppfylt, og disse påstandene kan derfor ikke omfattes av overgangsperioden som er fastsatt i nevnte artikkel.
- 33) De andre helsepåstandene som omfattes av denne forordning, er helsepåstander som nevnt i artikkel 13 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, som omfattes av overgangsperioden fastsatt i artikkel 28 nr. 5 i nevnte forordning inntil listen over tillatte helsepåstander vedtas, under forutsetning at de er i samsvar med denne forordning.
- 34) Listen over tillatte helsepåstander er fastsatt ved kommisjonsforordning (EU) nr. 432/2012¹⁸ og har vært anvendt siden 14. desember 2012. Når det gjelder påstander nevnt i artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006 som ikke er ferdigvurdert av myndigheten eller ferdigbehandlet av Kommisjonen innen 14. desember 2012, og som i henhold til denne forordning ikke er oppført på listen over tillatte helsepåstander, bør det tillates en overgangsperiode da de fortsatt kan anvendes, slik at både driftsansvarlige for næringsmiddelforetak og vedkommende nasjonale myndigheter kan tilpasse seg til forbudet mot slike påstander.
- 35) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen, og verken Europaparlamentet eller Rådet har motsatt seg dem –

1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.

2 EFSA Journal 2011; 9(7):2290.

3 EFSA Journal 2011; 9(6):2270.

4 EFSA Journal 2012; 10(3):2602.

5 EFSA Journal 2012; 10(5):2699.

6 EFSA Journal 2012; 10(12):3002.

7 EFSA Journal 2012; 10(12):3003.

8 EFSA Journal 2012; 10(12):2996.

9 EFSA Journal 2012; 10(12):2997.

- 10 EUT L 109 av 6.5.2000, s. 29.
 11 *EFSA Journal* 2012; 10(12):3004.
 12 *EFSA Journal* 2012; 10(12):2999.
 13 *EFSA Journal* 2012; 10(12):2998.
 14 *EFSA Journal* 2012; 10(12):2996.
 15 *EFSA Journal* 2012; 10(12):3000.
 16 *EFSA Journal* 2012; 10(12):3001.
 17 *EFSA Journal* 2012; 10(9):2890.
 18 EUT L 136 av 25.5.2012, s. 1.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. Helsepåstandene oppført i vedlegget til denne forordning skal ikke oppføres på Unionens liste over tillatte påstander som fastsatt i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
 2. Helsepåstander nevnt i nr. 1 som var i bruk før ikrafttreddelsen av denne forordning, kan imidlertid fortsatt brukes i seks måneder etter ikrafttreddelsen av denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 19. februar 2014.

For Kommisjonen
 José Manuel BARROSO
 President

Vedlegg
Avslåtte helsepåstander

<i>Søknad – Relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	L-tyrosin	L-tyrosin er nødvendig for naturlig dannelse av dopamin	Q-2011-00319
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Jern	Kraftig hårtap hos kvinner som ikke er i overgangsalderen	Q-2012-00059
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Citrullinmalat	Opprettholdelse av adenosintrifosfatnivåer (ATP-nivåer) gjennom reduksjon av laktatoverskudd for restitusjon av trette muskler	Q-2011-00931
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	EffEXT™	Bidrar til å fremme bevegelighet i leddene	Q-2012-00384
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Krillolje	Bidrar til økt velvære i sensitive ledd	Q-2012-00385

<i>Søknad – Relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Frøekstrakt fra <i>Vitis vinifera</i> L.	Bidrar til å fremme blodgjennomstrømningen i beina	Q-2012-00387
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Frøekstrakt fra <i>Vitis vinifera</i> L.	Bidrar til å redusere hevelse i beina	Q-2012-00388
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Cynatine®	Et daglig inntak på 500 mg Cynatine® bidrar til å fremme bevegelighet i leddene	Q-2012-00570
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	OXY 280	OXY 280 bidrar til vekttaap	Q-2012-00572
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Frøekstrakt fra <i>Vitis vinifera</i> L.	Bidrar til å redusere væskeansamling i kroppen	Q-2012-00574
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	En kombinasjon av ekstrakter av <i>Paullinia cupana</i> Kunth (guarana) og <i>Camellia sinensis</i> (L.) Kuntze (grønn te).	Bidrar til å forbrenne fett	Q-2012-00590
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	En kombinasjon av lykopen, vitamin E, lutein og selen	Bidrar til å forberede og aktivere bruning	Q-2012-00593

Forordning (EU) nr. 175/2014

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 175/2014 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 82.

Kommisjonsforordning (EU) nr. 175/2014 av 25. februar 2014

om avslag på godkjenning av visse andre helsepåstander om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 18 nr. 5, og ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det også fastsatt at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan inngi søknader om godkjenning av helsepåstander til vedkommende nasjonale myndighet i en medlemsstat. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «Myndigheten», for vitenskapelig vurdering og til Kommisjonen og medlemsstatene til orientering.
- 3) Myndigheten skal avgi uttalelse om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta hensyn til uttalelsen fra Myndigheten når den treffer beslutning om godkjenning av helsepåstander.
- 5) Etter en søknad fra PiLeJe, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av en kombinasjon av *B. longum* LA 101, *L. helveticus* LA 102, *L. lactis* LA 103 og *S. thermophilus* LA 104 og tarmplager (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00588).² Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Forbedrer tarmens velvære».
- 6) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 12. februar 2013 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av en kombinasjon av *B. longum* LA 101, *L. helveticus* LA 102, *L. lactis* LA 103 og *S. thermophilus* LA 104 og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 7) Etter en søknad fra PiLeJe, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av en kombinasjon av *B. longum* LA 101, *L. helveticus* LA 102, *L. lactis* LA 103 og *S. thermophilus* LA 104 og avføringshyppighet (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00589).³ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Regulerer passasjen gjennom tarmen».
- 8) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 12. februar 2013 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av en kombinasjon av *B. longum* LA 101, *L. helveticus* LA 102, *L. lactis* LA 103 og *S. thermophilus* LA 104 og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 9) Etter en søknad fra Nutrilinks Sarl, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av ♀EFAX^{TM} og reduserte menstruasjonsplager (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00591).⁴ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «♀EFAX^{TM} bidrar til å opprettholde en normal menstruasjonsyklus».
- 10) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 12. februar 2013 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av ♀EFAX^{TM} og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 11) Etter en søknad fra Kemin Foods LC, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av Slendesta® potetekstrakt og vekttap (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00704).⁵ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var formulert slik: «Slendesta® bidrar til vekttap hos overvektige».
- 12) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 12. februar 2013 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av Slendesta® potetekstrakt og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 13) Etter en søknad fra Zambon B.V., inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av Monurelle® og bakteriell kolonisering i urinveiene (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00737).⁶ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var blant annet formulert slik: «Proanthocyanidins fra Monurelle® kan styrke forsvaret mot bakterielle patogener i de nedre urinveier».
- 14) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 12. februar 2013 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av Monurelle® og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 15) Etter en søknad fra S.A. Vichy Catalan, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om virkningene av Vichy Catalan kullsyreholdig naturlig mineralvann og reduksjon av lipemisk respons etter måltid (spørsmål nr. EFSA-Q-2012-00872).⁷ Helsepåstanden som søkeren foreslo, var formulert slik: «Vichy Catalan er et kullsyreholdig naturlig mineralvann med et høyt innhold av mineralsalter som bidrar til å redusere triglyseridøkningen i blodet under fordøyelsen».

- 16) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 12. februar 2013 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de fremlagte opplysningene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av Vichy Catalan kullsyreholdig naturlig mineralvann og den påståtte virkningen. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 17) Helsepåstanden knyttet til Slendesta® potetekstrakt er en helsepåstand som omhandlet i artikkel 13 nr. 1 bokstav c) i forordning (EF) nr. 1924/2006 og omfattes derfor av overgangsperioden som er fastsatt i artikkel 28 nr. 6 i nevnte forordning. Ettersom søknaden ikke ble inngitt før 19. januar 2008, er imidlertid ikke kravet i artikkel 28 nr. 6 bokstav b) i nevnte forordning oppfylt, og denne påstanden kan derfor ikke omfattes av overgangsperioden fastsatt i nevnte artikkel.
- 18) De andre helsepåstandene som omfattes av denne forordning, er helsepåstander som omhandlet i artikkel 13 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, som omfattes av overgangsperioden fastsatt i artikkel 28 nr. 5 i nevnte forordning inntil listen over tillatte helsepåstander vedtas, forutsatt at de overholder nevnte forordning.
- 19) Listen over tillatte helsepåstander er fastsatt ved kommisjonsforordning (EU) nr. 432/2012⁸ og har vært anvendt siden 14. desember 2012. Når det gjelder påstander omhandlet i artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006 som Myndigheten ikke har vurdert eller Kommisjonen ikke har ferdigbehandlet innen 14. desember 2012, og som i kraft av denne forordning ikke er oppført på listen over tillatte helsepåstander, bør det fastsettes en overgangsperiode da de fortsatt kan anvendes, slik at både driftsansvarlige for næringsmiddelforetak og vedkommende nasjonale myndigheter kan tilpasse seg til forbudet mot slike påstander.
- 20) De kommentarene som Kommisjonen har mottatt fra søkere og allmennheten i henhold til artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006, er tatt i betraktning ved fastsettelse av tiltakene i denne forordning.
- 21) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen, og verken Europaparlamentet eller Rådet har motsatt seg dem –
- 1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.
 2 EFSA Journal (2013) 11(2):3085.
 3 EFSA Journal (2013) 11(2):3086.
 4 EFSA Journal (2013) 11(2):3081.
 5 EFSA Journal (2013) 11(2):3083.
 6 EFSA Journal (2013) 11(2):3082.
 7 EFSA Journal (2013) 11(2):3087.
 8 EUT L 136 av 25.5.2012, s. 1.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. Helsepåstandene oppført i vedlegget til denne forordning skal ikke oppføres på Unionens liste over tillatte påstander som fastsatt i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
2. Helsepåstander nevnt i nr. 1 som var i bruk før ikrafttredelsen av denne forordning, kan imidlertid fortsatt brukes i seks måneder etter ikrafttredelsen av denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 25. februar 2014.

For Kommisjonen
 José Manuel BARROSO
 President

Vedlegg
Avslåtte helsepåstander

<i>Søknad – Relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett	En kombinasjon av <i>B. longum</i> LA 101, <i>L. helveticus</i> LA 102, <i>L. lactis</i> LA 103 og <i>S. thermophilus</i> LA 104	Forbedrer tarmens velvære	Q-2012-00588

<i>Søknad – Relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett	En kombinasjon av <i>B. longum</i> LA 101, <i>L. helveticus</i> LA 102, <i>L. lactis</i> LA 103 og <i>S. thermophilus</i> LA 104	Regulerer passasjen i tarmen	Q-2012-00589
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett	♀EFAX™	♀EFAX™ bidrar til å opprettholde en normal menstruasjonssyklus	Q-2012-00591
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett	Slendesta® potetekstrakt	Slendesta® bidrar til vekttap hos overvektige	Q-2012-00704
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett	Monurelle®	Proanthocyanidins fra Monurelleg® kan styrke forsvaret mot bakterielle patogener i de nedre urinveier	Q-2012-00737
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett	Vichy Catalan kullsyreholdig naturlig mineralvann	Vichy Catalan er et kullsyreholdig naturlig mineralvann med et høyt innhold av mineralsalter som bidrar til å redusere triglyseridøkningen i blodet under fordøyelsen	Q-2012-00872

14. okt. Nr. 1313 2014

Forskrift om endring i forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT)

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Universitetet i Tromsø 14. oktober 2014 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–10 første ledd, jf. § 3–3 og § 3–9. Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 15. desember 2005 nr. 4996 for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) er det foretatt endringer. Forskriften lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Målsetting

Graden doctor philosophiae (dr.philos.) skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og arbeidsmåte.

§ 2. Retten til å framstille seg

Retten til å framstille seg til prøven for dr.philos.-graden har den som har oppnådd eksamen av høyere grad.

Søknader om rett til å framstille seg til prøven avgjøres av vedkommende avdeling. Avdelingen kan gi søkere som på annen måte har godtgjort tilsvarende kvalifikasjoner i vedkommende fag, adgang til å framstille seg til doktorgradsprøven. Avhandlingen skal ikke bedømmes før slik tillatelse er gitt. Avdelingen vurderer søkerens formelle kvalifikasjoner og fatter vedtak på grunnlag av søkerens dokumentasjon av tidligere studier og vitenskapelige arbeider, jf. § 4. Avdelingen kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før det gis adgang til bedømmelse av doktorgradsarbeidet. Søknaden fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet.

Den som ikke er norsk statsborger eller statsborger i annet nordisk land, har rett til å fremstille seg for prøven dersom vedkommende avdeling etter begrunnet søknad og innstilling fra det aktuelle fagmiljø gir tillatelse til dette.

Slik adgang innvilges fortrinnsvis dersom avhandlingen

- behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge
- har sterk tilknytning til norsk forskning innen fagområdet
- er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitutt, eller i særlig kontakt med norske forskere
- eller dersom søkeren har oppholdstillatelse i Norge.

§ 3. *Avhandlingen*

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering og metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av mastergradsavhandling eller tilsvarende. Avhandlingen kan også være en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i forbindelse med andre eksamener i studiet.

Arbeid som har vært godtatt som mastergradsavhandling eller tilsvarende, eller som er belønnet med medalje for besvarelse av en av universitetets prisoppgaver, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Fellesarbeid kan godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jf. 4. ledd) forutsatt at det representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen. I slike tilfeller skal det normalt innhentes erklæringer fra de øvrige forfattere eller eventuelt andre som har fulgt arbeidet, slik at doktorandens innsats kan identifiseres.

Et arbeid eller deler av et arbeid som er til vurdering for doktorgraden ved et annet norsk universitet eller norsk vitenskapelig høgskole kan ikke samtidig innleveres for bedømmelse ved UiT.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere er bedømt og godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet skikkelse.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk, engelsk, tysk eller fransk. Dersom et annet språk ønskes brukt, må det søkes om særskilt tillatelse til dette ved innlevering av avhandlingen. Den avdelingen som har ansvar for bedømmelsen fatter avgjørelse om dette.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig.

En doktoravhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse, enten som eneste arbeid eller som ett av flere sammenhengende arbeider, først seks måneder etter at avdelingen har fattet beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på ny kan bare finne sted en gang.

§ 4. *Bedømmelse*

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- a) Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- b) To godkjente prøveforelesninger.

§ 5. *Innlevering*

Innlevering av avhandlingen og anmodningen om å få arbeidet bedømt for doktorgraden stiles til avdelingen og vedlegges bekreftet kopi av vitnemål som viser avlagte eksamener og grader. Hvis doktoranden er i tvil om hvilken avdeling avhandlingen bør bedømmes ved, kan henvendelsen stiles til Universitetsstyret. Hvis det kreves særskilt tillatelse, jf. § 2, skal søkeren dokumentere sine studier og vedlegge tidligere vitenskapelige arbeider. Slik søknad fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet. Ikke-nordiske statsborgere skal ved innlevering fremme en begrunnet søknad om adgang til bedømmelse for graden. Søknad om godkjenning av annet språk i avhandlingen enn de foreskrevne, jf. § 3, fremmes ved innlevering av avhandlingen.

Doktoranden sender sammen med avhandlingen en skriftlig egenerklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er eller har vært innlevert til bedømmelse for doktorgrad ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.

Avhandlingen leveres i 5 eksemplarer og i innbundet eller heftet stand.

Dersom avhandlingen godkjennes til disputas leveres ytterligere minst 50 eksemplarer av avhandlingen. Sammen med avhandlingen leveres et kortfattet sammendrag som kan tjene som pressemelding. Avhandlingen skal være mangfoldiggjort og offentlig tilgjengelig senest en måned før disputasen holdes.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det kan godkjennes til å forsvares for doktorgraden. Etter innlevering har doktoranden kun anledning til å foreta rettinger av formell art, forutsatt at han eller hun sender inn en oversikt over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres inn senest sammen med tema for selvvalgt prøveforelesning, jf. § 8.

§ 6. *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Til å bedømme avhandlingen, prøveforelesningene, og forsvaret av avhandlingen, oppnevner avdelingen etter begrunnet forslag fra den aktuelle grunnenhet/fagmiljøet en sakkyndig komité på minst tre medlemmer. Avdelingen utpeker komiteens leder. Minst ett av komitémedlemmene skal være uten tilknytning til UiT. Så vidt mulig bør ett av

medlemmene være fra utenlandsk lærested. Komiteen skal såfremt mulig være sammensatt slik at begge kjønn er representert. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 flg. gjelder for komiteens medlemmer, jf. lovens § 10. Doktoranden orienteres om komiteens sammensetning.

§ 7. Komiteens innstilling og behandlingen av innstillingen

Komiteen avgir begrunnet innstilling innen en frist fastsatt av avdelingen, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Dissenser skal begrunnes. Komiteen kan kreve framlagt doktorandens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser sendes avdelingen og skal så snart som mulig oversendes doktoranden, som gis en frist på minimum en uke til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom doktorandens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før avdelingen fatter realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av avdelingsstyret. Styret kan delegere videre til dekan/høgskolerektor fullmakt til å godkjenne en komitéinnstilling når den enstemmig konkluderer med at avhandlingen er verdig til å forsvares for doktorgraden.

Doktoranden underrettes om resultatet av behandlingen.

§ 8. Prøveforelesninger og disputas

Dersom arbeidet finnes verdig til å forsvares for doktorgraden, skal doktoranden holde to offentlige prøveforelesninger, en over et selvvalgt emne og en over et oppgitt emne. Doktoranden meddeler tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne til avdelingen en måned før disputasen. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne bestemmes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for doktoranden 14 dager før forelesningen. Disputasen skal normalt avholdes innen seks måneder etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse. Prøveforelesningene skal holdes før disputasen.

Forelesninger og disputas skal skje på det språket som avhandlingen er skrevet på, eller et annet språk som er tillatt i henhold til reglementet.

Bedømmelseskomiteen vurderer prøveforelesningene, som skal finnes tilfredsstillende.

Finner bedømmelseskomiteen prøveforelesningene tilfredsstillende, skal doktoranden forsvare doktorgradsarbeidet i disputas.

Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av avdelingen eller av komiteen selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekan/høgskolerektor eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningene og bedømmelsen av disse. Deretter gjør første ordinære opponent eller doktorand, etter avdelingens bestemmelse, rede for hensikten med og resultatene av den vitenskapelige undersøkelsen. Første ordinære opponent innleder diskusjonen og andre ordinære opponent avslutter disputasen. Øvrige tilstedeværende som ønsker å delta i drøftingen, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen et tidspunkt som denne fastsetter og kunngjør ved åpningen av disputasen.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til avdelingen der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningene og forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om prøvene samlet sett er godkjent/ikke godkjent.

Hvis prøveforelesningene og/eller disputasen ikke godkjennes, kan ny prøve først avlegges seks måneder etter disputasen. Såvidt mulig skal de nye prøvene vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

§ 9. Kreering og diplom

På grunnlag av innberetning fra bedømmelseskomiteen og avdelingen om at prøveforelesningene og disputasen er godkjent, kreerer Universitetsstyret doktoranden til doktor.

Doktorgradsdiplom utferdiges av institusjonen. På diplomet føres kreeringsdato og opplysninger om hvilket fagområde doktorgraden er avlagt innenfor. I vedlegg til diplomet skal tittelen på avhandlingen føres opp.

§ 10. Klage

Avslag på søknad om adgang til bedømmelse etter § 2, eller nekting av godkjenning av avhandling, prøveforelesninger eller forsvar etter § 7 og § 8, kan påklages etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. Grunnlagt klage sendes avdelingen.

Hvis vedtaket er truffet av avdelingen, kan avdelingsstyret oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis styret ikke tar klagen til følge, sendes den til universitetets klagenemnd til avgjørelse. Har universitetsstyret truffet det påklagede vedtaket, og det ikke finner grunn til å oppheve eller endre dette, sendes klagen til universitetets klagenemnd til avgjørelse. Klageinstansen kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften tar til å gjelde 1. januar 2006.

II

Endringen trer i kraft 14. oktober 2014.

17. okt. Nr. 1314 2014**Forskrift om endring i forskrift om arbeidsrettede tiltak mv. og forskrift om tiltakspenger mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 17. oktober 2014 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 12 og § 13. Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 11. desember 2008 nr. 1320 om arbeidsrettede tiltak mv. gjøres følgende endringer:

§ 2–1 første ledd skal lyde:

Avklaring omfatter kartlegging og vurdering av den enkeltes arbeidsevne og eventuelle ytterligere behov for bistand for å komme i eller beholde arbeid. Avklaringen skal være individuelt tilpasset og kan inneholde veiledning knyttet til den enkeltes muligheter på arbeidsmarkedet. Utprøving av arbeidsevne kan også inngå i kartleggingen når dette anses nødvendig og hensiktsmessig.

§ 2–1 tredje ledd oppheves.

§ 2–2 skal lyde:

Basert på en behovs- eller arbeidsevnevurdering skal varigheten av avklaringen tilpasses deltakerens individuelle behov ut fra mulighetene på arbeidsmarkedet. Avklaring kan vare i inntil fire uker med mulighet for forlengelse i inntil åtte uker.

§ 2–3 andre ledd oppheves.

Ny tittel på § 2–4 skal lyde:

Anskaffelse

§ 2–4 skal lyde:

Avklaring anskaffes etter regelverk fastsatt i eller i medhold av lov om offentlige anskaffelser.

§ 5–1 første ledd skal lyde:

Oppfølging omfatter bistand til den enkelte deltaker med sikte på å komme i eller beholde arbeid. Oppfølging kan inneholde kartlegging, veiledning og råd til både tiltaksdeltaker, arbeidsgiver og andre tiltaksarrangører, oppfølging på arbeidsplassen, opplæring i arbeidsrelaterte og sosiale ferdigheter, bistand til å søke arbeid, samt bistand til tilpasning og tilrettelegging av arbeid og arbeidssituasjon. Oppfølgingstiltaket kan også gjennomføres som jobbklubb.

§ 5–1 tredje ledd skal lyde:

Oppfølging kan tilbys personer som har behov for en mer omfattende formidlings- og oppfølgingsbistand enn den Arbeids- og velferdsetaten kan tilby. Oppfølgingstiltaket kan også brukes i forbindelse med overgang fra skolegang eller soning i institusjon til arbeid eller til andre arbeidsrettede tiltak.

§ 5–1 fjerde ledd skal lyde:

Tiltaket kan kombineres med andre arbeidsrettede tiltak når dette er hensiktsmessig.

§ 5–2 skal lyde:

Basert på en behovs- eller arbeidsevnevurdering skal varigheten av oppfølgingen tilpasses deltakerens individuelle behov ut fra mulighetene på arbeidsmarkedet. Oppfølging kan ha en varighet på inntil seks måneder. Tiltaket kan forlenges med ytterligere seks måneder. For personer med nedsatt arbeidsevne kan tiltaket forlenges slik at samlet varighet kan være inntil tre år. Om tiltaket brukes ved overgang fra skole eller soning i institusjon kan varigheten forlenges med ytterligere seks måneder utover den maksimale varigheten på tre år.

§ 5–3 skal lyde:

Tiltaksarrangøren skal fortløpende, etter Arbeids- og velferdsetatens bestemmelse, gi en skriftlig vurdering av gjennomføringen av tiltaket. Tiltaksarrangøren skal, senest når oppfølgingen er avsluttet, gi en skriftlig rapport om den endelige gjennomføringen av tiltaket og gjøre rede for deltakerens status på arbeidsmarkedet.

Kapittel 6 oppheves.

II

I forskrift 4. november 2013 nr. 1286 om tiltakspenger mv. (tiltakspengeforskriften) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd bokstav e) oppheves.

III

Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft 1. januar 2015.

Avtaler med forhåndsgodkjente tiltaksarrangører om tiltakene arbeid med bistand og/eller avklaring i skjermet virksomhet, kan dersom Arbeids- og velferdsetaten finner det hensiktsmessig forlenges inntil 31. desember 2016 etter de avtalevilkår som gjaldt før 1. januar 2015.

Tiltaksarrangører som har inngått kontrakt med Arbeids- og velferdsetaten om levering av tiltakene avklaring og/eller oppfølging før 31. desember 2014, kan innenfor rammene av kontrakten gjennomføre tiltakene ut kontraktsperioden, dersom Arbeids- og velferdsetaten finner det hensiktsmessig.

Personer som deltar i avklaring, avklaring i skjermet virksomhet, oppfølging eller arbeid med bistand når denne forskriften trer i kraft, skal sikres et hensiktsmessig tilbud i tråd med utarbeidet plan for tiltaksdeltakeren.

17. okt. Nr. 1315 2014

Forskrift om endring i forskrift om legemidler

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. oktober 2014 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 8, jf. delegeringsvedtak 8. juni 1995 nr. 521.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15h (forordning (EU) nr. 272/2014). Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1839 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endring:

§ 15–4 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15h (forordning (EF) nr. 297/95) om fastsettelse av gebyrer til Det europeiske legemiddelbyrå, som endret ved forordning (EF) nr. 2743/98, forordning (EF) nr. 494/2003, forordning (EF) nr. 1905/2005, forordning (EF) nr. 249/2009, forordning (EU) nr. 301/2011, forordning (EU) nr. 273/2012, forordning (EU) nr. 220/2013 og forordning (EU) nr. 272/2014 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Forskriften trer i kraft straks.

21. okt. Nr. 1316 2014

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av regnskapsloven av 17. juli 1998 nr. 56

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 21. oktober 2014 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 7–30b fjerde ledd. Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 7. september 2006 nr. 1062 til utfylling og gjennomføring mv. av regnskapsloven av 17. juli 1998 nr. 56 gjøres følgende endringer:

§ 7–30b–1 skal lyde:

En part er en nærstående part til foretaket (det «rapporterende foretaket») i følgende tilfeller:

- a. En person eller et nært medlem av en persons familie er nærstående til et rapporterende foretak dersom personen:
  - i. har kontroll eller felles kontroll over det rapporterende foretaket,
  - ii. har betydelig innflytelse over det rapporterende foretaket, eller
  - iii. er styremedlem eller ledende ansatt i det rapporterende foretaket eller dets morforetak.
- b. Et foretak og et rapporterende foretak er nærstående parter dersom et av følgende vilkår er oppfylt:
  - i. Foretaket og det rapporterende foretaket er medlemmer av samme konsern (som betyr at hvert morforetak, datterforetak eller søsterforetak er nærstående til de andre).
  - ii. Et foretak er det andre foretakets tilknyttede foretak eller felleskontrollerte virksomhet (eller et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet til et konsernforetak som det andre foretaket er en del av).
  - iii. Begge foretak er samme tredjemanns felleskontrollerte virksomheter.
  - iv. Et foretak er et tredje foretaks felleskontrollerte virksomhet, og det andre foretaket er det tredje foretakets tilknyttede foretak.

- v. Foretaket er en pensjonsordning for de ansatte enten i det rapporterende foretaket eller i et foretak som er nærstående til det rapporterende foretaket. Dersom det rapporterende foretaket selv er en slik ordning, er den arbeidsgiver som finansierer ordningen, også nærstående til det rapporterende foretaket.
- vi. En person som nevnt i bokstav a har kontroll eller felles kontroll over foretaket.
- vii. En person som nevnt i bokstav a i har betydelig innflytelse over foretaket eller er en av nøkkelpersonene i foretakets (eller foretakets morforetaks) ledelse.

Nære medlemmer av en persons familie er familiemedlemmer som kan forventes å påvirke eller blir påvirket av denne personen i deres forretninger med foretaket. Slike familiemedlemmer kan omfatte:

- a. personens partner og barn,
- b. barn av personens partner, og
- c. personer som forsørgeres av personen eller dennes ektefelle eller partner.

Ved vurdering av et mulig forhold mellom nærstående parter skal oppmerksomheten rettes mot det reelle innholdet i forholdet og ikke bare mot forholdets juridiske form.

Ny § 7–30b–2 skal lyde:

§ 7–30b–2. Foretak som står det offentlige nær

Kravene til opplysninger etter regnskapsloven § 7–30b, gjelder ikke for transaksjoner med:

- a. en myndighet som har bestemmende innflytelse, betydelig innflytelse eller felles kontroll over det rapporterende foretaket, og
- b. et annet foretak som er en nærstående part fordi den samme offentlige myndighet har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse over både det rapporterende foretaket og det andre foretaket.

Foretak som benytter unntaket i første ledd skal i stedet gi følgende opplysninger:

- a. navnet på den offentlige myndigheten og forholdet til det rapporterende foretaket (kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse),
- b. arten og omfanget av betydelige transaksjoner, og
- c. for transaksjoner som samlet, men ikke hver for seg, er betydelige, skal det gis en kvalitativ eller kvantitativ indikasjon på deres omfang.

II

Denne forskrift trer i kraft straks med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2014 eller senere. f

21. okt. Nr. 1317 2014

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2014

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. oktober 2014 med hjemmel i forskrift 20. desember 2013 nr. 1685 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2014 § 33. Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 20. desember 2013 nr. 1685 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2014 gjøres følgende endringer:

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei fiske og lande inntil:

- 1) 466 439 tonn torsk i området nord for 62° N,
- 2) 90 484 tonn hyse i området nord for 62° N, og
- 3) 103 450 tonn sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

Av dette er det avsatt 513 tonn torsk, 584 tonn hyse og 163 tonn sei til forsknings- og undervisningsformål, 7 000 tonn torsk, 300 tonn hyse og 2 000 tonn sei til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske), 1 560 tonn hyse til konvensjonelle havfiskefartøy, fartøy med torsketråltilatelse og fartøy med seitråltilatelse som kompensasjon for manglende adgang i EU-sonen, 3 000 tonn torsk til oppfølging av kystfiskeutvalget for Finnmark, 350 tonn sei til agnformål, 4 000 tonn torsk til dekning av kvotebonus ved levendefangst og 200 tonn torsk til dekning av innblanding i fisket etter lodde.

Alle kvanta i denne forskrift angis i rund vekt.

§ 5 (endret) skal lyde:

§ 5. Gruppekvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Fartøy som har tillatelse til å fiske med konvensjonelle redskap kan fiske og lande inntil 305 199 tonn torsk, 54 892 tonn hyse og 38 937 tonn sei.

Av disse kvanta kan:

- 1) Fartøy som har adgang til å delta i gruppen for konvensjonelle havfiskefartøy, kan fiske og lande inntil 38 109 tonn torsk, samt 9 735 tonn hyse og 4 180 tonn sei, hvorav 500 tonn sei avsettes til bifangst.
- 2) Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap, kan fiske og lande inntil 237 977 tonn torsk, hvorav 26 021 tonn avsettes til ferskfiskordning, samt 40 830 tonn hyse, hvorav 4 338 tonn avsettes til bifangst for fartøy under 15 meter hjemmelslengde, og 29 437 tonn sei.

Utover avsetninger til ferskfisk- og bifangstordning nevnt i annet ledd punkt 2 fordeles kvantumet av torsk, hyse og sei på gruppene som følger:

1. Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter kan fiske og lande inntil 59 178 tonn torsk, 9 257 tonn hyse og 8 330 tonn sei.
2. Fartøy med hjemmelslengde fra og med 11 meter til og med 14,99 meter kan fiske og lande inntil 56 592 tonn torsk, 8 534 tonn hyse og 7 654 tonn sei.
3. Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 meter til og med 20,99 meter kan fiske og lande inntil 57 631 tonn torsk, 12 045 tonn hyse og 7 625 tonn sei.
4. Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 meter og med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum kan fiske og lande inntil 38 555 tonn torsk, 6 656 tonn hyse og 5 829 tonn sei.
5. Fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap, kan fiske og lande 29 113 tonn torsk, 4 327 tonn hyse og 5 320 tonn sei. Av gruppekvoten av torsk for åpen gruppe avsettes 3 184 tonn til ferskfiskordning.

§ 17 første ledd (endret) skal lyde:

Fra og med 7. april kan fartøy som lander all fangst fersk i tillegg til kvoten i § 16 fiske og lande inntil 20 % torsk regnet av all fangst landet i tidsrommet mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59. Fra og med 30. juni er tillegget 30 %. Fra og med 20. oktober er tillegget inntil 50 %.

§ 22 første ledd (endret) skal lyde:

Fra og med 7. april kan fartøy som lander all fangst fersk i tillegg til kvoten i § 21 fiske og lande inntil 20 % torsk regnet av all fangst landet i tidsrommet mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59. Fra og med 30. juni er tillegget 30 %. Fra og med 20. oktober er tillegget inntil 50 %.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

22. okt. Nr. 1318 2014

Forskrift om endring i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Toll- og avgiftsdirektoratet 22. oktober 2014 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 8–2 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 25. november 2008 nr. 1256. Kunngjort 24. oktober 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) gjøres følgende endring:

§ 8–2–1. *Frihandelsavtaler som Norge har inngått*

§ 8–2–1 bokstav s) skal lyde:

- s) frihandelsavtalen EFTA-Montenegro

II

Endringen trer i kraft straks.

23. okt. Nr. 1319 2014

Forskrift om endring i forskrift om prøveordning med elektronisk kommunikasjon med domstolene

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 23. oktober 2014 med hjemmel i lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 197a, jf. delegeringsvedtak 3. februar 2012 nr. 119. Kunngjort 28. oktober 2014 kl. 14.35.

I

I forskrift 12. februar 2012 nr. 140 om prøveordning med elektronisk kommunikasjon med domstolene gjøres følgende endring:

§ 14 annet ledd og nytt tredje ledd skal lyde:

Fase II, jf. § 2, med unntak av § 9 annet og tredje ledd trer i kraft 1. november 2014.

§ 9 annet og tredje ledd trer i kraft fra det tidspunktet Justis- og beredskapsdepartementet bestemmer.

II

Forskriften trer i kraft straks.

23. okt. Nr. 1320 2014

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien og forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer av visse dyrearter

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 23. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning 2013/718/EU). Kunngjort 28. oktober 2014 kl. 14.35.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde som følger:

EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 92/260/EØF (sist endra ved avgjerd 2013/718/EU), vedtak 93/195/EØF (sist endra ved vedtak 2013/416/EU), vedtak 93/197/EØF (sist endra ved avgjerd 2013/718/EU), vedtak 2004/211/EF (sist endra ved avgjerd 2013/718/EU), vedtak 93/196/EØF (som endra ved avgjerd 2013/718/EU), direktiv 2004/68/EF (som endra ved avgjerd 2012/253/EU), vedtak 2008/698/EF, direktiv 2009/156/EF, vedtak 2010/57/EU og direktiv 2010/613/EU).

§ 12 gruppe D, nytt punkt 3) skal lyde som følger:

- 3) Registrerte hestar frå Brasil skal i tillegg ha testa negativt mot snive (komplementbindingstest fortykning 1 til 10) innan 10 dagar før sending.

Vedlegg A erstattes med nytt vedlegg:

For å lese vedlegg A sjå her:

I vedlegg C gjøres følgende endring:

Kroatia fjernes fra listen.

II

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer av visse dyrearter gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet erstattes «(vedtak 2004/211/EF sist endret ved beslutning 2013/167/EU)» med følgende: «(vedtak 2004/211/EF sist endret ved beslutning 2013/718/EU)».

Vedlegg F erstattes med nytt vedlegg:

For å lese vedlegget se her:

III

Denne forskrift trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1321 2014

Forskrift om endring i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff (eksplosivforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5, § 6, § 19a, § 20, § 22, § 25, § 26, § 27, § 28 og § 43 bokstavene a, b og e, og delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXIX nr. 5 (direktiv 2008/43/EF endret ved direktiv 2012/4/EU). Kunngjort 28. oktober 2014 kl. 14.35.

I

I forskrift 26. juni 2002 nr. 922 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff gjøres følgende endringer:

Kapittel 15

Innledningen skal lyde:

Bestemmelsene i dette kapittelet gjennomfører direktiv 2008/43/EF av 4. april 2008 om opprettelse av et system for id-merking og sporing av eksplosiv vare til sivil bruk, og omfatter eksplosiv vare som faller inn under direktiv 93/15/EØF av 5. april 1992 om markedsføring og kontroll med eksplosiv vare til sivil bruk, samt direktiv 2012/4/EU av 22. februar 2012 om endring av direktiv 2008/43/EF om opprettelse av i henhold til Rådets direktiv 93/15/EØF.

§ 15-1. Virkeområdet for dette kapittelet

Ny d), e) og f) skal lyde:

- d) ikke detonerende lunte, i løpemeter
- e) sikkerhetslunte av svartkrutt (svartkruttlunte), som brenner med forutsigbar hastighet og som ikke gir noen utvendig eksplosiv effekt
- f) tennhette for håndvåpenammunisjon og små drivladninger

Første ledd dagens bokstav d) blir ny g).

§ 15-2 skal lyde:

§ 15-2. Unik id-merking

Den som produserer eller importerer eksplosiv vare eller monterer tennere skal merke eksplosivene og alle forpakningsenheter, med et unikt identifikasjonsmerke (id-merke).

I de tilfeller hvor eksplosiv vare er gjenstand for ytterligere bearbeiding eller montering behøver produsenten ikke å merke varen med et nytt unikt id-merke dersom det opprinnelige merket fortsatt tilfredsstiller kravene i § 15-3.

Første ledd gjelder ikke i de tilfeller hvor eksplosiv vare tilvirkes for eksport og varen er merket med et id-merke som gjør det mulig å spore varen i henhold til kravene i importlandet.

Hvert produksjonssted tildeles en tresifret kode av DSB. Produsent som har produksjonssted utenfor EØS-området skal kontakte DSB for å få tildelt en kode til dette produksjonsstedet. Dersom både produksjonsstedet og produsenten er etablert utenfor EØS-området og varen importeres direkte til Norge, og ikke via annen EØS-stat, skal importøren av varen kontakte DSB for å få tildelt kode.

Distributør som pakker om eksplosiv vare skal påse at varen og alle forpakningsenheter, er merket med det unike id-merket.

§ 15-3 skal lyde:

§ 15-3. Id-merket

Den eksplosive varen skal påføres et permanent, fullt leselig og unikt id-merke, enten ved direkte trykk eller ved en selvklebende etikett.

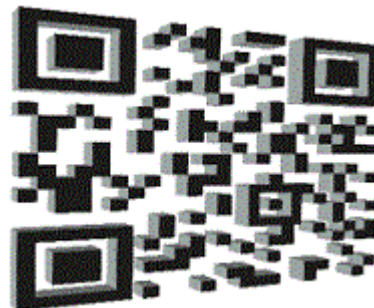
Id-merket skal inneholde en lesbar del som inneholder:

- a) navn på produsent,
- b) en alfanummerisk kode bestående av to bokstaver som identifiserer EØS-staten hvor varen er produsert eller importert til, en tresifret kode, utstedt av myndigheten i EØS-staten, som identifiserer produksjonssted, og en unik produktkode og logistikkinformasjon utviklet av produsenten

I tillegg skal id-merket inneholde en elektronisk lesbar strekkode eller matrisekode motsvarende den alfanumeriske koden, for eksempel slik som figuren under viser.

For artikler som er for små eller hvor utformingen gjør det teknisk umulig å få plass til hele den alfanumeriske koden skal id-merket plasseres på hver minste emballasjeenhet.

Hver emballasjeenhet skal forsegles.

§ 15-4 skal lyde:

§ 15-4. Eksplosiver i patroner eller sekker

For eksplosiver i patroner eller sekker skal merkingen bestå av direkte trykk eller selvklebende etikett på hver patron eller sekk. Hver kasse med patroner skal merkes på tilsvarende måte.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver patron eller sekk, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med patroner.

§ 15–6 skal lyde:

§ 15–6. Fenghetter og tennrør

For fenghetter og tennrør skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett, eller av direkte trykk eller stempel på hvert artikkelskall. Tilsvarende merking skal påføres enhver emballasje.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver artikkel og tilsvarende en tilhørende brikke for hver kasse med artikler.

Fenghetter og tennrør som er omfattet av unntaket i § 15–3 fjerde ledd skal ha varig merking slik at opplysningen i § 15–3 andre ledd er tydelig leselig. Antallet fenghetter og tennrør i pakningen skal være angitt på den minste emballasjen.

§ 15–7 skal lyde:

§ 15–7. Elektriske, ikke-elektriske og elektroniske tennere

For elektriske, ikke-elektriske og elektroniske tennere skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett, eller av direkte trykk eller stempel på hver hylse. Tilhørende kasse med tennere påføres tilsvarende merking.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver tenner, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med tennere.

§ 15–9 skal lyde:

§ 15–9. Detonerende lunter

For detonerende lunter skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett eller av direkte trykk på plasthylsen/strømpen. Id-merket påføres for hver femte meter med lunte, enten på den ytre korden eller luntet, eller på det indre ekstruderte plastlaget under den ytre fiberkorden eller luntet. En tilhørende etikett skal påføres spolen og hver emballasje med lunter.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke innført i hver detonerende lunte, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med detonerende lunter.

Hver detonerende lunte som er omfattet av unntaket i § 15–3 fjerde ledd skal merkes med unikt id-merke på rullen eller spolen og hvis relevant på den minste emballasjen

§ 15–10 skal lyde:

§ 15–10. Kanner og tønner med eksplosiver

For kanner og tønner som inneholder eksplosiv vare skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett eller av direkte trykk på kannene eller tønnene.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver kanne eller tønne.

§ 15–11 skal lyde:

§ 15–11. Kopier av original etikett

Virksomheten kan feste avtakbare selvklebende kopier av originaletiketter på eksplosivene til bruk for deres kunder. Etikettene skal merkes som kopier for å hindre misbruk.

§ 15–12 skal lyde:

§ 15–12. Oversikt og historikk

Virksomheter som produserer, importerer og distribuerer eksplosiv vare skal etablere et system som gir oversikt over flyten av eksplosiv vare inn og ut av sin virksomhet.

Oversikten skal inneholde data over alle eksplosive varer de har eller har hatt i sin besittelse, samt relevante opplysninger om eksplosivtype og hvilken virksomhet eksplosivene er levert til. Denne oversikten skal også inneholde de unike alfanumeriske kodene, en angivelse av hvor de eksplosive varene er levert, samt hvem som er brukt som transportør og en erklæring fra mottaker om at varen er mottatt.

Virksomheten skal beskytte innsamlede data mot skade, ødeleggelse eller misbruk.

Virksomheten skal gi DSB opplysninger om navn og kontaktopplysninger på person som kan fremskaffe opplysninger som omhandlet i andre ledd, utenom normal arbeidstid.

Den enkelte virksomhets oversikt skal oppbevares og vedlikeholdes i en periode på ti år fra leveringsdato, eller forbruksdato. Dersom virksomheten opphører eller er konkurs skal oversikten tilfalle DSB. Bobestyrer skal sørge for at oversikten tilfaller DSB ved konkurs.

§ 17–7 Overgangsbestemmelse

Siste ledd skal lyde:

Bestemmelsen i kapittel 15 gjelder fra 24. oktober 2014, med unntak av kravene om innsamling av data og registrering som trer i kraft 5. april 2015.

II

Forskriften trer i kraft straks, med unntak av krav til innsamling av data og registrering som trer i kraft 5. april 2015.

24. okt. Nr. 1322 2014

Forskrift om endring i forskrift om omregning av uførepensjon til uføretrygd

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre) del II fjerde ledd bokstav a. Kunngjort 28. oktober 2014 kl. 14.35.

I

I forskrift 3. juli 2014 nr. 947 om omregning av uførepensjon til uføretrygd gjøres følgende endringer:

§ 3 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Det skal fastsettes et beløp for hver uførepensjonist. Dersom vedkommende har rett til minste årlige ytelse i uføretrygden etter ordinær sats, jf. folketrygdloven § 12–13 andre ledd, skal beløpet fastsettes på følgende måte:

- a) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er lavere enn 39 601 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,53322.
- b) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 39 601 kroner til 54 096 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 2,04430 og deretter reduseres med 20 239 kroner.
- c) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 54 097 kroner til 78 594 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,67018.
- d) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 78 595 kroner til 162 709 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 2,00658 og deretter reduseres med 26 439 kroner.
- e) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 162 710 kroner til 165 479 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 2,36609 og deretter reduseres med 84 934 kroner.
- f) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 165 480 kroner til 260 741 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,41610 og deretter økes med 72 269 kroner.
- g) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 260 742 kroner til 280 943 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,06474 og deretter økes med 163 883 kroner.
- h) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er høyere enn 280 943 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,60657 og deretter økes med 11 659 kroner.

Dersom medlemmet har rett til minste årlige ytelse i uføretrygden etter høy sats, jf. folketrygdloven § 12–13 andre ledd, skal beløpet fastsettes på følgende måte:

- a) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er lavere enn 39 601 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,53322.
- b) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 39 601 kroner til 54 096 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 2,04430 og deretter reduseres med 20 239 kroner.
- c) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 54 097 kroner til 78 594 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,67018.
- d) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 78 595 kroner til 162 709 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 2,00658 og deretter reduseres med 26 439 kroner.
- e) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 162 710 kroner til 180 000 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 2,36609 og deretter reduseres med 84 934 kroner.
- f) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 180 001 kroner til 260 741 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,41610 og deretter økes med 86 063 kroner.
- g) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er fra 260 742 kroner til 306 402 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,06474 og deretter økes med 177 678 kroner.
- h) Dersom årlig størrelse etter andre ledd er høyere enn 306 402 kroner, skal beløpet fastsettes ved at summen etter andre ledd multipliseres med 1,60657 og deretter økes med 11 659 kroner.

§ 7 andre ledd første punktum skal lyde:

Det skal fastsettes et grunnlag etter reglene i § 3 første til fjerde ledd, men der beløpet i § 3 første ledd skal tillegges differansen mellom uførepensjon (inkludert sært tillegg) medregnet avdødes rettigheter (slik § 12–15 andre ledd bokstav b lød før lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven trådte i kraft) og uførepensjon beregnet på grunnlag av egne rettigheter (slik § 12–15 andre ledd bokstav a lød før lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven trådte i kraft), etter reduksjon for arbeidsinntekt.

§ 7 tredje ledd første punktum skal lyde:

Grunnlaget for tillegget skal utgjøre differansen mellom grunnlaget som er fastsatt etter andre ledd og grunnlaget fastsatt etter § 3 første til fjerde ledd, jf. § 5 og § 6, dividert med uføregraden.

II

Endringene trer i kraft straks.

17. okt. Nr. 1332 2014

Forskrift om endring i forskrift om adgang til og opphold på norsk territorium under fredsforhold for fremmede militære og sivile statsfartøyer

Hjemmel: Fastsatt av Forsvarsdepartementet 17. oktober 2014 med hjemmel i lov 18. august 1914 nr. 3 om forsvarshemmeligheter § 1, lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 17–14, lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v. § 13, lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone § 2 tredje ledd og § 3 annet ledd og omorganiseringsvedtak 13. desember 2013 nr. 1455. Kunngjort 31. oktober 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 2. mai 1997 nr. 396 om adgang til og opphold på norsk territorium under fredsforhold for fremmede militære og sivile statsfartøyer gjøres følgende endring:

§ 6 tredje punktum skal lyde:

Samferdselsdepartementet eller den departementet bemyndiger, kan av hensyn til trygg ferdsel overfor fremmede militære og sivile statsfartøyer fatte enkeltvedtak om plikt til å bruke los ved seilas i norske indre farvann og på sjøterritoriet.

II

Ikraftsetting

Endringen i § 6 3. punktum trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1333 2014

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12 og § 15, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 4.1 nr. 2 (beslutning 2013/445/EU og beslutning 2013/784/EU). Kunngjort 31. oktober 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 14. mars 2005 nr. 232 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-tilvisingar: EØS-avtala vedlegg I kap. I del 3.1 nr. 1a (direktiv 2003/85/EF), del 4.1 nr. 2 (direktiv 91/68/EØF som endra ved vedtak 94/953/EF, direktiv 2001/10/EF, direktiv 2003/50/EF, direktiv 2008/73/EF som endra ved vedtak 2009/436/EF, avgjerd 2013/445/EU og avgjerd 2013/784/EU), del 4.2 nr. 82 (forordning (EF) nr. 1739/2005) og del 8.1 nr. 16a (direktiv 2004/68/EF som endra ved avgjerd 2012/253/EU).

§ 3 annet ledd nr. 18 oppheves.

§ 12 første punktum skal lyde:

Avls- og produksjonsdyr og dyr til oppføring som ikkje kjem frå offisielt brucellosefri driftseining, skal ikkje innførast til Noreg utan at dei er blitt testa med omsyn på brucellose (*Brucella melitensis*).

Vedlegg A oppheves.

Vedlegg C erstattes av følgende versjon:

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1334 2014**Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer fra visse dyrearter**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12, § 15 og § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning 2013/470/EU). Kunngjort 31. oktober 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer fra visse dyrearter gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende til henvisningen til vedtak 2010/472/EU:

(beslutning 2010/472/EU som endret ved beslutning 2012/411/EU og beslutning 2013/470/EU),

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende til henvisningen til vedtak 2010/470/EU:

del 4.2 nr. 93 og innledende del nr. 7 (beslutning 2010/470/EU som endret ved beslutning 2013/470/EU)

§ 18 bokstav c) skal lyde:

- c) Sæden skal følges av et helsesertifikat som er utarbeidet etter en av følgende modeller vist i vedlegg J og utfylt i overensstemmelse med forklaringen i vedlegg J del 3:
  - 1. Standardsertifikat i vedlegg J del 1, dersom sæden er oppsamlet og sendt fra en godkjent sædstasjon.
  - 2. Standardsertifikat i vedlegg J del 2, dersom sæden er sendt fra et godkjent sædlager.

§ 19 bokstav c) skal lyde:

- c) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat som er utarbeidet etter modellen vist i vedlegg L del 1 og utfylt i overensstemmelse med forklaringen i vedlegg L del 2.

§ 27 andre og tredje ledd skal lyde:

Til og med 31. desember 2014 tillates import og eksport innenfor EØS av avlsmateriale fra sau og geit som er oppsamlet, bearbeidet og lagret før 31. desember 2013, når det følges av helsesertifikat i samsvar med

- a) modellen vist i vedlegg M for sæd
- b) modellen vist i vedlegg N for egg og embryo.

Til og med 31. desember 2014 tillates import fra tredjestater av avlsmateriale fra sau og geit som er oppsamlet, bearbeidet og lagret før 31. desember 2013, når det følges av helsesertifikat i samsvar med

- a) modellen vist i vedlegg O for sæd
- b) modellen vist i vedlegg P for egg og embryo.

Vedlegg C del A erstattes av følgende versjon:

Vedlegg D del A erstattes av følgende versjon:

Vedlegg J del 1 erstattes av følgende versjon:

Del 1. Modell for helsesertifikat som skal følge med ved import fra tredjestater av sæd fra sau og geit som sendes fra godkjent sædstasjon

For å lese vedlegg J del 1 se her:

Tittel til vedlegg J del 2 skal lyde:

Del 2. Modell for helsesertifikat som skal følge med ved import fra tredjestater av sæd fra sau og geit som sendes fra godkjent sædlager

Vedlegg L del 1 erstattes av følgende versjon:

Vedlegg M erstattes av tidligere vedlegg C del A og tittelen skal lyde:

Vedlegg M. Overgangsordning – modell for helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra sau og geit som er oppsamlet i EU etter 31. august 2010 eller i Norge etter 1. juli 2011 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra

Trykk her for å lese vedlegg M:

Vedlegg N erstattes av tidligere vedlegg D del A og tittelen skal lyde:

Vedlegg N. Overgangsordning – modell for helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra sau og geit som er oppsamlet eller produsert etter 31. august 2010 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen eller den godkjente embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra

Trykk her for å lese vedlegg N:

Vedlegg O erstattes av tidligere vedlegg J del 1 og tittelen skal lyde:

Vedlegg O. Overgangsordning – modell for helsesertifikat til bruk ved import fra tredjestater av sæd fra sau og geit som sendes fra godkjent sædstasjon

Trykk her for å lese vedlegg O:

Vedlegg P erstattes av tidligere vedlegg L del 1 og tittelen skal lyde:

Vedlegg P. Overgangsordning – modell for helsesertifikat som skal følge med ved import fra tredjestater av egg og embryoer fra sau og geit

Trykk her for å lese vedlegg P:

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1335 2014

Forskrift om endring i forskrift om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 første og tredje ledd, jf. § 12, § 15 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 519/2013, forordning (EU) nr. 556/2013 og forordning (EU) nr. 854/2013) og kap. I del 7.1 nr. 12 (forordning (EU) nr. 630/2013). Kunngjort 31. oktober 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 23. juli 2010 nr. 1137 om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende forordning til de som har endret forordning (EU) nr. 206/2010 etter forordning (EU) nr. 482/2013:

forordning (EU) nr. 519/2013, forordning (EU) nr. 556/2013

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende forordning til de som har endret forordning (EU) nr. 206/2010 etter forordning (EU) nr. 780/2013:

forordning (EU) nr. 854/2013

I EØS-henvisningsfeltet fjernes ESA-vedtak 30/70/COL.

§ 1 skal lyde:

§ 1. Forordning (EU) nr. 206/2010

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I, innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 206/2010, som endret ved forordning (EU) nr. 810/2010

forordning (EU) nr. 144/2011
forordning (EU) nr. 342/2011
forordning (EU) nr. 801/2011
forordning (EU) nr. 1112/2011
forordning (EU) nr. 497/2012
forordning (EU) nr. 546/2012
forordning (EU) nr. 644/2012
forordning (EU) nr. 1036/2012
forordning (EU) nr. 1160/2012
forordning (EU) nr. 71/2013
forordning (EU) nr. 102/2013
forordning (EU) nr. 191/2013
forordning (EU) nr. 196/2013
forordning (EU) nr. 482/2013
forordning (EU) nr. 519/2013
forordning (EU) nr. 556/2013
forordning (EU) nr. 780/2013
forordning (EU) nr. 854/2013
forordning (EU) nr. 1044/2013)

om lister over tredjestater eller områder i tredjestater som er godkjente for import av visse levende dyr og ferskt kjøtt og dessuten krav som stilles til helsesertifikater gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll I til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 1a oppheves.

§ 4 siste ledd skal lyde:

Småfe til avl og produksjon skal oppfylle de særlige betingelsene for skrapesyke som fremgår av helsesertifikatmodell OVI-X og som gjelder for forsendelser til land med godkjente nasjonale programmer for bekjempelse av skrapesyke listet i forordning (EF) nr. 999/2001 vedlegg VIII kapittel A avsnitt A punkt 3.2 med tilpasninger, som gjennomført i forskrift 30. mars 2004 nr. 595 om forebygging, kontroll med og utryddelse av overførbare spongiforme encefalopatii (TSE).

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

Innledningsteksten til forordning (EU) nr. 206/2010 skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I, kapittel I, innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 206/2010, som endret ved forordning (EU) nr. 810/2010, forordning (EU) nr. 144/2011, forordning (EU) nr. 342/2011, forordning (EU) nr. 801/2011, forordning (EU) nr. 1112/2011, forordning (EU) nr. 497/2012, forordning (EU) nr. 546/2012, forordning (EU) nr. 644/2012, forordning (EU) nr. 1036/2012, forordning (EU) nr. 1160/2012, forordning (EU) nr. 71/2013, forordning (EU) nr. 102/2013, forordning (EU) nr. 191/2013, forordning (EU) nr. 196/2013, forordning (EU) nr. 482/2013, forordning (EU) nr. 519/2013, forordning (EU) nr. 556/2013, forordning (EU) nr. 780/2013, forordning (EU) nr. 854/2013 og forordning (EU) nr. 1044/2013). Alle endringene av grunnrettsakten er innarbeidet i vedlagte konsolidert versjon (dansk utgave).

Konsolidert versjon av forordning (EU) nr. 206/2010 skal lyde:

Avslutningsvis i forskriften, i avsnittet om «Forordninger i pdf», slettes pdf-filene for forordning (EU) nr. 780/2013 og forordning (EU) nr. 1044/2013.

24. okt. Nr. 1336 2014

Forskrift om endringer i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning 2014/332/EU). Kunngjort 31. oktober 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 92/260/EØF (sist endra ved avgjerd 2014/332/EU), vedtak 93/195/EØF (sist endra ved avgjerd 2013/416/EU), vedtak 93/197/EØF (sist endra ved avgjerd 2014/332/EU), vedtak 2004/211/EF (sist endra ved avgjerd 2014/332/EU), vedtak 93/196/EØF (som endra ved avgjerd 2013/718/EU), direktiv 2004/68/EF (som endra ved avgjerd 2012/253/EU), vedtak 2008/698/EF, direktiv 2009/156/EF, avgjerd 2010/57/EU, og direktiv 2010/613/EU).

§ 12 Gruppe C nr. 3) skal lyde:

- 3) Registrerte hestar frå Kina, India og Thailand skal i tillegg ha testa negativt mot vondarta beskjelarsjuke og snive (komplementbindingstest fortynning 1 til 10 for begge) innan 10 dagar før sending.

§ 14 Gruppe C nr. 3) skal lyde:

- 3) Registrerte hestar frå Kina, India og Thailand skal i tillegg ha testa negativt mot vondarta beskjelarsjuke og snive (komplementbindingstest fortynning 1 til 10 for begge) innan 10 dagar før sending.

Tabellen i vedlegg A skal lyde:

Tittelen til vedlegg B skal lyde:

Vedlegg B. Godkjente regionar i Saudi-Arabia, Sør-Afrika, Kina og India

Nederst i tabellen i vedlegg B innsettes følgende rad:

IN	India	IN-1	Den hestesjukdomsfrie sona i Remount and Veterinary Corps (RVC) Centre, Meerut Cantonment, distrikt Meerut, divisjon Meerut i delstaten Uttar Pradesh (lokalisert på 29.028893, 77.731018 eller +29° 01' 44,01", +77° 43' 51,66") og omgitt av ei overvakingssone på 10 km, medrekna åtgangen via Roorkee, Mawana og Delhi Roads til National Highway No 58 og deretter Hapur Road (57), GT Road, Dharampura Road, Eastern Approach Road, Yudister Setu, Lala Hardev Sahai Marg, Mahatma Road, Vandemataram Marg, National Highway No 8, Airport Road, Ullan Batar Marg til Indira Gandhi International Airport New Delhi.
----	-------	------	--

I vedlegg C skal «India» listeføres mellom «Island» og «Japan».

II

Endringene trer i kraft straks.

31. okt. Nr. 1337 2014

Forskrift om endring i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 31. oktober 2014 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 andre og tredje ledd, § 14, § 18 andre ledd, jf. § 11 andre ledd bokstav a, § 28, § 29 og § 30. Fremmet av Nærings- og fiskeridepartementet. Kunngjort 31. oktober 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2–9 første ledd (endret) skal lyde:

En eier kan ikke inneha pelagisk tråltillatelse for flere fartøy enn det antall fartøy som til sammen vil bli tildelt inntil 20 % av summen av basiskvotene for fartøyene i gruppen i det enkelte fiskeri, eller 20 % av gruppeknoten for fiskeslag som ikke er regulert med basiskvotemodellen.

Overskriften til kapittel 1 (endret) skal lyde:

1. Generelle bestemmelser

Overskriften til kapittel 5 (endret) skal lyde:

5. Særskilt om tildeling av tillatelse til å drive fiske etter sei med not

Overskriften til kapittel 6 (endret) skal lyde:

6. Særskilt om tildeling av tillatelse til å drive fiske med snurrevad

Overskriften til kapittel 7 (endret) skal lyde:

7. Særskilt om tildeling av tillatelse til å drive fangst av vågehval

Overskriften til kapittel 8 (endret) skal lyde:

8. Særskilt om tildeling av tillatelse til å drive selfangst

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

22. okt. Nr. 1338 2014

Forskrift om endring i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 22. oktober 2014 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 74.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX kap. III nr. 21at (direktiv 2009/31/EF). Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny del 7A, kapittel 35 skal lyde:

Del 7A. Lagring av CO₂ i geologiske formasjoner

Kapittel 35. Lagring av CO₂ i geologiske formasjoner

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 74. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX kapittel III nr. 21at (direktiv 2009/31/EF) om geologisk lagring av CO₂ og om endringer i direktiv 85/337/EØF, 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006.

I. Innledende bestemmelser

§ 35–1. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å gi en rettslig ramme for en miljøsikker geologisk lagring av CO₂ som et tiltak for å motvirke klimaendringer.

§ 35–2. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder geologisk lagring av CO₂. Bestemmelsene gjelder likevel ikke lagring av CO₂ som ledd i forskning, utvikling eller utprøving av nye produkter og prosesser med en samlet påtenkt lagringsvolum under 100 000 tonn.

§ 35–3. Definisjoner

I dette kapittel menes med:

- geologisk lagring av CO₂*: injeksjon etterfulgt av lagring av CO₂-strømmer i underjordiske eller undersjøiske geologiske formasjoner
- geologisk formasjon*: en geologisk enhet, avgrenset av bergarttyper ved strukturelle eller litostratigrafiske underinndelinger
- lagringslokalitet*: et bestemt område innenfor en geologisk formasjon som anvendes til geologisk lagring av CO₂ og tilhørende overflate- og injeksjonsinstallasjoner
- lagringskompleks*: lagringslokalitet og de geologiske omgivelser som kan ha betydning for sikkerheten ved lagringen
- vannsøyle*: den kontinuerlige vertikale vannmengde fra overflaten til bunnsedimentene i en vannmasse
- hydraulisk enhet*: et hydraulisk forbundet porevolum hvor trykkommunikasjon kan måles teknisk, og som er omgitt av strømningsbarrierer (forkastninger eller litologiske grenser). En hydraulisk enhet kan være ett reservoar eller bestå av flere reservoarer og den omgivende bergarten

- g) *CO₂-strøm*: massestrømmen av CO₂ og eventuelle tilfeldig medfølgende stoffer fra CO₂-fangstprosesser
- h) *migrasjon*: bevegelse av CO₂ i lagringskomplekset
- i) *lekkasje*: frigjøring av CO₂ fra lagringskomplekset
- j) *vesentlig endring*: en endring ikke omhandlet i lagringstillatelsen og som kan ha betydning for miljøet eller menneskers helse
- k) *vesentlig uregelmessighet*: en uregelmessighet i injeksjons- eller lagringsoperasjonen eller i selve lagringskompleksets tilstand som innebærer en fare for lekkasje eller en risiko for miljøet eller menneskers helse
- l) *vesentlig risiko*: en risiko for skade på miljøet eller menneskers helse som ikke kan overses uten at formålet om miljø sikker geologisk lagring av CO₂ kommer i fare. I vurderingen av om det foreligger en vesentlig risiko er det nødvendig å ta hensyn til både sannsynligheten for at skade inntreffer og det omfanget skaden vil få dersom den inntreffer
- m) *operatør*: den som på rettighetshavers vegne forestår den daglige driften av virksomheten.

II. Tillatelse til injisering og lagring av CO₂

§ 35-4. Krav om tillatelse

Den som skal injisere og lagre CO₂ i geologiske formasjoner, må ha tillatelse fra Miljødirektoratet.

Før tillatelse gis skal ESA få anledning til å uttale seg. Dette skjer ved at Miljødirektoratet sender søknad om tillatelse jf. § 35-5 til ESA senest en måned etter mottakelse. Finner Miljødirektoratet at vilkårene for tillatelse er oppfylt, skal den sende utkast til tillatelse til ESA som innen fire måneder kan gi en uttalelse.

Tillatelse kan bare gis dersom følgende betingelser er oppfylt:

- a) alle relevante krav i dette kapittel er oppfylt
- b) den geologiske formasjonen er egnet som lagringslokalitet
- c) den omsøkte virksomheten innebærer ikke noen vesentlig risiko, som definert i § 35-3 bokstav l
- d) operatøren er finansielt solid og pålitelig og operatøren og personalet har nødvendig faglig og teknisk kompetanse
- e) potensielle gjensidige trykkpåvirkninger mellom lagringslokaliteter i samme hydrauliske enhet er av en slik karakter at lokalitetene på samme tid kan oppfylle kravene i dette kapittel.

Tillatelse skal ikke gis til lagring i vannsøylen.

§ 35-5. Søknad om tillatelse

Søknad om tillatelse skal minst inneholde følgende opplysninger:

- a) den potensielle operatørs navn og adresse
- b) dokumentasjon for den potensielle operatørs tekniske kompetanse
- c) karakteristikk av lagringslokaliteten og -komplekset og en vurdering av den forventede sikkerhet ved lagringen i samsvar med kriteriene i vedlegg I
- d) den totale mengde CO₂ som skal injiseres og lagres, forventede kilder og transportmetoder, CO₂-strømmens sammensetning, injeksjonsrater og -trykk samt injeksjonsanleggenes beliggenhet
- e) beskrivelse av tiltak for å forebygge vesentlige uregelmessigheter
- f) forslag til overvåkingsplan i samsvar med kravene i § 35-9, jf. vedlegg II
- g) forslag til plan for utbedrende tiltak ved uregelmessigheter
- h) forslag til foreløpig plan for etterdrift i samsvar med kravene i vedlegg II
- i) konsekvensutredning for tiltaket
- j) dokumentasjon for at den finansielle sikkerhetsstillelse etter § 35-15 vil være gyldig og effektiv innen injeksjonen starter
- k) program for beregning og måling av virksomhetens kvotepliktige utslipp i samsvar med krav i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser § 2-1.

§ 35-6. Tillatelsens innhold

Tillatelsen skal minst inneholde:

- a) operatørens navn og adresse
- b) lagringslokalitetens og lagringskompleksets nøyaktige beliggenhet og avgrensning samt informasjon om den hydrauliske enhet
- c) krav til lagringsoperasjonen, den totale mengde CO₂ som kan lagres, grenseverdier for reservoartrykket og grenseverdier for injeksjonsrater og -trykk
- d) krav til CO₂-strømmens sammensetning og til prosedyren for mottakelse av CO₂, jf. § 35-11, og om nødvendig ytterligere krav til injeksjon og lagring for å forebygge vesentlige uregelmessigheter
- e) den godkjente overvåkingsplan, krav til gjennomføring av planen, krav om oppdatering av planen, jf. § 35-9, og krav til rapportering, jf. § 35-10
- f) krav om å underrette Miljødirektoratet ved vesentlige uregelmessigheter eller lekkasje, den godkjente plan for utbedrende tiltak og krav om å gjennomføre denne ved vesentlige uregelmessigheter eller lekkasje, jf. § 35-12
- g) betingelser for nedlukking og den godkjente foreløpige etterdriftsplan som er omhandlet i § 35-13
- h) bestemmelser om endringer, revurdering, oppdatering og tilbaketrekning av tillatelsen, jf. § 35-7
- i) krav om opprettelse og opprettholdelse av finansiell sikkerhetsstillelse eller tilsvarende, jf. § 35-15.

§ 35-7. Omgjøring av tillatelse

Operatøren skal gi melding til Miljødirektoratet om planlagte endringer i driften av lagringslokaliteten, herunder også ved endring av operatør.

Miljødirektoratet skal vurdere om det er behov for å omgjøre eller kalle tilbake tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18 fem år etter tillatelsen ble gitt og deretter minst hvert tiende år. Miljødirektoratet skal alltid vurdere om det er behov for å omgjøre tillatelsen i følgende tilfeller:

- a) Miljødirektoratet har fått varsel om eller på annen måte kjennskap til at det har forekommet eller er fare for vesentlige uregelmessigheter eller lekkasje,
- b) Miljødirektoratet har fått varsel om eller på annen måte kjennskap til at kravene i tillatelsen ikke overholdes eller
- c) ny vitenskapelig kunnskap eller teknologiske fremskritt indikerer at det er nødvendig å omgjøre tillatelsen.

Dersom tillatelsen kalles tilbake skal Miljødirektoratet enten utstede en ny tillatelse eller lukke lagringslokaliteten, jf. § 35-13 første ledd bokstav c.

Inntil utstedelse av en ny tillatelse, overtar staten midlertidig alle juridiske forpliktelser vedrørende mottakelseskriterier, overvåking, utbedrende tiltak og innlevering av kvoter i henhold til klimavoteloven. Staten inndriver eventuelle omkostninger hos den tidligere operatør gjennom innløsning av den finansielle sikkerhetsstillelse, jf. § 35-15. Ved nedlukking av en lagringslokalitet i samsvar med § 35-13 første ledd bokstav c, kommer § 35-13 fjerde ledd til anvendelse.

III. Forpliktelser i forbindelse med drift, nedlukking og etterdrift**§ 35-8. Vilkår og prosedyre for mottakelse av CO₂-strømmer**

Operatøren kan kun injisere og lagre CO₂-strømmer som i all hovedsak består av CO₂. Avfall eller andre stoffer kan ikke tilsettes CO₂-strømmen for fjerning ved deponering. En CO₂-strøm kan imidlertid inneholde tilfeldig medfølgende stoffer fra kilden, fangst- eller injiseringsprosessen og sporingsstoffer tilsatt for overvåking av CO₂-migrasjon.

Konsentrasjonen av alle tilfeldig medfølgende og tilsatte stoffer skal være under et nivå som kan:

- a) skade lagringslokalitetens eller den tilhørende transportinfrastrukturens integritet eller
- b) innebære en vesentlig risiko, som definert i § 35-3 bokstav l.

Operatøren må sørge for at CO₂-strømmens sammensetning og innhold av korrosive stoffer analyseres og at det gjennomføres en risikovurdering som viser om forurensningsnivået er i samsvar med kravene i første ledd.

Operatøren skal føre et register over mottatte og injiserte CO₂-strømmer med angivelse av mengde og karakteristikk, herunder strømmenes sammensetning.

§ 35-9. Overvåking

Operatøren skal overvåke injeksjonsanleggene, lagringskomplekset, inklusive CO₂-utbredelsen der det er mulig, og, om relevant, omgivelsene rundt for å:

- a) sammenligne den faktiske og modellerte oppførsel av formasjonsvannet og CO₂
- b) identifisere vesentlige uregelmessigheter
- c) identifisere migrasjon av CO₂
- d) identifisere lekkasje av CO₂ fra lagringskomplekset og utslipp av CO₂ til vannsøylen eller atmosfæren
- e) identifisere vesentlige negative virkninger for miljøet rundt, spesielt for drikkevann, befolkningen eller brukerne av den omliggende biosfære
- f) vurdere effektiviteten av utbedrende tiltak truffet i medhold av § 35-12
- g) oppdatere vurderingen av lagringskompleksets sikkerhet og integritet på kort og lang sikt, herunder om den lagrede CO₂ vil forbli fullstendig og permanent innesluttet.

Overvåkingen foretas på grunnlag av en overvåkingsplan, utarbeidet av operatøren etter kravene i vedlegg II samt de nærmere bestemmelsene om beregning og måling i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimavoteforskriften), forelagt for og godkjent av Miljødirektoratet, jf. § 35-5 første ledd bokstav f og § 35-6 første ledd bokstav e.

Planen skal oppdateres etter kravene i vedlegg II og under alle omstendigheter hvert femte år for å ta hensyn til endringer i den vurderte fare for lekkasje og risiko for miljøet og menneskers helse, ny vitenskapelig kunnskap og forbedringer innenfor best tilgjengelig teknologi. Oppdaterte planer skal forelegges Miljødirektoratet for godkjenning.

§ 35-10. Rapportering fra operatøren

Operatøren skal minst en gang årlig rapportere til Miljødirektoratet om:

- a) alle de i rapporteringsperioden innhentede resultater av overvåkingen etter § 35-9, herunder opplysninger om den anvendte overvåkingsteknologi
- b) opplysninger om CO₂-strømmer som er mottatt og injisert i rapporteringsperioden og registrert i samsvar med § 35-8 siste ledd med angivelse av mengde, karakteristikk og sammensetning
- c) dokumentasjon på etablering og opprettholdelse av finansiell sikkerhetsstillelse i samsvar med § 35-15 og § 35-6 første ledd bokstav i
- d) opplysninger som er relevante for å vurdere om operatøren overholder vilkårene i tillatelsen og for bedre kjennskap til atferden til CO₂ i lagringslokaliteten.

§ 35–11. Tilsyn

Miljødirektoratet skal føre tilsyn minst en gang i året inntil tre år etter nedlukking og deretter hvert femte år inntil ansvaret er overdratt til staten. Ved tilsynet skal Miljødirektoratet undersøke relevante injeksjons- og overvåkingsanlegg samt alle relevante virkninger av lagringskomplekset på miljøet og menneskes helse.

Ikke-rutinemessig tilsyn skal også gjennomføres dersom Miljødirektoratet har fått varsel om eller kjennskap til lekkasje eller vesentlige uregelmessigheter, jf. § 35–12 første ledd eller rapportene etter § 35–10 viser at vilkårene for tillatelse ikke overholdes.

Etter hvert tilsyn skal Miljødirektoratet utarbeide en rapport om tilsynsresultatene. I rapporten vurderes det hvorvidt dette kapitlets bestemmelser er overholdt, og om ytterligere tiltak er nødvendig. Rapporten skal oversendes operatøren og gjøres tilgjengelig for offentligheten senest to måneder etter gjennomført tilsyn.

§ 35–12. Tiltak i tilfelle vesentlige uregelmessigheter eller lekkasje

Operatøren skal ved vesentlige uregelmessigheter straks underrette Miljødirektoratet og treffe de nødvendige utbedrende tiltak.

Hvis operatøren ikke gjennomfører de nødvendige utbedrende tiltak, skal Miljødirektoratet selv gjennomføre de nødvendige tiltak og inndrive utgiftene hos operatøren gjennom innløsning av den stilte finansielle sikkerhet, jf. § 35–15.

§ 35–13. Forpliktelser i forbindelse med nedlukking og etterdrift

En lagringslokalitet skal nedlukkes dersom:

- a) tillatelsens betingelser for nedlukking er oppfylt
- b) Kongen samtykker i nedstengning på grunnlag av søknad fra operatøren,
- c) Miljødirektoratet pålegger nedlukking etter tilbakekall av tillatelse, jf. § 35–7.

Etter nedlukking av en lagringslokalitet i samsvar med første ledd bokstav a eller b og frem til ansvaret for lagringslokaliteten overdras til staten i samsvar med § 35–14 første og andre ledd, er operatøren fortsatt ansvarlig for overvåking, rapportering og utbedrende tiltak i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel. Videre er operatøren ansvarlig for overføring av kvoter til oppgjør ved en lekkasje dersom dette er påkrevd i henhold til kravene klimavoteloven § 12. Operatøren er også ansvarlig for å forsegle lagringslokaliteten og fjerne injeksjonsanleggene.

Forpliktelsene i annet ledd oppfylles på grunnlag av en etterdriftsplan som er utarbeidet av operatøren ut fra den beste praksis på området og i overensstemmelse med kravene i vedlegg II. Før nedlukkingen av en lagringslokalitet i medhold av første ledd bokstav a eller b, skal den foreløpige etterdriftsplanen som inngår i tillatelsen etter § 35–6 om nødvendig oppdateres i henhold til risikoanalyse, beste praksis og teknologiske forbedringer og deretter forelegges Miljødirektoratet for godkjenning som den endelige etterdriftsplan.

Etter nedlukking av en lagringslokalitet i samsvar med første ledd bokstav c, er staten ansvarlig for overvåking og utbedrende tiltak etter bestemmelsene i dette kapittel og overføring av kvoter til oppgjør ved en lekkasje dersom dette er påkrevd i henhold til kravene i klimavoteloven § 12.

Etterdriftskravene oppfylles av staten på grunnlag av den foreløpige etterdriftsplan, som inngår i tillatelsen etter § 35–6, og som om nødvendig oppdateres.

Staten inndriver omkostningen i forbindelse med de i fjerde ledd nevnte tiltak hos operatøren gjennom innløsning av den finansielle sikkerhetsstillelse, jf. § 35–15.

§ 35–14. Ansvarsoverdragelse

Etter nedlukking av en lagringslokalitet i samsvar med § 35–13 første ledd bokstav a eller b, kan operatøren kreve at alle forpliktelser vedrørende overvåking og utbedrende tiltak i henhold til kravene i dette kapittel og overføring av kvoter til oppgjør ved en lekkasje dersom dette er påkrevd i henhold til kravene i klimavoteloven, overføres til staten. Olje- og energidepartementet fastsetter nærmere bestemmelser om hvilke vilkår som må være oppfylt for at ansvarsoverdragelse kan finne sted.

§ 35–15. Finansiell sikkerhetsstillelse

Ved søknad om tillatelse skal den potensielle operatør på grunnlag av nærmere bestemmelser fastsatt av Miljødirektoratet, dokumentere at det kan foretas egnede disposisjoner i form av sikkerhetsstillelse eller tilsvarende for å sikre at alle forpliktelser som følger av dette kapittel, herunder bestemmelsene om nedlukningsprosedyrer og etterdrift og eventuelle forpliktelser etter klimavoteloven, kan oppfylles. Den finansielle sikkerhetsstillelsen skal være gyldig og effektiv innen injeksjonen starter. Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet vil i fellesskap ta stilling til den finansielle sikkerhetsstillelse.

Den finansielle sikkerhetsstillelsen tilpasses med jevne mellomrom for å ta hensyn til endringer i fare for lekkasje og antatte omkostninger.

Når en lagringslokalitet lukkes ned etter § 35–13 første ledd bokstav a eller b, skal den finansielle sikkerhetsstillelsen være gyldig og effektiv frem til ansvaret for lagringslokaliteten er overdratt til staten etter § 35–14. Når en tillatelse kalles tilbake skal den finansielle sikkerhetsstillelsen være gyldig og effektiv frem til en ny tillatelse er gitt eller lagringslokaliteten er lukket ned og staten har fått inndrevet sine omkostninger i samsvar med § 35–13 sjettede ledd.

IV. Alminnelige bestemmelser

§ 35–16. *Overgangsbestemmelser for eksisterende lagringslokaliteter (art. 39)*

Senest 1. januar 2016 skal lagringslokaliteter som var i bruk da bestemmelsene i dette kapitlet trådte i kraft, drives i samsvar med kravene i dette kapittel. Dette innebærer at eksisterende lagringslokaliteter med tillatelse etter forurensingsloven § 11 må søke om å få sine tillatelser endret innen denne dato.

Vedlegg I. Kriterier for karakterisering og vurdering av lagringskomplekset og omkringliggende områder

Karakterisering og vurdering av lagringslokalitet iht. § 35–5 skal gjennomføres i tre trinn, og i samsvar med best praksis på tidspunktet vurderingen foretas og i henhold til kriterier angitt i dette vedlegg. Miljødirektoratet kan tillate avvik fra ett eller flere av disse kriteriene dersom operatøren har demonstrert at omfanget av karakteriseringen og vurderingen er tilstrekkelig til at utfallet av beslutninger som skal foretas iht. § 35–5 ikke påvirkes.

Trinn 1: Datainnsamling

Tilstrekkelig mengde data skal være samlet inn til å konstruere en volumetrisk tre-dimensjonal (3-D) modell for lagringslokaliteten og lagringskomplekset, inkludert takbergarten og nærliggende områder inkludert hydraulisk sammenhengende områder.

Disse data skal dekke minst de følgende iboende karakteristikker av lagringskomplekset:

- Geologi og geofysikk
- Hydrogeologi (særlig forekomst av grunnvann som kan være drikkevannsressurs)
- Reservoarberegninger (inkludert volumetriske beregninger av porevolum for CO₂ -injeksjon og maksimal lagringskapasitet)
- Geokjemi (oppløsningshastighet, mineraliseringshastighet)
- Geomekanikk (permeabilitet, oppsprekkingstrykk)
- Seismisitet
- Nærvær og tilstand av naturlige og menneskeskaptede strømningsveier inkludert brønner og borehull som kan danne lekkasjeveier.

Følgende karakteristikker av lagringskompleksets omgivelser skal være dokumentert:

- Områder som omgir lagringskomplekset som kan bli påvirket av lagringen av CO₂ på lagringslokaliteten
- Befolkningsmengde og boområder i regionen som ligger over lagringslokaliteten
- Nærhet til verdifulle naturressurser, drikkevann og hydrokarboner
- Aktiviteter rundt lagringskomplekset og mulige interaksjoner med disse aktivitetene (f.eks. utforskning, produksjon og lagring av hydrokarboner, geotermisk bruk av akviferene og bruk av undergrunnsvannreservoarer)
- Nærhet til den potensielle CO₂ -kilden eller CO₂ -kildene (inkludert estimater av den totale mengde CO₂ som er økonomisk tilgjengelig for lagring) og egnet transportnettverk.

Trinn 2: Etablering av tre-dimensjonal geologisk modell (før injeksjon)

Ved å bruke data samlet inn i trinn 1 skal det ved hjelp av reservoarsimuleringsverktøy etableres en tredimensjonal geologisk modell, eller et sett av slike modeller, av det potensielle lagringskomplekset inkludert takbergarten og de hydraulisk sammenhengende områdene og væsker.

Den statiske geologiske modellen eller modellene skal karakterisere komplekset med hensyn til:

- Geologisk struktur av den fysiske fellen
- Geomekaniske, geokjemiske og strømningssegenskaper av reservoarets overliggende lag (takbergart, forseglinger, porøse og permeable lag og omkringliggende formasjoner)
- Karakterisering av sprekker og forkastninger og nærvær av menneskeskaptede strømningsveier
- Lagringskompleksets areal og vertikale utstrekning
- Porevolum (inkludert fordeling av porøsitet)
- Opprinnelig væskefordeling
- Andre relevante karakteristikker.

Usikkerheten forbundet med hver av parametrene som er brukt til å bygge modellen skal være vurdert ved å utvikle en rekke scenarier for hver parameter og beregne tilhørende konfidensgrenser. Enhver usikkerhet forbundet med modellen i seg selv skal også vurderes.

Trinn 3: Karakterisering av lagringens dynamiske utvikling, følsomhet- og risikovurdering

Karakteriseringene og vurderingene skal være basert på dynamiske modeller som omfatter tidssimuleringer av CO₂ -injeksjoner i lagringslokaliteten ved å bruke tredimensjonal geologisk regnemodell som er etablert for lagringskomplekset iht. trinn 2.

Trinn 3.1 Karakterisering av dynamiske forhold i lagringslokaliteten

Som et minimum skal følgende faktorer vurderes:

- a) Mulige injeksjonsrater og CO₂ -strømmens egenskaper

- b) Effekten av koplede prosessmodelleringer (dvs. hvordan forskjellige enkeltvise effekter i regnemodellen virker sammen)
- c) Reaktive prosesser (dvs. hvordan reaksjoner mellom injisert CO₂ og de tilstedeværende komponentene (substansene) gir tilbakekopling i modellen)
- d) Reservoarimuleringsmodellen som er benyttet (flere simuleringer kan være påkrevd for å validere visse funn)
- e) Kort- og langtidssimuleringer (for å etablere CO₂ skjebne og utvikling over årtier og årtusener inkludert oppløsningshastighet av CO₂ i vann)

Den dynamiske modellen skal gi innsikt i:

- f) Trykk og temperatur i lagringsformasjonen som en funksjon av injeksjonshastighet og akkumulert injisert mengde over tid
- g) Areal og vertikal utbredelse av CO₂ over tid
- h) CO₂-strømmen i reservoaret inkludert fasene den opptrer i
- i) CO₂-fellemekanismer og -hastigheter (inkludert overfyllingspunktet) og laterale og vertikale forseglinger
- j) Sekundære inneslutningssystemer for hele lagringskomplekset
- k) Lagringskapasitet og trykkgradienter for lagringslokaliteten
- l) Risiko for sprekkdannelser i lagringsformasjonen og takbergarten
- m) Risiko for CO₂ inntrengning i takbergarten
- n) Risiko for lekkasje fra lagringslokaliteten (f.eks. gjennom forlatte eller utilstrekkelig forseglede brønner);
- o) Migrasjonshastighet (i ikke-innelukkede reservoarer)
- p) Sprekkforseglingshastighet
- q) Forandringer i formasjonens væskekjemi og påfølgende reaksjoner (f.eks. pH-endringer, mineraldannelse) og inkludering av modellering av reaksjoner for å vurdere konsekvensene
- r) Erstatning av formasjonsvæsker
- s) Økt seismisitet og overflateheving

Trinn 3.2 Følsomhetskarakteristikk

Flere simuleringer skal utføres for å identifisere følsomhet av vurderingene av valgte forutsetninger for særskilte parametre. Simuleringene skal baseres på ulike parametre i den geologiske modellen (e), og skiftende hastighetsfunksjoner og forutsetninger i den dynamiske modelleringen. Enhver vesentlig følsomhet skal tas i betraktning i risikovurderingen.

Trinn 3.3 Risikovurdering

Risikovurderingen skal omfatte, blant annet, følgende:

3.3.1 Farekarakteristikk

Farekarakteristikk skal gjennomføres ved karakterisering av potensialet for lekkasje fra lagringskomplekset, som etablert gjennom dynamisk modellering og sikkerhetskarakteristikk som beskrevet over. Dette skal inkludere betraktninger som blant annet:

- a) Potensielle lekkasjeveier
- b) Potensiell størrelse av lekkasje i identifiserte lekkasjeveier (flukshastigheter)
- c) Kritiske parametre som påvirker potensiell lekkasje (f.eks. maksimum reservoartrykk, maksimum injeksjonsrate, temperatur, sensitivitet for varierende antagelser i den geologiske modellen etc.)
- d) Sekundæreffekter av lagringen av CO₂ inkludert fortrent formasjonsvæske og nye substanser dannet ved lagring av CO₂
- e) Enhver annen faktor som kan innebære risiko for helse eller miljø (f.eks. fysiske strukturer assosiert med prosjektet)

Farekarakteristikken skal dekke hele spekteret av potensielle operasjonsbetingelser for å teste lagringskompleksets sikkerhet.

3.3.2 Eksponeringsvurdering

Denne skal være basert på karakteristikk av miljøet, befolkning og aktiviteter over lagringskomplekset, og den potensielle oppførsel og skjebne for CO₂ som lekker fra de potensielle lekkasjeveier som er identifisert under trinn 3.3.1.

3.3.3 Effektvurderinger

Denne skal være basert på spesielle arter sin følsomhet, samfunn eller habitater koplet til potensielle lekkasjehendelser identifisert under trinn 3.3.1.

Hvis relevant skal den inkludere effekter av eksponering for forhøyede CO₂ konsentrasjoner i biosfæren, inkludert jord, marine sedimenter og bentisk vann (asphyxiation,¹ hypercapnia,²) og redusert pH i disse omgivelsene (miljøet som en konsekvens av utlekket CO₂). Den skal også inkludere en vurdering av effekter av andre substanser som kan være til stede i utlekket CO₂-strømmer (enten som urenheter til stede i injeksjonsstrømmen eller nye substanser dannet gjennom lagring av CO₂). Disse effektene skal bli vurdert for forskjellig varighet og i arealomfang og forbundet med en rekke forskjellige størrelser av lekkasjehendelser.

3.3.4 Risikokarakterisering

Denne skal omfatte en vurdering av sikkerhet og integritet av lagringslokaliteten på kort og lang sikt, inkludert en vurdering av risiko for lekkasje under de foreslåtte bruksbetingelser, og som verst tenkelig miljø og helsekonsekvenser.

Risikokarakteriseringen skal utføres basert på fare, eksponering og effektvurderinger. Den skal inkludere en vurdering av kildene for usikkerhet som er identifisert gjennom trinnene i karakteriseringen og vurdering av lagringslokaliteten og når mulig en beskrivelse av mulighetene til å redusere usikkerhet.

- 1 Oksygenmangel.
- 2 For høyt CO₂-innhold i blodet.

Vedlegg II. Kriterier for etablering og oppdatering av overvåkingsplan og for etterdriftsplan

1. Etablering og oppdatering av overvåkingsplan

Overvåkingsplanen referert til i § 35–9 skal etableres i samsvar med risikovurderingsanalysen som er gjennomført etter trinn 3 i vedlegg 1, og oppdateres for å møte kravene fastsatt i § 35–9 (1) i samsvar med følgende kriterier:

1.1 Etablere planen

Overvåkingsplanen skal inneholde detaljer om overvåkingsprogrammet som vil bli gjennomført på alle hovedtrinn i prosjektet, inkludert grunnlagsdata, operasjonell fase og i etterdriftsfasen.

Følgende skal spesifiseres for hver fase:

- a) parametre som skal overvåkes
- b) overvåkingsteknikker som skal anvendes og begrunnelse for valg av overvåkingsteknikker
- c) overvåkingslokasjoner og begrunnelse for valgte prøvetakingssteder
- d) prøvetakingsfrekvens og begrunnelse for dette.

Parametrene som skal overvåkes skal være utvalgt slik at de skal oppfylle formålet med overvåkingen. Planen skal likevel i et hvert tilfelle inkludere kontinuerlig eller periodisk overvåking av de følgende forhold:

- e) Diffuse utslipp av CO₂ ved injeksjonsinstallasjonen
- f) CO₂-volumstrøm ved injeksjonsbrønnhode
- g) CO₂-trykk og -temperatur ved injeksjonsbrønnhode (for å bestemme massestrøm)
- h) kjemisk analyse av injeksjonsstrømmen
- i) reservoartemperatur og -trykk (for å bestemme CO₂-faseoppførsel og -tilstand)

Valget av overvåkingsteknikker skal baseres på beste praksis som er tilgjengelig på designtidspunktet. De følgende alternativer skal vurderes og anvendes om mulig:

- j) teknologier som kan detektere nærvær, sted og migreringsvei for CO₂ i undergrunnen og på overflaten
- k) teknologier som kan gi informasjon om utviklingen av trykk og volum og areal/vertikal metning av CO₂-skyen (plumen) for å forbedre numeriske 3-D-simuleringer relatert til 3-D geologiske modeller av lagringsformasjonen etablert iht. § 35–4 og vedlegg 1
- l) teknologier som kan dekke et vidt areal for å hente informasjon om tidligere uoppdagede potensielle lekkasjeveier over arealdimensjonene av hele lagringskomplekset og over, i tilfelle av vesentlige irregularetter eller migrering av CO₂ ut av lagringskomplekset.

1.2 Oppdatering av planen

Data som er innhentet fra overvåkingen skal samles og tolkes. De observerte resultatene skal sammenlignes med oppførsel som er forutsagt i den dynamiske simuleringen av 3-D-trykkvolum og metningoppførsel foretatt i forbindelse med sikkerhetskarakteristikk iht. til § 35–5 og vedlegg 1, trinn 3.

Ved vesentlige avvik mellom observert og forutsagt oppførsel, skal 3-D-modellen kalibreres for å reflektere den observerte oppførselen. Kalibreringen skal være basert på dataobservasjoner fra overvåkingsplanen, og der det er nødvendig for å styrke kalibreringsantagelsene skal tilleggsdata bli innhentet.

Trinn 2 og 3 i Vedlegg 1 skal gjentas ved å bruke den kalibrerte 3-D-modellen for å generere nye farescenarier og fluksrater og for å revidere og oppdatere risikovurderingen.

For nye CO₂-kilder, lekkasjeveier og fluksrater eller ved observerte vesentlige avvik fra tidligere vurderinger identifisert ved sammenstilling med historiske data og kalibrering av modellen, skal overvåkingsplanen oppdateres i samsvar med dette.

2. Overvåking etter nedlukking

Overvåking etter at lagringslokaliteten er nedlukket skal baseres på informasjonen som er samlet og modellert under gjennomføring av overvåkingsplanen iht. § 35–9 (2) og over under 1.2. Den skal særlig tjene til å gi informasjonen som kreves for bestemmelse av § 35–14 (1).

Nytt punkt 6.9 i kapittel 36 vedlegg I lyde:

6.9. CO₂-fangst fra anlegg som nevnt i dette vedlegg med sikte på geologisk lagring som omhandlet i kapittel 35.

II

I forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) skal § 13–1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32c (forordning (EF) nr. 1013/2006 som senest endret ved direktiv 2009/31/EF) om eksport av avfall gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

III

Forskriften trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1339 2014

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges musikkhøgskole

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Norges musikkhøgskole 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3. Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for organisert forskerutdanning for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges musikkhøgskole (NMH). NMHs ph.d.-program omfatter fagområdene historiske og samtidrettede oppføringspraktiske problemstillinger, musikkpedagogikk og musikkterapi.

§ 2. Omfang, innhold og målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning. Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av

- godkjent vitenskapelig avhandling
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

FoU-utvalget har det overordnede ansvar for doktorgradsutdanningen og skal opprette et eget programutvalg for doktorgradsutdanningen, heretter kalt Doktorgradsutvalget. Forslag til endringer i forskriften skal behandles av FoU-utvalget etter innspill fra doktorgradsutvalget, og legges frem for styret som fatter endelig vedtak.

Studieplanen vedtas av FoU-utvalget, etter forslag fra doktorgradsutvalget.

§ 4. Kvalitetssikring

Ph.d.-utdanningen omfattes av NMHs kvalitetssikringssystem.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5–1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanningen må søkeren minimum ha en femårig mastergrad innen det fagområdet det søkes opptak til, jevnfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Doktorgradsutvalget kan etter særskilt vurdering godkjenne annen utdanning som likeverdig grunnlag for opptak. Doktorgradsutvalget kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner i tråd med NMHs faglige profil. Doktorgradsutvalget kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før opptak. Doktorgradsutvalget kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon. NMH utformer søknadsskjema som skal benyttes.

Søknaden skal inneholde

- Tilfredsstillende utfylt søknadsskjema
- Prosjektbeskrivelse
- Dokumentasjon på den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket (master eller tilsvarende)
- CV
- Eventuelle vedlegg som prosjektbeskrivelsen forutsetter
- Redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå av søknaden om prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre etc.). Slike tillatelser bør om mulig være innhentet og legges ved søknaden.

Doktorgradsutvalget utarbeider retningslinjer for søknad og prosjektbeskrivelse.
NMH kan fastsette krav om residensplikt.

For søkere til NMHs ph.d.-program med eksternfinansiering:

Det skal normalt søkes om opptak til NMHs ph.d.-utdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det forskningsprosjektet som skal lede frem til ph.d.-graden. Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, skal søkeren normalt avvises. Doktorgradsutvalget kan etter individuell vurdering gjøre unntak fra denne regelen.

§ 5-2. *Infrastruktur*

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring avgjøres av NMH.

§ 5-3. *Opptaksprosedyre og opptaksvedtak*

For kandidater med ekstern finansiering eller arbeidsplass inngås det avtale mellom Norges musikkhøgskole og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Vedtaket om opptak baseres på en samlet vurdering av søkeren. Doktorgradsutvalget er opptakskomité for opptak til doktorgradsutdanningen

§ 5-3-1. *Sakkyndig vurdering*

Doktorgradsutvalget nedsetter en bedømmelseskomité for hvert av utdanningens fagområder som skal vurdere den enkelte søknad. Komiteen skal ha minst ett eksternt medlem, og så sant mulig skal begge kjønn være representert.

Komiteen skal vurdere søknadene som

- a) Støtteverdig
eller
- b) Ikke støtteverdig

Vurderingene skal gjøres skriftlig etter nærmere oppgitte kriterier gitt av doktorgradsutvalget. Støtteverdige søknader skal rangeres.

§ 5-3-2. *Intervju*

Søkere i kategori a) kan inviteres til intervju. Doktorgradsutvalget avgjør hvem som skal innkalles til intervju, basert på en samlet vurdering av søknader, sakkyndige vurderinger og høringsuttalelser fra aktuelle fagseksjoner og fagmiljøer.

Doktorgradsutvalget utpeker intervjupanelet.

Doktorgradsutvalget foretar en endelig, rangert anbefaling for opptak til ph.d.-programmet, basert på intervjupanelets anbefaling og innenfor de rammer og som gitt av NMH. Anbefalingen skal bygge på en helhetsvurdering av søknad/søker. For eksternfinansierte søkere er doktorgradsutvalget opptaksorgan.

§ 5-3-3. *Innstilling og ansettelse*

Dersom ph.d.-opptaket er knyttet til utlysning av stipendiatstillinger, skal Ansettelsesutvalget foreta tilsetning. I slike tilfeller vil opptak til ph.d.-programmet og tilsetning i stipendiatstilling være to sider av samme sak, og FoU-utvalget skal vedta en innstilling på bakgrunn av doktorgradsutvalgets anbefaling, jf. over. Innstillingen oversendes Ansettelsesutvalget.

I vedtak om opptak/tilsetning som stipendiat skal avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering/tilsetning i stipendiatstilling. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak til ph.d.-programmet skal nektes dersom

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at NMH ikke bør medvirke i prosjektet
- søker har forpliktelser som er til hinder for normert progresjon og tilstedeværelse.

§ 5-4. *Avtaleperiode*

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier. NMH kan treffe bestemmelser om maksimaltid for gjennomføring utenom lovfestede permisjoner og pliktarbeid. Ved lovhjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende. NMH kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad.

Ved innvilget forlengelse kan NMH sette ytterligere betingelser. Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til NMHs infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 5–5. Avslutning før avtalt tid

Frivillig avslutning:

Kandidaten og NMH kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsetningsforhold, finansiering, rettigheter til resultater etc. skal ordnes.

Hvis kandidaten ønsker å skifte prosjekt, skal avtalen avsluttes og kandidaten må søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

Tvungen avslutning:

NMH kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen grunnet forhold som kandidaten selv rår over.
- Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt.
- Forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, herunder fusk som rammes av reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 4–7.
- Opptreden fra en kandidat bryter med den tillit som må foreligge mellom NMH og kandidaten under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen.

Vedtaket om tvungen avslutning av utdanningen fattes av FoU-utvalget etter anbefaling fra doktorgradsutvalget.

Ph.d.-kandidater kan sies opp fra sin stilling når det er saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. lov om statens tjenestemenn § 9 og § 10, eller avskjediges i henhold til § 15.

§ 6. *Ph.d.-avtalen*

Opptak til NMHs ph.d.-utdanning formaliseres med en skriftlig avtale som underskrives av ph.d.-kandidat, veileder(e) og NMH. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø. Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den kan fullføres innenfor en normert tidsramme på tre (3) år.

NMH fastsetter avtaleskjema. For ph.d.-kandidater med finansiering fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, NMH og den eksterne part.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må NMHs retningslinjer for slikt samarbeid følges.

Del III. Gjennomføring

§ 7. *Veiledning*

§ 7–1. *Oppnevning av veiledere*

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. NMH og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

Ph.d.-kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere, hvorav én oppnevnes som hovedveileder.

Hovedveileder oppnevnes av doktorgradsutvalget umiddelbart etter oppstart. Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten. Dersom doktorgradsutvalget oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra NMH. Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder. Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel «Om ugildhet» (§ 6 – § 10) gjelder for alle veilederne.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst én av de oppnevnte veilederne bør ha tidligere erfaring fra og/eller opplæring som veileder av ph.d.-kandidater.

Ph.d.-kandidat og veileder kan be doktorgradsutvalget om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratres før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse av NMH.

§ 7–2. *Veiledningens innhold*

Kandidat og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling. Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor den avtalefestede tiden. Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, herunder disposisjon, språklig form, dokumentasjon mv., og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek, arkiv, etc. Videre skal bør veilederne gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 8. *Opplæringsdel*

§ 8–1. *Formål, innhold og omfang*

Doktorgradsutvalget har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og i henhold til internasjonal standard, med gjennomføring av et forskningsarbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Dersom NMH ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner. Kurs på doktorgradsnivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i Lov om universiteter og høyskoler, § 3–5 første ledd.

§ 8–2. *Kandidatens rettigheter ved permisjon*

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden.

§ 9. *Rapportering og underveisevaluering*

§ 9–1. *Rapportering*

NMHs system for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet, opplæringsdelen, mangler ved veiledningen samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal normalt omfatte årlig og separat rapportering fra ph.d.-kandidat og veileder, og utformes slik at dobbeltrapportering unngås.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5–5. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

NMH kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9–2. *Prøvedisputas*

Prøvedisputas vil normalt finne sted 6–12 måneder før forventet innlevering. Prøveopponent oppnevnes av doktorgradsutvalget. Dersom prøvedisputasen avdekker vesentlige svakheter ved forskningsarbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 10. *Ph.d.-avhandlingen*

§ 10–1. *Krav til avhandlingen*

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig forskningsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres eller offentliggjøres i egnet format som en del av fagets forskningsbaserte kunnskapsutvikling.

Det kan være aktuelt å supplere avhandlingen med annen dokumentasjon, f.eks. i form av lyd, bilde, film eller annen varig dokumentasjon. Det er en forutsetning at bruken av slik dokumentasjon inngår i den faglige drøftingen i form av illustrasjon, belegg eller lignende, og at den vurderes som dette i en vitenskapelig sammenheng.

§ 10–2. *Godkjente formater*

Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre, vitenskapelige arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem i et sammendrag. Sammendraget skal være en skriftlig redegjørelse for problemstilling, valg av teori og metode og vurdering av resultatet i henhold til internasjonale standarder og faglig nivå innen fagområdet.

Doktorgradsutvalget bestemmer om en avhandling som er blitt til i samarbeid med andre forfattere eller samarbeidspartnere kan innleveres til bedømmelse. I slike tilfeller skal ph.d.-kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere eller samarbeidspartnere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid.

Avhandlingen skal skrives på et skandinavisk språk eller engelsk.

Doktorgradsutvalget utarbeider egne retningslinjer for avhandlingen.

§ 10–3. *Arbeider som ikke godtas*

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Doktorgradsutvalget kan dispensere fra dette kravet dersom ekstraordinære forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested, jf. § 13–1.

§ 11. *Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse*

NMHs regelverk skal danne utgangspunkt for hvilken meldeplikt ph.d.-kandidater med tilsetting ved NMH har for arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet.

For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom NMH, ph.d.-kandidaten og den eksterne arbeidsgiver. For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom NMH og ph.d.-kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 12. *Bedømmelse*

§ 12–1. *Grunnlag for bedømmelse*

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- a) godkjent vitenskapelig avhandling med eventuelle vedlegg (jf. § 10–1)
- b) godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- c) godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- d) godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 12–2. *Tidsbruk fra innlevering til disputas*

NMH skal bestrebe seg på at tiden fra innlevering til disputas er kortest mulig. Det skal normalt ikke gå mer enn fem (5) måneder fra innlevering til disputas:

- Bedømmelseskomiteen skal normalt levere sin innstilling senest tre måneder etter at de har mottatt arbeidet som skal bedømmes.
- Disputas avholdes normalt fem (5) – åtte (8) uker etter at innstillingen foreligger.
- Tentativ disputasdato avtales i forbindelse med kontraktsinngåelse med komitémedlemmene.
- Avhandlingen skal være tilgjengelig minst to (2) uker før det offentlige forsvar av avhandlingen.

Det er hovedveilederens ansvar å gjøre doktorgradsutvalget oppmerksom på at innlevering er nært forestående, slik at nødvendige forberedelser kan starte.

§ 13. *Innlevering*

§ 13–1. *Innlevering av avhandlingen*

Søknad om å få avhandlingen bedømt kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent av doktorgradsutvalget.

Som vedlegg til søknad om bedømmelse skal følge:

- a) Avhandlingen i godkjent format og i henhold til NMHs bestemmelser og i den form og det antall eksemplarer NMH har bestemt
- b) Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf. § 5
- c) Medforfattererklæringer der hvor dette er påkrevd i henhold til § 10
- d) Erklæring om doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- e) Erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

NMH kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

§ 13–2. *Behandling av søknaden*

Doktorgradsutvalget behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 13–1 skal avvises.

§ 14. *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Bedømmelseskomiteen skal bestå av minst tre medlemmer. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer. Komiteens sammensetning bør så sant mulig være klarlagt ved innleveringstidspunkt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til NMH
- minst ett av medlemmene ikke har hovedstilling ved norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

FoU-utvalget fatter vedtak om oppnevning av bedømmelseskomité etter anbefaling fra doktorgradsutvalget.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Dersom det er påkrevd, kan FoU-utvalget oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen etter anbefaling fra doktorgradsutvalget.

§ 15. *Bedømmelseskomiteens arbeid*

§ 15–1. *Bedømmelseskomiteens innstilling*

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal normalt foreligge innen tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes NMH som forelegger denne for ph.d.-kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal NMH snarest underrettes skriftlig om dette. Ph.d.-kandidatens eventuelle merknader skal sendes NMH. NMH fatter vedtak i saken i samsvar med § 16.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

§ 15–2. *Innhenting av supplerende opplysninger*

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon. Bedømmelseskomiteen kan be veileder om å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 15–3. *Omarbeiding av innlevert avhandling*

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 15–2, anbefale at NMH gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide i skriftlig form. Tillater høgskolen en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Bedømmelseskomiteens innstilling for den omarbeidede avhandlingen skal foreligge innen tre (3) måneder etter at de har mottatt avhandlingen. NMHs vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av kandidaten.

Anledning til mindre omarbeiding etter denne paragrafen er ikke å regne som bedømmelse, men fører til at bedømmelsen utsettes. Ordningen berører derfor ikke anledningen til ny innlevering dersom avhandlingen deretter blir underkjent.

§ 15–4. *Underkjenning av avhandling*

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne avhandlingen. I slike tilfeller må det gå minst seks (6) måneder før ny innlevering kan finne sted. Det er opp til FoU-utvalget å avgjøre om ny avhandling skal bedømmes av samme komité, ny komité eller delvis ny komité.

§ 15–5. *Retting av formelle feil i avhandlingen*

Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen.

Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest én uke etter at den skriftlige vurderingen er meddelt kandidaten.

§ 16. *NMHs behandling av bedømmelseskomiteens innstilling*

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter NMH vedtak om ph.d.-avhandlingen er verdig til å forsvares.

Enstemmig innstilling:

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling og doktorgradsutvalget finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter doktorgradsutvalget vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom doktorgradsutvalget finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal doktorgradsutvalget legge saken frem for FoU-utvalget, som kan fatte vedtak i samsvar med komiteens innstilling eller søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. FoU-utvalget fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Delt innstilling:

Dersom komiteen avgir delt innstilling og doktorgradsutvalget finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter doktorgradsutvalget vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

Dersom komiteen avgir delt innstilling og doktorgradsutvalget vurderer at mindretallets uttalelser bør legges til grunn for vedtak, skal doktorgradsutvalget legge saken frem for FoU-utvalget, som kan fatte vedtak i samsvar med flertallets innstilling eller søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges.

Kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 17. Ny innlevering

En ph.d.-avhandling som er sendt tilbake for mindre omarbeidinger, må innleveres i omarbeidet utgave innen tre (3) måneder etter at vurderingen er gjort kjent for kandidaten, jf. § 15–3. En ph.d.-avhandling som er underkjent, kan innleveres til ny vurdering først seks (6) måneder etter at vurderingen er gjort kjent for kandidaten, jf. § 15–4. Ny bedømmelse bare kan finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

Dersom ny innlevering skjer ved annen institusjon, skal det foretas nytt opptak, jf. § 5.

§ 18. Offentliggjøring av avhandlingen**§ 18–1. Krav til offentliggjøring av avhandlingen**

Når avhandlingen er funnet verdig å forsvare, skal ph.d.-kandidaten umiddelbart, og senest fire uker før fastsatt disputas, levere avhandlingen til NMH for ferdigstilling.

Ph.d.-kandidaten skal levere et kortfattet sammendrag av avhandlingen på engelsk og norsk/skandinavisk språk. Sammendraget skal, i likhet med selve avhandlingen, publiseres offentlig. Norsk/skandinavisk og engelsk sammendrag trykkes innledningsvis i avhandlingen, og brukes i forbindelse med offentliggjøringen av disputasen.

§ 18–2. Offentliggjøring

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 15–2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at NMH og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5–3. Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medvirkning.

§ 19. Doktorgradsprøve**§ 19–1. Prøveforelesning**

Etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse, jf. § 15, skal ph.d.-kandidaten forelese. Prøveforelesningen skal være på 45 minutter, den er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Tittel for prøveforelesning kunngjøres for ph.d.-kandidaten ti (10) virkedager før forelesningen.

Emnet for forelesningen skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for avhandlingen. Normalt skal prøveforelesningen avholdes i forbindelse med disputas, enten dagen før eller samme dag. Dersom de to prøvene likevel bedømmes separat, kan FoU-utvalget oppnevne en egen komité for prøveforelesningen. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal da oppnevnes i forelesningskomiteen.

Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket med mindre doktorgradsutvalget godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen/forelesningskomiteen avgjør om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 19–2. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og normalt minimum fem (5), maksimalt åtte (8) uker etter at godkjenning foreligger.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som har bedømt den godkjente avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret. I særlige tilfeller kan FoU-utvalget oppnevne opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre doktorgradsutvalget godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av FoU-utvalget. Disputasen ledes av rektor eller den rektor bemyndiger.

Den som leder disputasen, gjør rede for innlevering og bedømmelse av avhandlingen og for prøveforelesningen.

Deretter presenterer doktoranden avhandlingen og gjør rede for hensikten med og resultater av den vitenskapelige undersøkelsen.

Førsteopponenten innleder opposisjonen og andreopponenten avslutter opposisjonen. Før andreopponenten starter sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. Disputasleder avslutter disputasen. Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til NMH der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om disputasen er godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Dersom bedømmelseskomiteen henstiller om det, kan doktorgradsutvalget fastsette en annen oppgavefordeling mellom medlemmene i bedømmelseskomiteen enn den ovenfor nevnte ordning.

§ 20. *Godkjenning av doktorgradsprøve*

Doktorgradsutvalget fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling. Dersom prøveforelesningen ikke godkjennes, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og innen tre (3) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

Dersom disputasen ikke godkjennes, kan ph.d.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter tre (3) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 21. *Kreering og vitnemål*

På grunnlag av godkjent opplæringsdel, avhandling og doktorgradsprøve er godkjent, kreeres kandidaten til Philosophiae Doctor. Det utstedes vitnemål der det gis opplysninger om hvilket fagfelt kandidatens avhandling og opplæringsdel tilhører.

Del V. Klage, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

§ 22. *Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)*

NMH skal utstede vedlegg til vitnemålet i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

§ 23. *Klage*

§ 23–1. *Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen*

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg.

§ 23–2. *Klage over eksamen i opplæringsdelen*

Klage knyttet til eksamener i opplæringsdelen omfattes av lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, § 5–3 «Klage over karakterfastsetting» og § 5–2 «Klage over formelle feil ved eksamen».

§ 23–3. *Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar*

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 – § 36.

Dersom FoU-utvalget finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering

§ 24. *Fellesgrader og cotutelle-avtaler*

§ 24–1. *Fellesgrader og cotutelle-avtaler*

NMH kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

§ 24–2. *Fellesgrader*

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i disse anbefalte forskriftene. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne.

For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av: a) et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene, b) et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne, eller en kombinasjon av a) og b). Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er etablert stabilt faglig samarbeid mellom NMH og minst en av de andre konsortiedeltakerne. NMH vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid, herunder mal for samarbeidsavtaler jf. første ledd.

§ 24–3. *Cotutelle-avtaler*

Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av ph.d.-kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater.

§ 24–4. *Krav ved fellesgrader og cotutelle*

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes

§ 25. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2015. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 16. desember 2005 nr. 1586 om organisert forskerutdanning for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges musikkhøgskole.

24. okt. Nr. 1340 2014**Forskrift om endring i forskrift om lufttrafikkledelse**

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 9–1, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1265 og delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 1. juli 2011 nr. 732 om lufttrafikkledelse gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Gjennomføring av PANS-ATM Doc 4444*

Procedures for Air Navigation Services – Air Traffic Management, ICAO PANS-ATM Doc 4444 15. utgave 2007, inkludert endring 6 datert 13. november 2014, med de tilpasninger som følger av denne forskrift, gjelder som norsk forskrift.

§ 4 første ledd bokstav c oppheves.

§ 4 bokstav d blir ny bokstav c og skal lyde:

- c) *HFIS-enhet (Helicopter Flight Information Services Unit)*: En lufttrafikkjenesteenhet som yter flygeinformasjons- og alarmtjeneste til helikoptre ved landing og avgang fra et helikopterdekk og til luftfartøy innenfor en trafikksone for helikopter (HTZ).

§ 4 bokstav e og f blir ny bokstav d og e.

§ 5 andre ledd skal lyde:

I tillegg til det som følger av punkt 4.2, skal flygeinformasjonstjeneste og alarmtjeneste innenfor TIA/TIZ/HTZ utføres av angjeldende AFIS-/HFIS-enhet, såfremt ikke ansvaret for utøvelse av slik tjeneste er tillagt en flygekontrollenhet som er tilfredsstillende utstyrt for formålet.

§ 6 andre ledd skal lyde:

I tillegg til det som følger av punkt 5.2.1.1 bokstav a til og med e, skal vertikal eller horisontal adskillelse etableres mellom VFR-flyginger og IFR-flyginger om natten i luftrom klasse D.

§ 6 tredje ledd første kolon skal lyde:

Punkt 5.4.1.2.1.2 bokstav a og b utgår og erstattes av:

§ 6 femte ledd skal lyde:

Figur 5–4 og figur 5–5 utgår.

§ 6 sjette ledd første kolon skal lyde:

Punkt 5.4.1.2.1.9 utgår og erstattes av:

§ 8 første ledd tredje strekpunkt skal lyde:

- Utstedelse av klareringer som sikrer foreskrevet hinderfrihet til IFR-flyginger under vektorering, gjelder også i underveisfasen av flygingen. Resterende deler av punktet, herunder eventuelle korleksjoner for temperaturavvik gjelder kun innenfor norske TMA'er.

§ 13 første ledd første kolon skal lyde:

I tillegg til det som følger av punkt 12.3.1.8 bokstav i gjelder følgende som alternativ:

§ 13 andre ledd første kolon skal lyde:

I tillegg til det som følger av punkt 12.3.1.8 bokstav a til og med o gjelder følgende:

Kapittel 3 oppheves.

Kapittel 4 blir nytt kapittel 3.

§ 24 oppheves.

§ 23 blir ny § 21.

II

Forskriften trer i kraft 13. november 2014.

27. okt. Nr. 1341 2014**Forskrift om endring i forskrift om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 27. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.2 nr. 52 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzj (forordning (EU) nr. 217/2014). Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

vedlegg I kap. I del 6.2 nr. 52 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzj (forordning (EU) nr. 217/2014).

§ 2 skal lyde:

§ 2. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2073/2005

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.2 nr. 52 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzj (forordning (EF) nr. 2073/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1441/2007, forordning (EU) nr. 365/2010, forordning (EU) nr. 1086/2011, forordning (EU) nr. 209/2013, forordning (EU) nr. 1019/2013 og forordning (EU) nr. 217/2014) om mikrobiologiske kriterier for næringsmidler (mikrobiologiforordningen) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 2073/2005 om mikrobiologiske kriterier for næringsmidler gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.2 nr. 52 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzj (forordning (EF) nr. 2073/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1441/2007, forordning (EU) nr. 365/2010, forordning (EU) nr. 1086/2011, forordning (EU) nr. 209/2013, forordning (EU) nr. 1019/2013 og forordning (EU) nr. 217/2014) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I og II, protokoll I til avtalen og avtalen for øvrig.

Forordning (EF) nr. 2073/2005 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 217/2014.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M6** Kommissjonsforordning (EU) nr. 217/2014 av 7. mars 2014 om mikrobiologiske kriterier for *Salmonella* på slakteskrotter av svin

Vedlegg I kapittel 2 rad 2.1.4 skal lyde:

► M6	<i>Salmonella</i>	5 ⁵	3 ⁶	Ingen på det området som er undersøkt på hver skrott	EN/ISO 6579	Skrotter etter slaktebehandling, men før kjøling	Forbedre slaktehygien og gjennomgå prosesskontrollene, dyrenes opprinnelse og biosikkerhetstiltakene på opprinnelses enhetene.
2.1.4.	Skrotter av svin						◀ M6

27. okt. Nr. 1342 2014**Forskrift om endring i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) og i forskrift om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (animaliekontrollforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 27. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 12 (forordning (EU) nr. 218/2014 og forordning (EU) nr. 219/2014), del 1.2 nr. 134 og del 6.1, nr. 17, del 6.2, nr. 53 (forordning (EU) nr. 218/2014), kap. II nr. 31k (forordning (EU) nr. 218/2014) og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzk (forordning (EU) nr. 218/2014). Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 134, del 6.1 nr. 17, del 6.2 nr. 53, vedlegg I kap. II nr. 31k og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzk (forordning (EU) nr. 218/2014)

§ 1 første ledd skal lyde:

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 853/2004 og tilhørende forordninger

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009, forordning (EU) nr. 558/2010, forordning (EU) nr. 150/2011, forordning (EU) nr. 16/2012, forordning (EU) nr. 1276/2011, forordning (EU) nr. 786/2013 og forordning (EU) nr. 218/2014 Artikkel 1) om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforordningen) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2074/2005

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 134 og del 6.2 nr. 53, vedlegg I kapittel II nr. 31k og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008, forordning (EU) nr. 15/2011, forordning (EU) nr. 809/2011, forordning (EU) nr. 1012/2012 og forordning (EU) nr. 218/2014 Artikkel 3) om gjennomføringstiltak for visse produkter i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 og for organiseringen av offentlig kontroll i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 854/2004 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004, om unntak fra europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004, og om endring av forordning (EF) nr. 853/2004 og forordning (EF) nr. 854/2004 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1622 om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (animaliekontrollforskriften) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 12 (forordning (EU) nr. 218/2014 og forordning (EU) nr. 219/2014)

§ 1 første ledd skal lyde:

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 854/2004

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 12 (forordning (EF) nr. 854/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1663/2006, forordning (EF) nr. 1021/2008, forordning (EU) nr. 505/2010, forordning (EU) nr. 739/2011, forordning (EU) nr. 218/2014 og forordning (EU) nr. 219/2014) om fastsettelse av særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (animaliekontrollforordningen) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

III

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

I forskrift om animaliehygiene avsnitt «Forordninger» gjøres følgende endringer:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 853/2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 2074/2005, forordning (EF) nr. 2076/2005, forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009, forordning (EU) nr. 558/2010, forordning (EU) nr. 150/2011, forordning (EU) nr. 16/2012, forordning (EU) nr. 1276/2011, forordning (EU) nr. 786/2013 og forordning (EU) nr. 218/2014) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg I til EØS-avtalen.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M15** Kommisjonsforordning (EU) nr. 218/2014 av 7. mars 2014.

I Vedlegg II, avsnitt III skal punkt 3 a) lyde:

► **M15**

- a) opprinnelsesenhetsens tilstand eller den regionale dyrehelsetilstanden, og om det er offisielt anerkjent at enheten anvender kontrollerte oppstallingsforhold med tanke på trikiner i samsvar med kapittel I del A i vedlegg IV til kommisjonsforordning (EF) nr. 2075/2005.*

◄ **M15**

* EUT L 338 av 22.12.2005, s. 60.

► **M15** Vedlegg III, avsnitt I, kapittel VI, punkt 9 fjernes. ◄ **M15**

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 2074/2005 om gjennomføringstiltak for visse produkter i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 og for organiseringen av offentlig kontroll i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 854/2004 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004, om unntak fra europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004, og om endring av forordning (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 854/2004 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 134, del 6.2 nr. 53, kapittel II nr. 31k og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008, forordning (EU) nr. 15/2011, forordning (EU) nr. 1012/2012 og forordning (EU) nr. 218/2014 Artikkel 3) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 2074/2005 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 218/2014 med unntak av forordning (EU) nr. 809/2011.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M8** Kommisjonsforordning (EU) nr. 218/2014 av 7. mars 2014.

► **M8** Vedlegg VIb, punkt 3a fjernes. ◄ **M8**

I forskrift om animaliekontroll avsnitt «Forordninger» gjøres følgende endringer:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 854/2004 om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 12 (forordning (EF) nr. 854/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 882/2004, forordning (EF) nr. 2074/2005, forordning (EF) nr. 2076/2005, forordning (EF) nr. 1663/2006, forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 1021/2008, forordning (EU) nr. 505/2010, forordning (EU) nr. 739/2011, forordning (EU) nr. 218/2014 og forordning (EU) nr. 219/2014) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg I til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 854/2004 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 219/2014.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M12** Kommisjonsforordning (EU) nr. 218/2014 av 7. mars 2014.

► **M13** Kommisjonsforordning (EU) nr. 219/2014 av 7. mars 2014.

► **M12** Vedlegg I, avsnitt I, kapittel III, punkt 7 fjernes. ◄ **M12**

Vedlegg I, avsnitt III, kapittel I, punkt 2 skal lyde:

► **M12**

- 2) når det gjelder kontroll ante mortem og kontroller av dyrs velferd, kan offentlige kontrollteknikere bistå bare med rent praktiske oppgaver som kan omfatte en første utvelging av dyr med anomalier,

◀M12

Vedlegg I, avsnitt IV, kapittel IV, del B skal lyde:

▶M13**B. Kontroll post mortem**

1. Skrotter og slakteavfall av svin skal underlegges følgende framgangsmåter for kontroll post mortem:
  - a) Visuell undersøkelse av hodet og svelget, visuell undersøkelse av munnen, svelgporten og tungen.
  - b) Visuell undersøkelse av lungene, luftrøret og spiserøret.
  - c) Visuell undersøkelse av hjertesekken og hjertet.
  - d) Visuell undersøkelse av mellomgulvet.
  - e) Visuell undersøkelse av leveren samt leverens lymfeknuter og pankreaslymfeknutene (*Lnn. portales*).
  - f) Visuell undersøkelse av mage-tarm-kanalen, mesenteriet, magens og mesenteriets lymfeknuter (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales og caudales*).
  - g) Visuell undersøkelse av milten.
  - h) Visuell undersøkelse av nyrene.
  - i) Visuell undersøkelse av brysthinnen og bukningen.
  - j) Visuell undersøkelse av kjønnsorganene (unntatt penis dersom den allerede er kassert).
  - k) Visuell undersøkelse av juret og jurets lymfeknuter (*Lnn. supramammarii*).
  - l) Visuell undersøkelse av navleregionen og leddene hos unge dyr.
2. Den offentlige veterinæren skal gjennomføre ytterligere framgangsmåter for kontroll post mortem ved å foreta innsnitt i og palpering av skrotten og slakteavfallet dersom vedkommende finner at ett av følgende tyder på en mulig risiko for menneskers og dyrs helse og dyrs velferd:
  - a) kontrollene og analyseringen av opplysningene om næringsmiddelkjeden utført i samsvar med avsnitt I kapittel II del A,
  - b) funnene fra kontrollen ante mortem utført i samsvar med avsnitt I kapittel II del B og del A i dette kapittel,
  - c) resultatene av kontrollen av om relevante bestemmelser om dyrs velferd overholdes, utført i samsvar med avsnitt I kapittel II del C,
  - d) funnene fra kontrollen post mortem utført i samsvar med avsnitt I kapittel II del D og nr. 1 i denne del,
  - e) ytterligere epidemiologiske opplysninger eller andre opplysninger fra dyrenes opprinnelsesenheter.
3. Avhengig av risikoene som påvises, kan de ytterligere framgangsmåtene for kontroll post mortem nevnt i nr. 2 omfatte:
  - a) Innsnitt i og undersøkelse av de mandibulære lymfeknutene (*Lnn. mandibulares*).
  - b) Palpering av lungene og de bronkiale og mediastinale lymfeknutene (*Lnn. bifurcationes, eparteriales og mediastinales*). Luftrøret og hovedbronkiene skal åpnes på langs, og det skal gjøres innsnitt i lungenes nederste tredel gjennom de store bronkiene, men disse innsnittene er ikke nødvendige dersom lungene ikke er beregnet på konsum.
  - c) Lengdesnitt i hjertet for å åpne hjertekamrene og gjennomskjære skilleveggen.
  - d) Palpering av leveren og leverens lymfeknuter.
  - e) Palpering av og om nødvendig innsnitt i magens og mesenteriets lymfeknuter.
  - f) Palpering av milten.
  - g) Innsnitt i nyrene og nyrenes lymfeknuter (*Lnn. renales*).
  - h) Innsnitt i jurets lymfeknuter.
  - i) Palpering av navleregionen og leddene hos unge dyr og om nødvendig innsnitt i navleregionen og åpning av leddene.

◀M13

I vedlegg I, avsnitt IV, kapittel IX tilføyes part G:

▶M12**G. Salmonella**

1. Uten at det berører artikkel 1 første ledd i kommisjonsforordning (EF) nr. 2073/2005,* skal vedkommende myndighet kontrollere at driftsledere for næringsmiddelforetak på riktig måte gjennomfører nr. 2.1.4 (hygienekriterium for prosessen med hensyn til salmonella i svineskrotter) i vedlegg I til nevnte forordning ved å iverksette følgende tiltak:
  - a) foreta offisiell prøvetaking ved bruk av samme metoder og prøvetakingsområde som driftsledere for næringsmiddelforetak. På hvert slakteri skal det tas minst 49** tilfeldige prøver hvert år. På grunnlag av en risikovurdering kan antall prøver reduseres på små slakterier, og/eller
  - b) innhente alle opplysninger om samlet antall prøver og antall salmonellapositive prøver som er tatt av driftsledere for næringsmiddelforetak i samsvar med artikkel 5 nr. 5 i forordning (EF) nr. 2073/2005 innenfor rammen av nr. 2.1.4 i vedlegg I til nevnte forordning, og/eller
  - c) innhente alle opplysninger om samlet antall prøver og antall salmonellapositive prøver som er tatt som en del av nasjonale kontrollprogrammer i medlemsstater eller regioner i medlemsstatene som det er gitt særlige garantier for i samsvar med artikkel 8 i forordning (EF) nr. 853/2004 med hensyn til svineproduksjon.

2. Dersom hygienekriteriet for prosessen gjentatte ganger ikke overholdes, skal vedkommende myndighet kreve at driftslederen for det berørte næringsmiddelforetaket utarbeider en handlingsplan, og foreta en grundig kontroll av utfallet av handlingsplanen.
3. Det samlede antall prøver og antall salmonellapositive prøver, idet det skilles mellom prøver tatt i henhold til nr. 1 bokstav a), b) og c), skal rapporteres i henhold til artikkel 9 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/99/EF.***

* EUT L 338 av 22.12.2005, s. 1.

** Dersom alle er negative, er det 95 % statistisk sikkerhet for at prevalensen er lavere enn 6 %.

*** EUT L 325 av 12.12.2003, s. 31.

◀M12

27. okt. Nr. 1343 2014

Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 27. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 16 og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzy (forordning (EU) nr. 289/2014, forordning (EU) nr. 318/2014, forordning (EU) nr. 364/2014 og forordning (EU) nr. 398/2014. Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

I

I forskrift 18. august 2009 nr. 1117 om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende forordninger til de som har endret forordning (EF) nr. 396/2005: forordning (EU) nr. 289/2014, forordning (EU) nr. 318/2014, forordning (EU) nr. 364/2014 og forordning (EU) nr. 398/2014

I § 1 tilføyes forordning (EU) nr. 289/2014, forordning (EU) nr. 318/2014, forordning (EU) nr. 364/2014 og forordning (EU) nr. 398/2014 kronologisk til listen over forordningene.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»

I forordning (EF) nr. 396/2005 om grenseverdier for rester av plantevernmidler gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 396/2005. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 178/2006, forordning (EF) nr. 149/2008, forordning (EF) nr. 260/2008, forordning (EF) nr. 839/2008, forordning (EF) nr. 256/2009, forordning (EF) nr. 822/2009, forordning (EF) nr. 1050/2009, forordning (EF) nr. 1097/2009, forordning (EU) nr. 304/2010, forordning (EU) nr. 459/2010, forordning (EU) nr. 600/2010, forordning (EU) nr. 750/2010, forordning (EU) nr. 765/2010, forordning (EU) nr. 893/2010, forordning (EU) nr. 310/2011, forordning (EU) nr. 460/2011, forordning (EU) nr. 508/2011, forordning (EU) nr. 520/2011, forordning (EU) nr. 524/2011, forordning (EU) nr. 559/2011, forordning (EU) nr. 812/2011, forordning (EU) nr. 813/2011, forordning (EU) nr. 978/2011, forordning (EU) nr. 270/2012, forordning (EU) nr. 322/2012, forordning (EU) nr. 441/2012, forordning (EU) nr. 473/2012, forordning (EU) nr. 556/2012, forordning (EU) nr. 592/2012, forordning (EU) nr. 897/2012, forordning (EU) nr. 899/2012, forordning (EU) nr. 34/2013, forordning (EU) nr. 35/2013, forordning (EU) nr. 212/2013, forordning (EU) nr. 241/2013, forordning (EU) nr. 251/2013, forordning (EU) nr. 293/2013, forordning (EU) nr. 500/2013, forordning (EU) nr. 668/2013, forordning (EU) nr. 772/2013, forordning (EU) nr. 777/2013, forordning (EU) nr. 834/2013, forordning (EU) nr. 1004/2013, forordning (EU) nr. 1138/2013, forordning (EU) nr. 1317/2013, forordning (EU) nr. 36/2014, forordning (EU) nr. 51/2014, forordning (EU) nr. 61/2014, forordning (EU) nr. 79/2014, forordning (EU) nr. 87/2014, forordning (EU) nr. 289/2014, forordning (EU) nr. 318/2014, forordning (EU) nr. 364/2014 og forordning (EU) nr. 398/2014.

Endringsforordningene er ikke innarbeidet i grunnforordningen, men gjengis nedenfor.

I oversikten over forordninger som endrer forordning (EF) nr. 396/2005 i pdf tilføyes følgende i kronologisk rekkefølge:

Se her for å lese forordning (EU) nr. 289/2014:

Uoffisiell oversettelse

Se her for å lese forordning (EU) nr. 318/2014:
Uoffisiell oversettelse

Se her for å lese forordning (EU) nr. 364/2014:
Uoffisiell oversettelse

Se her for å lese forordning (EU) nr. 398/2014:
Uoffisiell oversettelse

27. okt. Nr. 1344 2014

Forskrift om en felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering

Hjemmel: Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 27. oktober 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6 og § 16 og forskrift 10. desember 2010 nr. 1568 om jernbanevirksomhet mv. på det nasjonale jernbanenettet (jernbaneforskriften) § 1–3 ellefte ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42ej (forordning (EU) nr. 402/2013). Kunngjort 4. november 2014 kl. 14.40.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EU) nr. 402/2013

EØS-avtalens vedlegg XIII nr. 42ej (forordning (EU) nr. 402/2013) om felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering og opphevelse av forordning (EF) nr. 352/2009 gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Krav til akkreditering eller godkjenning

Assesserende enhet (vurderingsorgan) nevnt i forordning (EU) nr. 402/2013 artikkel 6, jf. artikkel 7, skal:

- være akkreditert av Norsk akkreditering eller annet akkrediteringsorgan som er signatar til den multilaterale avtalen til samarbeidsorganet for alle akkrediteringsorgan i Europa (EAs MLA), eller
- være godkjent av Statens jernbanetilsyn. Statens jernbanetilsyn godkjenner en slik assesserende enhet hos et jernbaneforetak eller infrastrukturforvalter iht. artikkel 9. pkt. 1b ved å vurdere og føre tilsyn med sikkerhetsstyringssystemet, jf. artikkel 10 pkt. 2.

§ 3. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 21. mai 2015. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 12. mars 2010 nr. 401 om gjennomføring av kommisjonsforordning (EF) nr. 352/2009 om innføring av felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger i henhold til artikkel 6. pkt. 3a i direktiv 2004/49/EF (forskrift om felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger).

Forordning (EU) nr. 402/2013

For å lese forordningen i uoffisiell oversettelse se her:

16. okt. Nr. 1355 2014

Forskrift om endring i forskrift om lokale opptak til Universitetet i Oslo

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved rektor 16. oktober 2014 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2, § 3–4, § 3–6 og § 3–7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 12. februar 2014 nr. 130 om lokale opptak til Universitetet i Oslo gjøres følgende endringer:

§ 5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Søkere med emner fra utenlandsk høyere utdanning eller søkere med norsk karakterskala for mindre enn 40 studiepoeng av fordypningen må vurderes individuelt.

§ 13 andre ledd skal lyde:

(2) 1 ½–2-årige masterprogram: 15. april/15. oktober er ordinær frist for søknad om opptak til studier med oppstart i hhv. høst- og vårsemesteret. 1. mars er frist for visse søkergrupper og studier som trenger tidlig opptak. For søkere fra land utenfor EØS-området er 1. desember ordinær frist for søknad om opptak til studier med oppstart i høstsemesteret.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. okt. Nr. 1356 2014**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2014**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. oktober 2014 med hjemmel i forskrift 24. mars 2014 nr. 329 om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2014 § 13. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 24. mars 2014 nr. 329 om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2014 gjøres følgende endring:

§ 4 tredje ledd (nytt) skal lyde:

Fartøyene tildeles et maksimalkvotetillegg på 200 tonn fra og med 21. oktober. Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket på maksimalkvotetillegget med øyeblikkelig virkning.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1357 2014**Forskrift om endring i TSE-forskriften**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 11, § 12, § 13, § 15, § 17, § 19, § 29 og § 33 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 12 (forordning (EU) nr. 630/2013) og vedlegg I kap. I del 7.2 nr. 27 og 58 (forordning (EF) nr. 546/2006 og forordning (EU) nr. 233/2012 som opphevet av forordning (EU) nr. 631/2013). Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 30. mars 2004 nr. 595 om forebygging av, kontroll med og utryddelse av overførbare spongiforme encefalopatiser (TSE) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 12 (forordning (EF) nr. 999/2001 som endret ved forordning (EF) nr. 1248/2001, forordning (EF) nr. 1326/2001, forordning (EF) nr. 270/2002, forordning (EF) nr. 1494/2002, forordning (EF) nr. 260/2003, forordning (EF) nr. 650/2003, forordning (EF) nr. 1053/2003, forordning (EF) nr. 1128/2003, forordning (EF) nr. 1139/2003, forordning (EF) nr. 1234/2003, forordning (EF) nr. 1809/2003, forordning (EF) nr. 1915/2003, forordning (EF) nr. 2245/2003, forordning (EF) nr. 876/2004, forordning (EF) nr. 1471/2004, forordning (EF) nr. 1492/2004, forordning (EF) nr. 1993/2004, forordning (EF) nr. 36/2005, forordning (EF) nr. 214/2005, forordning (EF) nr. 260/2005, forordning (EF) nr. 932/2005, forordning (EF) nr. 1292/2005, forordning (EF) nr. 1974/2005, forordning (EF) nr. 253/2006, forordning (EF) nr. 339/2006, forordning (EF) nr. 657/2006, forordning (EF) nr. 688/2006, forordning (EF) nr. 1923/2006, forordning (EF) nr. 722/2007, forordning (EF) nr. 727/2007, forordning (EF) nr. 1275/2007, forordning (EF) nr. 357/2008, forordning (EF) nr. 571/2008, forordning (EF) nr. 746/2008, forordning (EF) nr. 956/2008, forordning (EF) nr. 103/2009, forordning (EF) nr. 162/2009, forordning (EF) nr. 163/2009, forordning (EF) nr. 220/2009, forordning (EU) nr. 956/2010, forordning (EU) nr. 189/2011, forordning (EU) nr. 1064/2012, forordning (EU) nr. 56/2013, forordning (EU) nr. 517/2013, og forordning (EU) nr. 630/2013), del 7.2 nr. 49 og innledende del (vedtak 2007/453/EF som endret ved vedtak 2009/830/EF, beslutning 2010/749/EU, beslutning 2012/111/EU, beslutning 2012/489/EU, forordning (EU) nr. 519/2013 og beslutning 2013/429/EU), del 7.2 rettsakter EFTA-stater skal ta hensyn til nr. 41b (vedtak 2009/719/EF som endret ved beslutning 2010/66/EU, beslutning 2011/358/EU og beslutning 2013/76/EU).

§ 2 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 7.1 nr. 12 (forordning (EF) nr. 999/2001 som endret ved forordning (EF) nr. 1248/2001, forordning (EF) nr. 1326/2001, forordning (EF) nr. 270/2002, forordning (EF) nr. 1494/2002, forordning (EF) nr. 260/2003, forordning (EF) nr. 650/2003, forordning (EF) nr. 1053/2003, forordning (EF) nr. 1128/2003, forordning (EF) nr. 1139/2003,

forordning (EF) nr. 1234/2003,
forordning (EF) nr. 1809/2003,
forordning (EF) nr. 1915/2003,
forordning (EF) nr. 2245/2003,
forordning (EF) nr. 876/2004,
forordning (EF) nr. 1471/2004,
forordning (EF) nr. 1492/2004,
forordning (EF) nr. 1993/2004,
forordning (EF) nr. 36/2005,
forordning (EF) nr. 214/2005,
forordning (EF) nr. 260/2005,
forordning (EF) nr. 932/2005,
forordning (EF) nr. 1292/2005,
forordning (EF) nr. 1974/2005,
forordning (EF) nr. 253/2006,
forordning (EF) nr. 339/2006,
forordning (EF) nr. 657/2006,
forordning (EF) nr. 688/2006,
forordning (EF) nr. 1923/2006,
forordning (EF) nr. 722/2007,
forordning (EF) nr. 727/2007,
forordning (EF) nr. 1275/2007,
forordning (EF) nr. 357/2008,
forordning (EF) nr. 571/2008,
forordning (EF) nr. 746/2008,
forordning (EF) nr. 956/2008,
forordning (EF) nr. 103/2009,
forordning (EF) nr. 162/2009,
forordning (EF) nr. 163/2009,
forordning (EF) nr. 220/2009,
forordning (EU) nr. 956/2010,
forordning (EU) nr. 189/2011,
forordning (EU) nr. 1064/2012,
forordning (EU) nr. 56/2013,
forordning (EU) nr. 517/2013 og
forordning (EU) nr. 630/2013)

om fastsettelse av regler for å forebygge, bekjempe og utrydde visse overførbare spongiforme encefalopatiser gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 andre ledd oppheves.

§ 5 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 999/2001 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 999/2001. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 1248/2001, forordning (EF) nr. 1326/2001, forordning (EF) nr. 270/2002, forordning (EF) nr. 1494/2002, forordning (EF) nr. 260/2003, forordning (EF) nr. 650/2003, forordning (EF) nr. 1053/2003, forordning (EF) nr. 1128/2003, forordning (EF) nr. 1139/2003, forordning (EF) nr. 1234/2003, forordning (EF) nr. 1809/2003, forordning (EF) nr. 1915/2003, forordning (EF) nr. 2245/2003, forordning (EF) nr. 876/2004, forordning (EF) nr. 1471/2004, forordning (EF) nr. 1492/2004, forordning (EF) nr. 1993/2004, forordning (EF) nr. 36/2005, forordning (EF) nr. 214/2005, forordning (EF) nr. 260/2005, forordning (EF) nr. 932/2005, forordning (EF) nr. 1292/2005, forordning (EF) nr. 1974/2005, forordning (EF) nr. 253/2006, forordning (EF) nr. 339/2006, forordning (EF) nr. 657/2006, forordning (EF) nr. 688/2006, forordning (EF) nr. 1923/2006, forordning (EF) nr. 722/2007, forordning (EF) nr. 727/2007, forordning (EF) nr. 1275/2007, forordning (EF) nr. 357/2008, forordning (EF) nr. 571/2008, forordning (EF) nr. 746/2008, forordning (EF) nr. 956/2008, forordning (EF) nr.

103/2009, forordning (EF) nr. 162/2009, forordning (EF) nr. 163/2009, forordning (EF) nr. 220/2009, forordning (EU) nr. 956/2010, forordning (EU) nr. 189/2011, forordning (EU) nr. 1064/2012, forordning (EU) nr. 56/2013, forordning (EU) nr. 517/2013 og forordning (EU) nr. 630/2013. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg I er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M50** Kommissjonsforordning (EU) nr. 630/2013 av 28. juni 2013

Etter overskriften « Vedlegg I Særlige definisjoner» tilføyes ► **M10**

Under vedlegg I nr. 1 fjernes ◀ **M10** og ► **M32**.

Vedlegg I nr. 2 skal lyde:

► **M50**

2. I denne forordning menes videre med:

- a) «nasjonalt tilfelle av BSE» et tilfelle av bovin spongiform encefalopati der det ikke klart kan påvises at infeksjonen forelå før dyret ble importert levende,
- b) «kohort» en gruppe storfe som omfatter både
  - i) dyr født i samme besetning som det infiserte dyret inntil tolv måneder før eller etter at det infiserte dyret ble født, og
  - ii) dyr som på noe tidspunkt i løpet av sitt første leveår ble oppdrettet sammen med det infiserte dyret i løpet av dettes første leveår,
- c) «indekstilfelle» det første dyret med bekreftet TSE-infeksjon i en driftsenhet eller i en epidemiologisk definert gruppe,
- d) «TSE hos småfe» et tilfelle av overførbart spongiform encefalopati som er påvist hos en sau eller geit etter en bekreftende prøve for abnormt PrP-protein,
- e) «tilfelle av skrapesyke» et bekreftet tilfelle av overførbart spongiform encefalopati hos en sau eller geit, der diagnosen BSE er utelukket i samsvar med kriteriene fastsatt i Den europeiske unions referanselaboratoriums tekniske håndbok om karakterisering av TSE-stammer hos småfe,
- f) «tilfelle av klassisk skrapesyke» et bekreftet tilfelle av skrapesyke som er klassifisert som klassisk i samsvar med kriteriene fastsatt i Den europeiske unions referanselaboratoriums tekniske håndbok om karakterisering av TSE-stammer hos småfe,
- g) «tilfelle av atypisk skrapesyke» et bekreftet tilfelle av skrapesyke som kan skilles fra klassisk skrapesyke i samsvar med kriteriene fastsatt i Den europeiske unions referanselaboratoriums tekniske håndbok om karakterisering av TSE-stammer hos småfe,
- h) «prionproteingenotype» hos sauer en kombinasjon av to alleler som beskrevet i nr. 1 i vedlegg I til kommissjonsbeslutning 2002/1003/EF,
- i) «tilfelle av BSE» et tilfelle av BSE som er bekreftet av et nasjonalt referanselaboratorium i samsvar med metodene og protokollene i nr. 3.1 bokstav a) og b) i kapittel C i vedlegg X,
- j) «tilfelle av klassisk BSE» et tilfelle av BSE som er klassifisert som klassisk i samsvar med kriteriene fastsatt i Den europeiske unions referanselaboratoriums metode for klassifisering av TSE-isolater fra storfe,
- k) «tilfelle av atypisk BSE» et tilfelle av BSE som ikke kan klassifiseres som et tilfelle av klassisk BSE i samsvar med kriteriene fastsatt i Den europeiske unions referanselaboratoriums metode for klassifisering av TSE-isolater fra storfe,
- l) «sauer og geiter eldre enn 18 måneder» sauer og geiter
  - i) hvis alder bekreftes av registrene eller transportdokumentene nevnt i artikkel 3 nr. 1 bokstav b), c) og d) i rådsforordning (EF) nr. 21/2004, eller
  - ii) som har som har mer enn to frambrutte blivende fortenner.

◀ **M50**

Under Vedlegg I nr. 2 fjernes ◀ **M32**.

Vedlegg III kapittel A del I nr. 2 skal lyde:

◀ **M13**

► **M50**

2. *Overvåking av dyr som slaktes for konsum*

- 2.1 Alt storfe eldre enn 24 måneder skal undersøkes for BSE dersom de har
  - blitt nødslaktet i samsvar med avsnitt I kapittel VI nr. 1 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 853/2004, eller
  - gjennomgått en kontroll ante mortem med observasjoner om ulykker, alvorlige fysiologiske og funksjonelle forstyrrelser eller tegn i samsvar med avsnitt I kapittel II del B nr. 2 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 854/2004.
- 2.2 Alt friskt storfe eldre enn 30 måneder som slaktes på vanlig måte for konsum, skal undersøkes for BSE.

◀ **M50**

Under Vedlegg III kapittel A del I nr. 2 fjernes ◀M13.

Vedlegg III kapittel A del II nr. 2 skal lyde:

◀M32

▶M50

2. *Overvåking av sauer og geiter slaktet for konsum*

- a) I medlemsstater med en bestand av søyer og bedekkede søyelam som overstiger 750 000 dyr, skal det i samsvar med prøvetakingsreglene fastsatt i nr. 4 årlig tas prøve av minst 10 000 sauer slaktet for konsum,
- b) I medlemsstater med en bestand av geiter som har fått kje og bedekkede geiter som overstiger 750 000 dyr, skal det i samsvar med prøvetakingsreglene fastsatt i nr. 4 årlig tas prøve av minst 10 000 geiter slaktet for konsum,
- c) En medlemsstat kan velge å erstatte inntil
  - 50 % av det minste antall prøver av sauer og geiter slaktet for konsum som fastsatt i bokstav a) og b), med prøver av døde sauer eller geiter som er eldre enn 18 måneder, i forholdet en til en og i tillegg til det minste antall prøver som er fastsatt i nr. 3,
  - 10 % av det minste antall prøver som er fastsatt i bokstav a) og b), med prøver av sauer eller geiter eldre enn 18 måneder som er avlivet i forbindelse med en kampanje for utryddelse av sykdommer, i forholdet en til en.

◀M50

▶M32

Vedlegg III kapittel A del II nr. 5 skal lyde:

◀M32

▶M50

5. *Overvåking av besetninger som omfattes av tiltak for å bekjempe og utrydde TSE*

Dyr eldre enn 18 måneder som er avlivet for destruering i henhold til vedlegg VII kapittel B del 2 nr. 2.2.1 og nr. 2.2.2 bokstav b) eller c), skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2 bokstav b) på grunnlag av en enkelt, tilfeldig utvalgt prøve i samsvar med antallet prøver fastsatt i nedenstående tabell.

<i>Antall dyr eldre enn 18 måneder i besetningen som er avlivet for destruering</i>	<i>Minste antall prøver</i>
70 eller færre	Alle dyr som oppfyller vilkårene
80	68
90	73
100	78
120	86
140	92
160	97
180	101
200	105
250	112
300	117
350	121
400	124
450	127
500 eller flere	150

◀M50

▶M32

Før Vedlegg VII fjernes ▶M32.

Vedlegg VII skal lyde:

▶M50 *Vedlegg VII*

Bekjempelse og utryddelse av overførbare spongiform encefalopati

Kapittel A

Tiltak ved mistanke om forekomst av TSE hos sauer og geiter

Dersom det er mistanke om forekomst av TSE hos en sau eller geit i en driftsenhet i en medlemsstat, skal det innføres offentlige restriksjoner på forflytning av alle andre sauer og geiter i denne driftsenheten til resultatene av de bekreftende undersøkelsene foreligger.

Dersom det kan dokumenteres at dyret sannsynligvis ikke har blitt utsatt for TSE i den driftsenheten det oppholdt seg i, da mistanken om forekomst av TSE oppsto, kan medlemsstaten bestemme at andre driftsenheter eller bare den utsatte driftsenheten, skal settes under offentlig tilsyn, avhengig av tilgjengelige epidemiologiske opplysninger.

Melk og melkeprodukter fra sauer og geiter i en driftsenhet som er satt under offentlig tilsyn, og som befinner seg i samme driftsenhet på den dag mistanken om forekomst av TSE oppsto, og fram til den dag resultatene av de bekreftende undersøkelsene foreligger, skal brukes bare i denne driftsenheten.

Kapittel B

Tiltak ved bekreftet forekomst av TSE hos storfe, sauer og geiter

1. I undersøkelsen nevnt i artikkel 13 nr. 1 bokstav b) skal følgende identifiseres:
  - a) for storfe:
    - alle andre drøvtyggere i den driftsenheten der dyret som sykdommen er bekreftet hos, oppholder seg,
    - når sykdommen er bekreftet hos et hunddyr, avkom som er født inntil to år før eller etter sykdommens kliniske utbrudd,
    - alle dyr i samme kohort som dyret som sykdommen er bekreftet hos,
    - sykdommens mulige opprinnelse,
    - andre dyr i driftsenheten der dyret som sykdommen ble bekreftet hos, oppholder seg, eller dyr i andre driftsenheter som kan ha blitt infisert av agensen for TSE eller utsatt for samme fôr eller infeksjonskilde,
    - forflytning av fôr eller annet materiale som kan være kontaminert, eller enhver annen form for overføring som kan ha gjort at agensen for TSE er blitt overført til eller fra den berørte driftsenheten,
  - b) for sauer og geiter:
    - alle andre drøvtyggere enn sauer og geiter i den driftsenheten der dyret som sykdommen er bekreftet hos, oppholder seg,
    - i den grad de kan identifiseres, foreldrene, og for hunddyr, alle embryoer, egg og siste avkom av hunddyret som sykdommen er bekreftet hos,
    - alle andre sauer og geiter i driftsenheten der dyret som sykdommen er bekreftet hos, oppholder seg, i tillegg til dyrene nevnt i annet strekpunkt,
    - sykdommens mulige opprinnelse og andre driftsenheter der det finnes dyr, embryoer eller egg som kan være infisert av agensen for TSE eller eksponert for samme fôr eller infeksjonskilde,
    - forflytning av fôr eller annet materiale som kan være kontaminert, eller enhver annen form for overføring som kan ha gjort at agensen for TSE er blitt overført til eller fra den berørte driftsenheten.
2. Tiltakene fastsatt i artikkel 13 nr. 1 bokstav c) skal minst omfatte følgende:
  - 2.1 Dersom BSE bekreftes hos et storfe, avlaving og fullstendig destruering av storfe som er identifisert i undersøkelsen nevnt i nr. 1 bokstav a) annet og tredje strekpunkt. Medlemsstaten kan imidlertid beslutte å
    - ikke avlive og destruere dyr i kohorten nevnt i nr. 1 bokstav a) tredje strekpunkt dersom det foreligger bevis på at disse dyrene ikke hadde tilgang til det samme fôret som det infiserte dyret,
    - utsette avlaving og destruering av dyr i kohorten nevnt i nr. 1 bokstav a) tredje strekpunkt til slutten av deres produktive liv, forutsatt at det er okser som uten avbrudd holdes på en sædstasjon, og at det kan garanteres at de destrueres fullstendig når de er døde.
  - 2.2 Når TSE bekreftes hos en sau eller geit:
    - 2.2.1 Dersom BSE ikke kan utelukkes

Dersom BSE ikke kan utelukkes på grunnlag av resultatene fra en ringprøve foretatt i samsvar med metodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2 bokstav c), umiddelbar avlaving og fullstendig destruering av alle dyr, embryoer og egg identifisert i undersøkelsen nevnt i nr. 1 bokstav b) annet til femte strekpunkt.

Dyr eldre enn 18 måneder som er avlivet for destruering, skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2, i henhold til vedlegg III kapittel A del II nr. 5.

Prionproteingenotype skal bestemmes hos høyst 50 sauer.

Melk og melkeprodukter fra dyrene som skal destrueres, og som befant seg på driftsenheten i perioden mellom den dag det ble bekreftet at BSE ikke kan utelukkes, og den dag da dyrene ble fullstendig destruert, skal behandles i samsvar med artikkel 12 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1069/2009.

Etter avlaving og fullstendig destruering av alle dyr får vilkårene fastsatt i nr. 3 anvendelse på driftsenheten.
    - 2.2.2 Dersom BSE og atypisk skrapesyke kan utelukkes

Dersom BSE og atypisk skrapesyke utelukkes i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2 bokstav c), skal driftsenheten omfattes av vilkårene fastsatt i

bokstav a) samt etter beslutning av den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten, av vilkårene enten i alternativ 1 i bokstav b), alternativ 2 i bokstav c) eller alternativ 3 i bokstav d):

- a) Melk og melkeprodukter fra dyr som skal destrueres eller slaktes, og som befant seg i driftsenheten i perioden fra den dag tilfellet av TSE ble bekreftet, og til den dag alle tiltak som skulle anvendes på driftsenheten i samsvar med bokstav b) og c) var gjennomført, eller fra den infiserte besetningen, til alle restriksjoner fastsatt i bokstav d) og nr. 4 er opphevet, skal ikke brukes til fôring av drøvtyggere, bortsett fra drøvtyggere i samme driftsenhet.

Omsetning av slik melk og slike melkeprodukter som fôr til andre dyr enn drøvtyggere skal begrenses til territoriet til den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten.

Handelsdokumentet som ledsager forsendelser av slik melk og slike melkeprodukter og all emballasje som inneholder slike forsendelser, skal være tydelig merket med ordene «skal ikke gis til drøvtyggere».

Bruk og lagring av fôrvarer som inneholder slik melk og slike melkeprodukter, skal være forbudt i driftsenheter der det holdes drøvtyggere.

Fôr i løs vekt som inneholder slik melk og slike melkeprodukter, skal transporteres i kjøretøyer som ikke samtidig transporterer drøvtyggerfôr.

Dersom slike kjøretøyer senere brukes til transport av drøvtyggerfôr, skal de, for å unngå krysskontaminering, rengjøres grundig etter en framgangsmåte som er godkjent av den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten.

- b) Alternativ 1 – avliving og fullstendig destruering av alle dyr

Umiddelbar avliving og fullstendig destruering av alle dyr, embryoer og egg som er identifisert i undersøkelsen nevnt i nr. 1 bokstav b) annet og tredje strekpunkt.

Dyr eldre enn 18 måneder som er avlivet for destruering, skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2, i henhold til vedlegg III kapittel A del II nr. 5.

Prionproteingenotype skal bestemmes hos høyst 50 sauer.

Som unntak fra vilkårene fastsatt i alternativ 1 første ledd, kan medlemsstatene i stedet beslutte å iverksette tiltakene nevnt i nr. i) eller ii):

- i) Umiddelbar avliving og fullstendig destruering av alle dyr kan erstattes med umiddelbar slaktning for konsum forutsatt at
- dyrene slaktes for konsum på territoriet til den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten,
  - alle dyr eldre enn 18 måneder som slaktes for konsum, skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

- ii) Lam og kje som er yngre enn tre måneder, kan unntas fra kravet om umiddelbar avliving og fullstendig destruering forutsatt at de slaktes for konsum senest når de er tre måneder gamle.

Inntil alle dyr er avlivet og fullstendig destruert eller slaktet for konsum, skal tiltakene fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav a) og nr. 3.4 bokstav b) tredje og fjerde strekpunkt få anvendelse på en driftsenhet der alternativ 1 er besluttet anvendt.

Inntil alle dyr er avlivet og fullstendig destruert eller slaktet for konsum, skal vilkårene fastsatt i nr. 3 få anvendelse på en driftsenhet der alternativ 1 er besluttet anvendt.

- c) Alternativ 2 – avliving og fullstendig destruering av bare mottakelige dyr

Bestemmelse av prionproteingenotype for alle sauer som befinner seg på driftsenheten, etterfulgt av umiddelbar avliving og fullstendig destruering av alle dyr, embryoer og egg som er identifisert i undersøkelsen nevnt i nr. 1 bokstav b) annet og tredje strekpunkt, unntatt

- avlsværer med genotypen ARR/ARR,
- avlssøyer med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler samt, dersom disse avlssøyerne er drektige når undersøkelsen finner sted, lammene som senere fødes, dersom deres genotype oppfyller kravene i dette ledd,
- sauer med minst ett ARR-allel som utelukkende er beregnet på slaktning for konsum,
- etter beslutning av den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten, lam og kje som er yngre enn tre måneder, forutsatt at de slaktes for konsum senest når de er tre måneder gamle. For slike lam og kje skal genotype ikke bestemmes.

Dyr eldre enn 18 måneder som er avlivet for destruering, skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2, i henhold til vedlegg III kapittel A del II nr. 5.

Som unntak fra vilkårene fastsatt i alternativ 2 første ledd, kan medlemsstatene i stedet beslutte å iverksette tiltakene nevnt i i), nr. ii) eller iii):

- i) Avliving og fullstendig destruering av dyr nevnt i alternativ 2 første ledd kan erstattes med slaktning for konsum forutsatt at

- dyrene slaktes for konsum på territoriet til den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten,
  - alle dyr eldre enn 18 måneder som slaktes for konsum, skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.
- ii) Bestemmelsen av genotype og påfølgende avlving og fullstendige destruering eller slaktning for konsum av dyr nevnt i alternativ 2 første ledd, kan utsettes i inntil tre måneder i situasjoner der indekstilfellet ble bekreftet tett opptil lammingsseongen, forutsatt at søyene, geitene og deres nyfødte i hele denne perioden holdes isolert fra sauer og geiter på andre driftsenheter.
- iii) Avlving og fullstendig destruering eller slaktning for konsum av dyrene nevnt i alternativ 1 første ledd, kan utsettes i inntil tre år fra dagen for bekreftelse av indekstilfellet i sauebesetninger og driftsenheter der sauer og geiter holdes sammen. Unntaket fastsatt i dette nummer skal være begrenset til tilfeller der den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten, anser at den epidemiologiske situasjon ikke kan håndteres uten å avlive de berørte dyr, samtidig som dette ikke kan gjennomføres umiddelbart på grunn av det lave resistensnivået i sauebestanden på driftsenheten kombinert med andre hensyn, herunder økonomiske faktorer. Avlsværer, unntatt avlsværer med genotypen ARR/ARR, skal umiddelbart avlives eller kastreres, og alle mulige tiltak for raskt å bygge opp genetisk resistens i sauebestanden på driftsenheten, herunder ved fornuftig avl og slaktning av søyer for å øke forekomsten av ARR-allelet og fjerne VRQ-allelet, skal gjennomføres. Den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten, skal sikre at antallet dyr som skal avlives ved utløpet av den forlengede fristen, ikke er større enn det var umiddelbart etter at indekstilfellet ble bekreftet.

Inntil alle dyr nevnt i alternativ 2 første ledd er avlivet og fullstendig destruert eller slaktet for konsum, skal følgende tiltak få anvendelse på driftsenheter der alternativ 2 er besluttet anvendt: nr. 2.2.2 bokstav a), nr. 3.1, nr. 3.2 bokstav a) og b), nr. 3.3 og nr. 3.4 bokstav a) første og annet strekpunkt, bokstav b) første, tredje og fjerde strekpunkt, og bokstav c). Dersom den medlemsstat som er ansvarlig for driftsenheten, treffer beslutning om å utsette avlving og fullstendig destruering eller slaktning for konsum av dyrene i samsvar med nr. iii), skal følgende tiltak i stedet få anvendelse på driftsenheten: nr. 2.2.2 bokstav a) og nr. 4.1–4.6.

Inntil dyrene nevnt i alternativ 2 første ledd er avlivet og fullstendig destruert eller slaktet for konsum, skal vilkårene fastsatt i nr. 3 få anvendelse på driftsenheter der alternativ 2 er besluttet anvendt.

d) Alternativ 3 – ingen obligatorisk avlving og fullstendig destruering av dyr

En medlemsstat kan treffe beslutning om ikke å avlive og fullstendig destruere dyrene identifisert i undersøkelsen nevnt i nr. 1 bokstav b) annet og tredje strekpunkt, dersom kriteriene fastsatt i minst ett av følgende strekpunkter er oppfylt:

- det er vanskelig å finne erstatningssauer med en av genotypene som er tillatt i henhold til nr. 3.2 bokstav a) og b),
- forekomsten av ARR-allelet hos rasen eller i driftsenheten er lav,
- det anses som nødvendig for å unngå innavl eller
- medlemsstaten anser det som nødvendig basert på en grunnlagt vurdering av samtlige epidemiologiske faktorer.

Medlemsstater som tillater alternativ 3 for håndtering av utbrudd av klassisk anvendelse av dette alternativ er basert på.

Dersom det påvises ytterligere tilfeller av klassisk skrapesyke i en driftsenhet der alternativ 3 anvendes, skal medlemsstaten foreta en ny vurdering av relevansen av de grunner og kriterier som beslutningen om å anvende alternativ 3 på denne driftsenhet var basert på. Dersom konklusjonen er at anvendelse av alternativ 3 ikke sikrer tilstrekkelig kontroll med utbruddet, skal medlemsstaten i stedet sette inn alternativ 1 eller alternativ 2 på driftsenheten i samsvar med bestemmelsene i bokstav b) og c).

Prionproteingenotypen hos høyst 50 sauer skal fastsettes innen tre måneder etter den dag da indekstilfellet av klassisk skrapesyke ble bekreftet.

Vilkårene fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav a) og nr. 4 får umiddelbart anvendelse på driftsenheter der alternativ 3 er besluttet anvendt.

2.2.3 Dersom atypisk skrapesyke bekreftes

Dersom tilfellet av TSE som bekreftes i en driftsenhet, er et tilfelle av atypisk skrapesyke, skal driftsenheten underlegges følgende protokoll for skjerpet overvåking for TSE i en periode på to år fra den dag da det siste tilfellet av atypisk skrapesyke ble påvist: Alle sauer og geiter eldre enn 18 måneder som slaktes for konsum, og alle sauer og geiter eldre enn 18 måneder som er selvdøde eller avlivet i driftsenheten, skal undersøkes for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

- Dersom et annet tilfelle av TSE enn atypisk skrapesyke bekreftes i løpet av toårsperioden med skjerpet overvåking for TSE nevnt i første ledd, skal driftsenheten underlegges tiltakene nevnt i nr. 2.2.1 eller 2.2.2.
- 2.3 Dersom et dyr infisert av TSE er innført fra en annen driftsenhet
- kan medlemsstaten, på grunnlag av det infiserte dyrets sykehistorie, treffe beslutning om at utryddelsestiltak skal gjennomføres på opprinnelsesenheten i tillegg til eller i stedet for i den driftsenhet der infeksjonen ble bekreftet,
  - kan medlemsstatene, i tilfeller der et fellesbeite brukes av mer enn én besetning, beslutte å begrense gjennomføringen av utryddelsestiltakene til en enkelt besetning, etter en begrunnet vurdering av alle epidemiologiske faktorer,
  - kan medlemsstatene, i tilfeller der mer enn én besetning oppholder seg i en driftsenhet, beslutte å begrense gjennomføringen av utryddelsestiltakene til den besetningen der TSE ble bekreftet, forutsatt at det er bekreftet at besetningene har blitt holdt isolert fra hverandre, og at det er lite sannsynlig at infeksjonen har spredt seg mellom besetningene ved direkte eller indirekte kontakt.
3. Etter at alle dyr identifisert i samsvar med nr. 2.2.1, nr. 2.2.2 bokstav b) eller nr. 2.2.2 bokstav c) er avlivet og fullstendig destruert eller slaktet for konsum,
- 3.1 skal driftsenheten underlegges en protokoll for skjerpet overvåking for TSE som omfatter undersøkelse for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2, av alle følgende dyr eldre enn 18 måneder, unntatt dyr med genotype ARR/ARR:
- dyr som ble holdt i driftsenheten på det tidspunkt tilfellet av TSE ble bekreftet i samsvar med nr. 2.2.2 bokstav c), og som er blitt slaktet for konsum,
  - dyr som er selvdøde eller har blitt avlivet i driftsenheten, men som ikke ble avlivet i forbindelse med en kampanje for utryddelse av sykdom.
- 3.2 Bare følgende dyr kan innføres i driftsenheten:
- hanndyr av sau med genotype ARR/ARR,
  - hunndyr av sau med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler,
  - geiter, forutsatt at alle husdyrlokaler i driftsenheten er grundig rengjort og desinfisert etter at besetningen ble avviklet.
- 3.3 Bare følgende avlsværer og formeringsmateriale fra sau kan brukes i driftsenheten:
- hanndyr av sau med genotype ARR/ARR,
  - sæd fra værer med genotype ARR/ARR,
  - embryoer med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler.
- 3.4 Forflytning av dyr fra driftsenheten skal være tillatt for destruering eller være underlagt følgende vilkår:
- Følgende dyr kan forflyttes fra driftsenheten for alle formål, herunder avlsformål:
    - sauer med genotype ARR/ARR,
    - søyer med ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler, forutsatt at de forflyttes til andre driftsenheter som er underlagt restriksjoner etter gjennomføringen av tiltakene i samsvar med nr. 2.2.2 bokstav c) eller nr. 2.2.2 bokstav d),
    - geiter, forutsatt at de forflyttes til andre driftsenheter som er underlagt restriksjoner etter gjennomføringen av tiltakene i samsvar med nr. 2.2.2 bokstav c) eller nr. 2.2.2 bokstav d).
  - Følgende dyr kan forflyttes fra driftsenheten for å sendes direkte til slaktning for konsum:
    - sauer med minst ett ARR-allel,
    - geiter,
    - dersom medlemsstaten beslutter det, lam og kje som er yngre enn tre måneder på slaktedato,
    - alle dyr dersom medlemsstaten har besluttet å anvende unntakene fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav b) i) og nr. 2.2.2 bokstav c) i).
  - Dersom medlemsstaten beslutter det, kan lam og kje forflyttes til en annen driftsenhet på dens territorium utelukkende for oppføring før slaktning, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
    - I mottakerenheten skal det ikke finnes noen andre sauer eller geiter enn dem som føses opp før slaktning.
    - Ved utløpet av oppføringsperioden skal lammene og kjeene som stammer fra driftsenheter underlagt utryddelsestiltak, transporteres direkte til et slakteri på territoriet til samme medlemsstat for slaktning senest når de er 12 måneder gamle.
- 3.5 Restriksjonene fastsatt i nr. 3.1–3.4 får fortsatt anvendelse for driftsenheten
- fram til den dagen da det er bare sauer med genotype ARR/ARR i driftsenheten, forutsatt at det ikke finnes noen geiter i driftsenheten, eller
  - i en periode på to år fra den dagen alle tiltak nevnt i nr. 2.2.1, nr. 2.2.2 bokstav b) eller nr. 2.2.2 bokstav c) er gjennomført, forutsatt at ingen andre tilfeller av TSE enn atypisk skrapesyke blir påvist i toårsperioden. Dersom et tilfelle av atypisk skrapesyke bekreftes i løpet av denne toårsperioden, skal driftsenheten også underlegges tiltakene nevnt i nr. 2.2.3.
4. Etter beslutning om å gjennomføre alternativ 3 som fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav d) eller unntaket fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav c) iii), skal følgende tiltak umiddelbart få anvendelse på driftsenheten:

- 4.1 Driftsenheten skal underlegges en protokoll for skjerpet overvåking for TSE som omfatter undersøkelse for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2, av alle følgende dyr eldre enn 18 måneder, unntatt dyr med genotype ARR/ARR:
- dyr som slaktes for konsum,
  - dyr som er selvdøde eller har blitt avlivet i driftsenheten, men som ikke ble avlivet i forbindelse med en kampanje for utryddelse av sykdom.
- 4.2 Bare følgende sauer kan innføres i driftsenheten:
- hanndyr av sau med genotype ARR/ARR,
  - hunndyr av sau med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler.
- Som unntak fra bokstav a) og b) kan en medlemsstat imidlertid tillate at dyr nevnt i bokstav c) og d) innføres i driftsenheten dersom rasen som oppdrettes i driftsenheten, er oppført av medlemsstaten som en lokal rase som står i fare for å forsvinne fra landbruket, i samsvar med vedlegg IV til kommisjonsforordning (EF) nr. 1974/2006, og dersom forekomsten av ARR-allelet hos rasen er lav:
- hanndyr av sau med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler,
  - hunndyr av sau uten VRQ-alleler.
- 4.3 Bare følgende avlsværer og formeringsmateriale fra sauer kan brukes i driftsenheten:
- hanndyr av sau med genotype ARR/ARR,
  - sæd fra værer med genotype ARR/ARR,
  - embryoer med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler.
- Som unntak fra bokstav a), b) og c) kan en medlemsstat imidlertid tillate at avlsværer og formeringsmateriale fra sau nevnt i bokstav d), e) og f) innføres i driftsenheten dersom rasen som oppdrettes i driftsenheten, er oppført av medlemsstaten som en lokal rase som står i fare for å forsvinne fra landbruket, i samsvar med vedlegg IV til kommisjonsforordning (EF) nr. 1974/2006, og dersom forekomsten av ARR-allelet hos rasen er lav:
- hanndyr av sau med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler,
  - sæd fra hanndyr av sau med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler,
  - embryoer uten VRQ-alleler.
- 4.4 Forflytning av dyr fra driftsenheten skal være tillatt for destruering eller være underlagt følgende vilkår:
- værer og søyer med genotype ARR/ARR kan forflyttes fra driftsenheten for ethvert formål, herunder avl, forutsatt at de flyttes til andre driftsenheter som er underlagt anvendelsen av tiltakene i samsvar med nr. 2.2.2 bokstav c) eller nr. 2.2.2 bokstav d),
  - Følgende dyr kan forflyttes fra driftsenheten for å sendes direkte til slaktning for konsum:
    - enten sauer med minst ett ARR-allel, og dersom medlemsstaten beslutter det, lam og kje som er yngre enn tre måneder på slaktedato,
    - eller alle dyr, dersom medlemsstaten har besluttet å anvende unntaket fra alternativ 2 fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav c) iii) eller alternativ 3 fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav d).
  - Dersom medlemsstaten beslutter det, kan lam og kje forflyttes til en annen driftsenhet på dens territorium utelukkende for oppføring før slaktning, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
    - I mottakerenheten skal det ikke finnes noen andre sauer eller geiter enn dem som føres opp før slaktning.
    - Ved utløpet av oppføringsperioden skal lammene og kjeene som stammer fra driftsenheter underlagt utryddelsestiltak, transporteres direkte til et slakteri på territoriet til samme medlemsstat for slaktning senest når de er 12 måneder gamle.
- 4.5 Forflytning av formeringsmateriale fra driftsenheten skal være underlagt følgende vilkår: Medlemsstaten skal sikre at verken sæd, embryoer eller egg sendes ut fra driftsenheten.
- 4.6 I lammings- og kjeingsperioden er det forbudt å la sauer og geiter i en driftsenhet gå på fellesbeite med sauer og geiter fra andre driftsenheter.
- Utenfor lammings- og kjeingsperioden skal fellesbeiting være underlagt restriksjoner fastsatt av medlemsstaten etter en begrunnet vurdering av alle epidemiologiske faktorer.
- 4.7 Restriksjonene fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav a) og i nr. 4.1–4.6 skal fortsatt få anvendelse i en periode på to år etter at det siste tilfellet av annen TSE enn atypisk skrapesyke ble påvist i driftsenheter der alternativ 3 fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav d) er blitt gjennomført. Dersom et tilfelle av atypisk skrapesyke bekreftes i løpet av denne toårsperioden, skal driftsenheten også underlegges tiltakene nevnt i nr. 2.2.3.
- I driftsenheter der unntaket fra alternativ 2 i henhold til nr. 2.2.2 bokstav c) iii) har blitt gjennomført, skal restriksjonene fastsatt i nr. 2.2.2 bokstav a) og i nr. 4.1–4.6 få anvendelse inntil de dyr som er identifisert for avlving i samsvar med nr. 2.2.2 bokstav c), er fullstendig destruert eller slaktet for konsum; deretter kommer restriksjonene fastsatt i nr. 3 til anvendelse.

Kapittel C

Minstekrav til et avlsprogram for resistens mot TSE hos sauer i samsvar med artikkel 6A

Del 1

Allmenne krav

1. Avlsprogrammet skal konsentreres om besetninger med høy avlsverdi i samsvar med definisjonen i nr. 3 i vedlegg I til kommisjonsvedtak 2002/1003/EF.
Medlemsstater som har et avlsprogram, kan likevel treffe beslutning om å tillate prøvetaking og bestemmelse av genotype hos bare avlsværer i besetninger som ikke deltar i avlsprogrammet.
2. Det skal opprettes en database som minst skal inneholde følgende opplysninger:
  - a) identitet, rase og antall dyr i alle besetninger som deltar i avlsprogrammet,
  - b) identifikasjon av de enkelte dyr det er tatt prøver av som et ledd i avlsprogrammet, herunder avlsværer det er tatt prøver av i besetninger som ikke deltar i avlsprogrammet,
  - c) resultatene av alle genotypebestemmelsene.
3. Det skal opprettes en ordning med ensartet sertifisering der genotypen til hvert dyr som det tas prøver av i forbindelse med avlsprogrammet, herunder avlsværer som det tas prøver av i besetninger som ikke deltar i avlsprogrammet, sertifiseres med henvisning til dyrets individuelle identifikasjonsnummer.
4. Det skal opprettes et system for identifikasjon av dyr og prøver, behandling av prøver og levering av resultater som gjør muligheten for menneskelige feil så liten som mulig. Systemets effektivitet skal kontrolleres ved regelmessige stikkprøver.
5. Bestemmelse av genotype av blod eller annet vev som er innsamlet i forbindelse med avlsprogrammet, herunder fra avlsværer det er tatt prøver av i besetninger som ikke deltar i avlsprogrammet, skal utføres i laboratorier som er godkjent innenfor rammen av programmet.
6. Vedkommende myndighet i medlemsstaten kan bistå avslag med å opprette genbanker for sæd, egg og embryoer som er representative for de prionproteingenotypene som trolig vil bli sjeldne som følge av avlsprogrammet.
7. Det skal opprettes avlsprogrammer for hver rase, som skal ta hensyn til
  - a) hvor hyppig de forskjellige allelene forekommer hos rasen,
  - b) hvor sjelden rasen er,
  - c) unngåelse av innavl eller genetisk drift.

Del 2

Særskilte regler for besetninger som deltar

1. Formålet med avlsprogrammet skal være å øke hyppigheten av ARR-allelet i besetningen og samtidig redusere forekomsten av de allelene som påviselig bidrar til mottakelighet for TSE.
2. Følgende minstekrav gjelder for besetningene som deltar:
  - a) alle dyr i besetningen som genotype skal bestemmes for, skal identifiseres individuelt ved hjelp av sikre midler,
  - b) genotypen til alle værer som er beregnet på avl i besetningen, skal bestemmes før de brukes til avl,
  - c) alle hanndyr som bærer VRQ-allelet, skal slaktes eller kastreres innen seks måneder etter genotypebestemmelsen. Dyret skal ikke forlate driftsenheten, unntatt for å slaktes,
  - d) hunndyr som man vet bærer VRQ-allelet, skal ikke forlate driftsenheten, unntatt for å slaktes,
  - e) bare hanndyr som er sertifisert i forbindelse med avlsprogrammet, herunder sædgivere som brukes til kunstig sædoverføring, skal brukes til avl i besetningen.
3. Medlemsstatene kan beslutte å gi unntak fra kravene fastsatt i nr. 2 bokstav c) og d) for å beskytte raser og produksjonsegenskaper.
4. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om unntak som er gitt i henhold til nr. 3, og om hvilke kriterier som er lagt til grunn.

Del 3

Særlige regler for avlsværer som det tas prøver av i besetninger som ikke deltar i avlsprogrammet

1. Avlsværer som det skal tas prøver av, skal identifiseres individuelt ved hjelp av sikre midler.
2. Værer som påvises å bære VRQ-allelet, skal ikke forlate driftsenheten, unntatt for å slaktes.

Del 4

Rammeregler for godkjenning av sauebesetningers status som TSE-resistente

1. Etter rammereglene for godkjenning av sauebesetningers status som TSE-resistente skal TSE-resistent status godkjennes for sauebesetninger som på grunn av sin deltakelse i avlsprogrammet som fastsatt i artikkel 6a, oppfyller kriteriene i programmet.

Denne godkjenningen skal gis på følgende to nivåer:

- a) nivå-1-besetninger er besetninger som består utelukkende av sauer med genotype ARR/ARR,
- b) nivå-II-besetninger er besetninger der avkommet nedstammer utelukkende fra værer med genotype ARR/ARR.

- Medlemsstatene kan vedta å godkjenne ytterligere nivåer for å oppfylle nasjonale krav.
2. Det skal tas regelmessige stikkprøver av sauer fra TSE-resistente besetninger
    - a) i driftsenheten eller på slakteriet, for å verifisere genotypen,
    - b) for nivå-1-besetninger, av dyr eldre enn 18 måneder i slakteriet, for undersøkelser for TSE i samsvar med vedlegg III.

Del 5

Rapporter som medlemsstatene skal framlegge for Kommisjonen

Medlemsstater som innfører nasjonale avlsprogrammer med sikte på utvelging av TSE-resistens i sine sauebestander, skal

1. underrette Kommisjonen om kravene i disse programmene,
2. oversende en årlig rapport til Kommisjonen.

Rapporten for hvert kalenderår skal framlegges innen 31. mars det påfølgende år.

◀M50

Etter Vedlegg VII fjernes ◀M32

Vedlegg VIII kapittel A skal lyde:

▶M50 Kapittel A¹

Vilkår for handel innenfor Unionen med levende dyr, sæd og embryoer

- 1 EØS-komiteebeslutning nr. 133/2007 trer i kraft 1. mai 2010 og gir Island tilpasningstekst til vedlegg VIII kap. A, jf. EØS-avtalen vedlegg I del 7.1. nr. 12.

Avsnitt A

Vilkår som gjelder for sauer og geiter samt sæd og embryoer fra disse

1. Besetninger med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke:
  - 1.1 Medlemsstatene kan etablere eller føre tilsyn med en offisiell ordning for godkjenning av driftsenheter med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke og driftsenheter med kontrollert risiko for klassisk skrapesyke.

De skal da føre en liste over driftsenheter med sauer og geiter med ubetydelig risiko og driftsenheter med kontrollert risiko for klassisk skrapesyke.
  - 1.2 En driftsenhet med sauer som har status som TSE-resistent på nivå 1 i henhold til vedlegg VII kapittel C del 4 nr. 1 bokstav a), og der ikke noe tilfelle av klassisk skrapesyke har vært bekreftet på minst sju år, kan godkjennes som driftsenhet med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke.

En driftsenhet med sauer og/eller geiter kan også godkjennes som driftsenhet med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke dersom den har oppfylt følgende vilkår i minst sju år:

    - a) Sauene og geitene er gitt et varig merke, og det føres register slik at dyrene kan spores tilbake til driftsenheten der de ble født.
    - b) Det føres register over forflytninger av sauer og geiter til og fra driftsenheten.
    - c) Bare følgende sauer og geiter kan innføres:
      - i) sauer og geiter fra driftsenheter med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke,
      - ii) sauer og geiter fra driftsenheter som har oppfylt vilkårene fastsatt i bokstav a)–i) i minst sju år eller minst like lenge som den driftsenhet de skal føres inn i,
      - iii) sauer med prionproteingenotypen ARR/ARR.
    - d) Driftsenheten blir regelmessig kontrollert for å verifisere overholdelse av bestemmelsene i bokstav a)–i) av en offisiell veterinær eller en veterinær godkjent for dette formål av vedkommende myndighet; dette skal skje minst en gang i året fra og med 1. januar 2014.
    - e) Ingen tilfeller av klassisk skrapesyke har blitt bekreftet.
    - f) Alle sauer og geiter eldre enn 18 måneder som slaktes for konsum inspiseres av offentlig veterinær, og alle som viser tegn på kakeksi eller nevrologiske symptomer eller som er blitt nødslaktet, undersøkes i laboratorium for klassisk skrapesyke i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

Fram til og med 31. desember 2013 har alle sauer og geiter nevnt i vedlegg III kapittel A del II nr. 3 eldre enn 18 måneder som er selvdøde eller avlivet for andre formål enn slaktet for konsum, blitt undersøkt i laboratorium for klassisk skrapesyke i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

Fra og med 1. januar 2014 skal alle sauer og geiter eldre enn 18 måneder som er selvdøde eller avlivet for andre formål enn slaktet for konsum, undersøkes i laboratorium for klassisk skrapesyke i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

Som unntak fra vilkårene fastsatt i bokstav f) annet og tredje ledd kan medlemsstatene beslutte å anvende bestemmelsene i bokstav f) første ledd på sauer og geiter eldre enn 18 måneder uten kommersiell verdi som avlives på slutten av sitt produktive liv i stedet for å slaktes for konsum.

I tillegg til vilkårene fastsatt i bokstav a)–f) skal følgende vilkår oppfylles fra og med 1. januar 2014:

- g) Bare embryoer/oocytter fra følgende sauer og geiter kan innføres:
- i) embryoer/oocytter fra donordyr som siden fødselen har blitt holdt i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller i en driftsenhet med ubetydelig eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke, eller som oppfyller følgende krav:
    - de er gitt et varig merke slik at de kan spores tilbake til driftsstedet der de ble født,
    - de har siden fødselen blitt holdt i driftsenheter der det har ikke vært noe bekreftet tilfelle av klassisk skrapesyke så lenge de har oppholdt seg der,
    - de viste ingen kliniske tegn på klassisk skrapesyke på tidspunktet for oppsamling av embryoer/oocytter,
  - ii) embryoer/oocytter fra sauer med prionproteingenotypen ARR/ARR.
- h) Bare sæd fra følgende sauer og geiter kan innføres:
- i) sæd fra donordyr som siden fødselen har blitt holdt i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller i en driftsenhet med ubetydelig risiko eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke, eller som oppfyller følgende krav:
    - de er gitt et varig merke slik at de kan spores tilbake til driftsstedet der de ble født,
    - de viste ingen kliniske tegn på klassisk skrapesyke på tidspunktet for sædoppsamling,
  - ii) sæd fra værer med prionproteingenotypen ARR/ARR,
- i) Sauene og geitene i driftsenheten har ingen direkte eller indirekte kontakt med, og beiter ikke på samme beite som sauer og geiter fra driftsenheter med lavere status.
- 1.3 En driftsenhet med sauer og/eller geiter kan også godkjennes som driftsenhet med kontrollert risiko for klassisk skrapesyke dersom den har oppfylt følgende vilkår i minst tre år:
- a) Sauene og geitene er gitt et varig merke, og det føres register slik at dyrene kan spores tilbake til driftsenheten der de ble født.
  - b) Det føres register over forflytninger av sauer og geiter til og fra driftsenheten.
  - c) Bare følgende sauer og geiter kan innføres:
    - i) sauer og geiter fra driftsenheter med ubetydelig eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke,
    - ii) sauer og geiter fra driftsenheter som har oppfylt vilkårene fastsatt i bokstav a)–i) i minst tre år eller minst like lenge som den driftsenhet de skal føres inn i,
    - iii) sauer med prionproteingenotypen ARR/ARR,
  - d) Driftsenheten blir regelmessig kontrollert for å verifisere overholdelse av bestemmelsene i bokstav a)–i), av en offisiell veterinær eller en veterinær godkjent for dette formål av vedkommende myndighet; dette skal skje minst en gang i året fra og med 1. januar 2014.
  - e) Ingen tilfeller av klassisk skrapesyke har blitt bekreftet.
  - f) Alle sauer og geiter eldre enn 18 måneder som slaktes for konsum inspiseres av offentlig veterinær, og alle som viser tegn på kakeksi eller nevrologiske symptomer eller som er blitt nødslaktet, undersøkes i laboratorium for klassisk skrapesyke i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

Fram til og med 31. desember 2013 har alle sauer og geiter nevnt i vedlegg III kapittel A del II nr. 3 eldre enn 18 måneder som er selvdøde eller avlivet for andre formål enn slaktet for konsum, blitt undersøkt i laboratorium for klassisk skrapesyke i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

Fra og med 1. januar 2014 skal alle sauer og geiter eldre enn 18 måneder som er selvdøde eller avlivet for andre formål enn slaktet for konsum, undersøkes i laboratorium for klassisk skrapesyke i samsvar med laboratoriemetodene og protokollene fastsatt i vedlegg X kapittel C del 3 nr. 3.2.

Som unntak fra vilkårene fastsatt i bokstav f) annet og tredje ledd kan medlemsstatene beslutte å anvende bestemmelsene i bokstav f) første ledd på sauer og geiter eldre enn 18 måneder uten kommersiell verdi som avlives på slutten av sitt produktive liv i stedet for å slaktes for konsum.

I tillegg til vilkårene fastsatt i bokstav a)–f) skal følgende vilkår oppfylles fra og med 1. januar 2014:

- g) Bare embryoer/oocytter fra følgende sauer og geiter kan innføres:
- i) embryoer/oocytter fra donordyr som siden fødselen har blitt holdt i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller i en driftsenhet med ubetydelig risiko eller med kontrollert risiko for klassisk skrapesyke, eller som oppfyller følgende krav:
    - de er gitt et varig merke slik at de kan spores tilbake til driftsstedet der de ble født,
    - de har siden fødselen blitt holdt i driftsenheter der det har ikke vært noe bekreftet tilfelle av klassisk skrapesyke så lenge de har oppholdt seg der,
    - de viste ingen kliniske tegn på klassisk skrapesyke på tidspunktet for oppsamling av embryoer/oocytter,
  - ii) embryoer/oocytter fra sauer med prionproteingenotypen ARR/ARR.
- h) Bare sæd fra følgende sauer og geiter kan innføres:
- i) sæd fra donordyr som siden fødselen har blitt holdt i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller i en driftsenhet med ubetydelig risiko eller med kontrollert risiko for klassisk skrapesyke, eller som oppfyller følgende krav:

- de er gitt et varig merke slik at de kan spores tilbake til driftsstedet der de ble født,
  - de viste ingen kliniske tegn på klassisk skrapesyke på tidspunktet for sædoppsamling,
  - ii) sæd fra værer med prionproteingenotypen ARR/ARR,
  - i) Sauene og geitene i driftsenheten har ingen direkte eller indirekte kontakt med og beiter ikke på samme beite som sauer og geiter fra driftsenheter med lavere status.
- 1.4 Dersom et tilfelle av klassisk skrapesyke bekreftes i en driftsenhet med ubetydelig eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke, eller i en driftsenhet der det er påvist en epidemiologisk forbindelse med en driftsenhet med ubetydelig risiko eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke som følge av undersøkelsen nevnt i kapittel B del 1 i vedlegg VII, skal driftsenheten med ubetydelig risiko eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke umiddelbart slettes fra listen nevnt i nr. 1.1.
- Medlemsstaten skal umiddelbart underrette de øvrige medlemsstater som har importert sauer og geiter fra denne driftsenheten, eller sæd eller embryoer som er oppsamlet fra sauer og geiter som har blitt holdt i denne driftsenheten de siste sju årene når det gjelder driftsenheter med ubetydelig risiko, eller i de siste tre årene når det gjelder driftsenheter med kontrollert risiko.
2. Medlemsstater eller soner i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke
- 2.1 Dersom en medlemsstat anser at risikoen for klassisk skrapesyke er ubetydelig på dens territorium eller en del av dens territorium, skal den framlegge relevant dokumentasjon for Kommisjonen, særlig med opplysninger om følgende:
- a) Det har vært gjennomført en risikovurdering som har vist at det er iverksatt hensiktsmessige tiltak av tilstrekkelig varighet til å håndtere enhver risiko som er identifisert. Risikovurderingen skal være tilstrekkelig omfattende til at den kartlegger alle potensielle faktorer med hensyn til forekomsten av klassisk skrapesyke og setter dem i et historisk perspektiv, særlig
    - i) import eller innførsel av sauer og geiter eller sæd og embryoer fra sauer og geiter som kan være infisert av klassisk skrapesyke,
    - ii) kunnskapsnivået om saue- og geitebestandenes struktur og oppdrettspraksis,
    - iii) fôringspraksis, herunder forbruk av kjøttbeinmel eller fettgrever fra drøvtyggere,
    - iv) import av melk og melkeprodukter fra sauer og geiter beregnet til bruk i fôr til sauer og geiter.
  - b) Det har blitt tatt prøver i minst sju år av sauer og geiter som har vist kliniske tegn som er forenlige med klassisk skrapesyke.
  - c) I minst sju år har et tilstrekkelig stort antall sauer og geiter eldre enn 18 måneder som er representative for dyr som er slaktet, avlivet eller funnet selvdøde i driftsenheten, årlig vært gjenstand for undersøkelser som gjør det mulig å påvise klassisk skrapesyke med en sannsynlighet på 95 % dersom sykdommen er til stede i bestanden med en prevalens som overstiger 0,1 %, og det har ikke blitt rapportert noen tilfeller av klassisk skrapesyke i perioden.
  - d) Føring av sauer og geiter med kjøttbeinmel eller fettgrever fra drøvtyggere er forbudt, og forbudet har vært håndhevet i hele medlemsstaten i minst sju år.
  - e) Innførsel fra andre medlemsstater av sauer og geiter samt sæd og embryoer fra disse, gjennomføres i samsvar med nr. 4.1 bokstav b) eller nr. 4.2.
  - f) Innførsel fra tredjestater av sauer og geiter samt sæd og embryoer fra disse, gjennomføres i samsvar med kapittel E eller kapittel H i vedlegg IX.
- 2.2 Status som innebærer ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke i en medlemsstat eller i en sone i en medlemsstat, kan godkjennes i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 24 nr. 2.
- Medlemsstaten skal underrette Kommisjonen om eventuelle endringer i opplysningene om sykdommen som er sendt inn i samsvar med nr. 2.1.
- På bakgrunn av denne underretningen kan status som innebærer ubetydelig risiko godkjent i samsvar med nr. 2.2, trekkes tilbake etter framgangsmåten nevnt i artikkel 24 nr. 2.
3. Nasjonalt program for bekjempelse av klassisk skrapesyke:
- 3.1 En medlemsstat som har et nasjonalt program for bekjempelse av klassisk skrapesyke som dekker hele dens territorium,
- a) kan framlegge dette programmet for Kommisjonen med nærmere opplysninger om
    - fordelingen av klassisk skrapesyke i medlemsstaten,
    - begrunnelsen for det nasjonale bekjempelsesprogrammet, idet det tas hensyn til sykdommens alvor og nytte-kostnadsforholdet,
    - de statuskategorier som er definert for driftsenheter, og de standarder som må oppnås i hver slik kategori,
    - prøvingsmetodene som skal brukes,
    - overvåkingsordningene for det nasjonale bekjempelsesprogrammet,
    - tiltakene som skal treffes dersom en driftsenhet av noen grunn mister sin status,
    - tiltakene som skal treffes dersom resultatene av kontrollene som gjennomføres i samsvar med bestemmelsene i det nasjonale bekjempelsesprogrammet, er positive,

- b) programmet nevnt i bokstav a) kan godkjennes dersom det oppfylder kriteriene fastsatt i samme bokstav, etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 24 nr. 2; endringer av eller tillegg til programmene framlagt av medlemsstatene, kan godkjennes etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 24 nr. 2.
- 3.2 Følgende medlemsstaters nasjonale programmer for bekjempelse av skrapesyke godkjennes herved:
- Danmark
  - Østerrike
  - Finland
  - Sverige
  - Norge².
4. Handel innenfor Unionen med sauer og geiter samt sæd og embryoer fra disse
- Følgende vilkår får anvendelse:
- 4.1 Sauer og geiter:
- a) Avlsdyr av sau og geit beregnet på andre medlemsstater enn medlemsstater med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller med et godkjent nasjonalt program for bekjempelse av skrapesyke skal
- i) komme fra en eller flere driftsenheter med ubetydelig risiko eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke; avlsdyr av sau og geit fra en eller flere driftsenheter som har oppfylt alle kravene fastsatt i nr. 1.3 bokstav a)–f) i en periode på minst tre år, kan imidlertid være gjenstand for handel innenfor Unionen fram til 31. desember 2014, eller
  - ii) komme fra en medlemsstat eller en sone i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke, eller
  - iii) når det gjelder sauer, være av prionproteingenotypen ARR/ARR, forutsatt at de ikke kommer fra en driftsenhet som er underlagt restriksjonene fastsatt i vedlegg VII kapittel B nr. 3 og 4.
- b) Sauer og geiter for alle formål unntatt umiddelbar slaktning, beregnet på medlemsstater med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller med et godkjent nasjonalt program for bekjempelse av skrapesyke skal
- i) komme fra en eller flere driftsenheter med ubetydelig risiko eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke; sauer og geiter fra en eller flere driftsenheter som har oppfylt alle kravene fastsatt i nr. 1.3 bokstav a)–i) i en periode på minst sju år, kan imidlertid være gjenstand for handel innenfor Unionen fram til 31. desember 2014, eller
  - ii) komme fra en medlemsstat eller en sone i en medlemsstat med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke, eller
  - iii) når det gjelder sauer, være av prionproteingenotypen ARR/ARR, forutsatt at de ikke kommer fra en driftsenhet som er underlagt restriksjonene fastsatt i vedlegg VII kapittel B nr. 3 og 4.
- 4.2 Sæd og embryoer av sau og geit skal
- a) oppsamles fra dyr som siden fødselen uten avbrudd har vært holdt i en eller flere driftsenheter med ubetydelig risiko eller kontrollert risiko for klassisk skrapesyke, eller
  - b) oppsamles fra dyr som i de tre siste årene før oppsamlingen uten avbrudd har vært holdt i en eller flere driftsenheter som har oppfylt alle kravene fastsatt i del 1 nr. 1.3 bokstav a)–f) i tre år, eller
  - c) oppsamles fra dyr som siden fødselen uten avbrudd har vært holdt i en stat eller sone med ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke, eller
  - d) når det gjelder sæd fra sau, oppsamles fra hanndyr av sau med prionproteingenotype ARR/ARR, eller
  - e) når det gjelder embryoer fra sau, være av prionproteingenotype ARR/ARR.
- 2 Norges nasjonal program for bekjempelse av skrapesyke er godkjent gjennom tilpasningstekst til EØS-avtalen, jf. EØS-komitebeslutning 161/2014.

Avsnitt B

Vilkår som gjelder for storfe

Det forente kongerike skal sørge for at storfe født eller oppdrettet på dets territorium før 1. august 1996 ikke sendes fra dets territorium til andre medlemsstater eller til tredjestater.

◀M50

Ny fotnote til tittelen til Vedlegg IX, kapittel B:

- 1 EØS-komitebeslutning nr. 133/2007 trer i kraft 1. mai 2010 og gir Island tilpasningstekst til vedlegg IX kap. B, jf. EØS-avtalen vedlegg I del 7.1. nr. 12.

Før Vedlegg IX, kapittel C, del A fjernes ▶M46 (som erstatter ▶M33).

Vedlegg IX, kapittel C, del A skal lyde:

▶M50 Avsnitt A *Produkter*

Følgende produkter framstilt av storfe, sauer eller geiter som definert i nr. 1.10, 1.13, 1.15, 7.1, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8 og 7.9 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 skal være underlagt vilkårene fastsatt i del B, C og D i dette kapittel, avhengig av opprinnelsesstatens BSE-risikokategori:

- ferskt kjøtt,

- kvernet kjøtt,
- bearbeidet kjøtt,
- kjøttprodukter,
- smeltet animalsk fett,
- fettgrever,
- gelatin unntatt gelatin fra huder eller skinn,
- behandlede tarmer.

◀M50

Etter Vedlegg IX, kapittel C, del A fjernes **◀M46** (som erstatter **◀M33**).

Før Vedlegg IX, kapittel D fjernes **▶M31** og **▶M46** (som erstatter **▶M31**).

Vedlegg IX, kapittel D og E skal lyde:

▶M50 Kapittel D*Import av animalske biprodukter og avlede produkter fra storfe, sauer eller geiter**Avsnitt A**Animalske biprodukter*

Dette kapittel får anvendelse på følgende animalske biprodukter og avlede produkter i henhold til nr. 1 og 2 i artikkel 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1069/2009, forutsatt at nevnte produkter er av animalsk opprinnelse fra storfe, sauer eller geiter:

- a) smeltet fett fra kategori 2-materiale, som er beregnet på bruk som organisk gjødsel eller jordforbedringsmiddel, som fastsatt i nr. 22 i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1069/2009, eller deres utgangsmateriale eller halvfabrikater,
- b) bein eller beinprodukter fra kategori 2-materiale,
- c) smeltet fett fra kategori 3-materiale, som er beregnet på bruk som organisk gjødsel, jordforbedringsmiddel eller fôr, som fastsatt i nr. 22 og 25 i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1069/2009, eller deres utgangsmateriale eller halvfabrikater,
- d) fôr til kjæledyr og tyggesaker til hunder,
- e) blodprodukter,
- f) bearbeidet animalsk protein,
- g) bein eller beinprodukter fra kategori 3-materiale,
- h) gelatin og kollagen fra andre materialer enn huder og skinn,
- i) kategori 3-materiale og avlede produkter som ikke er nevnt i bokstav c)–h), unntatt:
  - i) ferske huder og skinn, behandlede huder og skinn,
  - ii) gelatin og kollagen fra huder og skinn,
  - iii) fettderivater.

*Avsnitt B**Krav til hygiesertifikater*

Ved import av animalske biprodukter og avlede produkter fra storfe, sauer og geiter nevnt i del A skal det framlegges et hygiesertifikat som attesterer at

- a) det animalske biproduktet eller avlede produktet ikke inneholder og ikke er framstilt av spesifisert risikomateriale eller mekanisk utbeinet kjøtt fra bein fra storfe, sauer eller geiter, og bortsett fra dyr som er født, uten avbrudd oppdrettet og slaktet i en stat eller region som ved beslutning truffet i samsvar med artikkel 5 nr. 2 er klassifisert som en stat eller region med ubetydelig BSE-risiko, at dyrene som det animalske biproduktet eller avlede produktet kommer fra, ikke er slaktet etter bedøving ved innsprøyting av gass i kraniehulen eller avlivet med samme metode, eller slaktet ved ødeleggelse av sentralnervevev med et avlangt stavformet instrument som føres inn i kraniehulen, eller
- b) det animalske biproduktet eller avlede produktet verken inneholder eller er framstilt av andre materialer fra storfe, sauer og geiter enn de som kommer fra dyr som er født, uten avbrudd oppdrettet og slaktet i en stat eller region som ved en beslutning truffet i samsvar med artikkel 5 nr. 2 er klassifisert som en stat eller region med ubetydelig BSE-risiko.

I tillegg til bokstav a) og b) skal det ved import av animalske biprodukter og avlede produkter nevnt i del A som inneholder melk eller melkeprodukter fra sauer eller geiter beregnet på bruk som fôr, framlegges et hygiesertifikat som er utfyllt med følgende erklæringer:

- c) De sauer og geiter som nevnte produkter er framstilt av, har siden fødselen uten avbrudd vært holdt i en stat der følgende vilkår er oppfylt:
  - i) Klassisk skrapesyke er meldepliktig.
  - ii) Det er innført holdningsskapende tiltak og en overvåkings- og tilsynsordning.
  - iii) Det er innført offentlige restriksjoner på driftsenheter med sauer eller geiter ved mistanke om TSE eller bekreftelse på klassisk skrapesyke.
  - iv) Sauer og geiter infisert med klassisk skrapesyke blir avlivet og fullstendig destruert.

- v) Fôring av sauer og geiter med kjøttbeinmel eller fettgrever fra drøvtyggere er forbudt, og forbudet har vært håndhevet i hele staten i minst sju år.
- d) Melken og melkeproduktene fra sauer eller geiter kommer fra driftsenheter som ikke er underlagt offentlige restriksjoner på grunn av mistanke om TSE.
- e) Melken og melkeproduktene fra sauer eller geiter kommer fra driftsenheter der det ikke har vært diagnostisert noe tilfelle av klassisk skrapesyke på minst sju år, eller dersom et tilfelle av klassisk skrapesyke er blitt bekreftet
  - i) er alle geiter og sauer i driftsenheten blitt avlivet og destruert, unntatt avlsværer med genotypen ARR/ARR, avlssøyer med minst ett ARR-allel og ingen VRQ-alleler samt andre sauer med minst ett ARR-allel, eller
  - ii) har alle dyr der klassisk skrapesyke er bekreftet, blitt avlivet og destruert, og driftsenheten har i minst to år etter at det siste tilfellet av klassisk skrapesyke ble bekreftet, vært underlagt skjerpet overvåking for TSE som omfatter undersøkelser med negativt resultat for forekomst av TSE i samsvar med laboratoriemetodene fastsatt i vedlegg X kapittel C nr. 3.2, med hensyn til alle følgende dyr som er eldre enn 18 måneder, unntatt sauer med genotypen ARR/ARR:
    - dyr som slaktes for konsum, og
    - dyr som er selvdøde eller har blitt avlivet i driftsenheten, men som ikke ble avlivet i forbindelse med en kampanje for utryddelse av sykdom.

Kapittel E¹

Import av sauer og geiter

- 1 EØS-komiteebeslutning nr. 133/2007 trer i kraft 1. mai 2010 og gir Island tilpasningstekst til vedlegg IX kap. E, jf. EØS-avtalen vedlegg I del 7.1. nr. 12.

Ved import av sauer og geiter til Unionen skal det framlegges et helsesertifikat som attesterer at dyrene siden fødselen uten avbrudd har vært holdt i en stat der følgende vilkår er oppfylt:

1. Klassisk skrapesyke er meldepliktig.
2. Det er innført holdningsskapende tiltak og en overvåkings- og tilsynsordning.
3. Saue og geiter infisert med klassisk skrapesyke blir avlivet og fullstendig destruert.
4. Fôring av sauer og geiter med kjøttbeinmel eller fettgrever fra drøvtyggere er forbudt, og forbudet har vært håndhevet i hele staten i minst sju år.

I tillegg til vilkårene fastsatt i nr. 1–4 skal helsesertifikatet attestere at:

5. Ved import til Unionen av avlsdyr av sauer og geiter som er beregnet på andre medlemsstater enn medlemsstater med en ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller medlemsstater med et godkjent nasjonalt program for bekjempelse av skrapesyke som fastsatt i kapittel A avsnitt A nr. 3.2 i vedlegg VIII, skal følgende vilkår være oppfylt:
  - De importerte sauene og geitene kommer fra en eller flere driftsenheter som oppfyller kravene i kapittel A avsnitt A nr. 1.3 i vedlegg VIII, eller
  - de er sauer av prionproteingenotype ARR/ARR som kommer fra en driftsenhet som ikke har vært underlagt noen offentlige restriksjoner på forflytning på grunn av BSE eller klassisk skrapesyke de to siste årene.
6. Ved import til Unionen av sauer og geiter for alle formål unntatt umiddelbar slakting, som er beregnet på en medlemsstat med en ubetydelig risiko for klassisk skrapesyke eller som har et godkjent nasjonalt program for bekjempelse av skrapesyke som fastsatt i kapittel A avsnitt A nr. 3.2 i vedlegg VIII, skal følgende vilkår være oppfylt:
  - De kommer fra en eller flere driftsenheter som oppfyller kravene i kapittel A avsnitt A nr. 1.2 i vedlegg VIII, eller
  - de er sauer av prionproteingenotype ARR/ARR som kommer fra en driftsenhet som ikke har vært underlagt noen offentlige restriksjoner på forflytning på grunn av BSE eller klassisk skrapesyke de to siste årene.

◀M50

Etter Vedlegg IX, kapittel E fjernes ◀M12.

Før Vedlegg IX, kapittel H fjernes ▶M16.

Vedlegg IX, kapittel H skal lyde:

▶M50 Kapittel H¹

Import av sæd og embryoer av sauer og geiter

- 1 EØS-komiteebeslutning nr. 133/2007 trer i kraft 1. mai 2010 og gir Island tilpasningstekst til vedlegg IX kap. H, jf. EØS-avtalen vedlegg I del 7.1. nr. 12.

Ved import av sæd og embryoer av sauer og geiter til Unionen skal det framlegges et helsesertifikat som attesterer at donordyrene

1. siden fødselen uten avbrudd har vært holdt i en stat der følgende vilkår er oppfylt:

- i) Klassisk skrapesyke er meldepliktig.
  - ii) Det er innført holdningsskapende tiltak og en overvåkings- og tilsynsordning.
  - iii) Sauer og geiter infisert med klassisk skrapesyke blir avlivet og fullstendig destruert.
  - iv) Fôring av sauer og geiter med kjøttbeinmel eller fettgrever fra drøvtyggere er forbudt, og forbudet har vært håndhevet i hele staten i minst sju år,
2. i de tre siste årene før oppsamlingen av sæden eller embryoene som eksporteres, uten avbrudd har vært holdt i en eller flere driftsenheter som i minst tre år har oppfylt alle kravene fastsatt i kapittel A avsnitt A nr. 1.3 bokstav a)–f) i vedlegg VIII, eller
- i) når det gjelder sæd fra sau, at sæden er oppsamlet fra hanndyr med prionproteingenotype ARR/ARR.
  - ii) når det gjelder embryoer fra sau, at embryoene er av prionproteingenotype ARR/ARR.

◀M50

Etter Vedlegg IX, kapittel H fjernes ◀M16.

Vedlegg X, kapittel C del 3 nr. 3.1, ny bokstav c) skal lyde:

▶M50

- c) Videre undersøkelse av positive tilfeller av BSE
- Prøver fra alle positive tilfeller av BSE skal sendes til et laboratorium som er utpekt av vedkommende myndighet, og som med godt resultat har gjennomgått egnethetsprøving organisert av Den europeiske unions referanselaboratorium i skjelnepøving av bekreftede tilfeller av BSE, der de skal undersøkes videre i samsvar med de metoder og protokoller som er fastsatt i Den europeiske unions referanselaboratoriums metode for klassifisering av TSE-isolater fra storfe.

◀M50

Før Vedlegg X, kapittel C nr. 4 fjernes ▶M47.

Vedlegg X, kapittel C nr. 4 skal lyde:

▶M50

4. Hurtigprøver

Med sikte på å gjennomføre hurtigprøvene i samsvar med artikkel 5 nr. 3 og artikkel 6 nr. 1 skal bare følgende metoder brukes som hurtigprøver ved overvåking av BSE hos storfe:

- immunoblot-prøve basert på en Western blot-metode for påvisning av proteinase K-resistent fragment PrP^{Res} (Prionics-Check Western-prøve),
- mikroplatebasert immunologisk analyse for påvisning av PrP^{Sc} (Enfer TSE versjon 3),
- immunologisk analyse (Sandwich-metoden) for påvisning av PrP^{Res} (kort analyseprotokoll) gjennomført etter denaturering og konsentrering (Bio-Rad TeSeE SAP-hurtigprøve),
- mikroplatebasert immunologisk analyse (ELISA) som påviser proteinase K-resistent PrP^{Res} med monoklonale antistoffer (Prionics-Check LIA-prøve),
- immunologisk analyse med bruk av en kjemisk polymer for selektiv PrP Sc-binding og et monoklonalt påvisningsantistoff rettet mot bevarte deler av PrP-molekylet (IDEXX HerdChek BSE Antigen Test Kit, EIA og IDEXX HerdChek BSE-Scrapie Antigen Test Kit, EIA),
- immunologisk analyse basert på lateral strømning med bruk av to ulike monoklonale antistoffer for påvisning av proteinase K-resistente PrP-fraksjoner (Prionics Check PrioSTRIP),
- tosidig immunologisk analyse ved bruk av to ulike monoklonale antistoffer rettet mot to epitoper som finnes i fullt utfoldet PrP Sc hos storfe (Roboscreen Beta Prion BSE EIA Test Kit).

Med sikte på å gjennomføre hurtigprøvene i samsvar med artikkel 5 nr. 3 og artikkel 6 nr. 1 skal bare følgende metoder brukes som hurtigprøver for overvåking av TSE hos sauer og geiter:

- immunologisk analyse (Sandwich-metoden) for påvisning av PrP^{Res} (kort analyseprotokoll) gjennomført etter denaturering og konsentrering (Bio-Rad TeSeE SAP-hurtigprøve),
- immunologisk analyse (Sandwich-metoden) for påvisning av PrP^{Res} ved hjelp av TeSeE Sheep/Goat Detection kit, gjennomført etter denaturering og konsentrering ved hjelp av TeSeE Sheep/Goat Purification kit (Bio-Rad TeSeE Sheep/Goat-hurtigprøve),
- immunologisk analyse med bruk av en kjemisk polymer for selektiv PrP Sc-binding og et monoklonalt påvisningsantistoff rettet mot bevarte deler av PrP-molekylet (IDEXX HerdChek BSE-Scrapie Antigen Test Kit, EIA),
- immunologisk analyse basert på lateral strømning med bruk av to ulike monoklonale antistoffer for påvisning av proteinase K-resistente PrP-fraksjoner (Prionics-hurtigprøve – Check PrioSTRIP SR, visuell avlesningsprotokoll).

I alle hurtigprøver skal den vevsprøven som prøven skal utføres på, være i samsvar med produsentens bruksanvisning.

Produsentene av hurtigprøvene skal ha et kvalitetssikringssystem som er godkjent av en europeiske unions referanselaboratorium, og som sikrer at prøvens kvalitet ikke endres. Produsentene må framlegge prøveprotokollene for Den europeiske unions referanselaboratorium.

Det kan foretas endringer av hurtigprøvene og prøveprotokollene bare dersom Den europeiske unions referanselaboratorium er underrettet på forhånd, og forutsatt at Den europeiske unions referanselaboratorium anser at endringen ikke påvirker hurtigprøvens følsomhet, nøyaktighet eller pålitelighet. Konklusjonen skal meddeles Kommisjonen og de nasjonale referanselaboratoriene.

◀M50

Etter Vedlegg X, kapittel C nr. 4 fjernes **◀M47**.

Innledningsteksten til forordning (EF) nr. 546/2006 og forordningen slettes.

Innledningsteksten til forordning (EU) nr. 233/2012 og forordningen slettes.

24. okt. Nr. 1358 2014**Forskrift om endring i forskrift om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 10 annet ledd og § 30 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVII nr. 9 (forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014 og forordning (EU) nr. 426/2014) og nr. 9a (forordning (EU) nr. 716/2013). Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 11. oktober 2006 nr. 1148 om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVII nr. 3 (forordning (EØF) nr. 1601/91 som endret ved forordning (EØF) nr. 3279/92, forordning (EØF) nr. 2061/96 og forordning (EF) nr. 1334/2008), nr. 4 (forordning (EØF) nr. 3664/91 som endret ved forordning (EØF) nr. 351/92, forordning (EØF) nr. 1914/92, forordning (EØF) nr. 3568/92 og forordning (EØF) nr. 1791/93), nr. 5 (forordning (EØF) nr. 1238/92), nr. 6 (forordning (EØF) nr. 2009/92), nr. 7 (forordning (EF) nr. 2215/96), nr. 8 (forordning (EF) nr. 2870/2000 som endret ved forordning (EF) nr. 2091/2002), nr. 9 (forordning (EF) nr. 110/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014 og tiltredelsesakt 12012J003), nr. 9a (forordning (EU) nr. 716/2013) og kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF som endret ved direktiv 98/48/EF).

§ 2 skal lyde:

§ 2. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 110/2008 mv.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII nr. 9 (forordning (EF) nr. 110/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014 og tiltredelsesakt 12012J003) om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker, og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1576/89 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII nr. 9a (forordning (EU) nr. 716/2013) om fastsettelse av regler for anvendelsen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008 av 15. januar 2008 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene som fremgår av punkt I ovenfor trer i kraft 1. november 2014.

Forordninger

Endringer som gjøres i avsnittet «Forordninger»:

I punktet om konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 110/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014 og tiltredelsesakt 12012J003. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XXVII er innarbeidet nedenfor.

Konsolideringsoversikten skal lyde:

► **B** Forordning (EF) nr. 110/2008
som endret ved

► **M1** Forordning (EF) nr. 1334/2008 (til orientering fremgår det av forskrift 6. juni 2011 nr. 669 om aroma og næringsmiddel ingredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler (aromaforskriften) § 1 første ledd, jf. artikkel 30 i forordning (EF) nr. 1334/2008 (aromaforordningen), at endringene i forordning (EF) nr. 110/2008, som gjøres i artikkel 28 i aromaforordningen, har trådt i kraft. Endringene skal imidlertid først gjelde fra det tidspunktet som den nye unionslisten som skal fastsettes under aromaforordningen, skal gjelde fra. Den aktuelle unionslisten er foreløpig ikke fastsatt i EU, og det er usikkert når det vil skje og fra hvilket tidspunkt den skal gjelde. Rettsakten som skal innføre den nye unionslisten i EU vil deretter først måtte tas inn i EØS-avtaleverket og gjennomføres i norsk rett ved endringer i aromaforskriften, før endringene i forordning (EF) nr. 110/2008 som følger av artikkel 28 i aromaforordningen, skal kunne gjelde i norsk rett.)

► **M2** Forordning (EU) nr. 164/2012
► **M3** Forordning (EU) nr. 1065/2013
► **M4** Forordning (EU) nr. 97/2014
► **M5** Forordning (EU) nr. 98/2014
► **M6** Forordning (EU) nr. 426/2014
som endret ved

► **A1** Tiltredelsesakt om vilkårene for Kroatias tiltredelse til EU 12012J003 av 5. desember 2011

► **EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII**

I konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) nr. 1065/2013:

I vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008, i produktkategori «9: Fruktbrennevin», skal ny siste post lyde:

► M3	Pisco ⁴	Peru ◀ M3
-------------	--------------------	------------------

Bakerst i vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008 skal ny fotnote (4) lyde:

4 ► **M3** Beskyttelsen av den geografiske betegnelsen Pisco i henhold til denne forordning skal ikke berøre bruk av betegnelsen Pisco på produkter med opprinnelse i Chile som er beskyttet i henhold til assosieringsavtalen mellom Unionen og Chile av 2002. ◀ **M3**

I konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) nr. 97/2014:

I vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008 i produktkategori «1. Rom», skal ny siste post lyde:

► M3	Ron de Guatemala	Guatemala ◀ M3
-------------	------------------	-----------------------

I konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) nr. 98/2014:

I kategori nr. 20 «Gin», i vedlegg II til konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 skal ny bokstav d) lyde:

► **M5**

d) Betegnelsen «gin» kan utfylles med betegnelsen «dry» dersom innholdet tilsatt søtningsmiddel ikke overstiger 0,1 gram sukkerarter per liter ferdig produkt. ◀ **M5**

I kategori nr. 21 «Destillert gin», i vedlegg II til konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 skal ny bokstav d) lyde:

► **M5**

d) Betegnelsen «destillert gin» kan utfylles av betegnelsen «dry» dersom innholdet tilsatt søtningsmiddel ikke overstiger 0,1 gram sukkerarter per liter ferdig produkt. ◀ **M5**

I produktkategori 9 «Fruktbrennevin», i vedlegg III til konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 skal ny siste post for landet Ungarn (settes inn mellom betegnelsene Pálinka og Bošacka slivovica) lyde:

► M5	Újfehértói meggypálinka	Ungarn ◀ M5
-------------	-------------------------	--------------------

I produktkategori 31 «Aromatisert vodka», i vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008 skal følgende nye poster legges til (etter Urtevodka fra nordlige Podlajse-lavlandet (...)):

► M5	Polska Wódka/Polish Vodka ⁵	Polen
	Originali lietuviška degtinė/Original	Litauen ◀ M5
	Lithuanian vodka ⁵	

Bakerst i vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008 skal ny fotnote (5) lyde:

5 ► **M5** Dette produktet må ha varebetegnelsen «aromatisert vodka» på etiketten. Betegnelsen «aromatisert» kan erstattes med navnet på den framtreddende aromaen. ◀ **M5**

I konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) nr. 426/2014:

I vedlegg II til konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 skal kategori 16 bokstav a) ii) lyde:

►M6

- ii) er framstilt av følgende frukter eller bær:
- bjørnebær (*Rubus fruticosus* auct. aggr.),
  - jordbær (*Fragaria* spp.),
  - blåbær (*Vaccinium myrtillus* L.),
  - bringebær (*Rubus idaeus* L.),
  - rips (*Ribes rubrum* L.),
  - hvitrips (*Ribes niveum* Lindl.),
  - solbær (*Ribes nigrum* L.),
  - slåpetorn (*Prunus spinosa* L.),
  - rognebær (*Sorbus aucuparia* L.),
  - bær av søtrog (*Sorbus domestica* L.),
  - kristtornbær (*Ilex aquifolium* og *Ilex cassine* L.),
  - krypberglyngbær (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz),
  - hyllebær (*Sambucus nigra* L.),
  - stikkelsbær (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*),
  - tranebær (*Vaccinium* L. subgenus *Oxycoccus*),
  - tyttebær (*Vaccinium vitis-idaea* L.),
  - hageblåbær (*Vaccinium corymbosum* L.),
  - tindved (*Hippophae rhamnoides* L.),
  - nype (*Rosa canina* L.),
  - molte (*Rubus chamaemorus* L.),
  - krekling (*Empetrum nigrum* L.),
  - åkerbær (*Rubus arcticus* L.),
  - myrt (*Myrtus communis* L.),
  - banan (*Musa* spp.),
  - pasjonsfrukt (*Passiflora edulis* Sims),
  - tahitieple (*Spondias dulcis* Sol. ex Parkinson),
  - mombinplomme (*Spondias mombin* L.),
  - valnøtt (*Juglans regia* L.),
  - hasselnøtt (*Corylus avellana* L.),
  - kastanje (*Castanea sativa* L.),
  - sitrusfrukter (*Citrus* spp. L.),
  - fikenkaktus (*Opuntia ficus-indica*). ◀M6

I vedlegg II til konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 skal kategori 24 bokstav a) lyde:

►M6

- a) *Akvavit* eller *aquavit* er en alkoholsterk drikk aromatisert med karve og/eller dillfrø framstilt ved bruk av landbruksetanol og aromatisert med et destillat av planter eller urter. ◀M6

Etter punktet om konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 legges følgende nye punkt til:

Forordning (EU) nr. 716/2013

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 716/2013. Dette er grunnrettsakten. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XXVII nr. 9a er innarbeidet nedenfor.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 716/2013

av 25. juli 2013

om fastsettelse av regler for anvendelsen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008 av 15. januar 2008 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008 av 15. januar 2008 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker,¹ særlig artikkel 24 nr. 3 og artikkel 27, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) For å tydeliggjøre enkelte bestemmelser i forordning (EF) nr. 110/2008 og sikre en ensartet gjennomføring i medlemsstatene, bør det fastsettes gjennomføringsbestemmelser, særlig med hensyn til anvendelsen av sammensatte betegnelser, henvisninger, varebetegnelser og geografiske betegnelser i presentasjonen av alkoholsterke drikker.
- 2) I henhold til artikkel 10 nr. 1 og 2 i forordning (EF) nr. 110/2008 er det i presentasjonen av alkoholsterke drikker eller andre næringsmidler under visse omstendigheter tillatt å anvende en sammensatt betegnelse som inneholder navnet på en av kategoriene oppført i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008, en av de geografiske betegnelse oppført i vedlegg III til samme forordning, eller en eller flere henvisninger som inneholder en eller flere av disse kategoriene eller geografiske betegnelse. For å sikre en ensartet anvendelse av sammensatte betegnelser og henvisninger i medlemsstatene, er det nødvendig å fastsette gjennomføringsbestemmelser om anvendelse av dem i presentasjonen av alkoholsterke drikker og andre næringsmidler.
- 3) Når det vises til en bestemt alkoholsterk drikk i presentasjonen av et næringsmiddel, må den denne drikken oppfylle kravene i forordning (EF) nr. 110/2008 og ikke være fortynnet. Det er nødvendig å tydeliggjøre hva som menes med «fortynning» når det gjelder alkoholsterke drikker, ettersom enkelte framstillingsprosesser ikke bør anses som fortynning.
- 4) For å sikre at vilkårene for registrering av geografiske betegnelser i forordning (EF) nr. 110/2008 oppfylles, bør Kommisjonen undersøke søknader om registrering, og det bør fastsettes gjennomføringsregler for framgangsmåtene for søknad, behandling, innsigelse og annullering som gjelder for geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker. For å sikre en ensartet gjennomføring av slike regler bør det utarbeides maler for søknaden om registrering, tekniske data, innsigelser, endringer av tekniske data og annullering av en geografisk betegnelse.
- 5) For å lette kommunikasjonen mellom Kommisjonen og medlemsstatene og tredjestater i forbindelse med registrerte geografiske betegnelser, bør medlemsstatene og tredjestatene i tillegg til fullstendige tekniske data oversende Kommisjonen hovedspesifikasjonene i de tekniske dataene.
- 6) Begrensninger som gjelder emballering av en alkoholsterk drikk med geografisk betegnelse, herunder forpliktelsen til å emballere den alkoholsterke drikken i et geografisk avgrenset område, utgjør også en begrensning av det frie varebyttet og adgangen til å yte tjenester. Slike begrensninger bør tillates bare dersom de er nødvendige, forholdsmessige og egnet til å beskytte den geografiske betegnelsens omdømme.
- 7) Der bør innføres et unionssymbol for geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker slik at forbrukerne kan identifisere bestemte alkoholsterke drikker med egenskaper som er knyttet til de alkoholsterke drikkens opprinnelse.
- 8) Ettersom medlemsstatene trenger tid til å gjennomføre tiltakene i forbindelse med sammensatte betegnelser og henvisninger, bør anvendelsen av disse tiltakene utsettes.
- 9) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for alkoholsterke drikker –
1 EUT L 39 av 13.2.2008, s. 16.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I *Formål og definisjoner*

Artikkel 1 *Formål*

I denne forordning fastsettes nærmere regler for gjennomføring av forordning (EF) nr. 110/2008, særlig med hensyn til

- a) bruken av sammensatte betegnelser og henvisninger som omhandlet i artikkel 10 i forordning (EF) nr. 110/2008, i beskrivelsen, presentasjonen og merkingen av næringsmidler,
- b) geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker som omhandlet i artikkel 15 i forordning (EF) nr. 110/2008, og bruken av et unionssymbol for den geografiske betegnelsen på alkoholsterke drikker.

Artikkel 2 *Definisjoner*

I denne forordning menes med:

- a) «kategori av alkoholsterke drikker» en av kategoriene 1–46 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008,
- b) «geografisk betegnelse» en av de geografiske betegnelse som er registrert i vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008,
- c) «sammensatt betegnelse» kombinasjonen av en betegnelse oppført i kategori 1–46 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008 eller en geografisk betegnelse på en alkoholsterk drikk som all alkohol i sluttproduktet kommer fra, og
  - i) navnet på ett eller flere næringsmidler, bortsett fra dem som brukes til framstilling av den berørte alkoholsterke drikken, i samsvar med vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008, eller adjektiver som er avledet av disse navnene, og/eller
  - ii) betegnelsen «likør»,

- d) «henvisning» en direkte eller indirekte henvisning til en eller flere kategorier av alkoholsterke drikker eller geografiske betegnelser, bortsett fra henvisningen i en sammensatt betegnelse eller i listen over ingredienser omhandlet i artikkel 9 nr. 9 i forordning (EF) nr. 110/2008.

Kapittel II

Regler for bruken av sammensatte betegnelser og henvisninger

Artikkel 3

Sammensatte betegnelser

1. Betegnelsen «alkoholsterk drikk» skal ikke være en del av en sammensatt betegnelse som beskriver en alkoholholdig drikk.
2. En sammensatt betegnelse som beskriver en alkoholholdig drikk, skal ikke bestå av en kombinasjon av betegnelsen «likør» og et av navnene i kategori 33–40 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008.
3. En sammensatt betegnelse skal ikke erstatte varebetegnelsen til en alkoholsterk drikk.
4. Den sammensatte betegnelsen som beskriver en alkoholholdig drikk, skal skrives med ensartede bokstaver i samme skrifttype, skriftstørrelse og farge. Den skal ikke avbrytes av tekst- eller bildeelementer som ikke utgjør en del av betegnelsen, og det skal ikke anvendes en større skrifttype enn i varebetegnelsen.

Artikkel 4

Henvisninger

Henvisninger til en kategori av alkoholsterke drikker eller en geografisk betegnelse skal i presentasjonen av næringsmiddelet ikke skrives på samme linje som varebetegnelsen. For alkoholholdige drikker skal henvisningen skrives i en mindre skrifttype enn den som anvendes til varebetegnelsen og den sammensatte betegnelsen.

Artikkel 5

Fortynning av en alkoholsterk drikk

Ved anvendelse av artikkel 10 nr. 2 i forordning (EF) nr. 110/2008 skal reduksjon av alkoholstyrken i en alkoholsterk drikk til under minsteinnholdet for den berørte alkoholsterke drikken i den tilsvarende kategorien i vedlegg II til nevnte forordning, anses som fortynning dersom bare vann er tilsatt.

Kapittel III

Geografiske betegnelser

Artikkel 6

Søknad om registrering av en geografisk betegnelse

Søknaden om registrering av en geografisk betegnelse i vedlegg III til forordning (EF) nr. 110/2008 skal oversendes til Kommisjonen og bestå av

- a) søknadsskjemaet i samsvar med malen i vedlegg I til denne forordning,
- b) tekniske data i samsvar med malen i vedlegg II til denne forordning,
- c) hovedspesifikasjonene i de tekniske dataene nevnt i bokstav b).

Artikkel 7

Søknader for et område delt av en landegrense

1. Dersom en geografisk betegnelse som gjelder et område delt av en landegrense, bare gjelder medlemsstater, skal den berørte søknaden oversendes i fellesskap eller av en av medlemsstatene på vegne av de andre. I sistnevnte tilfelle skal søknaden inneholde et dokument fra hver av de øvrige berørte medlemsstatene, som gir den berørte medlemsstat tillatelse til å oversende søknaden på vegne av de andre.

Dersom en geografisk betegnelse som gjelder et område delt av en landegrense, omfatter bare tredjestater, skal søknaden oversendes til Kommisjonen enten av en av søkerne på vegne av de andre søkerne, eller av en av tredjestatene på vegne av de andre tredjestatene, og skal inneholde

- a) bevis for beskyttelsen i den berørte tredjestat og
- b) et dokument fra hver av de andre berørte tredjestatene, som gir den berørte tredjestat tillatelse til å oversende søknaden på vegne av de andre.

Dersom en geografisk betegnelse som gjelder et område delt av en landegrense, berører minst en medlemsstat og minst en tredjestat, skal søknaden oversendes til Kommisjonen av en medlemsstat eller en myndighet eller privat enhet i den berørte tredjestaten, og den skal inneholde

- a) bevis for beskyttelsen i den berørte tredjestat og
- b) et dokument fra hver av de berørte medlemsstatene eller tredjestatene, som gir den part som oversender søknaden, tillatelse til å opptre på deres vegne.

2. Medlemsstatens eller tredjestatens myndighet eller den private enheten fra den berørte tredjestat, som oversender til Kommisjonen en søknad om en betegnelse som gjelder et område delt av en landegrense, skal bli mottaker av alle eventuelle meldinger og beslutninger fra Kommisjonen.

Artikkel 8 *Mottak av søknaden*

1. En søknad skal anses som inngitt den dag Kommisjonen mottar den.
2. Medlemsstatens eller tredjestatens myndighet eller den private enheten fra den berørte tredjestat skal få en mottakskvittering som inneholder minst følgende opplysninger:
  - a) saksnummeret,
  - b) den betegnelsen som skal registreres,
  - c) antall mottatte sider og
  - d) datoen for mottak av søknaden.

Artikkel 9 *Eksisterende geografiske betegnelser*

1. Dersom de tekniske dataene for en eksisterende geografisk betegnelse som er oversendt i henhold til artikkel 20 nr. 1 i forordning (EF) nr. 110/2008, ikke oppfyller kravene i artikkel 15 nr. 1 i samme forordning, skal Kommisjonen fastsette en frist for å endre eller tilbakekalle den eller for medlemsstatenes oversending av merknader.
2. Dersom medlemsstaten ikke retter opp manglene innen fristen omhandlet i nr. 1, skal de tekniske dataene anses som ikke oversendt, og artikkel 20 nr. 3 i forordning (EF) nr. 110/2008 får anvendelse.

Artikkel 10 *Emballering i det berørte geografiske området*

Dersom det i de tekniske dataene er fastsatt at den alkoholsterke drikken skal emballeres i det geografisk avgrensede området eller i umiddelbar nærhet av det, skal dette kravet begrunnes for det berørte produktet.

Artikkel 11 *Søknadens godtakbarhet*

1. Søknaden kan godtas dersom den består av alle opplysningene nevnt i artikkel 6.
2. Dersom søknaden ikke er fullstendig, skal Kommisjonen anmode søkeren om å rette opp mangelen innen en frist på to måneder. Dersom mangelen ikke er rettet opp innen denne fristen, skal Kommisjonen avslå søknaden.

Artikkel 12 *Undersøkelse av vilkårene for gyldighet*

1. Dersom en geografisk betegnelse ikke er i samsvar med bestemmelsene i artikkel 15 i forordning (EF) nr. 110/2008, eller dersom søknaden om registrering ikke oppfyller kravene i artikkel 17 i samme forordning, skal Kommisjonen fastsette en frist for å endre eller tilbakekalle den eller for oversending av kommentarer fra medlemsstaten, myndighetene eller den private enheten i den berørte tredjestaten.
2. Dersom medlemsstatens eller tredjestatens myndigheter eller den private enheten i den berørte tredjestaten ikke har rettet opp manglene innen fristen omhandlet i nr. 1, skal Kommisjonen avslå søknaden.

Artikkel 13 *Innsigelse mot registreringen*

1. Innsigelser som omhandlet i artikkel 17 nr. 7 i forordning (EF) nr. 110/2008 skal utarbeides på grunnlag av skjemaet i vedlegg III til denne forordning og oversendes til Kommisjonen. En innsigelse skal anses som inngitt den dag Kommisjonen mottar den.
2. Den part som gjør innsigelse, skal få en mottakskvittering som inneholder minst følgende opplysninger:
  - a) saksnummeret,
  - b) antall mottatte sider og
  - c) datoen for mottak av innsigelsen.

Artikkel 14 *Innsigelsens godtakbarhet*

1. Innsigelsen kan godtas dersom den eller de påberopte eldre rettigheten(e) og grunnen(e) til innsigelsen er angitt, og dersom den mottas innen fristen fastsatt i artikkel 17 nr. 7 i forordning (EF) nr. 110/2008.
2. Dersom innsigelsen bygger på et eldre varemerke og dets anseelse og omdømme i samsvar med artikkel 23 nr. 3 i forordning (EF) nr. 110/2008, og dette varemerket allerede anvendes i Unionen, skal innsigelsen vedlegges bevis for søknad om registrering, registrering eller bruk av det eldre varemerket, f.eks. registreringsbevis eller bevis for bruken og bevis for varemerkets anseelse og omdømme.
3. Alle innsigelser skal inneholde opplysninger om faktiske forhold, beviser og merknader til støtte for innsigelsen samt relevante underlagsdokumenter.

De opplysningene og bevisene som framlegges for å bekrefte bruken av et eldre varemerke, skal vise til hvor, hvor lenge og i hvilket omfang det eldre varemerket ble brukt samt arten av bruk, og opplysninger om dets anseelse og omdømme.

4. Dersom opplysninger og dokumenter som omhandlet i nr. 1, 2 og 3 ikke framlegges, skal Kommissjonen anmode den part som gjør innsigelse, om å rette opp manglene innen en frist på to måneder. Dersom manglene ikke er rettet opp før fristen utløper, skal Kommissjonen avvise innsigelsen.

Artikkel 15

Undersøkelse av en innsigelse

1. Dersom innsigelsen kan godtas, skal Kommissjonen meddele det til medlemsstatene, myndighetene eller den private enheten i den berørte tredjestat og oppfordre dem til å framlegge merknader innen en frist på to måneder. Merknader som mottas innen denne fristen, skal oversendes til den part som gjør innsigelse.

2. Kommissjonen skal oppfordre partene til å framlegge merknader til de meddelelsene som er mottatt fra andre parter, innen en frist på to måneder.

3. Dersom Kommissjonen anser innsigelsen som begrunnet, skal den avslå søknaden om registrering.

4. Dersom innsigelse gjøres av flere parter, kan Kommissjonen etter en foreløpig undersøkelse av en eller flere innsigelser som viser at det er umulig å godta søknaden om registrering, utsette de øvrige framgangsmåtene for innsigelse. Kommissjonen skal underrette de øvrige partene som gjør innsigelse, om alle beslutninger som berører dem.

5. Dersom en søknad om registrering avslås, skal de framgangsmåtene for innsigelse som er utsatt, anses som avsluttet, og de berørte partene som gjør innsigelse, skal behørig underrettes.

Artikkel 16

Kommissjonens beslutninger

1. Kommissjonen skal treffe beslutninger i henhold til artikkel 9 nr. 2, artikkel 11 nr. 2, artikkel 12 nr. 2 og artikkel 15 nr. 3 på grunnlag av de dokumentene og opplysningene den har til rådighet.

Beslutningene og grunnlaget for dem skal meddeles til medlemsstaten, myndighetene eller den private enheten i den berørte tredjestaten og, dersom det er relevant, til den part som gjør innsigelse.

2. Med mindre søknaden om registrering av en geografisk betegnelse avslås i henhold til artikkel 11 nr. 2, artikkel 12 nr. 2 og artikkel 15 nr. 3 i denne forordning, skal Kommissjonen treffe beslutning i henhold til artikkel 17 nr. 8 i forordning (EF) nr. 110/2008 om registrering av den geografiske betegnelsen i vedlegg III til samme forordning.

Artikkel 17

Bruk av språk

Den geografiske betegnelsen skal registreres på det eller de språkene som brukes for å beskrive det berørte produktet i det geografisk avgrensede området, og med sin opprinnelige stavemåte.

Artikkel 18

Søknad om annullering

1. En søknad om annullering av en geografisk betegnelse skal utarbeides i samsvar med skjemaet i vedlegg IV til denne forordning og oversendes til Kommissjonen. En søknad om annullering skal anses som inngitt den dag Kommissjonen mottar den.

2. Opphavspersonen til søknaden om annullering skal få en mottakskvittering som inneholder minst følgende opplysninger:

- a) saksnummeret,
- b) antall mottatte sider og
- c) datoen for mottak av søknaden.

Artikkel 19

Godtakbarhet med hensyn til søknader om annullering

1. En søknad om annullering kan godtas dersom den tydelig angir opphavspersonens berettigede interesse og forklarer grunnen(e) til annulleringen.

2. Alle søknader om annullering skal inneholde opplysninger om faktiske forhold, beviser og oversendte merknader til støtte for annulleringen. De skal følges av relevante underlagsdokumenter og særlig en erklæring fra den medlemsstaten eller tredjestaten der opphavspersonen til søknaden har sitt bosted eller hovedkontor.

3. Dersom opplysninger og dokumenter som omhandlet i nr. 1 og 2 ikke framlegges samtidig med søknaden om annullering, skal Kommissjonen anmode opphavspersonen til søknaden om å rette opp manglene innen en frist på to måneder. Dersom manglene ikke er rettet opp før fristen utløper, skal Kommissjonen avslå søknaden.

Kommissjonen skal underrette opphavspersonen til søknaden om annullering samt medlemsstaten, myndighetene eller den private enheten i den tredjestat hvis geografiske betegnelse påvirkes av søknaden om annullering, om beslutningen om at søknaden avslås.

Artikkel 20

Undersøkelse av en annullering

1. Dersom Kommissjonen ikke har avslått søknaden om annullering i samsvar med artikkel 19 nr. 3, skal den oversende søknaden til medlemsstaten, myndighetene eller den private enheten i den tredjestat hvis geografiske

betegnelse påvirkes av søknaden om annullering, og oppfordre dem å framlegge merknader innen en frist på to måneder. Merknader som mottas innen denne fristen, skal oversendes til opphavspersonen til søknaden om annullering.

2. Kommisjonen skal treffe beslutning om annullering dersom medlemsstaten, myndighetene eller den private enheten i den berørte tredjestat ikke oversender merknader eller ikke overholder fristen på to måneder.

3. Kommisjonen skal treffe beslutning om å annullere den berørte tradisjonelle betegnelsen på grunnlag av bevisene den har til rådighet etter utløpet av fristen for oversending av merknader. Den skal vurdere om samsvar med hovedspesifikasjonene i de tekniske dataene ikke lenger er mulig eller ikke lenger kan garanteres, særlig dersom vilkårene fastsatt i artikkel 17 i forordning (EF) nr. 110/2008 ikke lenger er oppfylt eller ikke lenger kan oppfylles i nær framtid.

Opphavspersonen til søknaden om annullering, medlemsstatens eller tredjestatens myndigheter eller den private enheten fra den berørte tredjestat skal underrettes om beslutningen.

4. Dersom det er oversendt flere enn én søknad om annullering av den samme geografiske betegnelsen og Kommisjonen etter en foreløpig behandling av en eller flere av disse søknadene beslutter at det ikke lenger er berettiget å beskytte den geografiske betegnelsen, kan den utsette andre framgangsmåter for annullering som gjelder denne geografiske betegnelsen. Den skal underrette de øvrige opphavspersonene til søknader om annullering om enhver beslutning som berører dem.

Dersom en geografisk betegnelse annulleres, skal Kommisjonen avslutte de framgangsmåtene for annullering som er utsatt, og underrette de øvrige opphavspersonene til søknaden om annullering.

Artikkel 21

Endring av de tekniske dataene

1. En søknad om endring av de tekniske dataene som gjelder en registrert geografisk betegnelse i henhold til artikkel 21 i forordning (EF) nr. 110/2008, skal utarbeides i henhold til vedlegg V til denne forordning og oversendes i elektronisk format.

2. Ved anvendelse av nr. 1 skal artikkel 8–15 i denne forordning få tilsvarende anvendelse. Disse framgangsmåtene skal gjelde bare de punktene i de tekniske dataene som er gjenstand for endring.

3. Dersom søknaden om endring av de tekniske dataene inngis av en annen søker enn den opprinnelige søkeren, skal Kommisjonen underrette den opprinnelige søkeren om søknaden.

Artikkel 22

Anvendelse av et unionssymbol for registrerte geografiske betegnelser

1. Unionssymbolet for registrerte geografiske betegnelser som fastsatt i vedlegg V til kommisjonsforordning (EF) nr. 1898/2006² kan anvendes for alkoholsterke drikker. Symbolet skal ikke anvendes sammen med en sammensatt betegnelse som inneholder en geografisk betegnelse. Angivelsen «BESKYTTET GEOGRAFISK BETEGNELSE» kan erstattes av en tilsvarende betegnelse på et annet offisielt språk i Unionen i henhold til nevnte vedlegg.

2. Dersom unionssymbolet omhandlet i nr. 1 forekommer på merkingen av en alkoholsterk drikk, skal det følges av den tilsvarende geografiske betegnelsen.

² EUT L 369 av 23.12.2006, s. 1.

Kapittel IV

Sluttbestemmelser

Artikkel 23

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den sjuende dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. september 2013. Artikkel 3 og 4 får anvendelse fra 1. mars 2015.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utført i Brussel, 25. juli 2013.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg I

SØKNAD OM REGISTRERING AV EN GEOGRAFISK BETEGNELSE

Mottaksdato (DD/MM/ÅÅÅÅ) ...

[utfylles av Kommisjonen]

Antall sider (herunder denne) ...

Det språk som brukes i søknaden ...

Saksnummer ...

[utfylles av Kommisjonen]

Den geografiske betegnelsen som skal registreres ...**Kategori av alkoholsterke drikker****Søker**

- Den fysiske eller juridiske personens navn ...
- Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...
- Rettslig status, størrelse og klassisammensetning (*for juridiske personer*)...
- Nasjonalitet ...
- Telefon, e-post ...

Formidler

- Medlemsstat(er)(*)
- Tredjestatens myndighet(*)
- [(*) Stryk det som ikke passer.]
- Formidlerens eller formidlernes navn. .
- Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...
- Telefon, e-post ...

Bevis for beskyttelse i tredjestaten ...**Tekniske data**

- Antall sider ...
- Underskriverens eller underskrivernes navn ...
- Underskrift(er) ...

*Vedlegg II***TEKNISKE DATA**

Mottaksdato (DD/MM/ÅÅÅÅ) ...

[utfylles av Kommisjonen]

Antall sider (herunder denne) ...

Det språk som brukes i søknaden ...

Saksnummer ...

*[utfylles av Kommisjonen]***Den geografiske betegnelsen som skal registreres ...****Kategori av alkoholsterke drikker****Beskrivelse av den alkoholsterke drikken**

- Fysiske, kjemiske og/eller organoleptiske egenskaper
- Særlige egenskaper (sammenlignet med alkoholsterke drikker i samme kategori)

Det berørte geografiske området**Framstillingsmetode for den alkoholsterke drikken****Tilknytning til det geografiske miljøet eller opprinnelse**

- Opplysninger om det geografiske området eller opprinnelsen, som er relevante for tilknytningen,
- Særlige egenskaper ved den alkoholsterke drikken, som kan knyttes til det geografiske området

Den europeiske unions eller nasjonale/regionale bestemmelser**Søker**

- Medlemsstat, tredjestat eller juridisk/fysisk person ...
- Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...
- Rettslig status (for juridiske personer) ...

Tillegg til den geografiske betegnelsen**Særlige merkingsregler***Vedlegg III***SØKNAD OM INNSIGELSE MOT EN GEOGRAFISK BETEGNELSE**

Mottaksdato (DD/MM/ÅÅÅÅ) ...

[utfylles av Kommisjonen]

Antall sider (herunder denne) ...

Det språk som brukes i søknaden ...

Saksnummer ...

*[utfylles av Kommisjonen]***Den part som gjør innsigelsen**

- Den fysiske eller juridiske personens navn ...
- Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...
- Nasjonalitet ...
- Telefon, e-post ...

Formidler

Medlemsstat(er)(*)
 Tredjestatens myndighet (frivillig)(*)
 [(*) Stryk det som ikke passer.]
 Formidlerens eller formidlernes navn ...
 Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...

Den geografisk betegnelsen innsigelsen gjelder(*)

Eldre rettigheter

Registrert geografisk betegnelse(*)
 Nasjonal geografisk betegnelse(*)
 [(*) Stryk det som ikke passer.]
 Navn ...
 Registreringsnummer ...
 Mottaksdato (DD/MM/ÅÅÅÅ) ...
 Varemerke
 Symbol ...
 Liste over produkter og tjenester ...
 Registreringsnummer ...
 Registreringsdato ...
 Opprinnelsesstat ...
 Anseelse/omdømme(*) ...
 [(*) Stryk det som ikke passer.]

Grunner til innsigelsen

Underskriverens navn ...
 Underskrift ...

Vedlegg IV

SØKNAD OM ANNULLERING AV EN GEOGRAFISK BETEGNELSE

Mottaksdato (DD/MM/ÅÅÅÅ) ...
 [utfylles av Kommisjonen]
 Antall sider (herunder denne) ...
 Opphavspersonen til søknaden om annullering ...
 Saksnummer ...
 [utfylles av Kommisjonen]

Det språk som brukes i søknaden om annullering ...

Den fysiske eller juridiske personens navn ...
 Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...
 Nasjonalitet ...
 Telefon, e-post ...

Den geografisk betegnelsen søknaden gjelder ...

Opphavspersonens berettigede interesse ...

Medlemsstatens eller tredjestatens erklæring ...

Grunner til annullering

Underskriverens navn ...
 Underskrift ...

Vedlegg V

SØKNAD OM ENDRING AV DE TEKNISKE DATAENE FOR EN GEOGRAFISK BETEGNELSE

Mottaksdato (DD/MM/ÅÅÅÅ) ...
 [utfylles av Kommisjonen]
 Antall sider (herunder denne) ...
 Det språk som brukes på endringen ...
 Saksnummer ...
 [utfylles av Kommisjonen]

Formidler

Medlemsstat(er)(*)
 Tredjestatens myndighet (frivillig)(*)
 [(*) Stryk det som ikke passer.]
 Formidlerens eller formidlernes navn ...
 Fullstendig adresse (gatenavn og -nummer, postnummer og poststed, stat) ...
 Telefon, e-post ...

Navnet på den geografiske betegnelsen

Avsnitt i spesifikasjonen som berøres av endringen

Beskyttet betegnelse(*)
Produktbeskrivelse(*)
Geografisk område(*)
Tilknytning(*)
Kontrollmyndighetenes navn og adresse(*)
Annet(*)
[(*) Stryk det som ikke passer.]

Endring

Endring av produktspesifikasjonen som ikke medfører endring av hovedspesifikasjonene(*)

Endring av produktspesifikasjonen som medfører endring av hovedspesifikasjonene(*)

[(*) Stryk det som ikke passer.]

Forklaring av endringen ...**Endrede hovedspesifikasjoner**

[på eget ark]

Underskriverens navn ...

Underskrift ...

27. okt. Nr. 1359 2014**Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler**

Hjemmel: Fatsatt av Mattilsynet 27. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EU) nr. 298/2014) og nr. 69 (forordning (EU) nr. 298/2014). Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisninger skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014 og forordning (EU) nr. 298/2014), nr. 54zzzzt (forordning (EU) nr. 257/2010) og nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 497/2013, forordning (EU) nr. 724/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013 og forordning (EU) nr. 298/2014).

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014 og forordning (EU) nr. 298/2014) om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 1 annet ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 497/2013, forordning (EU) nr. 724/2013, forordning

(EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013 og forordning (EU) nr. 298/2014) om fastsettelse av spesifikasjoner for tilsetningsstoffer oppført i vedlegg II og III til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene i punkt I trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon en uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1333/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012 forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012 forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014 og forordning (EU) nr. 298/2014. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M38** Forordning (EU) nr. 298/2014

I konsolidert forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) nr. 298/2014:

I vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

1) I del C nr. 5) bokstav l) erstattes tabellen med følgende tabell:

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
► M38 E 338	Fosforsyre
E 339	Natriumfosfater
E 340	Kaliumfosfater
E 341	Kalsiumfosfater
E 343	Magnesiumfosfater
E 450	Difosfater ¹
E 451	Trifosfater
E 452	Polyfosfater

1 E 450 (ix) omfattes ikke. ◀ **M38**

2) I del E i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

a) I kategori 06.2.1 «Mel» innsettes følgende post etter post E 338–452:

► M38	E 450 (ix)	Magnesium-dihydrogen-difosfat	15 000	(4)(81)	Bare selvhlevende mel ◀ M38
--------------	------------	-------------------------------	--------	---------	---------------------------------------

b) I kategori 06.5 «Nudler» innsettes følgende post etter post E 338–452:

► M38	E 450 (ix)	Magnesium-dihydrogen-difosfat	2 000	(4)(81)	◀ M38
--------------	------------	-------------------------------	-------	---------	--------------

c) I kategori 06.6 «Røre» innsettes følgende post etter post E 338–452:

► M38	E 450 (ix)	Magnesium- dihydrogen- difosfat	12 000	(4)(81)	◄ M38
--------------	------------	---------------------------------------	--------	---------	--------------

d) I kategori 07.1 «Brød og rundstykker» innsettes følgende post etter post E 338–452:

► M38	E 450 (ix)	Magnesium- dihydrogen- difosfat	15 000	(4)(81)	Bare pizzadeig (frost eller kjølt) og «tortilla» ◄ M38
--------------	------------	---------------------------------------	--------	---------	---

e) I kategori 07.2 «Fine bakervarer» innsettes følgende post etter post E 338–452:

► M38	E 450 (ix)	Magnesium- dihydrogen- difosfat	15 000	(4)(81)	◄ M38
--------------	------------	---------------------------------------	--------	---------	--------------

f) I kategori 06.2.1 «Mel», 06.5 «Nudler», 06.6 «Røre» og 07.2 «Fine bakervarer» innsettes følgende note til slutt i hver kategori:

► M38	(81) Den samlede mengden fosfater skal ikke overskride grenseverdien for E 338–452. ◄ M38
--------------	--

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 231/2012 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 231/2012. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 1050/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 817/2013 og forordning (EU) nr. 1274/2013 og forordning (EU) nr. 298/2014. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 69 er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M10** Forordning (EU) nr. 298/2014

I konsolidert forordning (EF) nr. 231/2012 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) nr. 298/2014:

I vedlegget til konsolidert forordning (EU) nr. 231/2012 innsettes følgende post etter spesifikasjonene for tilsetningsstoff E 450 (vii):

► **M10**

E 450 (ix) MAGNESIUMDIHYDROGENDIFOSFAT

Synonymer	Surt magnesiumpyrofosfat, monomagnesiumdihydrogenpyrofosfat, magnesiumdifosfat, magnesiumpyrofosfat
Definisjon	Magnesiumdihydrogendifosfat er det sure magnesiumsaltet fra difosforsyre. Det framstilles ved å langsomt tilsette magnesiumhydroksid i vandig dispersjon til fosforsyre inntil molarforholdet mellom Mg og P er ca. 1:2. Temperaturen holdes under 60 °C under reaksjonen. Ca. 0,1 % hydrogenperoksid tilsettes reaksjonsblandingen, og deretter blir oppslemmingen varmet opp og malt.
EINECS-nummer	244-016-8
Kjemisk betegnelse	Monomagnesiumdihydrogendifosfat
Kjemisk formel	MgH ₂ P ₂ O ₇
Molekylvekt	200,25
Innhold	Ikke under 68,0 % og ikke over 70,5 % P ₂ O ₅ , uttrykt som P ₂ O ₅ Ikke under 18,0 % og ikke over 20,5 % MgO, uttrykt som MgO
Beskrivelse	Hvite krystaller eller hvitt pulver
Identifikasjon	
Løselighet	Svakt løselig i vann, uløselig i etanol
Partikkelstørrelse	Gjennomsnittlig partikkelstørrelse varierer mellom 10 og 50 µm
Renhet	
Glødetap	Ikke over 12 % (800 °C, 0,5 timer)
Fluorid	Ikke over 20 mg/kg (uttrykt som fluor)

						polykarbonat- kopolymerer
d) Ny post skal lyde:						
►	3634-83-1	1,3-bis(isocyanatmetyl)- benzen	nei	ja	nei	(34) SMG(T) gjelder for migrasjon av stoffets hydrolyseprodukt, 1,3-benzendimetanamin. Skal bare brukes som komonomer i framstillingen av et mellomlagsbelegg på en film av poly(etylentereftalat)-polymer i en flerlagsfilm ◀M4
M4 988						
2) I tabell 2 skal ny post lyde:						
►M4 34	421 988		0,05			Uttrykt som 1,3-benzendimetanamin ◀M4
3) I tabell 3 skal ny post lyde:						
►M4 (20)		Stoffet inneholder anilin som urenheter; samsvar med restriksjonen som er fastsatt for primære aromatiske aminer i vedlegg II nr. 2, må kontrolleres. ◀M4				

28. okt. Nr. 1361 2014

Forskrift om endring i forskrifter på luftfartsområdet

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 28. oktober 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 4-1, § 4-4, § 4-5, § 4-7, § 5-1, § 5-3, § 6-2, § 6-3, § 7-1, § 9-1, § 9-4, § 13-3, § 15-1 og § 15-4, jf. forskrift 11. mars 1994 nr. 202 om gjennomføringsbestemmelser til luftfartsloven, delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1265 og delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 5. januar 2001 nr. 11 om kvalitetssystemer i ervervsmessige luftfartsvirksomheter gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Denne forskriften gjelder for kvalitetssystemer i ervervsmessig luftfartsvirksomhet, herunder operatører av flyplasser til allmenn bruk, med unntak av luftfartsvirksomhet godkjent med hjemmel i

- forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner
- forskrift 16. juli 2013 nr. 916 om sertifisering av besetningsmedlemmer
- forskrift 24. mai 2005 nr. 462 vedlikeholdsforskriften
- forskrift 1. februar 2007 nr. 114 om krav til flysikringstjenester.

II

I forskrift 17. desember 2001 nr. 1488 om bruk av flyplasser (BSL D 1-2) gjøres følgende endring:

Punkt 2 nytt annet ledd skal lyde:

Med unntak av pkt. 4.2, 4.4 og 4.5 gjelder forskriften likevel ikke sivil luftfart som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

III

I forskrift 12. februar 2003 nr. 169 om ytelseskrav og driftsbegrensninger for fly (BSL D 1-4) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) Denne forskrift gjelder for luftfart med norskregistrerte fly som ikke er underlagt forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner. Forskriften gjelder også for bruk av utenlandskregistrerte fly, som opereres av en norsk operatør.

IV

I forskrift 11. januar 2003 nr. 39 om standardmasse og balanse til bruk ved planlegging av flyging (BSL D 1–5) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) Denne forskriften gjelder for luftfart med norsk luftfartøy som ikke er underlagt forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

V

I forskrift 11. januar 2003 nr. 40 om befordring av passasjerer i luftfartøy (BSL D 1–6) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) Denne forskriften gjelder for luftfart med norsk luftfartøy som ikke er underlagt forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

VI

I forskrift 11. januar 2003 nr. 41 om transport av gods i luftfartøy (BSL D 1–7) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) Denne forskriften gjelder for luftfart med norsk luftfartøy som ikke er underlagt forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

VII

I forskrift 11. januar 2003 nr. 42 om flyging med én-motors luftfartøy i fjell og øde områder i Norge og på Svalbard (BSL D 1–8) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) Denne forskrift gjelder for flyging med én-motors luftfartøy i eller over fjellområder og øde områder i Norge og for flyging med slikt luftfartøy på Svalbard. Forskriften gjelder likevel ikke flyging i Norge (fastlandet) som reguleres av forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner. Denne forskriften medfører ingen endring av de bestemmelser som er inntatt i forskrift 23. november 1973 nr. 3427 om luftfart på Svalbard og forskrift 23. november 1973 nr. 3460 om luftfart på Jan Mayen.

VIII

I forskrift 9. oktober 1975 nr. 3206 om førstehjelpsutstyr i luftfartøy (BSL D 1–9) gjøres følgende endring:

I kapittel I skal nytt punkt 0.1 lyde:

0.1 Denne forskriften gjelder for luftfart med norsk luftfartøy som ikke er underlagt forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

IX

I forskrift 21. mars 1975 nr. 3205 om tanking av luftfartøy (BSL D 1–10) gjøres følgende endring:

I punkt 2.1 skal nytt tredje ledd lyde:

Denne forskriftens bestemmelser gjelder ikke hvor tanking av luftfartøy er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner. Bestemmelsen i forskriftens pkt. 8.4 skal likevel gjelde ved taking av helikoptre som anvendes til ervervsmessig luftfart til og fra helikopterdekk på innretninger og fartøyer til havs.

X

I forskrift 15. mars 1974 nr. 3203 om værminima for fly (operative begrensninger for start og landing ved IFR-flyging) gjøres følgende endring:

Punkt 2 skal lyde:

2 *Gyldighetsområde*

Denne forskrift gjelder for fastsettelse av værminima for start og landing ved IFR-flyging med norsk registrerte fly, samt med utenlandske registrerte fly som anvendes av norske luftfartsforetagende eller personer. Forskriften gjelder likevel ikke sivil luftfart som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra denne forskrift.

XI

I forskrift 19. april 2003 nr. 547 om flygeregistrator og taleregistrator (BSL D 1–12) gjøres følgende endring:

§ 1 nytt annet ledd skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for luftfartøyer som omfattes av reglene i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

XII

I forskrift 3. februar 1998 nr. 113 om medføring og bruk av radionavigasjonsutstyr og SSR-transponder i luftfartøy gjøres følgende endring:

§ 1 nytt tredje ledd skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for luftfartøyer som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

XIII

I driftsforskrift 25. april 1974 nr. 4166 for ervervsmessig luftfart med fly gjøres følgende endringer:

Punkt 2.2 skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for ervervsmessig luftfart som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

Nytt punkt 2.3 skal lyde:

Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

XIV

I forskrift 6. september 1976 nr. 4054 om ervervsmessig luftfart med helikopter gjøres følgende endringer:

Nytt punkt 2.1.1 skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for ervervsmessig luftfart som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner. Forskriftens bestemmelser i pkt. 5.4 og pkt. 6.2 skal likevel gjelde ved flyging med helikopter over havområder.

Punkt 2.2 skal lyde:

Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

Punkt 3.1 skal lyde:

For utøvelse av ervervsmessig luftfart med helikopter gjelder bestemmelsene i «Driftsforskrifter for ervervsmessig luftfart med fly» BSL D 2–1 tilsvarende med unntak av følgende punkter:

Kapittel 4

Pkt. 4.3.1 – klargjøring, under punkt f)

Pkt. 4.3.5 – alternativ flyplass

Pkt. 4.3.6 – drivstoff og oljeforsyning

Kapittel 5

Hele kapitelet utgår

Kapittel 6

Pkt. 6.2.3 – medføring av megafon

Pkt. 6.2.4 – nødseil og nødbelysning

Pkt. 6.5.3 – langdistanseflyging over vann

Pkt. 6.10 – værradar

Pkt. 6.11 – mach-måler

Kapittel 9

Pkt. 9.2.1 – antall flygere.

XV

I forskrift 16. april 1986 nr. 2996 om vilkår for ervervsmessig luftfart med flermotors luftfartøy med komponenter eller systemer ute av funksjon (Minimum Equipment List – MEL) (BSL D 2–6) gjøres følgende endringer:

Punkt 2.2 skal lyde:

Bruk av MEL-system etter denne forskrift skal være godkjent av Luftfartstilsynet.

Nytt punkt 2.3 skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for ervervsmessig luftfart som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

XVI

I forskrift 20. mars 2003 nr. 356 om organisasjonsplan og flygesjef i luftfartsforetak (BSL D 2–8) gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Forskriften gjelder luftfartsforetak som i henhold til BSL D 2–1 punkt 4.2 og BSL D 2–2 punkt 3.1 skal etablere og opprettholde et tilsynssystem for sin flygevirksomhet.

XVII

I driftsforskrift 7. juni 1974 nr. 4168 for ikke-erhvervsmessig luftfart med fly (privatflyging) gjøres følgende endringer:

Punkt 2 nåværende første ledd blir underpunkt 2.1

Nytt underpunkt 2.2 skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for ikke-erhvervsmessig luftfart som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

XVIII

I forskrift 15. februar 2005 nr. 138 om ikke-erhvervsmessig luftfart med helikopter (BSL D 3–2) gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften gjelder ikke-erhvervsmessig luftfart med helikopter, herunder privatflyging og firmaflyging.

Forskriften gjelder ikke for ikke-erhvervsmessig flyging som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

XIX

I forskrift 5. oktober 1983 nr. 4605 om motorseilfly (BSL D 4–6) gjøres følgende endring:

Punkt 2 første ledd skal lyde:

Denne forskrift gjelder bruk av motorseilfly innenfor norsk område og for norsk motorseilfly utenfor norsk område når dette er forenlig med fremmed rett. Forskriften gjelder likevel ikke bruk av motorseilfly som er regulert i forordning (EU) nr. 965/2012 som gjennomført ved forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

XX

Forskrift 10. november 1976 nr. 3185 om terrengvarslingsystem i fly (Ground Proximity Warning System) (BSL D 1–13) oppheves.

XXI

Forskrift 13. mai 1993 nr. 4053 om vilkår for ervervsmessig luftfart med luftfartøy som er utrustet for pasienttransport oppheves.

XXII

Forskriften trer i kraft straks.

28. okt. Nr. 1362 2014

Forskrift om endring i aromaforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 28. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzs (forordning (EU) nr. 246/2014). Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 669 om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler (aromaforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54q (forordning (EF) nr. 2232/96 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008), nr. 54zg (forordning (EF) nr. 1565/2000), nr. 54zy (forordning (EF) nr. 622/2002), nr. 54zyp (forordning (EF) nr. 2065/2003), nr. 54zzx (forordning (EF) nr. 627/2006), nr. 54zzzs (forordning (EF) nr. 1334/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 872/2012, forordning (EU) nr. 545/2013, forordning (EU) nr. 985/2013 og forordning (EU) nr. 246/2014), nr. 54zzzzr (forordning (EU) nr. 873/2012) og nr. 84 (forordning (EU) nr. 1321/2013).

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzs (forordning (EF) nr. 1334/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 872/2012, forordning (EU) nr. 545/2013, forordning (EU) nr. 985/2013, og forordning (EU) nr. 246/2014) om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler og om endring av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91, forordningene (EF) nr. 2232/96 og (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/EF gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene i punkt I ovenfor trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i avsnittet «Forordninger»:

I punktet om Konsolidert forordning (EF) nr. 1334/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon en uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1334/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 872/2012, forordning (EU) nr. 545/2013, forordning (EU) nr. 985/2013, og forordning (EU) nr. 246/2014. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzs er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► M4 Forordning (EU) nr. 246/2014

I del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1334/2008 gjøres følgende endring (endringen skal angis som ► M4 og ◀ M4, henholdsvis før og etter endringen):

I del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1334/2008 utgår følgende rader:

► M4					
01.015	vinylbenzen	100–42–5		11022	1 EFSA
02.122	p-menta-1,8(10)-dien-9-ol	3269–90–7			2 EFSA
09.809	p-menta-1,8(10)-dien-9-ylacetat	15111–97–4		10743	2 EFSA
12.114	dietyltrisulfid	3600–24–6	1701	11451	4 EFSA
12.120	2,8-epitio-p-mentan	68398–18–5	1685		4 EFSA
12.159	metylmetylantiosulfonat	2949–92–0		11520	3 EFSA
12.256	etylpropyltrisulfid	31499–70–4	1695		4 EFSA
12.272	propylpropantiosulfonat	1113–13–9	1702		3 EFSA
13.029	2,5-dimetylfuran	625–86–5	1488	2208	3 EFSA
13.030	2-metylfuran	534–22–5	1487	2209	3 EFSA
13.092	2-etylfuran	3208–16–0	1489	11706	3 EFSA
14.145	pyrrol-2-karbaldehyd	1003–29–8		11393	4 EFSA
14.163	1-metylpyrrol-2-karbonsaldehyd	1192–58–1			4 EFSA
14.169	1-etyl-2-pyrrolkarbonsaldehyd	2167–14–8			4 EFSA
15.064	2,5-dimetyltiofen	638–02–8			4 EFSA
15.072	2-etyltiofen	872–55–9		11614	4 EFSA
15.091	2-metyltiofen	554–14–3		11631	4 EFSA
15.092	3-metyltiofen	616–44–4		11632	4 EFSA
16.124	(1R,2S,5R)-N-syklopropyl-5-metyl-2-isopropylsykloheksankarboksamid	73435–61–7			1 EFSA
					◀ M4

28. okt. Nr. 1363 2014

Forskrift om oppheving av forskrift om tilskudd til håndtering av kadaver i hele landet og utrangerte verpehøns i Nordland, Troms og Finnmark

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 28. oktober 2014 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

Forskrift 23. desember 2004 nr. 1812 om tilskudd til håndtering av kadaver i hele landet og utrangerte verpehøns i Nordland, Troms og Finnmark, oppheves.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2015.

29. okt. Nr. 1364 2014**Forskrift til a-opplysningsloven § 12a om tilpasset innføring av a-ordningen**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 29. oktober 2014 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven) § 12a. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

§ 1. Tilpasset innføring innebærer at det i en overgangsfase gis utsettelse med innleveringsfristen for opplysninger som skal leveres etter a-opplysningsloven § 3, jf. a-opplysningsloven § 4.

Når perioden med tilpasset innføring er avsluttet, skal den opplysningspliktige gi opplysninger etter a-opplysningsloven § 3 innen den frist og på den måte Skattedirektoratet bestemmer.

§ 2. Opplysningspliktige som bruker et lønssystem, kan innvilges tilpasset innføring.

Tilpasset innføring er ment for virksomheter hvor det vil være uforholdsmessig byrdefullt å oppfylle opplysningsplikten etter reglene i a-opplysningsloven fra iverksettelse av ordningen. I vurderingen av om tilpasset innføring skal innvilges kan det legges vekt på følgende:

- virksomhetens kompleksitet, herunder f.eks. om virksomheten har flere forretningsområder, geografisk spredning og ulike lønnsordninger,
- den tid og kompetanse virksomheten har til rådighet for utvikling av nødvendige tilpasninger i system eller organisasjon,
- om virksomheten har skatterestanser.

§ 3. Skattedirektoratet kan oppstille nærmere vilkår før tilpasset innføring innvilges, herunder vilkår om:

- dialog med systemleverandør,
- rapportering av arbeidet med tilrettelegging for rapportering etter a-opplysningsloven,
- gjennomføring av tester før ordinær rapportering igangsettes.

§ 4. Den som er trekkpliktig etter skattebetalingsloven § 5–4 annet og tredje ledd og som innvilges tilpasset innføring, skal sende opplysninger som viser forskuddstrekket i de to foregående måneder innen fristen for betaling i skattebetalingsloven § 10–10. Det skal samtidig gis opplysninger om beregnet arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven § 24–3 første ledd første punktum. Opplysningene skal gis til det sted og på den måte Skattedirektoratet bestemmer.

§ 5. Den som er innvilget tilpasset innføring, skal gi opplysninger om arbeidsforhold til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret etter folketrygdloven § 25–1.

Det skal gis opplysninger om:

- inntak av en arbeidstaker i tjeneste dersom arbeidsforholdet skal vare i minst sju dager og det trolig vil innebære gjennomsnittlig minst fire timers arbeid per uke,
- arbeidstaker som gjenopptar arbeid etter endt permisjon/permittering,
- ansettelse av arbeidstaker til sjøs på fartøy eller flyttbar innretning, inkludert hvilket skipsregister fartøyet eller innretningen er registrert i (NOR, NIS eller utenlandsk register), og hvilken type fart fartøyet går i (innenriks-, utenriksfart, turistskip eller oljeboring).

Arbeidsforhold anses å ta til den første dag arbeidstakeren har rett eller plikt til å utføre arbeid.

Det skal videre sendes melding om opphør når:

- arbeidsforholdet opphører, eller ved permisjoner/permittinger med eller uten lønn utover 14 dager,
- gjennomsnittlig arbeidstid per uke i et sammenhengende tidsrom på minst to uker er lavere enn 4 timer per uke,
- arbeidstakeren har vært sammenhengende sykmeldt i 12 måneder,
- arbeidstaker overføres til arbeid som ikke omfattes av forskriften her.

Opphørmelding skal ikke sendes ved permisjoner/permittinger der den permitterte har tillitsverv med lønn fra arbeidsgiveren i permisjonstiden. Det skal heller ikke meldes fra dersom arbeidstakeren er inne til repetisjonsøvelse i forsvaret.

Arbeidsforhold anses å opphøre fra det tidspunkt retten eller plikten til å utføre arbeid er falt bort.

Det skal sendes endringsmelding dersom arbeidstakeren skifter yrke, overføres til en annen virksomhet innenfor samme enhet eller endrer avtalt arbeidstid. Hvis en arbeidstaker som er bosatt i Norge forlater landet for mer enn tolv måneder i forbindelse med tjenesten, skal arbeidsgiveren gi særskilt melding om dette. Det samme gjelder selv om oppholdet i utlandet varer mindre enn tolv måneder, men lønnen fra Norge opphører.

For arbeidstakere til sjøs på fartøy skal det i tillegg sendes endringsmelding dersom arbeidstakeren skifter tjeneste til et fartøy som er registrert i et annet skipsregister (NOR, NIS eller utenlandsk register) eller går i annen type fart (innenriks- eller utenriksfart, turistskip eller oljeboring).

Det skal sendes endringsmelding dersom det skjer endringer i de persondata som framgår av maritim blankett for melding om endring til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret, med mindre arbeidstakeren er norsk statsborger og bosatt i Norge. Er arbeidstakeren norsk statsborger og bosatt i Norge, skal endringer meldes til Det sentrale folkeregister.

Meldingen skal inneholde enhetens eller virksomhetens organisasjonsnummer og sendes på elektronisk skjema fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Meldinger kan sendes på maskinlesbart medium i henhold til kravspesifikasjon fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Meldinger på maskinlesbart medium må leveres minst en gang per måned.

§ 6. Ved brudd på vilkår satt av Skattedirektoratet og/eller opplysningsplikten etter § 4 og § 5 gjelder reglene etter a-opplysningsloven.

§ 7. Skattedirektoratet kan bestemme at en opplysningspliktig kan få tilpasset innføring av opplysningsplikten etter a-opplysningsloven.

Opplysningspliktige kan søke om tilpasset innføring frem til første leveringsfrist etter a-opplysningsloven. Vedtaket skal normalt ikke gjelde for en periode som overstiger 6 måneder.

§ 8. Forskriften trer i kraft straks.

29. okt. Nr. 1365 2014

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 29. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 16 og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II forordning (EU) nr. 290/2014, forordning (EU) nr. 292/2014 og forordning (EU) nr. 399/2014. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes:

forordning (EU) nr. 292/2014 og forordning (EU) nr. 399/2014.

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes også følgende:

under punktet om forordning (EF) nr. 1259/2004:

og forordning (EU) nr. 290/2014

under punktet om forordning (EF) nr. 943/2005:

(endret ved forordning (EU) nr. 361/2011 og forordning (EU) nr. 290/2014),

under punktet om forordning (EF) nr. 1206/2005:

og forordning (EU) nr. 290/2014

under punktet om forordning (EF) nr. 322/2009:

(endret ved forordning (EU) nr. 290/2013),

I § 3 første ledd tilføyes følgende:

under punktet om forordning (EF) nr. 1259/2004:

og forordning (EU) nr. 290/2014

under punktet om forordning (EF) nr. 943/2005:

og forordning (EU) nr. 290/2014

under punktet om forordning (EF) nr. 1206/2005:

og forordning (EU) nr. 290/2014

under punktet om forordning (EF) nr. 322/2009:

(endret ved forordning (EU) nr. 290/2013),

Til slutt i oppstillingen i § 3 første ledd skal følgende tilføyes:

- forordning (EU) nr. 292/2014 og
- forordning (EU) nr. 399/2014

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

Tabeller

Endringer som gjøres under avsnittet «Tabeller» i forskrift om fôrtilsetningsstoffer:

Tabell nr. 2 over godkjente tilsetningsstoffer i fôrvarer etter forordning (EF) nr. 1831/2003 erstattes med konsolidert

tabell:

29. okt. Nr. 1366 2014

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter blåkkeite i 2014

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. oktober 2014 med hjemmel i forskrift 16. desember 2013 nr. 1517 om regulering av fisket etter blåkkeite i 2014 § 9. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 16. desember 2013 nr. 1517 om regulering av fisket etter blåkkeite i 2014 gjøres følgende endring:

§ 5 (endret) skal lyde:

§ 5. *Kvotefor konvensjonelle havfiskefartøy på eller over 28 meter og trålere*

Uten hinder av forbudet i § 1 første ledd kan konvensjonelle havfiskefartøy på eller over 28 meter største lengde og trålere fiske og lande en kvote på 59 tonn blåkkeite rund vekt. Denne kvoten må også dekke eventuell bifangst i andre fiskerier.

II

Denne forskriften trer i kraft 29. oktober 2014.

31. okt. Nr. 1367 2014

Forskrift om endring i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 20. mars 1999 nr. 14

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 31. oktober 2014 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–13, jf. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 5–13–8. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 22. november 1999 nr. 1160 fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 5–13–1 endres ved at «280 100» erstattes med «286 000».

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2015.

7. nov. Nr. 1368 2014

Ikraftsetting av lov 7. november 2014 nr. 66 om endringer i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 7. november 2014 med hjemmel i lov 7. november 2014 nr. 66 om endringer i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner) del III. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 7. november 2014 kl. 15.00.

Endringene trer i kraft 1. januar 2015.

8. april Nr. 1369 2014

Regler for valg av menighetsråd

Hjemmel: Fastsatt av Kirkemøtet 8. april 2014 med hjemmel i lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven) § 6 første ledd. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. *Sammensetning og valg av menighetsråd*

§ 1–1. I henhold til kirkeloven § 6 første ledd skal menighetsrådet bestå av soknepresten og – etter menighetsmøtets bestemmelse – 4, 6, 8 eller 10 andre medlemmer som velges ved flertalls- eller forholdstallsvalg for fire år etter regler fastsatt av Kirkemøtet.

§ 1–2. For de valgte medlemmer velges samtidig minst fem varamedlemmer.

§ 1–3. Endring av tallet på de medlemmer som skal velges, må være vedtatt i menighetsmøte før valget kunngjøres.

§ 2. Valgstyre

§ 2-1. Menighetsrådet gjør tjeneste som valgstyre og har som sådant ansvar for forberedelse og ledelse av valget. Med valgstyre menes det i disse regler menighetsrådet som valgstyre.

§ 2-2. Valgstyret har ansvar for at tilstrekkelig informasjon om valget er tilgjengelig for velgerne, herunder informasjon om tid og sted for valget, valgform, krav til kandidatlister samt forhåndsstemming. Denne informasjonen kunngjøres i kirken, i lokalavis og/eller menighetsblad, på menighetens internettside dersom dette eksisterer og for øvrig på den måte valgstyret bestemmer.

§ 2-3. Valgstyret har ansvar for å sette i gang nominasjonsarbeidet, jf. § 7.

§ 2-4. Valgstyret fører en valgbok over forhold som angår valget, jf. § 9-10, § 10-3 og § 11-6. Der det i tillegg til valgstyret også er stemmestyre, jf. § 3-3, utarbeider hvert stemmestyre en rapport over det som behandles i anledning valgtinget på hvert enkelt stemmested, jf. § 10-3.

§ 3. Fastsetting av valgdager/valgsteder

§ 3-1. Valg av menighetsråd skal i alle landets menigheter holdes samtidig med og i lokaler i umiddelbar nærhet av valg til Stortinget eller fylkesting og kommunestyre. Direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet finner sted samtidig. Kirkemøtet fastsetter valgår.

§ 3-2. Hoveddelen av valgtinget må holdes på den offisielle valgdagen. I de kommuner der det holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen, holdes det også menighetsrådsvalg denne dagen.

Tid for stemmegivningen skal følge tid for stemmegivning for det samtidig pågående offentlige valget.

Valg i kirken i tilknytning til gudstjeneste søndagen før den offisielle valgdagen kan avholdes som en del av selve valgtinget. Dette som et tillegg til valg etter bestemmelsene i § 3-1.

§ 3-3. Valgstyret bestemmer etter § 3-1 i hvilke lokaler stemmegivningen skal foregå. Lokalene skal ha god tilgjengelighet. Det skal ikke benyttes samme rom som det andre samtidig pågående offentlige valget benytter. Kommunens stemmekretser skal følges. Der disse ikke samsvarer med soknegrensene eller de kirkelige stemmekretsene, kan valgstyrene i de berørte sokn inngå samarbeid om avviklingen av valget i en stemmekrets. På hvert stemmested foregår stemmegivningen for en viss del av manntallet.

Til å lede valgtinget på hvert enkelt stemmested oppnevner valgstyret for hvert sted et stemmestyre på minst tre medlemmer over 18 år som har stemmerett ved valget. Valgstyret oppnevner ett av medlemmene, fortrinnsvis blant sine egne medlemmer, til leder av stemmestyret. I menigheter med bare ett stemmested, ledes valgtinget av valgstyret.

§ 3-4. Dersom valggjennomføringen i et sokn ikke uten uforholdsmessige vanskeligheter kan oppfylle kravene til tid og sted for stemmegivningen, kan bispedømmerådet innvilge dispensasjon fra kravene. Frist for å søke om dispensasjon er 1. mars i valgåret.

§ 3-5. Valgstyret kunngjør tid og sted for stemmegivningen slik som foreskrevet i § 2-2 siste punktum, senest innen forhåndsstemmingen starter 10. august. I kunngjøringen skal det gjøres rede for når og hvor valgtinget skal holdes, når stemmegivningen skal være avsluttet, hvor og når forhåndsstemmegivning vil foregå og hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal velges. Når stemmegivning skal foregå på flere steder, skal det i kunngjøringen dessuten gjøres rede for hvem som skal stemme på de forskjellige steder og når valget skal holdes på hvert sted. Valget bør kunngjøres flere ganger.

§ 4. Stemmerett og valgbarhet

§ 4-1. Stemmerett ved valget har hvert medlem av Den norske kirke som bor i soknet og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 15 år, jf. kirkeloven § 4 første ledd.

§ 4-2. I særlige tilfeller kan biskopen etter søknad fra vedkommende menighetsråd samtykke i at en person for et begrenset tidsrom gis stemmerett i et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i, jf. kirkeloven § 4 annet ledd.

Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det soknet de midlertidig oppholder seg i, jf. bestemmelsene i § 9-1 annet ledd.

§ 4-3. Ingen kan ha stemmerett i mer enn ett sokn, jf. kirkeloven § 4 tredje ledd.

§ 4-4. Utenlandsk statsborger som har meldt seg inn i Den norske kirke, har kirkelig stemmerett dersom vedkommende for øvrig oppfyller betingelsene i § 4-1.

§ 4-5. Valgbar til menighetsrådet og pliktig til å ta imot valg er enhver som har rett til å stemme ved valget og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år. Rett til å kreve seg fritatt for valg har den som har fylt 65 år før valgperioden tar til, den som har gjort tjeneste som medlem av menighetsrådet de siste fire år og den som påberoper seg hindring som valgstyret godkjenner, jf. kirkeloven § 6 tredje og fjerde ledd.

§ 5. Manntall

§ 5–1. Ved valget benyttes et eget kirkelig manntall for hvert sokn, utarbeidet på grunnlag av Den norske kirkes medlemsregister. Manntallet skal inneholde alle stemmeberettigede medlemmer av Den norske kirke bosatt i soknet, jf. § 4–1 og § 4–2.

§ 5–2. Fra senest 10. august og frem til 1. september skal utkast til soknets kirkelige manntall være lagt ut til offentlig ettersyn. Ettersynet reguleres på en slik måte at den enkelte person kun får kjennskap til opplysninger angående seg selv eller en annen person som en har fått fullmakt fra. Alle som mener at de selv eller andre feilaktig er innført eller utelatt fra manntallet, kan kreve at valgstyret retter feilen.

Valgstyret skal kunngjøre tid og sted for utleggingen slik som foreskrevet i § 2–2 siste punktum og opplyse om adgangen til og fremgangsmåten for å kreve feil rettet.

§ 5–3. Etter at manntallet har vært ute til offentlig ettersyn, oppdaterer valgstyret manntallet. Manntallet kan oppdateres så lenge det er praktisk mulig.

§ 5–4. Personer som melder seg inn i Den norske kirke eller flytter til menigheten i perioden mellom 1. september og valgdagen, kan også avgi stemme, jf. § 10–4 siste ledd. Dette gjelder også personer som av andre grunner ikke står i manntallet.

§ 5–5. Ved behov for oppdatert manntall senere i valgperioden, hentes dette ut fra Den norske kirkes medlemsregister. Kirkebokfører og lokal behandlingsansvarlig for medlemsregisteret er sammen ansvarlig for at medlemsregisteret er oppdatert.

§ 6. Valgform

§ 6–1. Valget foregår som flertalls- eller forholdstallsvalg. Dersom det bare foreligger én godkjent kandidatliste, gjennomføres valget som flertallsvalg. Er det flere kandidatlistene, gjennomføres valget som forholdstallsvalg.

§ 6–2. Ved flertallsvalg vil menighetsrådet bli sammensatt i rekkefølge ut fra det antall stemmer den enkelte kandidat får. Ved tilleggsstemme (kumulering) og oppføring av nye navn vil velgerne kunne påvirke hvilke personer som får flest stemmer og dermed velges.

§ 6–3. Ved forholdstallsvalg vil menighetsrådet bli sammensatt av representanter fra de forskjellige listene, etter det forholdsmessige antall stemmer hver liste får, jf. § 11–5 bokstavene d og f. Ved tilleggsstemme (kumulering) og oppføring av navn fra andre lister vil velgerne også kunne endre rekkefølgen på den enkelte liste og slik påvirke hvilke personer fra listene som får flest stemmer og dermed velges, jf. § 11–5 bokstavene e og g.

§ 7. Kandidatlistene (valglistene)

§ 7–1. Forslag til kandidatlistene:

- a. skal være kommet inn til valgstyrets leder senest 1. mai i valgåret,
- b. skal være egenhending underskrevet av minst ti stemmeberettigede forslagsstillere,
- c. skal tydelig angi:
  - hvilket valg det gjelder, med navn på sokn samt valgdager,
  - navnene på forslagsstillerne, og eventuelt ha gruppens navn som overskrift før kandidatens navn,
- d. skal angi en tillitsvalgt blant forslagsstillerne som valgstyret kan henvende seg til ved forhandlinger om listeforslaget,
- e. skal ha forespurte kandidater oppført med fullt navn og alder, og – i den grad det er ønskelig eller nødvendig for å unngå forveksling – med adresse og yrke/stilling,
- f. bør ha minst 40 prosent representasjon av hvert kjønn blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte liste,
- g. skal settes opp i prioritert rekkefølge,
- h. bør ha minst 20 prosent representasjon av kandidater under 30 år.

Alle kandidatlistene må ha minst så mange forskjellige kandidater som det skal velges faste medlemmer, jf. kirkeloven § 6 første ledd. Nominasjonskomiteens liste skal ha minst så mange forskjellige kandidater som det skal velges faste medlemmer og varamedlemmer til sammen, jf. § 7–2 annet ledd. Ingen lister skal inneholde mer enn dobbelt så mange navn som antallet medlemmer og varamedlemmer som skal velges. Det kan ikke gis stemmetillegg til kandidater (forhåndskumulering).

Som vedlegg til kandidatlisten skal det følge en fortegnelse over kandidatens fødselsdato samt kontaktinformasjon til kandidatene. Dersom en kandidat ikke er innført i manntallet som bosatt i soknet, må det foreligge dokumentasjon på at personen vil oppfylle kravene til stemmerett og valgbarhet på valgdagen.

Forslagsstillere kan også stå som kandidater på den samme listen.

Fristen for innlevering av forslag til kandidatlistene kunngjøres slik som foreskrevet i § 2–2 siste punktum.

§ 7–2. Valgstyret ser til at det blir stilt kandidatliste(r) ved valget.

Valgstyret oppnevner en nominasjonskomité på minimum tre medlemmer som forestår arbeidet med å skaffe frem kandidater til menighetsrådet. Nominasjonskomiteen skaffer også frem ytterligere forslagsstillere slik at det blir ti forslagsstillere, inkludert nominasjonskomiteens medlemmer. Forslagsstillerne setter kandidatene opp i prioritert rekkefølge, eventuelt etter forslag fra nominasjonskomiteen.

§ 7-3. Et forslag til kandidatliste ved forholdstallsvalg må ikke ha forslagsstiller eller kandidat felles med andre forslag.

Står en forslagsstiller bak flere lister, skal valgstyret pålegge forslagsstilleren innen en bestemt frist å si fra hvilken kandidatliste vedkommende velger å stå som forslagsstiller til. Svarer forslagsstilleren ikke, strykes navnet fra listen over forslagsstillere på samtlige lister.

Står en kandidat på flere forskjellige lister, skal kandidaten gis et tilsvarende pålegg. Svarer kandidaten ikke, blir navnet stående på den listen som først er kommet inn til valgstyret, men strykes av de andre. Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen.

Et innlevert forslag til kandidatliste kan ikke tilbakekalles.

§ 7-4. Valgstyret undersøker om kandidatene og forslagsstillerne oppfyller de lovbestemte vilkår og avgjør om forslagene til kandidatlistene skal godkjennes. Ved behov forhandler valgstyret med den tillitsvalgte for listen, for å søke å bringe forslaget i foreskrevet stand.

Dersom en kandidat blir fritatt, strykes navnet. Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen.

§ 7-5. Enhver kan ved henvendelse til valgstyret kreve å få gjøre seg kjent med et forslag til kandidatliste fra det tidspunkt listen har kommet inn til valgstyret.

§ 7-6. Dersom nominasjonskomiteen ikke lykkes med å fremskaffe et tilstrekkelig antall kandidater innen 1. mai og det ikke innleveres andre kandidatlistene, kan valgstyret godkjenne en liste med færre kandidater enn angitt i § 7-1 annet ledd.¹ Det skal da åpnes for supplerende nominasjon. Dette kunngjøres uten opphold slik som foreskrevet i § 2-2 siste punktum, med frist én måned etter kunngjøringen.

Et forslag til kandidat fremmet ved supplerende nominasjon skal være egenhendig underskrevet av fem stemmeberettigede forslagsstillere. For øvrig gjelder bestemmelsene i § 7-1 tredje og fjerde ledd for supplerende nominasjon tilsvarende som for kandidatlistene.

Etter fristens utløp setter valgstyret opp den endelige kandidatlisten. Supplerende kandidater settes nederst på listen. Rekkefølgen på de supplerende kandidater avgjøres ved loddrekning. Det må tydelig fremgå at de supplerende kandidater ikke er nominasjonskomiteens nederst prioriterte kandidater.

¹ Referansen til § 7-1 i dette leddet ble feilaktig endret til § 7-2 før første innstilling som følge av noen endringer i § 7. Referansen er ved utarbeidelse av protokollen rettet tilbake til § 7-1, som er korrekt ut fra endelig tekst.

§ 7-7. Valgstyret skal kunngjøre de endelige kandidatlistene slik som foreskrevet i § 2-2 siste punktum snarest mulig og senest 8. juni.

§ 8. *Stemmesedler og stemmeseddelkonvolutter*

§ 8-1. Valgstyret sørger for at det blir trykt et tilstrekkelig antall stemmesedler av alle godkjente kandidatlistene til bruk for velgerne i valglokalene.

§ 8-2. Stemmesedlene skal være av alminnelig hvitt papir.

§ 8-3. Stemmeseddelen skal ved flertallsvalg og forholdstallsvalg ha en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder, men navnene på forslagsstillerne behøver ikke være tatt med.

§ 8-4. Valgstyret/stemmestyret sørger for at det til forhåndsstemming og i valglokalet ved valgting er trykte stemmesedler av alle godkjente kandidatlistene tilgjengelig.

Andre trykte eller på annen måte mangfoldiggjorte stemmesedler må ikke brukes.

§ 8-5. Valgstyret/stemmestyret sørger også for at det er stemmeseddelkonvolutter til forhåndsstemmegivning, samt til bruk på valgtinget når velgere ikke står i manntallet. Stemmeseddelkonvoluttene skal være ensartede og ugjennomsiktige. Det sørges også for omslagskonvolutter av annen størrelse, jf. § 9-8 og § 10-4.

§ 9. *Forhåndsstemmegivning*

§ 9-1. En velger som vil være forhindret fra å møte personlig på valgtinget, kan etter reglene i § 9 avgi stemme på forhånd, til en som er stemmemottaker.

Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det sokn de midlertidig oppholder seg, jf. § 4-2 annet ledd. Stemmeseddel til alle sokn er tilgjengelig på internett og aktuell stemmeseddel kan også fås ved henvendelse til et menighetskontor. For øvrig følges prosedyren for forhåndsstemmegivning i dette avsnitt. Omslagskonvolutten sendes imidlertid direkte til valgstyrets leder i det sokn vedkommende velger er bosatt, jf. § 9-9. En velger som forhåndsstemmer kan ikke avgi stemme ved valgtinget.

§ 9-2. Forhåndsstemmegivning kan foregå i tiden fra 10. august og frem til og med siste fredag før valgdagen. Forhåndsstemming i annet sokn enn der man har stemmerett, må gjøres før 1. september.

§ 9-3. Valgstyret kunngjør forhåndsstemmegivning med tid og sted slik som foreskrevet i § 2-2 siste punktum.

§ 9-4. Velgeren må avgi sin stemme ved personlig fremmøte på sted(er) som er fastsatt av valgstyret. Valgstyret kan bestemme at det for det enkelte sted kun skal være adgang til å avgi forhåndsstemme en viss tid på én eller flere bestemte dager. Det bør legges til rette for at forhåndsstemmegivning kan foregå både på dag- og kveldstid, på de institusjoner som geografisk hører til det enkelte sokn og på sentrale møteplasser for unge i regi av menigheten.

§ 9-5. Som stemmemottaker tjenestegjør én eller flere av valgstyrets medlemmer eller andre som valgstyret utpeker. Valgstyret skal sørge for at stemmemottakerne er godt kjent med valgreglene.

§ 9-6. Før stemmegivningen skal stemmemottakeren gjøre velgeren kjent med reglene for stemmegivningen, og på eventuell anmodning skaffe de nødvendige skrivesaker. Stemmemottaker kan forlange at en ukjent velger skal legitimere seg. Velgeren bør ha med valgkort til forhåndsstemmegivningen dersom dette er utsendt, jf. § 9-8. Har velgeren ikke med valgkort, innhentes det opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato.

§ 9-7. Stemmemottakeren gir velgeren en konvolutt til å legge stemmeseddelen i. Velgeren legger selv stemmeseddelen i den mottatte konvolutten.

§ 9-8. Stemmemottakeren gir deretter velgeren en omslagskonvolutt. I denne legger velgeren selv konvolutten med stemmeseddelen, og eventuell stemmeseddelkonvolutt for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2-12.²

Opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato skal påføres omslagskonvolutten, og stemmemottakeren skal på omslagskonvolutten også underskrive og påføre tid og sted for stemmegivningen. Stemmemottaker limer igjen omslagskonvolutten og fører stemmegivningen på liste i velgerens påsyn, jf. § 9-9.

² Henvisningen til regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet i § 9-8 ble ikke oppdatert i forbindelse med forslag til endringer i dette regelverket til første plenumsbehandling. Henvisningen er rettet fra § 2-13 til § 2-12 ved utarbeidelse av protokollen.

§ 9-9. Stemmemottakeren fører liste over de velgere som avgir stemme hos stemmemottakeren, og sender omslagskonvoluttene på tryggende måte direkte til valgstyrets leder. Det føres én liste over forhåndsstemmer i eget sokn og en annen liste over forhåndsstemmer som oversendes andre sokn.

§ 9-10. Valgstyrets leder eller den valgstyrets leder bemyndiger mottar forhåndsstemmene og listen over avgitte stemmer, og fører inn på listen de tilsendte forhåndsstemmer som er avgitt utenfor soknet. Forhåndsstemmene skal nummereres fortløpende på listen, og det samme nummeret settes på omslagskonvolutten.

Når valgstyret skal begynne å behandle disse forhåndsstemmene, skal valgstyrets leder legge frem den forannevnte listen og alle de forhåndsstemmene som er innført før valgtinget. Valgstyret gjennomgår listen over forhåndsstemmer før valgtinget og krysser av i manntallet for godkjente forhåndsstemmegivninger. Listen tas inn i valgboken.

§ 9-11. Velgere som har spesielle behov og som ikke fullt ut kan følge fremgangsmåten som er nevnt i § 9-7 og § 9-8, kan få den nødvendige hjelp av en person som vedkommende selv utpeker. Denne personen må ha fylt 14 år.

§ 9-12. Valgagitasjon er ikke tillatt i det rom der stemmegivningen foregår og i tilstøtende rom.

§ 10. Stemmegivning på valgtinget

§ 10-1. Valgtinget åpnes ved at valgstyret/stemmestyret erklærer at stemmegivningen kan ta til.

§ 10-2. På valgtinget kan det ikke reises tvist om stemmerett. Avstemningen er hemmelig og foregår ved personlig fremmøte. Valgagitasjon er ikke tillatt i valglokalet og i tilstøtende rom.

§ 10-3. Valgstyrets leder fører inn i valgboken datoene for kunngjøring om utlegging av manntall og valgting, og alt som behandles og avgjøres på valgtinget.

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet, fører stemmestyrets leder det som behandles i anledning valgtinget i en egen rapport. Rapporten tas inn i valgboken.

Blir det innsigelse mot at valget holdes, bokføres innsigelsen og grunnen. Valgstyret/stemmestyret avgjør hver innsigelse så snart den er reist og gir opplysninger om klageadgang etter § 12.

Etter at stemmegivningen er avsluttet, kontrollerer valgstyret/stemmestyret det som er bokført. Valgstyrets/stemmestyrets leder og de tilstedeværende medlemmer skriver under. Dette gjøres hver dag, dersom valgtinget foregår over flere dager.

§ 10-4. Når valgtinget er åpnet, får de velgerne som er innført i manntallet anledning til å stemme etter hvert som de møter frem. Velgere som har forhåndsstemt kan ikke avgi stemme.

Fremgangsmåten er slik: Velgeren går til de utlagte stemmesedlene og vises deretter til en del av valglokalet hvor vedkommende usett kan gjøre eventuelle endringer på stemmeseddelen. Stemmeseddelen, samt eventuell stemmeseddel for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet, brettes deretter sammen med teksten inn. Stemmesedlene stemples deretter med et stempel som identifiserer hvilket sokn stemmen(e) er avlagt i, og det settes ett kryss i manntallet. Velgeren legger så stemmeseddelen/stemmesedlene, med påført stempel, i en låst urne.

For velgere som på grunn av spesielle behov trenger assistanse ved stemmegivningen, gjelder § 9-11 tilsvarende. Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg.

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet, skal også velgere som ikke står i vedkommende del av manntallet, få adgang til å avgi stemme. Disse skal imidlertid ikke legge stemmeseddelen i valgurnen, men legge den i en stemmeseddelkonvolutt og gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i et særskilt omslag, legge ved opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato, klebe det til, oppbevare det ubrutt og gi det til valgstyret etter at stemmegivningen er avsluttet.

Også den som er nektet stemmerett etter valgstyrets avgjørelse eller av andre grunner ikke er innført i manntallet, skal få adgang til å avgi stemme. Vedkommende skal ikke legge stemmeseddelen i valgurnen, men legge den i en stemmeseddelkonvolutt og gi den til valgstyret/stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i et særskilt omslag, legge ved opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato, klebe det til og oppbevare det ubrutt til etter at stemmegivningen er avsluttet. Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet, må stemmestyret se til at dette gis til valgstyret.

§ 10–5. Ved flertallsvalg kan velgeren:

- a. gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved opptellingen får da kandidaten(e) to stemmer hver. Det kan gis tilleggsstemme til opptil tre kandidater.
- b. tilføye opptil tre navn på valglisten. Disse kan ikke gis tilleggsstemme, verken ved å sette kryss eller ved å gjenta et navn.

Ved forholdstallsvalg kan velgeren:

- a. gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved opptellingen får kandidaten(e) to stemmer hver. Det kan gis tilleggsstemme til opptil tre kandidater.
- b. føre opp inntil tre navn fra andre valglistene. Disse kan ikke gis tilleggsstemme, verken ved å sette kryss eller ved å gjenta et navn.

§ 10–6. Når den tid som er fastsatt for stemmegivningen er utløpt, og de velgere som da er til stede i valglokalet har fått adgang til å avgi stemme, erklærer valgstyret/stemmestyret stemmegivningen for avsluttet. Foregår stemmegivningen over to valgdager, fortsetter den til fastsatt tid neste valgdag. Urnene med stemmesedler og det øvrige valgmateriell skal oppbevares på sikkert sted og under betryggende forsegling frem til stemmegivningen tar til neste valgdag.

Urnene sammen med det øvrige valgmateriell skal etter avsluttet stemmegivning siste valgdag forsegles og bringes til valgstyret for videre behandling.

§ 11. *Opptelling, innberetning og kunngjøring*

§ 11–1. Opptellingen skal ikke begynne før stemmegivningen er avsluttet i hele soknet. Med mindre valgstyret har bestemt noe annet, skjer opptellingen samlet for hele soknet.

§ 11–2. Opptellingen foretas av de personer valgstyret har bestemt, og under valgstyrets tilsyn.

§ 11–3. Før opptellingen starter skal stemmeseddelkonvoluttene fra forhåndsstemmingen legges ned i valgurnen for vedkommende krets, jf. 9–10.

Valgstyret må også undersøke om de velgere som har stemt utenfor den valgkrets de hører hjemme i, har adgang til å stemme, jf. § 10–4 femte ledd. Hvis dette er i orden, settes et kryss ved navnet i manntallet og stemmeseddelkonvolutten legges ned i valgurnen for vedkommende krets. I motsatt fall vrakes stemmegivningen og omslaget forvares uåpnet.

Dersom det er avgitt stemmer fra velgere som er nektet stemmerett eller som ikke står i manntallet, jf. § 10–4 siste ledd, må valgstyret vurdere hver enkelt av disse stemmene for seg. De stemmegivninger som godkjennes, noteres i manntallet og stemmeseddelkonvolutten legges ned i valgurnen for vedkommende krets. I motsatt fall vrakes stemmegivningen og omslaget forvares uåpnet.

§ 11–4. Ved flertallsvalg følger opptellingen følgende prosedyre:

- a. Antall avkryssninger i manntallslisten(e) telles opp.
- b. Valgurnen(e) åpnes. Eventuelle stemmeseddelkonvolutter åpnes, jf. § 11–3. Stemmesedlene stemples og blandes med de øvrige stemmesedlene.
- c. Det totale antall stemmesedler telles opp.
- d. Stemmesedlene ordnes i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
- e. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Hver kandidat gis én stemme pr. urettet stemmeseddel. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
- f. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemmer, får to stemmer hver. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene. Tilføyde navn får én stemme hver. Dersom det er tilføyde mer enn tre navn, tas det kun hensyn til de tre øverste navnene. Det tas ikke hensyn til strykninger. Øvrige kandidater får én stemme pr. stemmeseddel. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme samt tilføyde navn. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom. En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er.

- g. Ved valgoppgjøret teller en de stemmer som er avgitt på den enkelte kandidat, ved at antall stemmer på urettede og rettede lister summeres for hver kandidat. De kandidater som har fått flest stemmer blir faste medlemmer av menighetsrådet, og de påfølgende kandidater blir varamedlemmer. Hvis flere kandidater har fått like mange stemmer, avgjør rekkefølgen på nominasjonskomiteens liste utfallet. Dersom kandidater som kun har fått stemme gjennom tilføyelse av navn har fått like mange stemmer, avgjøres ved behov rekkefølgen gjennom loddtrekning.

§ 11–5. Ved forholdstallsvalg følges opptellingsprosedyrene i § 11–4 bokstav a til c. Deretter følges følgende prosedyre:

- a. Stemmesedlene ordnes i grupper for hver valgliste. For hver valgliste ordnes stemmesedlene i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
- b. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
- c. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemme, får to stemmer hver. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene. Det tas ikke hensyn til strykninger. Øvrige kandidater får én stemme hver. Navn som er overført fra annen liste, registreres. Dersom det er overført mer enn tre navn, tas det kun hensyn til de tre øverste navnene. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme samt navn ført over fra andre lister. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom. En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er, eller ikke har en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder.
- d. Deretter beregnes de enkelte listenes listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til menighetsrådet. Ved oppføring av navn fra annen valgliste, trekkes det fra én listestemme pr. navn på valglisten, mens det legges til én listestemme pr. navn på den andre valglisten.
- e. Deretter beregnes kandidatenes personlige stemmer, jf. bokstav c.
- f. Ved valgoppgjøret legges listestemmetallet til grunn for mandatfordelingen. Dette skjer i henhold til St. Laguës metode. Det innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1–3–5–7 osv. Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.
- g. Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler valgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidatene kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende. Deretter kåres så vidt mulig fem vararepresentanter pr. liste etter den videre rekkefølge i antall mottatte personlige stemmer.

§ 11–6. Resultatet av valget, det samlede antall stemmeberettigede som har avgitt stemme samt andre relevante data om valget, innberettes elektronisk på den måten Kirkerådet fastsetter. Utskrift av rapport fra elektronisk verktøy tas inn i valgbooken, og sendes i kopi til prostene.

Valgbooken tas inn som vedlegg til menighetsrådets møtebok og underskrives av samtlige tilstedeværende medlemmer av menighetsrådet.

Valgstyret har ansvar for at det så snart som mulig sendes melding til dem som er valgt.

Innberetning til bispedømmerådet om valg av menighetsråd skjer gjennom Kirkerådets elektroniske verktøy, jf. første ledd. Valgstyrets leder sørger for at denne innberetningen finner sted i samarbeid med den lokale kirkeadministrasjonen.

§ 11–7. Valgstyret orienterer menigheten så snart som mulig om resultatet av valget. Resultatet skal kunngjøres slik om foreskrevet i § 2–2 siste punktum.

§ 11–8. Når det nyvalgte menighetsrådet har konstituert seg, fremstilles medlemmene for menigheten på en av de nærmest følgende søndager.

§ 11–9. Stemmesedlene skal oppbevares på et trygt sted under sikker forvaring til valgperioden er utløpet.

§ 12. *Klage over valget*

§ 12–1. Klager i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valget kan inngis til bispedømmerådet av biskopen og enhver som er stemmeberettiget ved valget.

§ 12–2. Klagen må være fremført muntlig i møte i valgstyret eller skriftlig være kommet inn til lederen i valgstyret innen sju dager etter valgdagen.

Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er offentliggjort av menighetsrådet. Lederen sender snarest mulig klagen til bispedømmerådet, sammen med de dokumenter som kan antas å ha betydning for saken.

§ 12–3. Bispedømmerådet kan påby nytt valgoppgjør eller omvalg.

§ 13. *Nytt valgoppgjør og eventuelt utfyllingsvalg (suppleringsvalg)*

§ 13–1. Blir en plass i menighetsrådet ubesatt etter at varamedlemmene i tilfelle er rykket opp, skal lederen i menighetsrådet underrette bispedømmerrådet, som i så fall kan påby nytt valgoppgjør.

§ 13–2. Dersom det i valgperioden trer endelig ut av menighetsrådet så mange medlemmer og varamedlemmer at menighetsrådet ikke kan bli vedtaksført og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan bispedømmerrådet samtykke i at det holdes utfyllingsvalg etter nærmere bestemmelser som bispedømmerrådet fastsetter. Tilsvarende gjelder dersom en valgliste ikke har nok personer til å fylle sine mandater.

§ 14. *Ikraftttredelse og utfyllende bestemmelser*

§ 14–1. Reglene trer i kraft fra 8. april 2014. Fra samme tid oppheves forskrift 15. november 1996 nr. 1448 om regler for valg av menighetsråd.

§ 14–2. Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene.

§ 14–3. Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av valget og utfylling av reglene.

§ 14–4. Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger. Kirkerådet fastsetter nærmere vilkår for gjennomføring av slike forsøk.

§ 14–5. Regler for valg av menighetsråd benyttes av kategorialmenigheter så langt de passer.

8. april Nr. 1370 2014

Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

Hjemmel: Fastsatt av Kirkemøtet 8. april 2014 med hjemmel i lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven) § 23 annet ledd. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

Kapittel 1. Sammensetning og valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1–1. *Sammensetning og valg av bispedømmeråd*

(1) I henhold til kirkeloven § 23 første ledd skal bispedømmerrådet bestå av:

- a. biskopen,
- b. en prest valgt av prestene i bispedømmet,
- c. en lek kirkelig tilsatt valgt av de leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, og
- d. sju andre leke valgt ved flertalls- eller forholdstallsvalg, hvorav minst fire velges direkte av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer,
- e. en nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, en lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd og en sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd,
- f. en representant fra døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd.

(2) Presten og de leke medlemmene velges sammen med et tilsvarende antall varamedlemmer for fire år. Kirkemøtet gir nærmere regler om valget, herunder regler som presiserer hvem som er stemmeberettiget og valgbar etter første ledd bokstavene b, c, d, e og f. Se kirkeloven § 23 annet ledd.

§ 1–2. *Kirkemøtets sammensetning*

Kirkemøtet består av medlemmene av bispedømmerådene og leder av Samisk kirkeråd. Har et medlem forfall, skal varamedlem kalles inn. Se kirkeloven § 24 første ledd.

§ 1–3. *Valgråd*

Til å styre valgene oppnevner bispedømmerrådet i god tid før valget et valgråd på fem medlemmer og to varamedlemmer. Det bør tilstrebes god aldersfordeling, lik kjønnsfordeling og kirkepolitisk bredde ved oppnevningen. Daglig leder eller den vedkommende utpeker, er sekretær for valgrådet.

Kapittel 2. Valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 2–1. *Fastsetting av valgdager og valgsteder*

(1) Direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet (eventuelt direkte valgomgang) faller i tid og sted sammen med valg av menighetsråd, jf. Regler for valg av menighetsråd § 3. Dette er også på samme dag(er) som valg til Stortinget eller fylkesting og kommunestyret.

(2) I indirekte valgomgang ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet, finner stemmegivningen sted i menighetsrådsmøte.

(3) Menighetsrådsmøtet hvor stemmegivningen etter annet ledd finner sted, avholdes i tidsrommet mellom 1. og 30. november i valgåret. Stemmene må være kommet valgrådet i hende innen 1. desember.

§ 2–2. *Stemmerett og valgbarhet ved valg av leke medlemmer*

(1) Stemmerett ved direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet (eventuelt direkte valgomgang) har de som har stemmerett ved menighetsrådsvalget, og som ikke har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt etter § 5–2 og § 6–2.

(2) Stemmeretten utøves i det soknet hvor vedkommende har stemmerett ved menighetsrådsvalget.

(3) Stemmerett ved indirekte valgomgang ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet har de leke medlemmene av menighetsrådet.

(4) Medlem av menighetsrådet med stemmerett som lek kirkelig tilsatt, kan ikke avgi stemme på leke medlemmer. I slike tilfeller innkalles et lekt varamedlem. Prest som sitter i menighetsrådet kan ikke avgi stemme på leke medlemmer.

(5) Valgbar som leke medlemmer av bispedømmeråd og Kirkemøtet er enhver som har rett til å stemme ved valget, som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år, og som ikke er valgbar som prest eller som lek kirkelig tilsatt etter § 5–2 og § 6–2. Tilsatte ved de sentralkirkelige råd er ikke valgbare og har ikke forslagsrett.

(6) Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar.

§ 2–3. *Manntall*

(1) Ved direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet, legges samme manntall til grunn som ved menighetsrådsvalget.

(2) I manntallet markeres det hvem som har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt. Se § 5–2 og § 6–2. Disse kan ikke avgi stemme ved direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. § 2–2 første ledd.

§ 2–4. *Utlegging av manntall og kunngjøring om utlegging*

Utlegging av manntall og kunngjøring om utlegging skjer etter bestemmelsene i Regler for valg av menighetsråd § 5.

§ 2–5. *Valgform*

(1) Valg av leke medlemmer til bispedømmerådet finner sted ved flertalls- eller forholdstallsvalg. Dersom det bare foreligger én godkjent kandidatliste, gjennomføres valget som flertallsvalg. Er det flere godkjente kandidatlistene, gjennomføres valget som forholdstallsvalg.

(2) Ved forholdstallsvalg vil gruppen av leke medlemmer bli sammensatt av representanter fra de forskjellige listene, etter det forholdsmessige antall stemmer hver liste får, jf. § 2–15 tredje ledd bokstavene d og f. Ved tilleggsstemme (kumulering) og oppføring av navn fra andre lister vil velgerne også kunne endre rekkefølgen på den enkelte liste, og slik påvirke hvilke personer fra listene som får flest stemmer og dermed velges, jf. § 2–15 tredje ledd bokstavene e og g.

(3) Ved flertallsvalg vil gruppen av leke medlemmer bli sammensatt i rekkefølge ut fra det antall stemmer den enkelte kandidat får. Ved tilleggsstemme (kumulering) vil velgerne kunne påvirke hvilke personer som får flest stemmer og dermed velges.

(4) Valget kan videre finne sted etter to alternative ordninger:

- a. Sju leke medlemmer velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer ved direkte valg.
- b. Fire leke medlemmer velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer (direkte valgomgang), mens tre leke medlemmer velges av menighetsrådsmedlemmene i bispedømmet (indirekte valgomgang). Samme kandidatliste(r) benyttes ved begge valgomganger. Representanter som er valgt i den direkte valgomgangen, strykes fra kandidatlisten(e) før den indirekte valgomgangen.

(5) Bispedømmerådene vedtar innen 1. november året før valgåret hvilken ordning som skal benyttes i eget bispedømme.

§ 2–6. *Kandidatliste utarbeidet av nominasjonskomité med prostivis representasjon*

(1) Valgrådet er ansvarlig for at det velges en nominasjonskomité for nominering av leke medlemmer. Denne komiteen velges på følgende måte:

- a. Nominasjonskomiteen for leke medlemmer består av et lekt medlem fra hvert prosti. Det velges også et varamedlem fra hvert prosti. I tillegg oppnevner bispedømmerådene i de tre nordligste bispedømmene en samisk representant hver til nominasjonskomiteen etter forslag fra Samisk kirkeråd, jf. § 3–2 første ledd. Bispedømmerådene informerer valgrådet og prostene om dette senest innen 1. november året før valgåret.
- b. Begge kjønn skal være representert i nominasjonskomiteen. Dersom nominasjonskomiteen ikke får representasjon av begge kjønn, anses i stedet det varamedlem (ev. den person) av det motsatte kjønn som har fått prosentvis flest stemmer i et prosti, som valgt. Det bør tilstrebes ungdomsrepresentasjon i nominasjonskomiteen.
- c. Medlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen.
- d. Komiteen velger selv sin leder.

(2) Valgrådet i samarbeid med prosten innkaller menighetsrådsleder eller et medlem fra hvert menighetsråd innen prostiet til et møte hvor valget av nominasjonskomité finner sted. Møtet finner sted innen 15. desember året før valgåret. Medlem og varamedlem velges med simpelt flertall. Hvert menighetsråd i prostiet har én stemme.

(3) Bispedømmerådet skal i god tid, senest 1. november året før valgåret, sende en oppfordring til menighetsrådene om innen 15. januar å fremme forslag på inntil fire leke kandidater til bispedømmerådet. Menighetsrådene skal samtidig informeres om at de også kan foreslå kandidater til valg av prostiets representant i nominasjonskomiteen, jf. annet ledd.

(4) Menighetsrådet kan foreslå leke kandidater fra hele bispedømmet. Ungdomsråd eller tilsvarende organ bør overfor nominasjonskomiteen fremme forslag på kandidater. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om en kandidat hver. De som foreslås, skal forespørres av forslagsstiller om de er villige til å la seg nominere.

(5) Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der en setter opp en foreløpig kandidatliste på 18 navn. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved alminnelig flertall. Kandidatene føres opp på listen i prioritert rekkefølge med angivelse av fullt navn, stilling, menighet og alder.

(6) Begge kjønn skal på kandidatlisten være representert med minst 40 prosent. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder en andel kandidater som er under 30 år på minst 20 prosent.

(7) Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Valgrådet fastsetter hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene, jf. § 2–9 første ledd.

(8) Bare personer som er valgbare, kan oppføres på kandidatlisten.

(9) Medlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes opp på valglisten.

(10) Innen 1. mars sender nominasjonskomiteen til valgrådet den foreløpige kandidatlisten med de 18 kandidatene, sammen med en liste over øvrige opplysninger om kandidatene, jf. § 2–9 første ledd.

(11) Den foreløpige kandidatlisten kunngjøres av valgrådet uten opphold, gjennom pressemelding til eller annonser i regionale medier, gjennom bispedømmets nettsider, ved utsending til menighetsrådene og på annen måte som valgrådet bestemmer.

§ 2–7. Lister fra andre grupper av forslagsstillere

(1) Det er anledning også for andre grupper av forslagsstillere å stille kandidatlistene. Denne anledningen kunngjøres slik som foreskrevet i § 2–6 ellefte ledd innen 1. januar i valgåret og sammen med kunngjøringen av den foreløpige kandidatlisten, jf. § 2–6 ellefte ledd.

(2) Et forslag til kandidatliste fra andre grupper av forslagsstillere må oppfylle følgende krav:

a. Det skal være kommet inn til valgrådet senest 1. mai i valgåret.

b. Det skal være egenhendig underskrevet av minst 150 stemmeberettigede forslagsstillere fra minst tre ulike sokn i bispedømmet, der maksimalt 50 prosent av underskriverne kommer fra ett og samme sokn.

c. Det skal tydelig angi hvilket valg det gjelder, med navn på det aktuelle bispedømmet samt valgdager, og ha eventuelt navn på gruppen som overskrift, før kandidatenes navn.

d. Det skal angi en tillitsvalgt blant forslagsstillerne som valgrådet kan henvende seg til ved forhandlinger om listeforslaget, jf. sjette ledd.

e. Det skal ha kandidater oppført med fullt navn og alder, og – i den grad det er ønskelig eller nødvendig for å unngå forveksling – med adresse og yrke/stilling. Kandidatene skal være forespurt om å stå på listen.

f. Det må oppfylle de samme krav til kjønnsbalanse, aldersbalanse og geografisk spredning som nominasjonskomiteens liste, jf. § 2–6 sjette ledd.

g. Det skal være utfyllt med minst 7 og maksimalt 18 forskjellige navn. Kandidatlisten skal settes opp i tydelig prioritert rekkefølge.

(3) Som vedlegg til kandidatlisten skal det følge en fortegnelse over kandidatenes fødselsdato, samt kontaktinformasjon til kandidatene. Dersom en kandidat ikke er innført i manntallet som bosatt i bispedømmet, må det foreligge dokumentasjon på at personen vil oppfylle kravene til valgbarhet på valgdagen.

(4) En forslagsstiller kan også stå som kandidat på den samme listen. Et forslag til kandidatliste må derimot ikke ha forslagsstiller eller kandidat felles med andre forslag. Står en forslagsstiller bak flere lister, skal valgrådet pålegge forslagsstilleren innen en bestemt frist å si fra hvilken kandidatliste vedkommende vil stå som forslagsstiller til. Svarer forslagsstilleren ikke, strykes navnet fra listen over forslagsstillere på samtlige lister. Står en kandidat på flere forskjellige lister, skal kandidaten gis et tilsvarende pålegg. Svarer kandidaten ikke, blir navnet stående på den listen som først er kommet inn til valgrådet, men strykes av de andre. Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen.

(5) Et innlevert forslag til kandidatliste kan ikke tilbakekalles.

(6) Valgrådet avgjør om forslagene til kandidatlistene skal godkjennes, og undersøker om kandidatene og forslagsstillerne oppfyller de fastsatte vilkår. Valgrådet skal da ved forhandlinger med den tillitsvalgte for listen søke å bringe forslaget i foreskrevet stand.

§ 2–8. Kunngjøring av kandidatlistene, valgform og eventuell supplerende nominasjon

(1) Dersom det foreligger mer enn én godkjent kandidatliste, inkludert nominasjonskomiteens liste, blir det forholdstallsvalg. Dersom det kun foreligger kandidatliste fra nominasjonskomiteen, blir det flertallsvalg.

(2) Kandidatlisten(e) samt valgform kunngjøres uten opphold etter 1. mai, slik som foreskrevet i § 2–6 ellefte ledd.

(3) Dersom den eneste listen som foreligger er nominasjonskomiteens liste, åpnes det for supplerende nominasjon til denne listen. Etter kunngjøringen av den foreløpige kandidatlisten, gis det én måneds frist til å fremme supplerende kandidater. Dette kunngjøres sammen med den foreløpige kandidatlisten, jf. annet ledd. Forslagene sendes valgrådet.

(4) Et antall stemmeberettigede kirkemedlemmer i et prosti, minimum 75 fra minst tre ulike sokn, hvorav maksimum 50 prosent av forslagsstillerne kan komme fra ett og samme sokn, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonsrunden. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsperson for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg. For øvrig gjelder bestemmelsene i § 2–7 tredje ledd for supplerende nominasjon tilsvarende som for kandidatlister.

(5) Forslag til kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige kandidatlisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

(6) Etter fristens utløp setter valgrådet opp den endelige kandidatlisten. Supplerende kandidater settes nederst på listen. Rekkefølgen på de supplerende kandidater avgjøres ved loddtrekning. Det må tydelig fremgå at de supplerende kandidater ikke er nominasjonskomiteens nederst prioriterte kandidater. Kandidatlisten kunngjøres innen 8. juni, slik som foreskrevet i § 2–6 ellefte ledd.

§ 2–9. Presentasjon av kandidatene

(1) Nominasjonskomiteen utarbeider i forståelse med valgrådet en egen oversikt over kandidatene på nominasjonskomiteens liste, der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på kandidatlisten, jf. § 2–6 femte ledd, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for de som skal avgi stemme. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål, jf. § 2–6 sjuende ledd. Valgrådet fastsetter hvilke spørsmål som skal stilles kandidatene. Kandidatene presenteres også med bilde.

(2) Forslagsstillerne ved den supplerende nominasjonen sender inn tilsvarende opplysninger om sin kandidat. Valgrådet innarbeider disse opplysningene i den samlede presentasjonen av kandidatene.

(3) I de tilfeller der det innleveres liste(r) fra andre grupper av forslagsstillere, ser valgrådet til at tillitsvalgt for hver liste får mulighet til kort å gjøre rede hva som er samlende for listens kandidater. Nominasjonskomiteen skal tilsvarende gjøre rede for hvordan nominasjonskomiteens liste er utarbeidet og hvilke krav som er stilt til den. Det gis videre mulighet for at hver forslagsstiller kan gi en presentasjon av kandidatene tilsvarende presentasjonen av nominasjonskomiteens kandidater. Valgrådets spørsmål skal benyttes, jf. første ledd.

§ 2–10. Stemmesedler og stemmeseddelkonvolutter

(1) Det lokale valgstyret/stemmestyret sørger for at det til direkte valg (eventuelt direkte valgomgang) blir trykt et tilstrekkelig antall stemmesedler til bruk for velgerne i valglokale, jf. Regler for valg av menighetsråd § 8–4. Stemmesedlenes utforming fastsettes av Kirkerådet. For indirekte valgomgang vises det til § 7–1 første ledd.

(2) Det lokale valgstyret/stemmestyret sørger også for at det er stemmeseddelkonvolutter til forhåndsstemmegivning samt til bruk på valgtinget når velgere ikke står i manntallet, jf. Regler for valg av menighetsråd § 8–5. Hvilke typer konvolutter som skal benyttes fastsettes av Kirkerådet. For indirekte valgomgang vises det til § 7–1 første ledd.

§ 2–11. Kunngjøring av valget (direkte valgomgang)

Tid og sted for direkte valg (eventuelt direkte valgomgang) kunngjøres på samme tid og på samme måte som menighetsrådsvalget, jf. Regler for valg av menighetsråd § 3–5.

§ 2–12. Forhåndsstemming (direkte valgomgang)

Forhåndsstemming ved direkte valg (eventuelt direkte valgomgang) finner sted etter samme regler som for forhåndsstemming ved menighetsrådsvalget, jf. Regler for valg av menighetsråd § 9. Det benyttes særskilt stemmeseddelkonvolutt ved forhåndsstemming ved direkte valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

§ 2–13. Stemmegivning ved direkte valg(omgang)

(1) For stemmegivning på valgtinget ved direkte valg (eventuelt direkte valgomgang), følges prosedyrene i Regler for valg av menighetsråd § 10–1 til § 10–4, samt § 10–6.

(2) Ved flertallsvalg kan velgeren gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved opptellingen får da kandidaten(e) to stemmer hver. Det kan gis tilleggsstemme til opptil tre kandidater.

(3) Ved forholdstallsvalg kan velgeren:

- a. gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved opptellingen får kandidaten(e) to stemmer hver. Det kan gis tilleggsstemme til opptil tre kandidater.
- b. føre opp inntil tre navn fra andre valglisten. Disse kan ikke gis tilleggsstemme, verken ved å sette kryss eller ved å gjenta navnet.

(4) Påførte navn som ikke allerede står på noen godkjent valgliste tas ikke i betraktning.

(5) De avgitte stemmesedler telles. Dette registreres så elektronisk på den måten som Kirkerådet fastsetter.

(6) Stemmesedlene sendes eller bringes på forsvarlig vis til valgrådet, slik at de senest er valgrådet i hende innen tre virkedager etter valgdagen. Et signert følgeskriv med angivelse av sokn og antall stemmesedler skal inkluderes i forsendelsen. Dette følgeskrivet hentes ut elektronisk slik Kirkerådet fastsetter.

§ 2–14. Stemmegivning ved indirekte valgomgang

- (1) Stemmegivning ved indirekte valgomgang foregår på et menighetsrådsmøte og skal være skriftlig. Hvert enkelt lekt medlem av menighetsrådet avgir stemme.
- (2) De samme regler for hva velgeren kan gjøre med stemmeseddelen gjelder i indirekte valgomgang som i direkte valgomgang, jf. § 2–13 andre og tredje ledd, men før stemmegivningen skal de fire som er valgt til medlemmer av bispedømmeråd og Kirkemøtet ved direkte valgomgang være strøket fra valglisten(e), jf. § 2–5 fjerde ledd bokstav b.
- (3) Hver stemmeseddel legges i en separat nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes i møtet, og sendes sammen med et følgeskriv i en nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen 1. desember.
- (4) I følgeskrivet skal det gis opplysninger om navn på menighetsrådet, hvor mange stemmeberettigede som var til stede og hvor mange stemmer som ble avgitt. Følgeskrivet skal signeres.

§ 2–15. Opptelling

- (1) Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene.
- (2) Etter direkte valg (eventuelt direkte valgomgang) med flertallsvalg følges følgende prosedyre for kåring av faste medlemmer:
  - a. Stemmesedlene ordnes i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
  - b. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Hver kandidat gis én stemme pr. urettet stemmeseddel. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
  - c. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemmer, får to stemmer hver. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene. Det tas ikke hensyn til strykninger. Øvrige kandidater får én stemme pr. stemmeseddel. Det tas ikke hensyn til tilføyde navn. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom. En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er.
  - d. Ved valgoppgjøret teller en de stemmer som er avgitt på den enkelte kandidat, ved at antall stemmer på urettede og rettede lister summeres for hver kandidat. De kandidater som har fått flest stemmer, blir faste medlemmer. Hvis flere kandidater har fått like mange stemmer, avgjør rekkefølgen på nominasjonskomiteens liste utfallet.
- (3) Etter direkte valg (eventuelt direkte valgomgang) med forholdstallsvalg følges følgende prosedyre for kåring av faste medlemmer:
  - a. Stemmesedlene ordnes i grupper for hver valgliste. For hver valgliste ordnes stemmesedlene i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
  - b. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
  - c. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemme, får to stemmer hver. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene. Det tas ikke hensyn til strykninger. Øvrige kandidater får én stemme hver. Navn som er overført fra annen liste, registreres. Dersom det er overført mer enn tre navn, tas det hensyn til de tre øverste navnene. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme samt navn ført over fra andre lister. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom. En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er, eller ikke har en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder.
  - d. Deretter beregnes de enkelte listenes listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer. Ved oppføring av navn fra annen valgliste, trekkes det fra én listestemme pr. navn på valglisten, mens det legges til én listestemme pr. navn på den andre valglisten.
  - e. Deretter beregnes kandidatenes personlige stemmer, jf. bokstav c.
  - f. Ved valgoppgjøret legges listestemmetallet til grunn for mandatfordelingen som skjer i henhold til St. Laguës metode. Det innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1–3–5–7 osv. Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.
  - g. Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler valgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidatene kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
- (4) I de bispedømmer der valget gjennomføres som en kombinasjon av direkte og indirekte valg, kåres de faste medlemmene fra indirekte runde ut fra samme prosedyre som ved direkte valgomgang, jf. annet og tredje ledd, men uten de kandidater som allerede er valgt i direkte valgomgang.
- (5) I de bispedømmer der alle leke velges ved direkte valg og der valget gjennomføres som flertallsvalg, kåres de syv varamedlemmer på samme måte som de faste, jf. annet ledd bokstav d.
- (6) I de bispedømmer der alle leke velges ved direkte valg og der valget gjennomføres som forholdstallsvalg, kåres like mange varamedlemmer fra de forskjellige listene som det er valgt inn faste medlemmer. Dette avgjøres ut fra antallet personstemmer på de forskjellige listene, jf. tredje ledd bokstav g.

- (7) I de bispedømmer der valget gjennomføres som en kombinasjon av direkte og indirekte valg, utpekes varamedlemmer etter at begge valgomganger er gjennomførte.
- Der valget er gjennomført ved flertallsvalg, utpekes fire av varamedlemmene ut fra direkte valgomgang og tre av varamedlemmene ut fra indirekte valgomgang. Først kåres til første varamedlem den som står for tur etter den direkte valgomgangen og som ikke er valgt til representant i den indirekte valgomgangen. Deretter kåres til andre varamedlem den som står for tur etter den indirekte valgomgangen. Deretter kåres den som da står for tur etter den direkte valgomgangen, og så videre annen hver gang til det er kåret sju varamedlemmer.
  - Der valget er gjennomført ved forholdstallsvalg, skal de valgte kandidater ha vararepresentasjon fra den listen de representerer, samt at det skal tas hensyn til begge valgomganger. Det skal kåres like mange varamedlemmer fra de forskjellige listene som det er valgt inn faste medlemmer. Kåringen skjer på samme måte som i sjette ledd, men annenhver gang kåres den som stod for tur etter direkte runde (og som ikke allerede er valgt) og annenhver gang den som stod for tur etter indirekte runde (og som ikke allerede er valgt) inntil det er kåret like mange varamedlemmer fra listen som det er valgt faste medlemmer.
- (8) Dersom det ved forholdstallsvalg er en valgliste som får tildelt flere varamedlemsplasser enn det er valgbare kandidater på listen, fordeles det overskytende antall varamedlemsplasser mellom de øvrige listene i henhold til sjette og sjuende ledd.

Kapittel 3. Valg av representanter for samisk kirkeliv til bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 3-1. Valgråd

Valgrådene i de tre nordligste bispedømmene styrer valget av samiske representanter.

§ 3-2. Nominasjon og valg av representanter for samisk kirkeliv

(1) I de tre nordligste bispedømmene oppnevner bispedømmerådene en samisk representant og en vararepresentant til nominasjonskomiteen for valg av leke medlemmer, etter forslag fra Samisk kirkeråd. Samisk kirkeråd innhenter forslag til representanter fra menighetsrådene i de to nordligste bispedømmene samt forslag til elektorer (valgmenn) for de respektive menighetsråd som skal foreta valget av de nordsamiske og lulesamiske representantene. Nærmere regler for nominasjonsprosessen ved valg av de sørsamiske representantene fastsettes av Kirkerådet etter forslag fra Samisk kirkeråd.

(2) Bispedømmerådene i de to nordligste bispedømmene skal i god tid, senest 1. november året før valgåret, sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i disse bispedømmene om å fremme forslag på henholdsvis tre nordsamiske og tre lulesamiske kandidater, hvorav to leke.

(3) Nominasjonskomiteen for leke bispedømmerådsmedlemmer i de to nordligste bispedømmene, skal sette opp en alfabetisk liste på henholdsvis fem nordsamiske og fem lulesamiske kandidater, hvorav minst to leke. Begge kjønn skal være representert med ikke mindre enn 40 prosent. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder kandidater som er under 30 år. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på kandidatlisten. De samiske kandidatene må stå i sametingets valgmanntall eller oppfylle kriteriene for å bli registrert, og fortrinnsvis være bosatt i det respektive samiske språkområdet. Medlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes opp på kandidatlisten.

(4) Nominasjonskomiteen i de to nordligste bispedømmene sender kandidatliste med forslag til fem samiske kandidater til valgrådet. En kandidat på listen kan ikke samtidig stå som kandidat på andre lister ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Kandidatlisten for nordsamiske og lulesamiske representanter oversendes til de ti elektorene for de respektive områdene som er oppnevnt av Samisk kirkeråd til å foreta valget av de nordsamiske og lulesamiske representantene. Kandidatlisten sendes innen 15. juni. Nærmere regler for valg av de sørsamiske representantene fastsettes av Kirkerådet etter forslag fra Samisk kirkeråd.

(5) Som stemmeseddel skal den tilsendte stemmeseddel benyttes. Valget på samiske representanter skjer som postvalg. Hver elektor skal avgis stemme på to kandidater på listen for eget språkområde. Det er ikke anledning til å føre opp andre navn enn de nominerte.

(6) Stemmeseddelen legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.

(7) Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes dersom den inneholder færre navn enn to. Dersom den inneholder flere navn enn to, skal de siste navn på listen anses som uskrevne. Den kandidat som får flest stemmer, blir medlem av bispedømmerådet og Kirkemøtet, og den påfølgende blir varamedlem. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres utfallet ved loddtrekning.

Kapittel 4. Valg av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 4-1. Valgråd

Valgrådet i Oslo bispedømme styrer valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd.

§ 4-2. Nominasjon og valg av representant for døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd

(1) Nominasjonskomiteen for valg av leke medlemmer i Oslo bispedømme er nominasjonskomité for det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd.

(2) Oslo bispedømmeråd skal i god tid, senest innen 1. november året før valgåret, sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i Døvekirken om å fremme forslag på fire leke kandidater til det ordinære valget av leke representanter til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Dessuten bes menighetsrådene i Døvekirken om å fremme forslag på tre leke medlemmer til det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd.

(3) Nominasjonskomiteen for det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd setter opp en liste med fem representanter, i prioritert rekkefølge. Begge kjønn skal være representert med ikke mindre enn 40 prosent. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder kandidater som er under 30 år. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på valglisten. Kandidatene til valg av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd må ha stemmerett i døvemenighetene, jf. Regler om sammensetning og valg til de døvekirkelige organer, og om formene for deres virksomhet § 1. Medlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes opp på kandidatlisten.

(4) Nominasjonskomiteen for valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd sender kandidatlisten til valgrådet i Oslo bispedømme. En kandidat på listen for valg til det døvekirkelige valget, kan ikke samtidig stå som kandidat på andre lister ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Kandidatlisten for valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd sendes til menighetsrådene i Døvekirken innen 15. juni.

(5) Ved valg av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet, avgir hvert enkelt medlem av døvemenighetenes menighetsråd stemme på to forskjellige kandidater. Avstemningen foregår på et menighetsrådsmøte og skal være skriftlig. Som stemmeseddel skal den tilsendte stemmeseddel benyttes. Det er ikke anledning til å føre opp andre navn enn de nominerte.

(6) Hver stemmeseddel legges i separat nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes i møtet, og sendes sammen med et følgeskriv i en nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter.

(7) I følgeskrivet skal det gis opplysninger om navn på menighetsrådet, hvor mange stemmeberettigede som var til stede og hvor mange stemmer som ble avgitt. Følgeskrivet skal signeres.

(8) Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes dersom den inneholder færre navn enn to. Dersom den inneholder flere navn enn to, skal de siste navn på listen anses som uskrevne. Den kandidat som får flest stemmer, blir medlem av bispedømmerådet og Kirkemøtet, og den påfølgende blir varamedlem. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres utfallet ut fra nominasjonskomiteens prioritering.

Kapittel 5. Valg av prest til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 5–1. *Nominasjon og valg av prest til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet*

(1) Nominasjonskomiteen for prestene består av en prest fra hvert prosti som velges av prostiets prester på et møte som valgrådet i samarbeid med prosten innkaller til. Møtet avholdes innen 15. desember året før valgåret. Det velges ett medlem og ett varamedlem fra hvert prosti. Det bør tilstrebnes representasjon av yngre prester samt at begge kjønn er representert. Medlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen. Komiteen velger selv sin leder. Bispedømmerådet informerer valgrådet og prostene om dette senest 1. november året før valgåret.

(2) Bispedømmerådet skal i god tid, senest 1. november i året før valgåret, sende en oppfordring til prestene i fast offentlig kirkelig prestestilling i bispedømmet om innen 15. januar å fremme forslag til geistlig medlem av bispedømmerådet. Oslo bispedømmeråd skal sende en oppfordring til samtlige prester i Døvekirken om å fremme forslag til geistlig medlem. De som foreslås skal forespørres om de er villige til å la seg nominere. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om én kandidat hver.

(3) Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der den setter opp en foreløpig kandidatliste på fem kandidater. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved vanlig flertallsvotering. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder. Begge kjønn skal være representert. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og om mulig sørge for at listen inneholder minst én kandidat under 30 år. Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene. Bare personer som er valgbare kan oppføres på kandidatlisten. Medlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes opp på kandidatlisten. Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på kandidatlisten.

(4) Nominasjonskomiteen utarbeider i forståelse med valgrådet en egen oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på kandidatlisten, jf. tredje ledd, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for de som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Valgrådets spørsmål til de leke kandidatene bør benyttes, jf. § 2–6 sjuende ledd.

(5) Nominasjonskomiteen sender kandidatlisten med de fem kandidatene til valgrådet innen 1. mars, sammen med en liste over øvrige opplysninger om kandidatene. Kandidatlisten kunngjøres uten opphold, slik som foreskrevet i § 2–6 ellefte ledd. Etter at nominasjonskomiteens foreløpige kandidatliste er kunngjort, gis det to måneders frist med anledning til å fremme supplerende kandidater. Forslagene sendes valgrådet.

(6) Stemmeberettigede prester i bispedømmet, minst ti i antallet og med representasjon fra minst to prostier, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsperson for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

(7) Forslag til kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige kandidatlisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

(8) Valgrådet setter opp den endelige kandidatlisten innen 8. juni og sørger for at denne listen blir kunngjort sammen med kandidatlisten(e) for de leke kandidatene. Videre sørger valgrådet for at kandidatlisten/stemmeseddelen blir mangfoldiggjort og sendt prestene i offentlig kirkelig prestestilling i bispedømmet, herunder for Oslo bispedømmes del prester i Døvekirken, innen 15. juni sammen med en egen presentasjon av kandidatene, jf. fjerde ledd, og med angivelse av frist for innsending av stemmesedler, jf. tiende ledd.

(9) Som stemmeseddel skal den tilsendte stemmeseddel benyttes. Valget finner sted som flertallsvalg. Velgeren avgir stemme ved å skrive navn på inntil to valgbare personer. Det er ikke anledning til å føre opp andre navn enn de nominerte.

(10) Stemmeseddelen legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter. Stemmesedler fra flere prester i en menighet kan legges sammen i en nøytral omslagskonvolutt. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.

(11) Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes også dersom den inneholder færre navn enn to. Dersom den inneholder flere navn enn to, skal de siste navn på listen anses som uskrevne. Den kandidat som får flest stemmer, blir medlem av bispedømmerådet og Kirkemøtet, og den påfølgende blir varamedlem. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres utfallet ved loddtrekning.

§ 5–2. Om stemmerett og valgbarhet

(1) Enhver ordinert prest som tjenestegjør i en fast offentlig kirkelig prestestilling i bispedømmet er valgbar og har forslags- og stemmerett på den geistlige representant i bispedømmeråd og Kirkemøtet. Dette gjelder institusjonsprester, sykehusprester, studentprester, feltprester, menighetsprester og vikarprester som er tilsatt av offentlig (kirkelig, statlig, fylkeskommunal eller kommunal) myndighet. Døveprestene er valgbare og har forslags- og stemmerett på geistlig medlem til Oslo bispedømmeråd. Ordinerte prester tilsatt i prestestilling av private organer, organisasjoner, stiftelser og lignende faller utenfor, likeså prestevikarer. Ordinert prest ved bispedømmekontoret er ikke valgbar, men har forslags- og stemmerett. Ordinert prest ved de sentralkirkelige råd er ikke valgbar, og har ikke forslags- og stemmerett ved valg av prest.

(2) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være den som vikarierer i stillingen som deltar i valget av nominasjonskomité, jf. § 5–1 første ledd, og som har forslags- og stemmerett, jf. § 5–1 annet og niende ledd, dersom vedkommende for øvrig oppfyller kravene.

(3) Stemmerett ved valg av prest til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet utøves i det bispedømmet der den stemmeberettigede er tilsatt.

(4) Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar.

Kapittel 6. Valg av lek kirkelig tilsatt medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 6–1. Nominasjon og valg av lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

(1) Nominasjonskomiteen for kirkelig tilsatte består av en kirkelig tilsatt fra hvert prosti som velges av de kirkelige tilsatte i prostiet på et møte som valgrådet i samarbeid med kirkevergen ved prostesetet innkaller til. Møtet avholdes innen 15. desember året før valgåret. Det velges et medlem og et varamedlem fra hvert prosti. Det bør tilstrebese ungdomsrepresentasjon og at begge kjønn er representert. Medlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen. Komiteen velger selv sin leder. Bispedømmerådet informerer valgrådet, prostene og kirkevergene om dette senest 1. november året før valgåret.

(2) Der tungtveiende grunner tilsier at det ikke er mulig å gjennomføre valgmøte, kan valgrådet gi dispensasjon. I slike tilfeller skal følgende prosedyre følges:

a. Kirkevergen ved prostesetet sammenkaller en representant fra hver yrkesgruppe til et møte hvor det oppstilles en eller flere kandidater til nominasjonskomiteen. Representantene utpekes etter forslag fra de tillitsvalgte for yrkesgruppene. En bør forsøke å få med representanter for ulike sokn i prostiet.

b. Forslaget/forslagene sendes ut på avstemning blant de stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i prostiet. Avstemningen finner sted på e-post innen fristen for avholdelse av valgmøte.

(3) Bispedømmerådet skal i god tid, senest 1. november året før valgåret, sende en oppfordring til de leke kirkelig tilsatte i bispedømmet om innen 15. januar å fremme forslag til lek kirkelig tilsatt medlem av bispedømmerådet. Oslo bispedømmeråd skal sende en oppfordring til de leke kirkelig tilsatte i Døvekirken om å fremme forslag til lek kirkelig tilsatt medlem. De som foreslås skal forespørres om de er villige til å la seg nominere. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om én kandidat hver.

(4) Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der den setter opp en foreløpig kandidatliste på fem kandidater. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved vanlig flertallsvoting. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder. Begge kjønn skal være representert. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og tjenestekategorier og sørge for at listen om mulig inneholder minst én kandidat under 30 år. Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene. Bare personer som er valgbare kan oppføres på kandidatlisten. Medlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes opp på kandidatlisten. Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på kandidatlisten.

(5) Nominasjonskomiteen utarbeider i forståelse med valgrådet en egen oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på kandidatlisten, jf. fjerde ledd, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for de som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Valgrådets spørsmål til de leke kandidatene bør benyttes, jf. § 2–6 sjuende ledd.

(6) Nominasjonskomiteen sender kandidatlisten med de fem kandidatene til valgrådet innen 1. mars, sammen med en liste over øvrige opplysninger om kandidatene. Kandidatlisten kunngjøres uten opphold, slik som foreskrevet i § 2–6 ellefte ledd. Etter at nominasjonskomiteens foreløpige kandidatliste er kunngjort, gis det to måneders frist med anledning til å fremme supplerende kandidater. Forslagene sendes valgrådet.

(7) Stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, minst ti i antallet og med representasjon fra minst to prostier, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsperson for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

(8) Forslag til kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige kandidatlisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

(9) Valgrådet setter opp den endelige kandidatlisten innen 8. juni og sørger for at denne listen blir kunngjort sammen med kandidatlisten(e) for de andre leke samt kandidatlisten for geistlig representant. Videre sørger valgrådet for at kandidatlisten/stemmeseddelen blir mangfoldiggjort og sendt samtlige stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, herunder for Oslo bispedømmes del leke kirkelig tilsatte i Døvekirken, innen 15. juni sammen med en egen presentasjon av kandidatene, jf. femte ledd, og med angivelse av frist for innsending av stemmesedler, jf. ellefte ledd.

(10) Som stemmeseddel skal den tilsendte stemmeseddel benyttes. Valget finner sted som flertallsvalg. Velgeren avgir stemme ved å skrive navn på inntil to valgbare personer. Det er ikke anledning til å føre opp andre navn enn de nominerte.

(11) Stemmeseddelen legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter. Stemmesedler fra leke kirkelig tilsatte i en menighet kan legges sammen i en nøytral omslagskonvolutt. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.

(12) Valgrådet foretar prøving og optelling av stemmene. En stemmeseddel skal også godkjennes dersom den inneholder færre navn enn to. Dersom den inneholder flere navn enn to, skal de siste navn på listen anses som uskrevne. Den kandidat som får flest stemmer, blir medlem av bispedømmerådet og Kirkemøtet, og den påfølgende blir varamedlem. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres utfallet ved loddtrekning.

§ 6–2. Om stemmerett og valgbarhet

(1) Med «lek kirkelig tilsatt» menes i disse regler enhver person som er tilsatt av kirkelig fellesråd, menighetsråd eller bispedømmeråd i en lek kirkelig stilling på minst 15 timer i uken. Lek kirkelig tilsatt i Døvekirken er valgbar og har forslags- og stemmerett på lek kirkelig tilsatt til Oslo bispedømmeråd. Daglig leder av bispedømmerådet og andre leke kirkelig tilsatte ved bispedømmekontoret er ikke valgbar, men har forslags- og stemmerett. Lek tilsatt ved de sentralkirkelige råd er ikke valgbar, og har ikke forslags- og stemmerett ved valg av lek kirkelig tilsatt.

(2) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være den som vikarierer i stillingen som deltar i valget av nominasjonskomité, jf. § 6–1 første ledd, og som har forslags- og stemmerett, jf. § 6–1 tredje og tiende ledd, dersom vedkommende for øvrig oppfyller kravene.

(3) Stemmerett ved valg av lek kirkelig tilsatt medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet utøves i det bispedømmet der den stemmeberettigede er tilsatt.

(4) Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar.

Kapittel 7. Felles bestemmelser

§ 7–1. Forskjellige felles bestemmelser

(1) Bispedømmerådet sørger for utsendelse av stemmesedler til de stemmeberettigede ved indirekte valg av leke medlemmer, valg av representanter for samisk kirkeliv og døvemenighetene og valg av prest og lek kirkelig tilsatt.

(2) Valgrådet meddeler utfallet av stemmegivningen til bispedømmerådet, som fører resultatet inn i bispedømmerådets møtebok og kunngjør valgresultatet omgående, slik som foreskrevet i § 2–6 ellefte ledd. Frist for innberetning av valgresultatet fra indirekte omgang ved valg av leke representanter er én uke etter frist for innlevering av stemmer. Frist for innberetning av resultatet fra alle de øvrige valg er ti kalenderdager etter den offisielle valgdagen.

(3) Bispedømmerådet sender uten opphold melding om valget til dem som er valgt og utskrift av møteboken til Kirkerådet.

(4) Stemmesedlene skal oppbevares på et trygt sted under sikker forvaring til valgperioden er utløpet.

(5) For utreden av bispedømmeråd og Kirkemøtet gjelder reglene i kirkeloven § 7 tilsvarende.

(6) Klager i anledning av valget og forberedelsen av det samt over valgoppgjøret, kan inngis av biskopen og enhver som er stemmeberettiget ved valget. Klage i anledning valget må være fremmet for valgrådet innen sju dager etter valgets/valgomgangens avslutning. Klage over valgoppgjøret må være fremmet for valgrådet innen sju dager etter at valgresultatet offentliggjøres. Klager sendes Kirkerådet som kan påby nytt valgoppgjør eller omvalg.

(7) Blir en plass i bispedømmerådet og Kirkemøtet ubesatt etter at varamedlemmene i vedkommende kategori i tilfelle er rykket opp, skal lederen i bispedømmerådet underrette Kirkerådet, som i så fall kan påby nytt valgoppgjør.

(8) Dersom det i valgperioden trer endelig ut av bispedømmerådet og Kirkemøtet så mange medlemmer og varamedlemmer at bispedømmerådet ikke kan bli vedtaksført og forholdet ikke kan avhjelpest ved nytt valgoppgjør, kan Kirkerådet samtykke i at det holdes utfyllingsvalg etter nærmere bestemmelser som Kirkerådet fastsetter. Tilsvarende gjelder dersom en valgliste ikke har nok personer til å fylle sine mandater.

(9) Det nyvalgte bispedømmerådet trer i funksjon 1. januar året etter valgåret. Valgperioden strekker seg til og med 31. desember i valgperiodens siste år.

§ 7–2. Ikrafttredelse og utfyllende bestemmelser

(1) Reglene trer i kraft fra 8. april 2014. Fra samme tid oppheves regler 15. november 1996 nr. 1451 for valg av bispedømmeråd.

(2) Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i valgreglene og til å gi utfyllende bestemmelser om reglene, herunder bestemmelser om formene for nominasjonskomiteens arbeid, om manntall og utlegging av manntall, om utsendelse av valgkort og om valg av sørsamisk representant.

25. sept. Nr. 1371 2014

Endringer i regler for valg av menighetsråd

Hjemmel: Fastsatt av Kirkerådet 25. september 2014 med hjemmel i regler 8. april 2014 nr. 1369 for valg av menighetsråd § 14–2. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

I

I regler 8. april 2014 nr. 1369 for valg av menighetsråd gjøres følgende endringer:

§ 7–6 første ledd skal lyde:

Dersom nominasjonskomiteen ikke lykkes med å fremskaffe et tilstrekkelig antall kandidater innen 1. mai, kan valgstyret godkjenne en liste med færre kandidater enn angitt i § 7–1 annet ledd. Dersom det i et slikt tilfelle ikke foreligger andre godkjente kandidatlistene enn nominasjonskomiteens liste, skal det åpnes for supplerende nominasjon. Dette kunngjøres uten opphold slik som foreskrevet i § 2–2 siste punktum, med frist én måned etter kunngjøringen.

§ 9–8 første ledd skal lyde:

Stemmemottakeren gir deretter velgeren en omslagskonvolutt. I denne legger velgeren selv konvolutten med stemmeseddelen, og eventuell stemmeseddelkonvolutt for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2–12.

II

Endringene trer ikraft straks.

23. okt. Nr. 1372 2014

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Utlendingsdirektoratet 23. oktober 2014 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 13 første ledd, jf. forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) § 3–14 tredje ledd annet punktum, § 3–15 annet ledd annet punktum og delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og 16. desember 2009 nr. 1586. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 15 skal lyde:

Vedlegg 15. Andre Schengenlands utenriksstasjoner med viseringsmyndighet

Andre Schengenlands utenriksstasjoner med myndighet til å avgjøre søknader om visum (avgjørelsesmyndighet) og til å utstede slikt visum pr. 1. november 2014, jf. § 3–14 tredje ledd annet punktum og § 3–15 annet ledd annet punktum.

Norge blir representert av:

<i>Belgia i:</i>	Kamerun	Yaounde ²
	Kongo DR	Kinshasa ²
<i>Danmark i:</i>	Bolivia	La Paz
	Burkina Faso	Ouagadougou
	Canada	Ottawa
	Irland	Dublin
	Malaysia	Kuala Lumpur
	Mali	Bamako
	Mexico	Mexico by
	Nepal	Katmandu
	Singapore	Singapore
	Syria	Damaskus
	Taiwan	Taipei
<i>Finland i:</i>	Kina	Hongkong ²
	Namibia	Windhoek ²
	Peru	Lima ²
	Tunisia	Tunis ²
<i>Frankrike i:</i>	Armenia	Jerevan ²
	Brunei	Bandar Seri Begawan ²
	Fiji	Suva ²
	Georgia	Tbilisi ²
	Haiti	Port-au-Prince ²
	Hviterussland/Belarus	Minsk ²
	Jamaica	Kingston ²
	Kambodsja	Phnom Penh ²
	Mauritius	Port Louis ²
	Papua Ny-Guinea	Port Moresby ²
	Seychellene	Victoria ²
<i>Italia i:</i>	Usbekistan	Tasjkent
<i>Litauen i:</i>	Rusland	Kaliningrad
<i>Nederland i:</i>	Aruba	Oranjestad
	Curacao	Willemstad
	Den dominikanske republikk	Santo Domingo
	New Zealand	Wellington
	Oman	Muscat
	Surinam	Paramaribo
	Trinidad og Tobago	Port of Spain
	Uruguay	Montevideo
<i>Portugal i:</i>	Guinea Bissau	Bissau ²
	Kapp Verde	Praia ²
	São Tomé	São Tomé e Príncipe ²
	Øst-Timor	Dili
<i>Sveits i:</i>	Madagascar	Antananarivo
<i>Sverige i:</i>	Bangladesh	Dhaka ²
	Colombia	Bogotá ¹
	Cuba	Havana ²
	Chile	Santiago de Chile ²
	Etiopia	Addis Abeba ²
	Makedonia	Skopje ²
	Sør-Korea	Seoul ²
	USA	Washington
	Nord-Korea	Pyongyang ²
	Zambia	Lusaka ²
	Ecuador	Quito ²

<i>Tyskland i:</i>	Bahrain	Manama
	Kirgistan	Bisjkek
	Kuwait	Kuwait
	Kypros	Nicosia
	Libya	Tripoli
	Myanmar	Yangon
	Qatar	Doha
	Tadsjikistan	Dusjanbe
	Turkmenistan	Asjkabad
<i>Ungarn i:</i>	Moldova	Chicinau
	Tyrkia	Istanbul

- 1 Visumsøknader til Norge fra borgere av Ecuador blir behandlet ved den svenske ambassaden i Bogotá, Colombia.
- 2 Også avslagsmyndighet.

II

Endringen trer i kraft 1. november 2014.

28. okt. Nr. 1373 2014

Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 28. oktober 2014 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. I nr. 45zx (direktiv 2007/46/EF som endret ved forordning (EF) nr. 661/2009) og nr. 45zza (forordning (EF) nr. 661/2009). Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

I

I vedlegg 1 til forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil gjøres følgende endring:

Linjer med nummerering 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56 og 57 slettes.

II

Forskriften trer i kraft den 1. november 2014.

30. okt. Nr. 1374 2014

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Utlendingsdirektoratet 30. oktober 2014 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 13 annet ledd, jf. forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) § 3–14 første ledd, annet punktum, delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og delegeringsvedtak 16. desember 2009 nr. 1586. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 14 skal lyde:

Vedlegg 14. Utenriksstasjoner med viseringsmyndighet

Norske utenriksstasjoner med myndighet til å avgjøre søknader om besøksvisum (avgjørelsesmyndighet) og til å utstede slikt visum pr. 1. november 2014, jf. § 3–14 tredje ledd første punktum og § 3–15 annet ledd første punktum:

Ambassaden i:

Afghanistan, Kabul¹
Algerie, Alger
Angola, Luanda
Argentina, Buenos Aires
Aserbajdsjan, Baku
Australia, Canberra
Bangladesh, Dhaka
Belgia, Brussel
Bosnia-Hercegovina, Sarajevo

Brasil, Brasilia
Bulgaria, Sofia
Canada, Ottawa
Chile, Santiago de Chile
Colombia, Bogotá
Cuba, Havanna
Danmark, København
De forente arabiske emirater, Abu Dhabi
Egypt, Kairo
Estland, Tallinn
Etiopia, Addis Abeba
Filippinene, Manila
Finland, Helsingfors
Frankrike, Paris
Ghana, Accra
Guatemala, Guatemala by
Hellas, Athen
India, New Delhi
Indonesia, Jakarta
Iran, Teheran
Irland, Dublin
Island, Reykjavik
Israel, Tel Aviv
Italia, Roma
Japan, Tokyo
Jordan, Amman
Kasakhstan, Astana
Kenya, Nairobi
Kina, Beijing
Kosovo, Prishtina
Kroatia, Zagreb
Latvia, Riga
Libanon, Beirut
Litauen, Vilnius
Makedonia, Skopje
Malawi, Lilongwe
Malaysia, Kuala Lumpur
Marokko, Rabat
Mexico, Mexico by
Mosambik, Maputo
Myanmar, Yangon
Nederland, Haag
Nepal, Katmandu
Nigeria, Abuja
Pakistan, Islamabad
Polen, Warszawa
Portugal, Lisboa
Romania, Bucuresti
Russland, Moskva
Saudi-Arabia, Riyadh
Serbia, Beograd
Singapore, Singapore
Slovakia, Bratislava
Spania, Madrid
Sri Lanka, Colombo
Storbritannia, London
Sveits, Bern
Sverige, Stockholm
Sør-Sudan, Juba
Sudan, Karthoum
Syria, Damaskus
Sør-Afrika, Pretoria

Sør-Korea, Seoul
Tanzania, Dar-es-Salaam
Thailand, Bangkok
Den tsjekkiske republikk, Praha
Tyrkia, Ankara
Tyskland, Berlin
Uganda, Kampala
Ukraina, Kiev
Ungarn, Budapest
USA, Washington DC
Vietnam, Hanoi
Zambia, Lusaka
Zimbabwe, Harare
Østerrike, Wien.

Generalkonsulatet i:

Brasil, Rio de Janeiro
Kina, Guangzhou
Kina, Shanghai
Russland, Murmansk
Russland, St. Petersburg
USA, Houston
USA, New York
USA, San Francisco.

Representasjonskontoret i:

Palestinske området, Al-Ram.

Sysselmann:

Norge, Svalbard.

- 1 Viseringsmyndigheten gjelder bare myndighet til å avgjøre søknader om visum til delegasjoner og personer som er invitert av Norge, og å utstede slikt visum.

II

Endringen trer i kraft 1. november 2014.

31. okt. Nr. 1375 2014

Forskrift om adgang til å utbetale ureduisert ytelse for visse persongrupper i institusjon

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 31. oktober 2014 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 12–19 femte ledd bokstav c), § 16–11 femte ledd bokstav c), § 17–13 femte ledd bokstav c), § 18–8 sjuende ledd bokstav c), § 19–21 femte ledd bokstav c) og § 20–22 femte ledd bokstav c). Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. Personkrets

Epileptikere, psykiatriske pasienter og psykisk utviklingshemmede som har rett til fri forpleining i statlig helseinstitusjon, kan få utbetalt ureduisert ytelse uten hinder av bestemmelsene i folketrygdloven § 12–19, § 16–11, § 17–13, § 18–8, § 19–21 og § 20–22. Det er et vilkår at vedkommende har avtalt med institusjonen at han eller hun skal betale en del av boutgiftene, og at institusjonen har påtatt seg å organisere trening for å øve opp evnen til å leve et mer selvstendig liv, så som å bo i egen bolig og å dekke sine utgifter selv.

§ 2. Krav til innhold i avtale

Avtalen som er nevnt i § 1, skal inneholde følgende punkter:

1. Personopplysninger som navn og personnummer.
2. Opplysninger om ytelser fra folketrygden.
3. Opplysninger om den institusjonen som skal ha ansvaret for selvstendighetstreningen.
4. Opplegget for selvstendighetstreningen.
5. Angivelse av det tidsrommet som regnes som nødvendig for å realisere opplegget.
6. En redegjørelse for hvordan differansen mellom ureduisert ytelse og den ytelsen klienten har rett til etter bestemmelsene i folketrygdlovens § 12–19 andre ledd, § 16–11 andre ledd, § 17–13 andre ledd, § 18–8 andre, tredje og fjerde ledd, § 19–21 andre ledd og § 20–22 andre ledd skal brukes. Forutsetningen er at differansen skal brukes til å øve klienten i å ta aktivt ansvar for utgifter som husleie, kostutgifter m.m. Løpende utgifter som husleie skal være tilnærmet lik markedspris.

Avtalen skal være underskrevet av klienten og institusjonen.

§ 3. Vedtak om å utbetale ureduisert ytelse

Det kan fattes vedtak om å se bort fra folketrygdloven § 12–19, § 16–11, § 17–13, § 18–8, § 19–21 og § 20–22 på grunnlag av en søknad fra institusjonens ansvarlige overlege. Vedtaket gjøres ut fra avtalen mellom klienten og institusjon, og en vurdering av klientens evner og muligheter til over tid til å kunne føre en mer selvstendig tilværelse.

Det kan fattes vedtak om å utbetale ureduisert ytelse for et tidsrom på opptil tre år om gangen.

Når det er fattet vedtak etter denne forskriften, faller samtidig vedtak etter folketrygdloven § 22–4 og § 22–5 bort.

§ 4. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den 1. januar 2015. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. mars 1997 nr. 206 om adgang til å utbetale full pensjon for visse persongrupper i institusjon.

31. okt. Nr. 1376 2014**Forskrift om beregning av uføretrygd og pensjon under opphold i institusjon**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 31. oktober 2014 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 12–19 femte ledd bokstav a), § 16–11 femte ledd bokstav a), § 17–13 femte ledd bokstav a), § 18–8 sjuende ledd bokstav a), § 19–21 femte ledd bokstav a) og § 20–22 femte ledd bokstav a). Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. Beregning av graderte ytelser

Når en gradert uføretrygd skal reduseres etter folketrygdloven § 12–19 andre ledd, skal uføretrygden utgjøre 14 prosent av ytelsen. Uføretrygden skal likevel utgjøre 45 prosent av grunnbeløpet, justert for uføregrad.

Når en gradert alderspensjon skal reduseres etter folketrygdloven § 19–21 andre ledd eller § 20–22 andre ledd, skal ytelsen utgjøre 14 prosent av pensjonen. Alderspensjonen skal likevel utgjøre minst 22,5 prosent av minste pensjonsnivå med høy sats, justert for uttaksgrad.

§ 2. Tillegg for faste utgifter

Dersom ytelsesmottaker har faste utgifter til bolig, kan det for opptil tre måneder om gangen bestemmes at det fra omregningstidspunktet skal gis et tillegg til det beløpet som gis etter folketrygdloven § 12–19 andre ledd, § 16–11 andre ledd, § 17–13 andre ledd, § 18–8 tredje og fjerde ledd, § 19–21 andre ledd og § 20–22 andre ledd, se også folketrygdloven § 12–19 tredje ledd, § 16–11 tredje ledd, § 17–13 tredje ledd, § 18–8 femte ledd, § 19–21 tredje ledd og § 20–22 tredje ledd.

Tillegg gis dersom det er nødvendig for at mottakeren skal kunne beholde boligen. Det kan gis tillegg for renter og avdrag av lån på boligen, og husleie når leieavtalen er langvarig. Det kan videre gis tillegg for andre faste utgifter knyttet til boligen. Dette gjelder blant annet utgifter til forsikringer, kommunale avgifter og nødvendig oppvarming.

Hvis mottakeren har hjemmeboende ektefelle, skal tillegget fastsettes ut fra en utgiftsfordeling som baseres på ektefellenes inntekter før innleggelsen. Utgiftene fordeles mellom ektefellene i forhold til inntektenes størrelse.

§ 3. Maksimal ytelse

Ytelsene etter denne forskriften må ikke overstige den ytelsen vedkommende har rett til etter lovens vanlige bestemmelser.

§ 4. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den 1. januar 2015. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. mars 1997 nr. 207 om beregning av uførepensjon og alderspensjon under opphold i institusjon som nevnt i folketrygdloven § 3–27.

31. okt. Nr. 1377 2014**Forskrift om overgangsregler for beregning av redusert ytelse under opphold i institusjon og under straffegjennomføring**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 31. oktober 2014 med hjemmel i lov 20. juni 2014 nr. 24 om endringer i folketrygdloven, lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (tilpasninger til ny uføretrygd i folketrygden og ny uførepensjonsordning for offentlig tjenstepensjon) del XXII nr. 2. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for saker der et medlem per 31. desember 2014

- a. får fri forpleining under langtidsopphold i helseinstitusjon o.l. under statlig eller fylkeskommunalt ansvar eller
- b. sitter i varetekt, soner straff eller utholder særreaksjon i en av kriminalomsorgens anstalter

og samtidig mottar ytelser etter kapittel 12, 16, 17, 18 og 19 i folketrygdloven.

§ 2. Overgang til nye regler

Fra 1. januar 2015 skal saker som nevnt i § 1 beregnes etter nye regler i folketrygdloven § 12–19, § 12–20, § 16–11, § 16–12, § 17–13, § 17–14, § 18–8, § 18–9, § 19–21, § 19–22, § 20–22 og § 20–23.

§ 3. Ytelse som er redusert per 31. desember 2014

I tilfeller hvor ytelsen løper redusert per 31. desember 2014, skal ytelse beregnet etter nye regler likevel minst tilsvare den reduserte ytelsen som ble utbetalt per 31. desember 2014.

I tilfeller hvor mottaker per 31. desember 2014 forsørger barn og/eller ektefelle, og hvor status for forsørgelse senere endres, skal ytelsen minst tilsvare redusert ytelse med ny familiesituasjon etter regler som gjaldt per 31. desember 2014.

Første og andre ledd, som gir bestemmelser om nivået på den reduserte ytelsen, skal likevel ikke gjelde etter at en mottaker blir utskrevet og innlagt på nytt i 2015 eller senere. Dette gjelder også når ny innleggelse skjer innen tre måneder etter utskrivelse fra helseinstitusjon.

§ 4. Ytelser som ikke er redusert per 31. desember 2014 – 12 måneders varighet på oppholdet

I tilfeller hvor ytelsen ennå ikke er redusert og oppholdet antas å vare i 12 måneder eller mer (inkludert innleggelsesmåneden), skal ytelsen reduseres fra og med fjerde måned etter innleggelses- eller innsettelsesmåneden. Dersom oppholdet viser seg å være av kortere varighet enn 12 måneder, skal det foretas etterbetaling for det tidsrommet pensjonen eller uføretrygden har vært omregnet.

I tilfeller hvor ytelsen ennå ikke er redusert og oppholdet antas å vare kortere enn 12 måneder, skal ytelsen ikke reduseres. Dersom oppholdet etter en ny vurdering antas å vare 12 måneder eller mer, skal reduksjon skje fra måneden etter at antatt varighet er endret, men likevel tidligst fra og med fjerde måned etter innleggelses- eller innsettelsesmåneden. Ytelsen beregnet etter nye regler skal likevel minst tilsvare den reduserte ytelsen som ville ha blitt utbetalt per 31. desember 2014. Bestemmelsen i § 3 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2015.

3. nov. Nr. 1378 2014

Forskrift om endring i forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv.

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 3. november 2014 med hjemmel i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. § 16 og § 18, jf. delegeringsvedtak 14. januar 2011 nr. 33. Kunngjort 11. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 12. desember 2003 nr. 1566 om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. gjøres følgende endring:

§ 6 tredje ledd femte punktum skal lyde:

Bestemmelsene om overføring av rett og plikt til å justere, herunder dokumentasjon mv., i merverdiavgiftsforskriften gjelder for øvrig så langt de passer.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. sept. Nr. 1383 2014

Forskrift om endring i forskrift om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

Hjemmel: Fastsatt av høgskolestyret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag 24. september 2014 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–10, § 4–7 og § 5–3. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 25. februar 2014 nr. 239 om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag gjøres følgende endringer:

§ 6–2 (1) skal lyde:

Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting behandles etter uhl § 3–9 (5) og § 5–3. Ved klagebehandlingen sendes vurderings-/oppgavetekst, klagers besvarelse og sensorveiledning til klagesensorene.

§ 6–4 (1) nytt fjerde strekpunkt skal lyde

- presentere eget tidligere arbeid uten referanse; selvplagiat.

Nåværende strekpunkt fire, fem, og seks blir strekpunkt fem, seks og syv.

II

Endringene trer i kraft 5. november 2014.

22. okt Nr. 1384 2014**Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag**

Hjemmel: Fastsatt av høgskolestyret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag 22. oktober 2014 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9 fjerde ledd annet punktum og syvende ledd første punktum. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. Høgskolen i Sør-Trøndelag fraviker midlertidig universitets- og høgskolelovens vanlige sensurfrist ved at for eksamener ved høgskolen avholdt i desember 2014 settes sensurfristen til 15 virkedager.

§ 2. Midlertidig endring gjøres også gyldig for forskrift 25. februar 2014 nr. 239 om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag § 5–12 åttende ledd første punktum.

§ 3. Regelen gjelder til og med 31. desember 2014. Forskriften trer i kraft 1. desember 2014.

27. okt. Nr. 1385 2014**Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 27. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning 2014/501/EU og beslutning 2014/523/EU). Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 92/260/EØF (sist endra ved avgjerd 2014/523/EU), vedtak 93/195/EØF (sist endra ved vedtak 2013/416/EU), vedtak 93/197/EØF (sist endra ved avgjerd 2014/332/EU), vedtak 2004/211/EF (sist endra ved avgjerd 2014/523/EU), vedtak 93/196/EØF (som endra ved vedtak 2013/718/EU), direktiv 2004/68/EF (som endra ved vedtak 2012/253/EU), vedtak 2008/698/EF, direktiv 2009/156/EF, vedtak 2010/57/EU, og direktiv 2010/613/EU).

Vedlegg A og B slås sammen og blir nytt vedlegg A:

Vedlegg C blir nytt vedlegg B. India skal tas ut av listen.

Vedlegg D oppheves.

Vedlegg E blir nytt vedlegg C.

Henvisningene i § 4, § 12 og § 13 til vedlegg A og B skal vise til vedlegg A.

Henvisningen i § 11 til vedlegg E skal vise til vedlegg C.

Henvisningene i § 12 til vedlegg C skal vise til vedlegg B.

§ 12, Gruppe A, nr. 2) annet avsnitt om «Ukastrede registrerte hingstar ... » skal oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. okt. Nr. 1386 2014**Forskrift om endring i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 28. oktober 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 16 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzz (forordning (EU) nr. 212/2014). Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 27. september 2002 nr. 1028 om visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54f (forordning (EØF) nr. 315/93), nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006 endret ved forordning (EU) nr. 178/2010), nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008, forordning (EF) nr. 629/2008, forordning (EU) nr. 105/2010, forordning (EU) nr. 165/2010, forordning (EU) nr. 420/2011, forordning (EU) nr. 835/2011, forordning (EU) nr. 1258/2011, forordning (EU) nr. 1259/2011, forordning (EU) nr. 594/2012, forordning (EU) nr. 1058/2012, forordning (EU) nr. 1067/2013 og forordning (EU) nr. 212/2014), nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006), nr. 54zzzp (forordning (EF) nr. 333/2007 som endret ved forordning (EU) nr. 836/2011), nr. 70 (forordning (EU) nr. 252/2012) og kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF).

I § 3 første ledd tilføyes som nytt strekpunkt:

- forordning (EU) nr. 212/2014

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008, forordning (EF) nr. 629/2008, forordning (EU) nr. 105/2010, forordning (EU) nr. 165/2010, forordning (EU) nr. 420/2011, forordning (EU) nr. 835/2011, forordning (EU) nr. 1258/2011, forordning (EU) nr. 1259/2011, forordning (EU) nr. 594/2012, forordning (EU) nr. 1058/2012, forordning (EU) nr. 1067/2013 og forordning (EU) nr. 212/2014) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 1881/2006 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 2012/2014.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M13** Kommisjonsforordning (EU) nr. 212/2014

Følgende endringer konsolideres som M13:

I vedlegget til forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

I avsnitt 2 settes inn et nytt pkt. 2.8 som lyder

► M13	Citrinin	
2.8		
2.8.1	Kosttilskudd basert på ris fermentert med rød gjær (<i>Monascus purpureus</i>)	2000* M13 ◀

I fotnoteoversikten bakerst i vedlegget tilføyes ny fotnote * i begynnelsen av fotnoteoversikten og skal lyde:

► **M13**

* Grenseverdien skal revideres innen 1. januar 2016 på grunnlag av opplysninger om eksponering for citrinin fra andre næringsmidler og ajourførte opplysninger om giftigheten av citrinin, særlig med tanke på gentoksisitet og kreftfremkallende effekter.

► **M13**

Samtidig flyttes følgende fotnote som nå står i begynnelsen av fotnoteoversikten til slutten i den samme oversikten og skal lyde:

► **M10**

48 Grenseverdien får ikke anvendelse på næringsmidler der det kan dokumenteres at et melaminnivå som er høyere enn 2,5 mg/kg, er resultatet av tillatt bruk av cyromazin som insektmiddel. Melaminnivået skal ikke overskride cyromazinnivået.

◀ **M10**

31. okt. Nr. 1387 2014

Forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet 31. oktober 2014 med hjemmel i lov 7. juni 2013 nr. 31 om Norsk kulturråd (kulturrådsloven) § 8. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. Formål

Norsk kulturfond har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig.

§ 2. Forvaltning og økonomiske rammer

Norsk kulturfond er et statlig fond. Midlene til fondet bevilges årlig av Stortinget.

Norsk kulturråd (Kulturrådet) er et statlig forvaltningsorgan som består av et kollegialt organ (rådet) og en fagadministrasjon.

Vedtak om tilskudd fra Norsk kulturfond fattes av rådet eller den rådet delegerer myndighet til.

§ 3. Hvem kan søke

Privatpersoner, private og offentlige institusjoner, organisasjoner og andre virksomheter kan søke om tilskudd fra Norsk kulturfond. Det er en forutsetning at søker i hovedsak holder til og har sitt virke i Norge. Når det anses som rimelig, kan det gjøres unntak fra regelen om å holde til og virke i Norge.

§ 4. Hva kan det søkes om tilskudd til

Det kan søkes om tilskudd til prosjekter og tiltak innenfor fondets formål, jf. § 1. Fagadministrasjonen kan avvise søknader som faller utenfor fondets formål.

§ 5. Kunngjøring og frister

Informasjon om frister, gjeldende retningslinjer og søkerveiledning publiseres på Kulturrådets nettsider.

§ 6. Krav til søknaden

Søknaden leveres på Kulturrådets elektroniske søknadsskjema. Søknaden må tilfredsstillende de til enhver tid gjeldende krav og retningslinjer som er fastsatt av Kulturrådet.

§ 7. Kriterier for tilskudd

Rådet fatter vedtak om tilskudd på grunnlag av kunst- og kulturfaglig skjønn innenfor de overordnede føringer som er gitt av Stortinget og departementet.

Tildelingene skal baseres på en helhetsvurdering av de innkomne søknadene. Kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn.

Norsk kulturfond har hele landet som virkeområde, herunder Svalbard, og rådet skal tilstrebe god geografisk spredning av tilskuddsmidlene.

Rådet kan fastsette nærmere retningslinjer og tildelingskriterier, herunder presiseringer av hvem som kan søke etter § 3. Disse publiseres på Kulturrådets nettsider.

§ 8. Vedtak om avslag

Kulturrådet skal informere søkere skriftlig om avslag på søknad om tilskudd. Avslag skal begrunnes i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser.

§ 9. Vedtak om tilskudd

Kulturrådet skal informere søkere skriftlig om vedtak om tilskudd. Tilskuddsbrevet skal angi vilkår og forutsetninger for tilskuddet. Tilskuddmottaker må bekrefte at vilkår og forutsetninger aksepteres før utbetaling kan skje.

§ 10. Oppfølging og kontroll mv.

Tilskuddsmottaker skal snarest mulig, og senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, sende inn en rapport om gjennomføringen av tiltaket og en regnskapsrapport som viser hvordan tilskuddet fra Norsk kulturfond er brukt. Ytterligere rapporteringskrav og krav til regnskap skal framgå av tilskuddsbrevet.

Norsk kulturråd kan kontrollere at tilskudd nyttes etter forutsetningene, jf. Stortingets bevilgningsreglement § 10.

Dersom mottakeren ikke nytter tilskuddet etter forutsetningene, kan Kulturrådet kreve at utbetalte tilskudd betales tilbake.

§ 11. Klage

Departementet kan ikke overprøve vedtak fattet av rådet når det gjelder det kunst- og kulturfaglige skjønn, jf. lov om Norsk kulturråd § 6.

Vedtak kan påklages til departementet når det gjelder feil ved saksbehandling, rettsanvendelse og faktagrunnlag. Klagefristen er tre uker fra melding om vedtaket er kommet fram, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. Klagen sendes Norsk kulturråd for behandling i første instans, jf. forvaltningsloven § 32 første ledd a).

§ 12. Ikrafttredelse/opphevelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 29. januar 1999 nr. 187 om tilskudd fra Norsk kulturfond og forskrift 12. oktober 1998 nr. 1440 om støtteordningen for fri scenekunst.

3. nov. Nr. 1388 2014**Delegering av Finansdepartementets myndighet etter lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 118 annet ledd til Skattedirektoratet**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 118 annet ledd. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

Finansdepartementets myndighet etter straffeprosessloven § 118 annet ledd til å redegjøre for retten om grunnene for sitt standpunkt i sak om fritak fra lovbestemt taushetsplikt etter § 118 første ledd, delegeres til Skattedirektoratet for så vidt gjelder saker på direktoratets forvaltningsområde.

Myndigheten kan ikke delegeres videre.

II

Delegeringen trer i kraft straks.

3. nov. Nr. 1389 2014**Delegering av Finansdepartementets myndighet etter lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 118 annet ledd til Toll- og avgiftsdirektoratet**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 118 annet ledd. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

Finansdepartementets myndighet etter straffeprosessloven § 118 annet ledd til å redegjøre for retten om grunnene for sitt standpunkt i sak om fritak fra lovbestemt taushetsplikt etter § 118 første ledd, delegeres til Toll- og avgiftsdirektoratet for så vidt gjelder saker på direktoratets forvaltningsområde.

Myndigheten kan ikke delegeres videre.

II

Delegeringen trer i kraft straks.

3. nov. Nr. 1390 2014**Delegering av Finansdepartementets myndighet etter lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 22–3 tredje ledd til Skattedirektoratet**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) § 22–3 tredje ledd. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

Finansdepartementets myndighet etter tvisteloven § 22–3 tredje ledd til å redegjøre for retten om sitt standpunkt i sak om fritak fra lovbestemt taushetsplikt etter tvisteloven § 22–3 annet ledd, delegeres til Skattedirektoratet for så vidt gjelder saker på direktoratets forvaltningsområde.

Myndigheten kan ikke delegeres videre.

II

Delegeringen trer i kraft straks.

3. nov. Nr. 1391 2014**Delegering av Finansdepartementets myndighet etter lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 22–3 tredje ledd til Toll- og avgiftsdirektoratet**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) § 22–3 tredje ledd. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

Finansdepartementets myndighet etter tvisteloven § 22–3 tredje ledd til å redegjøre for retten om sitt standpunkt i sak om fritak fra lovbestemt taushetsplikt etter tvisteloven § 22–3 annet ledd, delegeres til Toll- og avgiftsdirektoratet for så vidt gjelder saker på direktoratets forvaltningsområde.

Myndigheten kan ikke delegeres videre.

II

Delegeringen trer i kraft straks.

4. nov. Nr. 1392 2014**Forskrift om endring i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 4. november 2014 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 10 og § 24. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) gjøres følgende endring:
§ 68 fjerde ledd oppheves.

II

Forskriften trer i kraft straks.

4. nov. Nr. 1393 2014**Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av konkurransereglene i EØS-avtalen mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 4. november 2014 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 11 om gjennomføring og kontroll av EØS-avtalens konkurranseregler mv. (EØS-konkurranseloven) § 5, jf. delegeringsvedtak 16. april 2004 nr. 630.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIV del G nr. 11c (forordning (EF) nr. 906/2009 endret ved forordning (EU) nr. 697/2014). Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 21. desember 2011 nr. 1518 om gjennomføring av konkurransereglene i EØS-avtalen mv. gjøres følgende endring:

Kapittel 1 § 7 skal lyde:

§ 7. EØS-avtalen vedlegg XIV del G nr. 11c (forordning (EF) nr. 906/2009 om anvendelse av traktatens artikkel 81 nr. 3 på visse grupper av avtaler, beslutninger og samordnet opptreden mellom rederier som driver linjefart (konsortier) som endret ved forordning (EU) nr. 697/2014) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg XIV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

4. nov. Nr. 1394 2014**Forskrift om endring i produktforskriften**

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 4. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730. Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endring:

§ 2–30 annet ledd skal bokstav h) og ny bokstav r) lyde:

h)	post 50 nr. 5–6	PAH
r)	post 64	1,4-diklorbenzen

II

Forskriften trer i kraft straks.

4. nov. Nr. 1395 2014**Forskrift om endring i forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet 4. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 5 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 78, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 første ledd, § 3–1 tredje ledd, § 4–5 sjette ledd og syvende ledd og § 5–4 tredje ledd og fjerde ledd,

og lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 tredje ledd, § 27, § 43 bokstav a) og b).

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12zc (forordning (EU) nr. 1272/2013, forordning (EU) nr. 301/2014 og forordning (EU) nr. 474/2014) og nr. 12zza (forordning (EU) nr. 260/2014). Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. REACH-forordningen

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zc (forordning (EF) nr. 1907/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 1354/2007, forordning (EF) nr. 987/2008, forordning (EF) nr. 134/2009, forordning (EF) nr. 552/2009, forordning (EU) nr. 276/2010, forordning (EU) nr. 143/2011 med senere korrigering, forordning (EU) nr. 207/2011, forordning (EU) nr. 253/2011, forordning (EU) nr. 453/2010, forordning (EU) nr. 252/2011, forordning (EU) nr. 366/2011, forordning (EU) nr. 109/2012, forordning (EU) nr. 125/2012, forordning (EU) nr. 412/2012, forordning (EU) nr. 494/2011 med senere korrigering, forordning (EU) nr. 835/2012, forordning (EU) nr. 836/2012, forordning (EU) nr. 126/2013, forordning (EU) nr. 348/2013, forordning (EU) nr. 847/2012, forordning (EU) nr. 1272/2013, forordning (EU) nr. 848/2012, forordning (EU) nr. 301/2014 og forordning (EU) nr. 474/2014) om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Forordning om forsøksmetoder: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zza (forordning (EF) nr. 440/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 761/2009, forordning (EU) nr. 1152/2010, forordning (EU) nr. 640/2012 og forordning (EU) nr. 260/2014) om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Under «Forordninger» skal innledningen lyde:

Nedenfor gjengis EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zc (forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier, forordning (EF) nr. 1354/2007 om tilpasning av forordning (EF) nr. 1907/2006 som følge av Bulgarias og Romanias tiltredelse, forordning (EF) nr. 987/2008 om endring av vedlegg IV og V til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EF) nr. 134/2009 om endring av vedlegg XI til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EF) nr. 552/2009 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 276/2010 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 143/2011 om endring av vedlegg XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 207/2011 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 253/2011 om endring av vedlegg XIII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 453/2010 om endring av vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 252/2011 om endring av vedlegg I til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 366/2011 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 109/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 125/2012 om endring av vedlegg XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 412/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 494/2011 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 835/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 836/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 126/2013 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 348/2013 om endring av vedlegg XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 847/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 1272/2013 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 848/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 301/2014 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006 og forordning (EU) nr. 474/2014 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, nr. 12zca (forordning (EF) nr. 1238/2007) om de kvalifikasjoner som kreves av medlemmene av Det europeiske kjemikaliebyrås klageinstans, nr. 12zs (forordning (EF) nr. 771/2008) om fastsettelse av regler for organisering av og saksbehandling ved Det europeiske kjemikaliebyråets klageinstans, nr. 12zf (forordning (EF) nr. 340/2008) om gebyrer og avgifter til Det europeiske kjemikaliebyrået i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 254/2013 om endring i forordning om gebyrer og avgifter til det europeiske kjemikaliebyrået (340/2008) i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 og nr. 12zza (forordning (EF) nr. 440/2008) om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EF) nr. 761/2009 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i

forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 1152/2010 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 640/2012 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006 og forordning (EU) nr. 260/2014 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006) slik Klima- og miljødepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Følgende tilføyes etter forordning (EU) nr. 847/2012:

For å lese forordning (EU) nr. 1272/2013 se her:

Følgende tilføyes etter forordning (EU) nr. 848/2012:

For å lese forordning (EU) nr. 301/2014 se her:

For å lese forordning (EU) nr. 474/2014 se her:

Følgende tilføyes etter forordning (EU) nr. 640/2012:

For å lese forordning (EU) nr. 260/2014 se her:

4. nov. Nr. 1396 2014

Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak mot spredning av munn- og klovsyke til EØS-området

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 4. november 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 19 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 8 (beslutning 2014/689/EU). Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

§ 1. Formål

Forskriften skal bidra til å hindre at munn- og klovsyke spres til Norge fra land utenfor EØS-området.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder kjøretøyer og fartøyer som brukes, har vært brukt eller skal brukes til transport av levende landdyr eller fôr mellom EØS-området og Algerie, Libya, Marokko eller Tunisia.

§ 3. Krav til erklæring om rengjøring og desinfeksjon

Transportøren eller føreren av et kjøretøy eller et fartøy som brukes eller har vært brukt til transport av levende dyr skal gi en erklæring til Mattilsynet når kjøretøyet eller fartøyet kommer til Norge som første land i EØS-området. Erklæringen skal inneholde opplysningene som fremgår av vedlegg I. Erklæringen kan gis i form av vedlegg I eller i annen form.

Originalerklæringen skal oppbevares av Mattilsynet i tre år.

§ 4. Kontroll av kjøretøyer og fartøyer

Mattilsynet skal kontrollere kjøretøyer og fartøyer som brukes eller har vært brukt til transport av levende dyr og som kommer til Norge som første land i EØS-området, for å fastslå om de er tilfredsstillende rengjort og desinfisert.

Før dyrehelsesattest for eksport til Algerie, Libya, Marokko eller Tunisia utstedes skal Mattilsynet kontrollere rengjøringen og desinfeksjonen visuelt før dyr lastes på kjøretøyet eller fartøyet.

Dersom kontrollen som nevnt i første og annet ledd viser at kjøretøyet eller fartøyet er tilfredsstillende rengjort og desinfisert skal Mattilsynet utstede et sertifikat etter modellen i vedlegg II. Dette gjelder også dersom Mattilsynet har pålagt, organisert og fått utført ytterligere desinfeksjon.

I tre år skal originalsertifikatet oppbevares av transportøren eller føreren av kjøretøyet eller fartøyet og en kopi oppbevares av Mattilsynet.

Dersom kontrollen som nevnt i første og annet ledd viser at kjøretøyet eller fartøyet ikke er tilfredsstillende rengjort og desinfisert, skal Mattilsynet pålegge at kjøretøyet eller fartøyet blir tilfredsstillende rengjort og desinfisert. Rengjøringen og desinfeksjonen skal foregå på et anlegg som er utpekt av Mattilsynet og som ligger så nær Norges grense som mulig. Dersom det ikke finnes et egnet anlegg i nærheten av Norges grense eller det er fare for utslipp av animalske rester, skal Mattilsynet

- a) forby transportmiddelet adgang til Norge eller

- b) selv desinfisere kjøretøyet eller fartøyet på kontrollstedet og pålegge at det blir rengjort og desinfisert innen 48 timer etter at grensen er passert.

§ 5. Desinfeksjon av kjøretøyer som har transportert fôr eller dyr av hestefamilien

Mattilsynet kan pålegge at hjul eller andre deler av kjøretøyer som har transportert fôr og som kommer til Norge som første land i EØS-området, blir desinfisert på kontrollstedet.

Mattilsynet kan pålegge at hjul eller andre deler av kjøretøyer som har transportert dyr av hestefamilien, blir desinfisert på kontrollstedet.

Pålegg som nevnt i første og annet ledd kan bare gis hvis

- a) en betydelig risiko for å spre munn- og klovsyke til EØS-området ikke kan utelukkes og
b) desinfeksjon er nødvendig for å dempe denne risikoen.

§ 6. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak etter matloven § 23 for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak etter matloven § 24 til § 26.

§ 7. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot EØS-avtalen eller andre internasjonale forpliktelser.

§ 8. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart etter matloven § 28.

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

VEDLEGG

Vedlegg I

Rengjørings- og desinfeksjonserklæring som utstedes av en transportør eller fører av et kjøretøy eller fartøy

Vedlegg II

Rengjørings- og desinfeksjonssertifikat som utstedes av Mattilsynet

5. nov. Nr. 1397 2014

Forskrift om endring i forskrift om sikkerhet ved leketøy (endringer i migrasjonsgrenser for barium, fastsettelse av grenseverdier for TCEP, TCPP, TDCP og Bisfenol A og endring i tillatt bruk av nikkel)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 5. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXIII nr. 1a (forordning (EU) nr. 681/2013). Kunngjort 14. november 2014 kl. 15.30.

I

I forskrift 18. november 2013 nr. 1403 om sikkerhet ved leketøy (leketøyforskriften) gjøres følgende endringer:

I vedlegg II, del III (Kjemiske egenskaper), tabell 3 (Grenseverdier for migrasjon av grunnstoffer) skal raden om barium lyde:

Barium	1500	375	18 750
--------	------	-----	--------

Vedlegg II, tillegg A skal lyde:

Tillegg A – Liste over tillatt bruk av CMR-stoffer

Stoff	Klassifisering	Tillatt bruk
Nikkel	CMR 2	I rustfritt stål I deler av leketøy som skal lede elektrisk strøm

Vedlegg II, tillegg C skal lyde:

Tillegg C – Særlige grenseverdier for kjemikalier som brukes i leketøy beregnet på å brukes av barn under 36 måneder eller i annet leketøy beregnet på å puttes i munnen

<i>Stoff</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Grenseverdi</i>
TCEP (tris(2-kloretyl)fosfat)	115–96–8	5 mg/kg (innholdsgrense)
TCCP (tris(2-klor-1-metyletyl)fosfat)	13674–84–5	5 mg/kg (innholdsgrense)
TDCP (tris[2-klor-1-(klormetyl)etyl]fosfat)	13674–87–8	5 mg/kg (innholdsgrense)
Bisfenol A	80–05–7	0,1 mg/l (migrasjonsverdi) i overenstemmelse med metodene fastlagt i EN 71–10:2005 og EN 71–11:2005

II

Endringene i vedlegg II, del III, tabell 3 trer i kraft straks. Endringene i vedlegg II, tillegg A trer i kraft den 1. juli 2015. Endringene i vedlegg II, tillegg C trer i kraft den 21. desember 2015.

4. nov. Nr. 1400 2014

Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2014

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 4. november 2014 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 27, § 36, § 37 og § 42 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og forskrift 11. desember 2013 nr. 1463 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2014 § 10 og § 29. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 8. januar 2014 nr. 11 om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2014 gjøres følgende endring:

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Kvotefaktor for fartøy med ringnottillatelse

Ved beregning av fartøykvoter for fartøy med ringnottillatelse anvendes faktor 2,67 i Nordsjøen. Av den totale fartøykvoten kan en maksimalkvote beregnet på grunnlag av en delkvotefaktor på 1,33 fiskes i ICES' statistikkområde IVa og IVb i EU-sonen.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

5. nov. Nr. 1401 2014

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 5. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12q (direktiv 2011/65/EU med senere korrigeringer, direktiv 2014/1/EU, direktiv 2014/2/EU, direktiv 2014/3/EU, direktiv 2014/4/EU, direktiv 2014/5/EU, direktiv 2014/6/EU, direktiv 2014/7/EU, direktiv 2014/8/EU, direktiv 2014/9/EU, direktiv 2014/10/EU, direktiv 2014/11/EU, direktiv 2014/12/EU, direktiv 2014/13/EU, direktiv 2014/14/EU, direktiv 2014/15/EU, direktiv 2014/16/EU, direktiv 2014/69/EU, direktiv 2014/70/EU, direktiv 2014/71/EU, direktiv 2014/72/EU, direktiv 2014/73/EU, direktiv 2014/74/EU, direktiv 2014/75/EU og direktiv 2014/76/EU). Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

Vedlegg 1 og 2 til kapittel 2a endres.

Vedlegg 1 skal lyde:

Vedlegg 1
BRUKSOMRÅDER SOM ER UNNTATT FRA FORBUDET I § 2a–3

<i>Unntak</i>	<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
1	Kvikksølv i (kompakte) lysrør med én sokkel, høyst (per brenner):
1(a)	For generelle belyningsformål < 30 W: 2,5 mg Utløper 21. juli 2016
1(b)	For generelle belyningsformål ≥ 30 W og < 50 W: 3,5 mg Utløper 21. juli 2016
1(c)	For generelle belyningsformål ≥ 50 W and < 150 W: 5 mg Utløper 21. juli 2016
1(d)	For generelle belyningsformål ≥ 150 W: 15 mg Utløper 21. juli 2016
1(e)	For generelle belyningsformål med rund eller kvadratisk utforming og rørdiameter ≤ 17 mm: 7 mg Utløper 21. juli 2016
1(f)	For spesielle formål: 5 mg Utløper 21. juli 2016
1(g)	For generelle belyningsformål < 30 W med en levetid på minst 20 000 timer: 3,5 mg Utløper 31. desember 2017
2(a)	Kvikksølv i rette lysrør med to sokler for generelle belyningsformål, høyst (per lampe):
2(a)(1)	Trifosforlysrør med normal levetid og rørdiameter < 9 mm (f.eks. T2): 4 mg Utløper 21. juli 2016
2(a)((2)	Trifosforlysrør med normal levetid og rørdiameter ≥ 9 mm og ≤ 17 mm (f.eks. T5): 3 mg Utløper 21. juli 2016
2(a)(3)	Trifosforlysrør med normal levetid og rørdiameter > 17 mm og ≤ 28 mm (f.eks. T8): 3,5 mg Utløper 21. juli 2016
2(a)(4)	Trifosforlysrør med normal levetid og rørdiameter < 28 mm (f.eks. T2): 3,5 mg Utløper 21. juli 2016
2(a)((5)	Trifosforlysrør med lang levetid (≥ 25000 h): 5 mg Utløper 21. juli 2016
2(b)	Kvikksølv i andre lysrør, høyst (per lampe):
2(b)(1)	Lineære halofosfatlamper med rør > 28 mm (f.eks. T10 og T12): 10 mg Utløper 13. april 2012
2(b)(2)	Ikke-lineære halofosfatlamper (alle diametre): 15 mg Utløper 13. april 2016
2(b)(3)	Ikke-lineære trifosforlysrør med rørdiameter > 17 mm (f.eks. T9): 15 mg Utløper 21. juli 2016
2(b)(4)	Lamper for andre generelle belyningsformål og for spesielle formål (f.eks. induksjonslamper): 15 mg Utløper 21. juli 2016
3	Kvikksølv i kalde katodelysrør og lysrør med eksterne elektroder (CCFL og EEFL) for spesielle formål, høyst (per lampe):
3(a)	Korte (≤ 500 mm): 3,5 mg Utløper 21. juli 2016
3(b)	Middels lange (> 500 mm og ≤ 1500 mm): 5 mg Utløper 21. juli 2016
3(c)	Lange (> 1 500 mm): 13 mg Utløper 21. juli 2016
4(a)	Kvikksølv i andre lavtrykksutladningslamper (per lampe): 15 mg Utløper 21. juli 2016
4(b)	Kvikksølv i høytrykksnatriumlamper (damplamper) for generelle belyningsformål, som i lamper med forbedret fargegjengivelsesindeks Ra > 60, ikke overstiger (per brenner):
4(b)-I	P ≤ 155 W: 30 mg Utløper 21. juli 2016
4(b)-II	155 W < P ≤ 405 W: 40 mg Utløper 21. juli 2016
4(b)-III	P > 405 W: 40 mg Utløper 21. juli 2016
4(c)	Kvikksølv i andre høytrykksnatriumlamper (damplamper) for generelle belyningsformål, høyst (per brenner):
4(c)-I	P ≤ 155 W: 25 mg Utløper 21. juli 2016
4(c)-II	155 W < P ≤ 405 W: 30 mg Utløper 21. juli 2016
4(c)-III	P > 405 W: 40 mg Utløper 21. juli 2016
4(d)	Kvikksølv i høytrykkskvikksølvlamper (HPMV) (damplamper) Utløper 13. april 2015
4(e)	Kvikksølv i metallhalogenlamper (MH) Utløper 21. juli 2016
4(f)	Kvikksølv i andre utladningslamper for spesielle formål, som ikke er særskilt nevnt i dette vedlegg Utløper 21. juli 2016
4(g)	Kvikksølv i håndlagede gassutladningslamper (HLDT) til bruk i skilt, dekorativ eller arkitektonisk belysning samt spesialbelysning og lyskunst Utløper 31. desember 2018

<i>Unntak</i>		<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
5(a)	Bly i glass i katodestrålerør	Utløper 21. juli 2016
5(b)	Bly i glass i lysrør, høyst 0,2 vektprosent	Utløper 21. juli 2016
6(a)	Bly som legeringselement i stål for maskineringformål og i galvanisert stål som inneholder opptil 0,35 vektprosent bly	Utløper 21. juli 2016
6(b)	Bly som legeringselement i aluminium som inneholder opptil 0,4 vektprosent bly	Utløper 21. juli 2016
6(c)	Kobberlegeringer som inneholder opptil 4 vektprosent bly	Utløper 21. juli 2016
7(a)	Bly som loddemateriale med høy smeltetemperatur (dvs. blybaserte legeringer som inneholder 85 vektprosent bly eller mer)	Utløper 21. juli 2016
7(b)	Bly i loddemateriale for servere, lagringssystemer og arraylagringssystemer, nettinfrastruktursystemer for kobling, signalering, overføring og nettverksdrift for telekommunikasjon	Utløper 21. juli 2016
7(c)-I	Elektriske og elektroniske bestanddeler som inneholder bly i glass eller keramikk, unntatt dielektrisk keramikk i kondensatorer, f.eks. piezoelektronisk utstyr, eller i en matriseforbindelse av glass eller keramikk	Utløper 21. juli 2016
7(c)-II	Bly i dielektrisk keramikk i kondensatorer for en merkespenning på 125 V vekselstrøm eller 250 V likestrøm eller høyere	Utløper 21. juli 2016
7(c)-III	Bly i dielektrisk keramikk i kondensatorer for en merkespenning på mindre enn 125 V vekselstrøm eller 250 V likestrøm	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 1. januar 2013. Utløper 21. juli 2016
7(c)-IV	Bly i PZT-baserte dielektriske keramiske materialer til kondensatorer som inngår i integrerte kretsløp eller diskrete halvledere	Utløper 21. juli 2016
8(a)	Kadmium og dets forbindelser i termiske engangssikringer av pellettypen (smeltesikringer)	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 1. januar 2012. Utløper 21. juli 2016
8(b)	Kadmium og dets forbindelser i elektriske kontakter	Utløper 21. juli 2016
9	Seksverdig krom som antikorrosjonsmiddel i karbonstålkjølesystemet i absorpsjonskjøleskap, høyst 0,75 vektprosent i kjølemiddelet	Utløper 21. juli 2016
9(b)	Bly i lagerskåler og bøssinger for kjølemiddelkompressorer for oppvarmings-, ventilasjon-, luftkondisjonering- og kjøleanvendelser (HVACR)	Utløper 21. juli 2016
11(a)	Bly brukt i «C-press»-koplingssystemer med bøyelige kontaktpinner	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 24. september 2010. Utløper 21. juli 2016
11(b)	Bly brukt i andre koplingssystemer enn «C-press»-koplingssystemer med bøyelige kontaktpinner	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 1. januar 2013. Utløper 21. juli 2016
12	Bly som beleggmateriale for C-ring i varmeledende modul	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 24. september 2010. Utløper 21. juli 2016
13(a)	Bly i hvitt glass brukt til optiske anvendelser	Utløper 21. juli 2016
13(b)	Kadmium og bly i filterglass og glass som brukes til reflektansstandarder	Utløper 21. juli 2016
14	Bly i loddemateriale som inneholder mer enn to elementer for forbindelsen mellom pinnene og mikroprosessorpakken, med et blyinnhold på mer enn 80 vektprosent og mindre enn 85 vektprosent	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 1. januar 2011. Utløper 21. juli 2016

	<i>Unntak</i>	<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
15	Bly i loddemateriale for å opprette en elektrisk forbindelse mellom halvledersokkelflaten og -ladningsbæreren i pakker av integrerte kretser av «flip chip»-typen	Utløper 21. juli 2016
16	Bly i rette glødelamper med silikatbelagte rør	Utløp 1. september 2013
17	Blyhalogenid som strålekilde i høyintensive utladningslamper (HID) i reprografianvendelser for yrkesmessig bruk	Utløper 21. juli 2016
18(a)	Bly som aktivator i lyspulveret (én vektprosent bly eller mindre) i utladningslamper som brukes som spesiallamper for reprografi, litografi, insektfeller, fotokjemiske prosesser og herdingsprosesser, og som inneholder lysstoff, som f.eks. SMS ((Sr,Ba) ₂ MgSi ₂ O ₇ :Pb)	Utløp 1. september 2011
18(b)	Bly som aktivator i lyspulveret (én vektprosent bly eller mindre) i utladningslamper som brukes som bruningslamper, og som inneholder lysstoff, som f.eks. BSP (BaSi ₂ O ₅ :Pb)	Utløper 21. juli 2016
19	Bly med PbBiSn-Hg og PbInSn-Hg i særskilte forbindelser som hovedlegering og med PbSn-Hg som tilleggslegering i svært kompakte energisparelamper (ESL)	Utløp 1. juni 2011
20	Blyoksid i glassloddemateriale som brukes til å feste fremre og bakre underlag av flate lysrør brukt i flytende krystall-skjermer (LCD-er)	Utløp 1. juni 2011
21	Bly og kadmium i trykkfarge for påføring av emalje på glass, som f.eks. borosilikat- og natronkalkglass	Utløper 21. juli 2016
23	Bly i overflatebelegg på «fine pitch»-bestanddel, unntatt stikkontakter med en høyde på 0,65 mm og mindre	Kan brukes i reservedeler for elektrisk og elektronisk utstyr som ble brakt i omsetning før 24. september 2010. Utløper 21. juli 2016
24	Bly i loddematerialer for lodding av skiveformede og flate keramiske flerlagskondensatorer med maskinerte, gjennomgående hull	Utløper 21. juli 2016
25	Blyoksid i strukturelementer i elektronstråleskjermer (SED) med overflateledning, særlig i tetningsfritten og frittingen	Utløper 21. juli 2016
26	Blyoksid i glassmantelen til lamper av typen «black light blue» (BLB)	Utløp 1. juni 2011
27	Blylegeringer som loddemateriale for omformere brukt i høyeffekthøytalere (beregnet for bruk i flere timer ved akustiske effektnivåer på 125 dB SPL og mer)	Utløp 24. september 2010
29	Bly bundet i krystallglass som definert i vedlegg I (kategori 1, 2, 3 og 4) i rådsdirektiv 69/493/EØF ¹	Utløper 21. juli 2016
30	Kadmiumlegeringer som elektromekanisk loddemetall for elektriske ledere plassert direkte på svingespolen i omformere brukt som høyeffekthøytalere med lydtrykknivåer på 100 dB (A) og mer	Utløper 21. juli 2016
31	Bly i loddemateriale i kvikksølvfrie flate lysrør (som f.eks. brukes i flytende krystallskjermer, design- eller industribelysning)	Utløper 21. juli 2016
32	Blyoksid i tetningsfritte for montering av vinduer for argon- og kryptonlaserrør	Utløper 21. juli 2016
33	Bly i loddemateriale for lodding av tynne koppertråder med en diameter på 100 µm og mindre i nettransformatorer	Utløper 21. juli 2016
34	Bly i metallkeramikkbaserte trimpotensiomere	Utløper 21. juli 2016
36	Kvikksølv som middel for å hindre katodesprut i likestrømsplasmaskjermer med et innhold på inntil 30 mg per skjerm	Utløp 1. juli 2010
37	Bly i pletteringslaget på høyspenningsdioder med en kropp av sinkboratglass	Utløper 21. juli 2016
38	Kadmium og kadmiumoksid i tykkfilmpasta brukt på aluminiumsbundet berylliumoksid	Utløper 21. juli 2016

	<i>Unntak</i>	<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
39	Kadmium i fargekonverterende II–VI-lysdioder (< 10 µg Cd per mm ² lysemitterende areal) til bruk i halvlederbaserte belysnings- og skjermssystemer. ^a	Utløp 1. juli 2014
40	Kadmium i fotoresistorer til analoge oppkoblere til bruk i profesjonelt lydutstyr	Utløp 31. desember 2013
41	Bly i loddemateriale og overflatebehandling av elektriske og elektroniske komponenters termineringer og overflatebehandling av kretskort som brukes i tenningsmoduler og andre elektriske og elektroniske motorkontrollsystemer	Utløper 31. desember 2018

1 EFT L 326 av 29.12.69, s. 36.

Vedlegg 2 skal lyde:

Vedlegg 2

Bruksområder som er unntatt fra forbudet i § 2a–3 som gjelder særskilt for medisinsk utstyr og overvåkings- og kontrollinstrumenter

<i>Unntak</i>	<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
<i>Utstyr som utnytter eller påviser ioniserende stråling</i>	
1. Bly, kadmium og kvikksølv i detektorer for ioniserende stråling.	Kategori 8 og 9 generelt: 21. juli 2021 Kategori 8 in vitro: 21. juli 2023 Kategori 9 industriell: 21. juli 2024
2. Blylagre i røntgenrør.	
3. Bly i amplifikasjonsutstyr for elektromagnetisk stråling: mikrokanalplate og kapillærplate.	
4. Bly i glassfritte i røntgenrør og bildeforsterkere, og bly i bindemiddel av glassfritte for montering av gasslasere og til vakuumbor for omdanning av elektromagnetisk stråling til elektroner.	
5. Bly i utstyr for skjerming mot ioniserende stråling.	
6. Bly i testgjenstander for røntgen.	
7. Blystearatkrystaller til røntgendiffraksjon.	
8. Radioaktiv kadmiumisotopkilde for bærbare røntgenfluorescensspektrometre.	
<i>Sensorer, detektorer og elektroder</i>	
1a. Bly og kadmium i ioneselektive elektroder, herunder glass i pH-elektroder.	Kategori 8 og 9 generelt: 21. juli 2021 Kategori 8 in vitro: 21. juli 2023 Kategori 9 industriell: 21. juli 2024
1b. Blyanoder i elektrokjemiske oksygensensorer.	
1c. Bly, kadmium og kvikksølv i detektorer for infrarødt lys.	
1d. Kvikksølv i referanselektroder: kvikksølvklorid med lavt kloridinnhold, kvikksølvsvulfat og kvikksølvoksid.	

Annet

9. Kadmium i helium-kadmium-lasere.	Kategori 8 og 9 generelt: 21. juli 2021 Kategori 8 in vitro: 21. juli 2023 Kategori 9 industriell: 21. juli 2024
10. Bly og kadmium i atomabsorpsjonsspektroskopilamper.	
11. Bly i legeringer som superleder og varmeleder i MRI.	
1. 12. Bly og kadmium i metalliske bindinger som skaper superledende magnetkretser i MR-detektorer, SQUID-detektorer, NMR-detektorer (kjernemagnetisk resonans) eller FTMS-detektorer (massespektrometer med fouriertransformasjon)	Utløper 30. juni 2021

<i>Unntak</i>	<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
<i>Utstyr som utnytter eller påviser ioniserende stråling</i>	
13. Bly i motveker.	Kategori 8 og 9 generelt: 21. juli 2021 Kategori 8 in vitro: 21. juli 2023 Kategori 9 industriell: 21. juli 2024
14. Bly i piezoelektriske enkeltkrystallmaterialer for ultralyd-omformere.	
15. Bly i loddemateriale for ultralyd-omformere.	
16. Kvikksølv i kapasitets- og tapsmålebroer med svært høy nøyaktighet og i høyfrekvente RF-svitsjer og -releer i overvåkings- og kontrollinstrumenter, høyst 20 mg kvikksølv per svitsj eller relé.	
17. Bly i loddemateriale i bærbare førstehjelpsdefibrillatorer.	Utløper 21. juli 2021
18. Bly i loddemateriale for IR-avbildingsmoduler med høy ytelse for påvisning i området 8–14 µm.	Kategori 8 og 9 generelt: 21 juli 2021 Kategori 8 in vitro: 21 juli 2023 Kategori 9 industriell: 21 juli 2024
19. Bly i LCoS-skjermer (flytende krystall på silikon).	
20. Kadmium i røntgenmålefiltere.	
21. Kadmium i fosforbelegg i bildeforsterkere for røntgenbilder og i reservedeler for røntgensystemer som bringes i omsetning i EU før 1. januar 2020	Utløper 31. desember 2019 I reservedeler for røntgensystemer som bringes i omsetning i EU før 1. januar 2020.
22. Blyacetatmarkører i stereotaktiske hoderammer til bruk ved CT og MR og i posisjoneringssystemer for gammastråle- og partikkelterapiutstyr	Utløper 30. juni 2021
23. Bly som legeringsstoff i lagre og slitelater i medisinsk utstyr som utsettes for ioniserende stråling	Utløper 30. juni 2021
24. Bly for å oppnå vakuumslette forbindelser mellom aluminium og stål i bildeforsterkere for røntgenbilder	Utløper 31. desember 2019.
25. Bly i overflatebelegg på koplingssystemer med stifter som krever ikke-magnetiske koplinger, og som brukes varig ved en temperatur under –20 °C ved normale bruks- og lagringsforhold	Utløper 30. juni 2021
26. Bly i: – loddemateriale på kretskort, – belegg på termineringer på elektriske og elektroniske komponenter og belegg på kretskort, – loddemateriale for tilkopling av ledninger og kabler, – loddemateriale for tilkopling av transdusere og følere som brukes varig ved en temperatur under –20 °C ved normale bruks- og lagringsforhold.	Utløper 30. juni 2021
27. Bly i: – loddemateriale, – belegg på termineringer på elektriske og elektroniske komponenter og kretskort, – forbindelsespunkter på elektroniske ledninger, skjermer og innkapslede koplinger som brukes i: a) magnetfelt som befinner seg innenfor en radius på én meter fra isosenteret til magneten i medisinsk MR-utstyr, herunder pasientmonitører som skal brukes innenfor denne radiusen, eller b) magnetfelt som befinner seg innenfor en avstand på én meter fra den utvendige overflaten til syklotronmagneter, og magneter som brukes til transport av stråler og regulering av stråleretning til bruk ved partikkelterapi.	Utløper 30. juni 2020
28. Bly til loddemateriale til montering av digitale arraydetektorer av kadmiumtellurid og kadmiumsinktellurid på kretskort	Utløper 31. desember 2017

<i>Unntak</i>	<i>Unntaket gjelder fram til:</i>
<i>Utstyr som utnytter eller påviser ioniserende stråling</i>	
29. Bly som superleder eller varmeleder i legeringer som brukes i kjølehoder i kryokjølere og/eller i kryokjølte kjølesonder og/eller i kryokjølte ekvipotensialutjevningssystemer i medisinsk utstyr (kategori 8) og/eller i industrielle overvåkings- og kontrollinstrumenter	Utløper 30. juni 2021
30. Seksverdig krom i alkalidispensere som brukes til framstilling av fotokatoder i bildeforsterkere for røntgenbilder.	Utløper 31. desember 2019. I reservedeler til røntgensystemer som bringes i omsetning i EU før 1. januar 2020.
31. Bly, kadmium og seksverdig krom i ombrukte reservedeler som er gjenvunnet fra medisinsk utstyr som bringes i omsetning før 22. juli 2014, og som brukes i utstyr i kategori 8 som bringes i omsetning før 22. juli 2021, forutsatt at ombruken finner sted i kontrollerbare, lukkede retursystemer mellom bedrifter, og at forbrukeren informeres om at delene er ombrukte	Utløper 21. juli 2021
32. Bly i loddemateriale på kretskort i detektorer og dataregistreringsutstyr for positronemisjonstomografer som er integrert i MR-utstyr	Utløper 31. desember 2019
33. Bly i loddemateriale på bestykkede kretskort som brukes i annet mobilt medisinsk utstyr i klasse IIa og IIb i henhold til direktiv 93/42/EØF, enn bærbare defibrillatorer til bruk i akutsituasjoner	For klasse IIa utløper unntaket 30. juni 2016 og 31. desember 2020 for klasse IIb
34. Bly som aktivator i fluorescerende pulver i utladningslamper som brukes som ekstrakorporale fotofereselamper som inneholder BSP-fosfor (BaSi2O5:Pb)	Utløper 22. juli 2021
35. Kvikksølv i kaldkatodelysstoffrør (CCFL) til bakbelysning i LCD-skjermer (høyst 5 mg kvikksølv pr lyskilde)	Utløper 21. juli 2024
36. Bly brukt i andre ledersystemer enn «C-press» ledersystemer med deformerbare ben (compliant pins)	Utløper 31. desember 2020. Kan etter denne dato brukes i reservedeler til industrielle overvåkings- og reguleringsinstrumenter som bringes i omsetning innen den 1. januar 2021
37. Bly i platinerte platinaelektroder (PPE) som benyttes til målinger av ledningsevne	Utløper 31. desember 2018
38. Bly i loddemateriale i en grenseflate av SDE (stacked die element) med stor flate	Utløper 31. desember 2019. Kan etter denne dato brukes i reservedeler til CT- og røntgensystemer som bringes i omsetning innen 1. januar 2020.
39. Bly i mikrokanalplater (MCP)	Utløper 21. juli 2021 for medisinsk utstyr og overvåkings- og kontrollutstyr, 21. juli 2023 for medisinsk utstyr til in vitro-diagnostikk og 21. juli 2024 for industrielle overvåkings- og kontrollinstrumenter.
40. Bly i dielektrisk keramikk i kondensatorer med merkespenning på mindre enn 125 V AC eller 250 V DC	Utløper 31. desember 2020. Kan etter denne dato brukes i reservedeler til industrielle overvåkings- og reguleringsinstrumenter som bringes i omsetning innen den 1. januar 2021.

II

Forskriften trer i kraft straks.

5. nov. Nr. 1402 2014

Forskrift om endring i forskrift om bruksklasse, tillatt totalvekt og tillatt vogntoglengde for normaltransport, tømmertransport og kjøring med modulvogntog på riksveg (Veglister riksveg)

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 5. november 2014 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–3 nr. 2 bokstav a. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 23. september 2014 nr. 1236 om bruksklasse, tillatt totalvekt og tillatt vogntoglengde for normaltransport, tømmertransport og kjøring med modulvogntog på riksveg (Vegliste riksveg) gjøres følgende endring:

Nr. 3 Vegliste modulvogntog for Telemark fylke skal lyde:

Telemark

<i>Riksveg nr.</i>	<i>Strekning</i>	<i>Bruks-klasse</i>	<i>Bruks-klasse vinter</i>	<i>Maks. totalvekt tonn</i>	<i>Tillatt vogntoglengde meter</i>
E18	Vestfold gr.–Aust-Agder gr.	Bk10		60	25,25
36	X E18 Skjelsvik–X Kv. Kjørbekkdalen	Bk10		60	25,25
354	X E18 Rugtvedt–X fv. 353	Bk10		60	25,25

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

5. nov. Nr. 1403 2014**Forskrift om endring i forskrift om samvirkingsevnen i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring**

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 5. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–4, § 9–1 og § 16–1, jf. forskrift 26. januar 2007 nr. 99 om etablering av et felles europeisk luftrom § 3.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66wb (forordning (EF) nr. 1032/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 30/2009), nr. 66wc (forordning (EF) nr. 1033/2006 som endret ved forordning (EU) nr. 929/2010, forordning (EU) nr. 428/2013), nr. 66wba (forordning (EF) nr. 633/2007 endret ved forordning (EU) nr. 283/2011), nr. 66we (forordning (EU) nr. 1079/2012 endret ved forordning (EU) nr. 657/2013), nr. 66wg (forordning (EF) nr. 29/2009 endret ved forordning (EU) nr. 441/2014) og nr. 66wh (forordning (EF) nr. 262/2009). Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 14. mai 2007 nr. 513 om samvirkingsevnen i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd nr. 5 skal lyde:

- Nr. 66wg (forordning (EF) nr. 29/2009) om fastsettelse av krav til dataforbindelsestjenester i Det felles europeiske luftrommet, endret ved forordning (EU) nr. 441/2014.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Under avsnittet «Vedlegg» tilføyes følgende:

For å lese forordning (EU) nr. 441/2014 se her:

Engelsk versjon.

6. nov. Nr. 1404 2014**Forskrift om endring i forskrift om maskiner**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 6. november 2014 i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljøverndepartementet med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid, stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3, § 1–4 og § 5–5, lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 10, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161 og lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar § 7.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXIV nr. 1c (direktiv 2006/42/EF), nr. 1a (direktiv 97/68/EF endret ved direktiv 2002/88/EF, direktiv 2004/26/EF, direktiv 2010/26/EU, direktiv 2011/88/EU og direktiv 2012/46/EU) og kap. VI nr. 10a (direktiv 2000/14/EF endret ved direktiv 2005/88/EF). Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 20. mai 2009 nr. 544 om maskiner gjøres følgende endring:

Forskriften vedlegg XII: Miljøkrav til forbrenningsmotorer nr. 1 skal lyde:

- Avgasser fra forbrenningsmotor*

Forbrenningsmotorer som er montert i ikke-veigående mobile maskiner og hjelpemotorer som er montert i kjøretøyer beregnet på bruk til passasjer- eller godstransport på eller utenfor vei, skal i forhold til utslipp av forurensende gasser og partikler, oppfylle kravene i direktiv 97/68/EF samt endringene i direktivet som følger av direktiv 2002/88/EF, direktiv 2004/26/EF, direktiv 2010/26/EU, direktiv 2011/88/EU og direktiv 2012/46/EU.

II

Forskriften trer i kraft straks.

6. nov. Nr. 1405 2014

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 6. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 6, § 6a og § 8, jf. delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX kap. III nr. 21ad (direktiv 1999/32/EF som endret ved direktiv 2005/33/EF og direktiv 2012/33/EU). Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2–27 *Svovelinhold i marint drivstoff*

2. ledd skal lyde:

Det er forbudt å produsere, importere og omsette marin gassolje med mer enn 0,10 vektprosent svovel, dersom denne er beregnet på forbrenning om bord i sjøfartøy.

5. ledd skal lyde:

Med marin diesololje menes ethvert marint drivstoff definert for DMB-kvalitet i tabell I i ISO 8217 med unntak av referansen til svovelinholdet.

6. ledd skal lyde:

Med marin gassolje menes ethvert marint drivstoff definert for DMX-, DMA- eller DMZ-kvalitet i tabell I i ISO 8217 med unntak av referansen til svovelinholdet.

II

Forskriften trer i kraft straks.

14. nov. Nr. 1406 2014

Ikraftsetting av lov 20. juni 2014 nr. 41 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (rett til brukerstyrt personlig assistanse)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 14. november 2014 med hjemmel i lov 20. juni 2014 nr. 41 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (rett til brukerstyrt personlig assistanse) del II. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

Ikraftsetting av lov 20. juni 2014 nr. 41 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (rett til brukerstyrt personlig assistanse). Loven trer i kraft 1. januar 2015.

14. nov. Nr. 1407 2014

Forskrift om endring i forskrift 21. mars 1986 nr. 747 om kjørende og gående trafikk (trafikkregler)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 14. november 2014 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 2, § 4, § 6 og § 11. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 21. mars 1986 nr. 747 om kjørende og gående trafikk (trafikkregler) gjøres følgende endring:

§ 13 nr. 4 annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Buss klasse I kan likevel ikke kjøre fortere enn 70 km i timen.

II

Endringen trer i kraft straks.

14. nov. Nr. 1408 2014**Ikraftsetting av lov 15. august 2014 nr. 58 om endringer i patentloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 14. november 2014 med hjemmel i lov 15. august 2014 nr. 58 om endringer i patentloven (gjennomføring av London-overenskomsten 17. oktober 2000 om anvendelsen av artikkel 65 i konvensjonen om meddelelse av europeiske patenter og nasjonale patenter på engelsk) del II nr. 1. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

Lov 15. august 2014 nr. 58 om endringer i patentloven (gjennomføring av London-overenskomsten 17. oktober 2000 om anvendelsen av artikkel 65 i konvensjonen om meddelelse av europeiske patenter og nasjonale patenter på engelsk) trer i kraft 1. januar 2015.

14. nov. Nr. 1409 2014**Forskrift om endringer i patentforskriften**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 14. november 2014 med hjemmel i lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter (patentloven) § 21 tredje ledd sjette punktum, § 31 første ledd første punktum, § 62a fjerde ledd, § 62b annet ledd jf. § 62a fjerde ledd, § 66c første ledd, § 66j første ledd første punktum, § 66m og § 69 første ledd. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

I

I forskrift 14. desember 2007 nr. 1417 til patentloven (patentforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

§ 4. Basisdokumenter

Søknadens basisdokumenter er beskrivelsen av oppfinnelsen med tilhørende tegninger og patentkrav som leveres på norsk eller engelsk senest den dagen søknaden ble eller skal anses levert. Leveres ikke beskrivelsen med tilhørende tegninger og patentkrav på norsk eller engelsk senest denne dagen, skal den første beskrivelsen med tilhørende patentkrav som deretter leveres på norsk eller engelsk, anses som basisdokumenter i den utstrekning innholdet tydelig fremgår av de dokumentene som forelå ved leveringen av søknaden.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Språkkrav

Beskrivelse, patentkrav og sammendrag skal være på norsk eller engelsk. Andre dokumenter skal være på norsk, dansk, svensk eller engelsk.

Er beskrivelsen, patentkrav, sammendrag eller andre dokumenter på annet språk enn nevnt i første ledd første punktum, kan Patentstyret kreve at søkeren skal levere en oversettelse til norsk eller engelsk innen en frist Patentstyret fastsetter. Patentstyret kan kreve at oversettelsen bekreftes av en statsautorisert oversetter.

For dokumenter som nevnt i første ledd annet punktum, kan Patentstyret i det enkelte tilfellet godta annet språk enn norsk, dansk, svensk eller engelsk.

Ny § 27a skal lyde:

§ 27a. Saksbehandlingsspråk

Når søknaden er på engelsk, skal Patentstyrets avgjørelser og henvendelser og uttalelser til søkeren skrives på engelsk dersom søkeren anmoder om det.

Når søknaden er på norsk, skal Patentstyrets uttalelser om patenterbarhet og nyhetsgransking skrives på engelsk dersom søkeren anmoder om det.

Ny § 33a skal lyde:

§ 33a. Oversettelse av patentkravene i søknad på engelsk

Når søknaden er på engelsk, skal Patentstyret, før det sendes underretning etter patentloven § 19, opplyse søkeren om at det må sendes inn en oversettelse til norsk av patentkravene i søknaden før patent kan meddeles. Patentstyret fastsetter samtidig en frist for å sende inn oversettelse.

§ 38 skal lyde:

§ 38. Varsel ved fortsatt behandling av innsigelse

Dersom innsigelsen trekkes tilbake kan behandlingen av innsigelsen bare fortsette, jf. patentloven § 24 åttende ledd, dersom Patentstyret varsler patenthaveren om dette innen to måneder etter at Patentstyret fikk melding om at innsigelsen er trukket.

§ 42 nytt annet ledd skal lyde:

Når patentet er meddelt på engelsk, gjelder patentloven § 21 tredje ledd tredje til femte punktum tilsvarende. Før nytt patentskrift utgis skal Patentstyret opplyse patenthaveren om at det må sendes inn en oversettelse til norsk av de endrete patentkravene for at patentet skal opprettholdes i endret form. Patentstyret fastsetter samtidig en frist for å sende inn oversettelse. Patentloven § 21 tredje ledd sjette til niende punktum gjelder tilsvarende.

§ 43 annet ledd nr. 16 skal lyde:

16. den dag dokumentene i saken ble tilgjengelige for enhver etter patentloven § 22, og, dersom det er sendt inn oversettelse som nevnt i patentloven § 60 annet ledd første punktum, at slik oversettelse er sendt inn, og dagen dette ble kunngjort

§ 43 annet ledd nr. 36 og ny nr. 37 skal lyde:

36. eventuell særskilt korrespondanseadresse for søker eller innehaver, jf. § 2a og § 103
37. om det er sendt inn rettelse av oversettelse etter patentloven § 21 tredje ledd sjette punktum eller § 60 annet ledd femte punktum, og, dersom rettelse er sendt inn, dagen dette ble kunngjort.

§ 45 skal lyde:

§ 45. Registrering av europeiske søknader og patenter

For europeiske søknader hvor søkeren har levert oversettelse av patentkravene til norsk etter patentloven § 66g første ledd, fører Patentstyret et særskilt register. Opplysningene i registeret er tilgjengelig for enhver. Følgende opplysninger skal føres i registeret:

1. søknadens nummer hos Det europeiske patentverket
2. søkerens navn eller foretaksnavn og adresse, samt fullmektigens navn eller foretaksnavn og adresse dersom vedkommende er representert ved fullmektig, og eventuelt særskilt korrespondanseadresse, jf. § 2a jf. § 64a
3. den dag oversettelse av patentkravene ble levert og den dag dette ble kunngjort
4. den dag en eventuell rettelse av oversettelsen ble levert og den dag dette ble kunngjort
5. søknadens leveringsdag og, dersom søknaden er en avdelt europeisk søknad, datoen for levering av den avdelte søknaden
6. om sakens dokumenter er tilgjengelige for enhver
7. opplysninger svarende til de som er nevnt i § 43 annet ledd nr. 7, 8 og 15.

Sendes det inn oversettelse og betales det gebyr i samsvar med patentloven § 66c første ledd første punktum, føres opplysning om dette inn i registeret over europeiske søknader med angivelse av når oversettelsen er sendt inn og gebyr er betalt, samt når Patentstyret har kunngjort dette. Det samme gjelder for rettelse av slik oversettelse som sendes inn før patentet er registrert etter tredje ledd.

Et europeisk patent føres inn i patentregisteret når Det europeiske patentverket har kunngjort sin beslutning om å meddele patent og patenthaver har sendt inn oversettelse og betalt gebyr i samsvar med patentloven § 66c første ledd første punktum. Følgende opplysninger skal føres inn i registeret:

1. den dag Det europeiske patentverket har kunngjort sin beslutning om å meddele patent
2. den dag oversettelse er sendt inn og gebyr er betalt, samt den dag Patentstyret har kunngjort at dette har funnet sted
3. søknadens leveringsdag og, dersom søknaden er en avdelt europeisk søknad, datoen for levering av den avdelte søknaden
4. den dag dokumentene i saken ble tilgjengelig for enhver
5. opplysninger som nevnt i § 34 nr. 1 til 6 og 8 til 11 og § 43 annet ledd nr. 20 til 27, 29 til 32 og 34 til 35.

Når Det europeiske patentverket har kunngjort sin beslutning om å oppheve eller endre et europeisk patent som gjelder i Norge, skal opplysning om dette føres inn i patentregisteret med angivelse av datoen for kunngjøringen. Dersom patenthaveren sender inn oversettelse og betaler gebyr i samsvar med patentloven § 66c første ledd annet punktum jf. første punktum, skal opplysning om dette føres inn i registeret med angivelse av når oversettelse er sendt inn og gebyr er betalt, samt når Patentstyret har kunngjort dette. Sendes ikke oversettelse inn eller betales ikke gebyr som nevnt i patentloven § 66c første ledd annet punktum jf. første punktum innenfor fristen etter patentloven § 66c første ledd annet punktum jf. første punktum, skal opplysning om dette føres inn i registeret.

Dersom Det europeiske patentverket i medhold av artikkel 112 a i den europeiske patentkonvensjonen har opphevet en beslutning som gjelder et europeisk patent som gjelder i Norge, skal opplysning om dette føres inn i patentregisteret med angivelse av datoen for når beslutningen ble kunngjort.

Leveres det en rettelse av oversettelse som nevnt i tredje eller fjerde ledd og fastsatt gebyr betales, skal opplysning om dette registreres med angivelse av når rettelse ble levert og gebyr ble betalt, samt om når dette ble kunngjort.

§ 46 første ledd nr. 10 og ny nr. 11 skal lyde:

10. opplysning om at søkeren har krevd at prøve av deponert biologisk materiale kun skal utleveres til en særlig sakkyndig
11. opplysning om at det er levert oversettelse som nevnt i patentloven § 60 annet ledd første punktum, dersom dette er gjort.

§ 46 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom oversettelse som nevnt i patentloven § 60 annet ledd første punktum er sendt inn etter at dokumentene i saken har blitt tilgjengelige for enhver etter patentloven § 22, skal dette kunngjøres, jf. patentloven § 60 annet ledd annet punktum. Slik kunngjøring skal inneholde opplysninger som nevnt i første ledd nr. 1 til 10. Når det leveres rettelse av oversettelse som nevnt i patentloven § 60 annet ledd første punktum, skal dette kunngjøres, jf. patentloven § 60 annet ledd sjette punktum. Kunngjøringen skal inneholde opplysning om at rettelse er levert, datoen for levering og opplysninger som nevnt i første ledd nr. 1 til 10.

§ 47 skal lyde:

§ 47. *Kunngjøring av meddelelse av patent mv.*

Kunngjøring av meddelelse av patent etter patentloven § 21 skal inneholde de opplysninger som er nevnt i § 34, med unntak for anførte publikasjoner.

Kunngjøring av at det er sendt inn rettelse av oversettelse etter patentloven § 21 tredje ledd sjette punktum skal inneholde opplysning om at rettelse er levert, datoen for levering og betaling av gebyr, samt opplysninger som nevnt i § 34.

§ 59 skal lyde:

§ 59. *Oversettelse av europeisk søknad og europeisk patent*

Ved innsendelse av en oversettelse av patentkravene i en europeisk søknad etter patentloven § 66g første ledd skal det samtidig gis opplysninger om søknadens nummer og søkerens navn eller foretaksnavn og adresse. Mangler slike opplysninger, anses oversettelse for ikke å være sendt inn.

Ved innsendelse av oversettelse etter patentloven § 66c første ledd første punktum skal det samtidig gis opplysninger om søknadens nummer og patenthaverens navn eller foretaksnavn og adresse. Ved innsendelse av oversettelse etter patentloven § 66 første ledd annet punktum jf. første punktum skal det samtidig gis opplysninger om patentets nummer og patenthaverens navn eller foretaksnavn og adresse. Mangler opplysninger som nevnt i første eller annet punktum, anses oversettelse for ikke å være sendt inn.

§ 62 annet ledd skal lyde:

Søkeren må inngi til Patentstyret en oversettelse til norsk eller engelsk av søknaden, eller en kopi av søknaden dersom den er på engelsk, innen tre måneder fra melding som nevnt i første ledd er sendt.

§ 63 skal lyde:

§ 63. *Basisdokumentene for en endret europeisk søknad*

Basisdokumentene for en europeisk søknad som er endret til nasjonal søknad er beskrivelsen av oppfinnelsen med tilhørende tegninger og patentkrav som leveres på norsk eller engelsk senest samtidig med at oversettelsen av søknaden leveres eller skal anses levert, jf. § 62 annet ledd. Leveres ikke beskrivelsen med tilhørende tegninger og patentkrav på norsk eller engelsk den dagen da søknaden ble eller skal anses levert, skal den første beskrivelsen med tilhørende patentkrav som deretter inngis på norsk eller engelsk regnes som basisdokumenter i det omfang innholdet fremgår av dokumentene som forelå ved levering av søknaden.

§ 72 første punktum skal lyde:

Er en internasjonal søknad på et annet språk enn norsk eller engelsk, skal en oversettelse til norsk eller engelsk leveres ved videreføring etter patentloven § 31 eller ved krav om omprøving etter patentloven § 38.

§ 75 tredje ledd første punktum skal lyde:

For internasjonale søknader som videreføres etter patentloven § 31 og som er på norsk eller engelsk, regnes den kopien av beskrivelsen med tilhørende tegninger og patentkrav som er levert etter patentloven § 31, som basisdokument.

§ 80 annet ledd første punktum skal lyde:

Søknaden skal være på norsk eller engelsk.

§ 82 nytt fjerde ledd skal lyde:

§ 27a første ledd gjelder tilsvarende ved behandlingen av søknad om sertifikat.

§ 84 femte ledd skal lyde:

§ 2a og patentloven § 24 syvende ledd gjelder tilsvarende.

§ 105 skal lyde:

§ 105. *Språkkrav for etterfølgende dokumenter*

Dokumenter som gjelder meddelte patenter, herunder dokumenter i saker om innsigelse, administrativ overprøving eller klage, skal være på norsk, dansk eller svensk. Dokumenter som gjelder administrativ patentbegrensning kan i

tillegg til språkene nevnt i første punktum være på engelsk når patentet som begjæringen om begrensning gjelder er på engelsk. Er et dokument på et annet språk, kan Patentstyret eller Klagenemnden kreve at det leveres en oversettelse til norsk innen en frist som Patentstyret eller Klagenemnden fastsetter. Patentstyret eller Klagenemnden kan kreve at oversettelsen bekreftes av en statsautorisert oversetter.

Patentstyret eller Klagenemnden kan i det enkelte tilfelle godta annet språk enn de som er nevnt i første ledd.

II

1. Forskriften trer i kraft 1. januar 2015.
2. Endringene i patentforskriften § 59 gjelder bare for patenter der Det europeiske patentverkets kunngjøring av at patentet er meddelt, finner sted etter at forskriften har trådt i kraft.
3. Endringene i patentforskriften § 4, § 5, § 62, § 63, § 72, § 75 og § 80 gjelder bare for søknader som leveres eller videreføres etter at forskriften har trådt i kraft.

14. nov. Nr. 1410 2014

Oppheving av retningslinjer for markedsføring av statlige kontrollerte pengespill

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 14. november 2014 med hjemmel i tidligere behandling i statsråd 10. juni 2005. Fremmet av Kulturdepartementet. Kunngjort 18. november 2014 kl. 14.30.

Retningslinjer for markedsføring av statlige kontrollerte pengespill fastsatt ved kongelig resolusjon 10. juni 2005¹ oppheves.

¹ Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.

3. nov. Nr. 1415 2014

Forskrift om endringer i forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder og enkelte andre forskrifter

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 3–9 femte ledd,

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 4 (direktiv 78/660/EØF med endringer, sist ved direktiv 2006/43/EF). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder gjøres følgende endringer:

§ 1–1 første ledd skal lyde:

Forskriften gjelder regnskapspliktige jf. regnskapsloven § 1–2 første ledd, med unntak av regnskapspliktige som nevnt i regnskapsloven § 1–2 første ledd nr. 5 og nr. 6, og med unntak av regnskapspliktige som i henhold til regnskapsloven § 3–9 tredje ledd annet punktum plikter å utarbeide årsregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder.

§ 1–2 første ledd skal lyde:

Regnskapspliktige som nevnt i § 1–1 kan utarbeide selskapsregnskap og konsernregnskap i samsvar med forskrifter gitt i medhold av regnskapsloven § 3–9 annet ledd (internasjonale regnskapsstandarder), med de unntak og tillegg som følger av denne forskrift, med mindre annet følger av bestemmelse i annen lov eller forskrift.

§ 1–2 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Reglene i kapittel 7.II Noteopplysninger for små foretak kan likevel ikke benyttes.

§ 1–2 tredje ledd skal lyde:

Adgangen til å fravike bestemmelser i internasjonale regnskapsstandarder som følger av forskriften § 3–2 nr. 3 til 8, jf. § 3–3, og § 4–2 annet ledd nr. 4 må anvendes under ett, og kan ikke anvendes enkeltvis.

Ny § 1–3 skal lyde:

§ 1–3. Delårsregnskap

Delårsregnskap som angis å være utarbeidet i samsvar med denne forskrift skal følge IAS 34, men slik at unntak og tillegg etter denne forskrift som er anvendt i årsregnskapet, også gjelder for delårsregnskapet så fremt de er relevante for delårsregnskap.

Kapittel 2 skal lyde:

Kapittel 2. Regler om regnskapets bestanddeler

§ 2–1. Oppstilling av annet totalresultat for perioden

Regnskap som utarbeides etter forskriftens § 1–2 skal inneholde en separat oppstilling av annet totalresultat for perioden i samsvar med IAS 1. Oppstillingen skal presenteres umiddelbart etter resultatregnskapet.

§ 2–2. *Egenkapitaloppstilling*

Regnskap som utarbeides etter forskriftens § 1–2 kan, uten hensyn til bestemmelser gitt i forskrifter med hjemmel i regnskapsloven § 3–9 annet ledd, avvike fra bestemmelsene i IAS 1 nr. 8 bokstav c og nr. 96–101 om krav til egenkapitaloppstilling. I den grad det velges å gjøre avvik etter bestemmelsens foregående punktum gjelder regnskapsloven § 7–25.

§ 2–3. *Sammenligningstall ved endringer i regnskapsprinsipp og korrigering av feil*

Regnskap som utarbeides etter forskriftens § 1–2 kan, uten hensyn til bestemmelser gitt i forskrifter med hjemmel i regnskapsloven § 3–9 annet ledd, avvike fra bestemmelsene i IAS 1 om krav til oppstilling av finansiell stilling ved begynnelsen av den tidligste sammenligningsperioden.

§ 3–1 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. IFRS 1 nr. D6 kan fravikes slik at balanseført verdi etter tidligere oppskrivning under god regnskapsskikk kan videreføres ved overgangen uten hensyn til angitte kriterier i IFRS 1.

§ 3–1 første ledd nr. 2 oppheves.

§ 3–1 første ledd nåværende nr. 3 blir nytt nr. 2.

§ 3–1 første ledd nåværende nr. 4 blir nytt nr. 3 og skal lyde:

3. IAS 10 nr. 12 og 13, IAS 18 nr. 30 og IFRIC 17 nr. 10 kan fravikes slik at utbytte og konsernbidrag regnskapsføres i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

§ 3–1 første ledd nåværende nr. 5 blir nytt nr. 4 og skal lyde:

4. IAS 28 kan fravikes slik at investering i tilknyttet selskap og deltakelse i felles kontrollert virksomhet kan regnskapsføres i samsvar med kostmetoden i selskapsregnskapet.

§ 3–2 første ledd nr. 6 skal lyde:

6. Ved anvendelse av IAS 39 nr. 20 bokst. c romertall ii skal en finansiell eiendel innregnes dersom foretaket har beholdt kontroll over den finansielle eiendelen ved konsernintern kontrakt. Ved innregning etter denne bestemmelsen kan IAS 39 nr. 30–35 og IAS 39 AG48 for øvrig fravikes.

§ 3–2 første ledd nr. 8 oppheves.

§ 3–2 første ledd nåværende nr. 9 og 10 blir nye nr. 8 og 9.

Kapitel 4 skal lyde:

Kapittel 4. Regler om noter til årsregnskapet

§ 4–1. *Generelle krav*

Regnskap som utarbeides etter forskriftens § 1–2, skal inneholde noteopplysninger i samsvar med regnskapsloven kapittel 7. Kapittel 7.II Noteopplysninger for små foretak kan ikke anvendes.

Krav etter internasjonale regnskapsstandarder om opplysninger i noter til årsregnskapet kan fravikes for regnskap som utarbeides i henhold til denne forskrifts § 1–2. Ved fravikelse etter dette ledd skal det gis følgende noteopplysninger:

- a) Krav etter god regnskapsskikk så langt det er relevant for anvendte måle- og innregnings- og presentasjonsregler. Unntak for små foretak kan ikke anvendes.
- b) Krav etter internasjonale regnskapsstandarder som angitt i § 4–2.
- c) Krav som angitt i § 4–3.

Det er adgang til å unnlate å gi sammenligningstall i noteopplysninger, med mindre sammenligningstall i noteopplysninger kreves etter regnskapsloven eller god regnskapsskikk. Det skal opplyses om hvilke forenklinger etter denne forskrifts kapittel 3 som er benyttet.

§ 4–2. *Noteopplysninger i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder*

1. IFRS 1, nr. 24 bokstav a,
2. IFRS 3, nr. B64, B65, B67 bokstav a til c,
3. IFRS 6,
4. IFRS 7, med unntak fra nr. 12 A, nr. 13A–13F, nr. 32, nr. 32A, nr. 34–42H og B6–B39. IFRS 7 nr. 5 gjelder ikke for konserninterne kontrakter,
5. IAS 1, nr. 122–133. Regnskapspliktige morselskap eller datterselskap i konsern som utarbeider konsernregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9 kan fravike denne bestemmelsen i selskapsregnskapet,
6. IAS 16, nr. 73 bokstav a, nr. 73 bokstav e romertall iv, og nr. 77 for regnskapspliktige som benytter verdireguleringsmodellen,

7. IAS 29,
8. IAS 33,
9. IAS 36, nr. 126 bokstav c og d for regnskapspliktige som benytter verdireguleringsmodellen,
10. IAS 38, nr. 118 bokstav e romertall iii og nr. 124–125 for regnskapspliktige som benytter verdireguleringsmodellen,
11. IAS 38, nr. 122 bokstav a for regnskapspliktige som har eiendeler definert som immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid i samsvar med IAS 38 nr. 88,
12. IAS 41, nr. 46,
13. Noteopplysninger i samsvar med anvendte fortolkninger godkjent av International Accounting Standards Board.

§ 4–3. Andre noteopplysninger

For hver klasse av eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi skal det opplyses om:

- a) Metoder og forutsetninger som er anvendt ved fastsettelsen av virkelig verdi.
- b) Balanseført verdi ved begynnelsen og slutten av perioden.
- c) Akkumulerte gevinster eller tap som følge av endringer i virkelig verdi som inngår i balanseført verdi ved begynnelsen og slutten av perioden.
- d) Gevinster eller tap som følge av endringer i virkelig verdi som er innregnet i resultatregnskapet i perioden, spesifisert per regnskapspost.
- e) Gevinster eller tap som følge av endringer i virkelig verdi som er innregnet i andre inntekter og kostnader i perioden, spesifisert per regnskapspost.

Regnskapspliktige som utarbeider selskaps- eller konsernregnskap etter § 1–2 skal gi opplysninger i samsvar med kravene for store foretak i NRS 13 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler.

II

I forskrift 16. desember 1998 nr. 1240 om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike gjøres følgende endringer:

§ 8A–2 annet punktum skal lyde:

Ved fravik skal det gis opplysninger i samsvar med § 8–3 i denne forskrift, jf. § 8A–5 annet ledd.

Ny § 8A–3 skal lyde:

§ 8A–3. Sammenligningstall ved endringer i regnskapsprinsipp og korrigerings av feil

Årsregnskapet kan avvike fra bestemmelsene i IAS 1 om krav til oppstilling av finansiell stilling ved begynnelsen av den tidligste sammenligningsperioden.

Nåværende § 8A–3 blir ny 8A–4 og skal lyde:

Krav etter internasjonale regnskapsstandarder om innregning og måling kan fravikes i samsvar med følgende bestemmelser i forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder; § 3–1 og § 3–2 nr. 1, nr. 8 og nr. 9.

Nåværende § 8A–4 blir ny § 8A–5 og skal lyde:

§ 8A–5. Noteopplysninger

Regnskapsloven kapittel 7 om noteopplysninger gjelder med de unntak og tillegg som følger av annet til femte ledd.

Følgende bestemmelser i kapittel 8 i denne forskrift gjelder; § 8–10 fjerde ledd, § 8–20, § 8–21 og § 8–28.

Det skal gis opplysninger om hvilke forenklinger etter § 8A–3 som er benyttet.

Krav etter internasjonale regnskapsstandarder om opplysninger i noter kan fravikes. Det skal likevel gis opplysninger i henhold til:

- a) IAS 1.117–133
- b) IAS 17
- c) IAS 37
- d) IFRS 7
- e) Forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 4–2 nr. 1 til 3 og nr. 6 til 13.

Ved fravikelse etter fjerde ledd første punktum skal det gis opplysninger i henhold til krav etter god regnskapsskikk så langt det er relevant for anvendte måle- og innregnings- og presentasjonsregler.

For hver klasse av eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi skal det gis opplysninger i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 4–3 første ledd.

III

I forskrift 16. desember 1998 nr. 1241 om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper gjøres følgende endringer:

§ 3–3 skal lyde:

(1) Skadeforsikringsselskaper kan fravike bestemmelser i internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 3–1 og § 3–2 nr. 1 og 9.

§ 3–11 skal lyde:

(1) Livsforsikringsselskaper kan fravike bestemmelser i internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 3–1 nr. 1 til 3 og § 3–2 nr. 1 og 9.

§ 5–4 tredje ledd annet punktum oppheves.

§ 5–5 skal lyde:

(1) Det skal opplyses om virkning av endring av regnskapsprinsipp. Dersom sammenligningstall ikke er omarbeidet, skal virkningen av endringen opplyses i note. Det skal opplyses om vesentlige feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen.

§ 5–6 annet ledd bokstav e, tredje ledd bokstav e og fjerde ledd bokstav e skal lyde:

e. Forskrift 21. januar 2008 nr. 57 § 4–2 nr. 1–3 og nr. 6–13

§ 5–6 femte ledd skal lyde:

(5) Ved fravikelse etter første ledd skal det gis opplysninger i henhold til krav etter god regnskapsskikk så langt det er relevant for anvendte måle- og innregnings- og presentasjonsregler og bestemmelser i eller i medhold av regnskapsloven § 7–30b.

§ 5–8 første ledd oppheves. Annet til åttende ledd blir nye første til syvende ledd.

§ 5–10 første ledd skal lyde:

Det skal gis opplysninger om eierbenyttet eiendom i henhold til forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 4–2 nr. 6 samt IFRS 13 i den utstrekning som følger av denne forskrift § 5–6.

§ 5–11 tredje ledd skal lyde:

(3) Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i foretak i samme konsern i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 17 Virksomhetskjøp. Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet.

§ 5–11 fjerde ledd skal lyde:

(4) Livsforsikringsselskaper skal for investeringer i datterselskap som innregnes og måles etter egenkapitalmetoden gi følgende opplysninger for hver investering og samlet:

Verdi i balansen ved periodens begynnelse
± Tilgang/avgang i perioden
± Resultatandel
± Internfortjenester
Utbytte
± Egenkapitaljustering ført direkte mot egenkapitalen
± Innbetalt i balansen ved periodens slutt
= Verdi i balansen ved periodens slutt

Avskrevet på merverdi i perioden

Merverdi ved periodens slutt

Eventuelle avvikende regnskapsår og forskjellige regnskapsprinsipper

§ 5–11 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Livsforsikringsselskaper skal i tillegg til opplysninger som nevnt i fjerde ledd, opplyse om anskaffelseskost og balanseført egenkapital på kjøpstidspunktet for andeler i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet som er kjøpt i perioden, og som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

§ 5–11 nåværende femte ledd blir nytt sjette ledd.

§ 5–32 skal lyde:

(1) Det skal gis opplysninger om leieavtaler i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 14 Leieavtaler.

§ 5–33 første ledd skal lyde:

(1) Det skal opplyses om beregning av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 6 Pensjonskostnader.

§ 5–37 skal lyde:

- (1) Det skal gis opplysninger om skatt i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard Resultatskatt.

IV

I forskrift 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak gjøres følgende endring:

§ 5–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Pensjonsforetak som anvender IFRS på områder som ikke er omfattet av § 3–2 til § 3–5, jf. § 3–1, skal i tillegg til bestemmelsene i dette kapittel gi opplysninger i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 4–2 nr. 2, 6, 9, 10 og 11, samt krav etter god regnskapskikk så langt det er relevant for anvendte måle- og innregnings- og presentasjonsregler.

V

Denne forskrift trer i kraft straks, med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2014 eller senere.

For regnskapsår påbegynt før 1. januar 2016 kan årsregnskap utarbeides etter reglene som var ikraft før endringene som følger av denne forskriften.

5. nov. Nr. 1416 2014

Forskrift om endring i forskrift om biocider (biocidforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet 5. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730 og lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 4–5 syvende ledd og § 5–4 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12n (direktiv 2006/140/EF, direktiv 2007/20/EF, direktiv 2007/69/EF, direktiv 2007/70/EF, direktiv 2008/15/EF, direktiv 2008/16/EF, direktiv 2008/75/EF, direktiv 2008/77/EF, direktiv 2008/78/EF, direktiv 2008/79/EF, direktiv 2008/80/EF, direktiv 2008/81/EF, direktiv 2008/85/EF, direktiv 2008/86/EF, direktiv 2009/84/EF, direktiv 2009/85/EF, direktiv 2009/86/EF, direktiv 2009/87/EF, direktiv 2009/88/EF, direktiv 2009/89/EF, direktiv 2009/91/EF, direktiv 2009/92/EF, direktiv 2009/93/EF, direktiv 2009/94/EF, direktiv 2009/95/EF, direktiv 2009/96/EF, direktiv 2009/98/EF, direktiv 2009/99/EF, direktiv 2009/150/EF, direktiv 2009/151/EF, direktiv 2010/5/EU, direktiv 2010/7/EU, direktiv 2010/8/EU, direktiv 2010/9/EU, direktiv 2010/10/EU, direktiv 2010/11/EU, direktiv 2010/50/EU, direktiv 2010/51/EU, direktiv 2010/71/EU, direktiv 2010/72/EU, direktiv 2010/74/EU, direktiv 2011/10/EU, direktiv 2011/11/EU, direktiv 2011/12/EU, direktiv 2011/13/EU, direktiv 2011/66/EU, direktiv 2011/67/EU, direktiv 2011/69/EU, direktiv 2011/78/EU, direktiv 2011/79/EU, direktiv 2011/80/EU, direktiv 2011/81/EU, direktiv 2011/71/EU, direktiv 2012/2/EU, direktiv 2012/3/EU, direktiv 2012/14/EU, direktiv 2012/15/EU, direktiv 2012/16/EU, direktiv 2012/20/EU, direktiv 2012/22/EU, direktiv 2012/38/EU, direktiv 2012/40/EU, direktiv 2012/41/EU, direktiv 2012/42/EU, direktiv 2012/43/EU, direktiv 2013/3/EU, direktiv 2013/4/EU, direktiv 2013/5/EU, direktiv 2013/6/EU, direktiv 2013/7/EU og direktiv 2013/27/EU), nr. 12n (forordning (EU) nr. 528/2012, forordning (EU) nr. 736/2013, forordning (EU) nr. 837/2013, og forordning (EU) nr. 334/2014), nr. 12na (forordning (EU) nr. 945/2013), nr. 12nb (forordning (EU) nr. 955/2013), nr. 12nc (forordning (EU) nr. 1032/2013), nr. 12nd (forordning (EU) nr. 1033/2013), nr. 12ne (forordning (EU) nr. 1034/2013), nr. 12nf (forordning (EU) nr. 1035/2013), nr. 12ng (forordning (EU) nr. 1036/2013), nr. 12nh (forordning (EU) nr. 1037/2013), 12ni (forordning (EU) nr. 1038/2013), nr. 12nj (forordning (EU) nr. 1039/2013), nr. 12nk (forordning (EU) nr. 354/2013), nr. 12nl (forordning (EU) nr. 564/2013), nr. 12nm (forordning (EU) nr. 88/2014), nr. 12nn (forordning (EU) nr. 89/2014), nr. 12no (forordning (EU) nr. 90/2014), nr. 12np (forordning (EU) nr. 91/2014), nr. 12nq (forordning (EU) nr. 92/2014), nr. 12nr (forordning (EU) nr. 93/2014), nr. 12ns (forordning (EU) nr. 94/2014), nr. 12nt (forordning (EU) nr. 405/2014), nr. 12nu (forordning (EU) nr. 406/2014), nr. 12nv (forordning (EU) nr. 407/2014), nr. 12nw (forordning (EU) nr. 408/2014), 12nx (beslutning 2014/227/EU), 12ny (forordning (EU) nr. 437/2014), nr. 12nz (forordning (EU) nr. 438/2014), nr. 12z (vedtak 2007/597/EF), nr. 12zb (vedtak 2007/565/EF), nr. 12ze (forordning (EF) nr. 1451/2007, forordning (EU) nr. 298/2010 og forordning (EU) nr. 613/2013), nr. 12zi (vedtak 2008/809/EF), nr. 12zk (vedtak 2008/681/EF), nr. 12zq (vedtak 2009/322/EF), nr. 12zr (vedtak 2009/324/EF), nr. 12zu (beslutning 2010/71/EU), nr. 12zv (beslutning 2010/72/EU), nr. 12zy (beslutning 2010/675/EU), nr. 12zcc (beslutning 2011/391/EU), nr. 12zcg (beslutning 2012/77/EU), nr. 12zch (beslutning 2012/78/EU), nr. 12zci (beslutning 2012/254/EU), nr. 12zck (beslutning 2012/257/EU), nr. 12zcl (beslutning 2012/483/EU), nr. 12zcm (beslutning 2012/728/EU), nr. 12zcn (beslutning 2013/85/EU), nr. 12zco (beslutning 2013/204/EU) og nr. 12zcp (forordning (EU) nr. 414/2013). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 10. april 2014 nr. 548 om biocider (biocidforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. *Biocidforordningen*

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12n (forordning (EU) nr. 528/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 736/2013, forordning (EU) nr. 837/2013, forordning (EU) nr. 334/2014) om tilgjengeliggjøring på markedet og bruk av biocidprodukter (biocidforordningen) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 *EØS-rettsakter tilknyttet biocidforordningen*

Nytt 2. ledd skal lyde:

Forordning om gebyrer og avgifter som skal betales til ECHA: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12nl (forordning (EU) nr. 564/2013), gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nytt 3. ledd skal lyde:

Forordning om prosedyre for endring av vedlegg I til biocidforordningen: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12nm (forordning (EU) nr. 88/2014), gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nåværende 2. ledd blir nytt 4. ledd og skal lyde:

Forordning om biocidprogrammet: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12ze (forordning (EF) nr. 1451/2007 som endret ved forordning (EU) nr. 298/2010, forordning (EU) nr. 613/2013) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nåværende 3. ledd blir nytt 5. ledd.

Vedlegg 2. Aktive stoffer som er godkjent for bruk i angitt(e) produkttype(r):

Følgende stoffer skal tilføyes i tabellen i vedlegg 2:

<i>Aktivt stoff</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Produkttype</i>	<i>Frist for søknad om produkt-godkjenning¹</i>	<i>Godkjenningsvedtak²</i>
Bis-(N-cyklohexyl-diazenium-dioxy)kobber; (Cu-HDO)	312600–89–8	8	01.09.2015	2014/89/EU
Dekansyre	334–48–5	4, 18, 19	01.09.2015	2014/90/EU
S-methopren	65733–16–6	18	01.09.2015	2014/91/EU
Zineb	12122–67–7	21	01.01.2016	2014/92/EU
Oktansyre	124–07–2	4, 18	01.09.2015	2014/93/EU
Jod	7553–56–2	1,3,4,22	01.09.2015	2014/94/EU
Polyvinylpyrrolidonjod	25655–41–8			
Laurinsyre	143–07–7	19	01.11.2015	2014/405/EU
Etylbutylacetylaminoproponiat	52304–36–6	19	01.11.2015	2014/406/EU
Transfluthrin	118712–89–3	18	01.11.2015	2014/407/EU
Silisiumdioksyd	112926–00–8	18	01.11.2015	2014/408/EU
DCOIT	64359–81–5	21	01.01.2016	2014/437/EU
Cyproconasol	94361–06–5	8	01.11.2015	2014/438/EU

Vedlegg 3. Aktive stoffer som ikke er godkjent for bruk i angitt(e) produkttype(r):

Tekst i vedlegg 3, tabellhodet fjerde kolonne skal lyde: Forbudt å omsette og bruke etter.

Følgende stoffer skal tilføyes i tabellen i vedlegg 3:

<i>Aktivt stoff</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Produkttype(r)</i>	<i>Forbudt å omsette og bruke etter</i>	<i>Kommisjonsvedtak</i>
Bis[1-cyclohexyl-1,2-di(hydroxy-kappa.O) diazeniumato(2-)]-kobber	312600–89–8	7, 9, 10	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Nonansyre	112–05–0	10	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Glutaral	111–30–8	1, 13	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Disølvoksid	20667–12–3	11	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
4,4-demetyloxazolidin	51200–87–4	6, 12, 13	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
2-butanon, peroksid	1338–23–4	3, 6	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Polymer av formaldehyd og acrolein	26781–23–7	3	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Sølvklorid	7783–90–6	3, 4, 5, 13	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Furutre, ekstrakt	94266–48–5	10	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
Trikloran	3380–34–5	2, 7, 9	15.05.2015 ¹	2014/227/EU
2-phenoxyetanol	122–00–6	3	15.05.2015 ¹	2014/227/EU

I vedlegg 3 tilføyes ny fotnote 1 som skal lyde:

¹ Dato gitt i tabellen gjelder for omsetningsforbud. Bruk er forbudt 6 måneder etter denne dato.

II

Endringen trer i kraft straks.

Forordninger

Avsnittet «Forordninger» skal lyde:

Nedenfor gjengis EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12n (forordning (EU) nr. 528/2012, forordning (EU) nr. 736/2013, forordning (EU) nr. 837/2013 og forordning (EU) nr. 334/2014), nr. 12nk (forordning (EU) nr. 354/2013), nr. 12nl (forordning (EU) nr. 564/2013), nr. 12nm (forordning (EU) nr. 88/2014), nr. 12ze (forordning (EF) nr. 1451/2007, forordning (EU) nr. 298/2010 og forordning (EU) nr. 613/2013) og nr. 12zzp (forordning (EU) nr. 414/2013) slik Klima- og miljødepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

For å lese biocidforordningen (EU) nr. 528/2012 se her:

For å lese forordning om varigheten av stoffvurderingsprogrammet (EU) nr. 736/2013 se her:

For å lese forordning om endring av vedlegg III om informasjonskrav i forbindelse med godkjenning av biocidprodukter (EU) nr. 837/2013 se her:

For å lese forordning om endring av biocidforordningen (EU) nr. 334/2014 se her:

For å lese forordning om endringer av produktgodkjenninger (EU) nr. 354/2013 se her:

For å lese forordning om gebyrer og avgifter som skal betales til ECHA (EU) nr. 564/2013 se her:

For å lese forordning om fastsettelse av en prosedyre for endring av vedlegg I til biocidforordningen (EU) nr. 88/2014 se her:

For å lese forordning om biocidprogrammet (EU) nr. 1451/2007 se her:

For å lese forordning om forlengelse av visse unntak fra krav om godkjenning (EU) nr. 298/2010 se her:

For å lese forordning om supplerende aktive stoffer i biocidprodukter som skal gjennomgå i vurderingsprogrammet (EU) nr. 613/2013 se her:

For å lese forordning om spesifisering av prosedyre for godkjenning av samme biocidprodukter (EU) nr. 414/2013 se her:

5. nov. Nr. 1417 2014

Forskrift om endring i forskrift om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv.

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 5. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–24 første ledd, § 7–25 første og annet ledd og § 16–1, jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66h (forordning (EF) nr. 300/2008 endret ved forordning (EU) nr. 18/2010), nr. 66ha (forordning (EF) nr. 272/2009 endret ved forordning (EU) nr. 297/2010, forordning (EU) nr. 720/2011, forordning (EU) nr. 1141/2011 og forordning (EU) nr. 245/2013), nr. 66hc (forordning (EU) nr. 72/2010), nr. 66hd (forordning (EU) nr. 1254/2009), nr. 66he (forordning (EU) nr. 185/2010 endret ved forordning (EU) nr. 357/2010, forordning (EU) nr. 358/2010, forordning (EU) nr. 573/2010, forordning (EU) nr. 983/2010, forordning (EU) nr. 334/2011, forordning (EU) nr. 859/2011, forordning (EU) nr. 1087/2011, forordning (EU) nr. 1147/2011, forordning (EU) nr. 173/2012, forordning (EU) nr. 711/2012, forordning (EU) nr. 1082/2012, forordning (EU) nr. 246/2013, forordning (EU) nr. 104/2013, forordning (EU) nr. 654/2013, forordning (EU) nr. 1103/2013, forordning (EU) nr. 1116/2013 og forordning (EU) nr. 278/2014), nr. 66hf (beslutning C(2010) 774, endret ved beslutning C(2010) 2604, beslutning C(2010) 3572, beslutning C(2010) 9139, beslutning C(2011) 5862, beslutning C(2011) 8042,

beslutning C(2011) 9407, beslutning C(2012) 1228, beslutning C(2012) 5672, beslutning C(2012) 5880, beslutning C(2013) 511, beslutning C(2013) 1587, beslutning C(2013) 2045, beslutning C(2013) 4180, beslutning C(2013) 7275, beslutning C(2014) 1200 og beslutning C(2014) 1635). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. gjøres følgende endringer:

§ 3 nr. 5 skal lyde:

Nr. 66he (forordning (EU) nr. 185/2010) som fastsetter detaljerte gjennomføringsbestemmelser i tilknytning til de felles bestemmelser om sikkerhet i sivil luftfart, endret ved forordning (EU) nr. 357/2010, forordning (EU) nr. 358/2010, forordning (EU) nr. 573/2010, forordning (EU) nr. 983/2010, forordning (EU) nr. 334/2011, forordning (EU) nr. 859/2011, forordning (EU) nr. 1087/2011, forordning (EU) nr. 1147/2011, forordning (EU) nr. 173/2012, forordning (EU) nr. 711/2012, forordning (EU) nr. 1082/2012, forordning (EU) nr. 246/2013, forordning (EU) nr. 104/2013, forordning (EU) nr. 654/2013, forordning (EU) nr. 1103/2013, forordning (EU) nr. 1116/2013 og forordning (EU) nr. 278/2014.

§ 3 nr. 6 skal lyde:

Nr. 66hf (beslutning C(2010) 774) som fastsetter detaljerte gjennomføringsbestemmelser i tilknytning til de felles bestemmelser om sikkerhet i sivil luftfart, endret ved beslutning C(2010) 2604, beslutning C(2010) 3572, beslutning C(2010) 9139, beslutning C(2011) 5862, beslutning C(2011) 8042, beslutning C(2011) 9407, beslutning C(2012) 1228, beslutning C(2012) 5672, beslutning C(2012) 5880, beslutning C(2013) 511, beslutning C(2013) 1587, beslutning C(2013) 2045, beslutning C(2013) 4180, beslutning C(2013) 7275, beslutning C(2014) 1200 og beslutning C(2014) 1635.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Under avsnittet «Forordninger» tilføyes følgende:

For å lese forordning (EU) nr. 278/2014 i uoffisiell oversettelse se her:

10. nov. Nr. 1418 2014

Forskrift om endring i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer og forskrift om samordnet innkreving av avgift på fisk og fiskevarer

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 10. november 2014 med hjemmel i lov 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer skal § 4 første ledd punkt 3 bokstav f lyde:

- f) Utenlandskfanget fisk og utenlandske fiskevarer som i henhold til gjeldende regelverk ikke har vært fortollet inn i Norge og som transporteres direkte til utlandet eller fra tollager til utlandet.

II

I forskrift 13. desember 2000 nr. 1253 om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport skal § 2 annet ledd bokstav e lyde:

- e) Utenlandskfanget fisk og utenlandske fiskevarer som i henhold til gjelde regelverk ikke har vært fortollet inn i Norge og som transporteres direkte til utlandet eller fra tollager til utlandet.

III

Denne forskriften trer i kraft straks.

10. nov. Nr. 1419 2014

Forskrift om endring i forskrift om fremvisning av dyr

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 10. november 2014 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 23 og § 26, jf. delegeringsvedtak 11. juni 2010 nr. 814. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 27. mars 2012 nr. 261 om fremvisning av dyr gjøres følgende endring:

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Fisk og tifotkreps skal holdes i vann med egnet kvalitet. Fisk skal ikke tas opp av vannet for fremvisning. Tifotkreps kan tas opp av vannet for fremvisning, men oppholdet ute av vann skal ikke vare lenger enn nødvendig. Tiden må vurderes ut fra art og lufttemperatur.

II

Endringen trer i kraft straks.

10. nov. Nr. 1420 2014**Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 10. november 2014 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 7–13 annet ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29ba (forordning (EU) nr. 759/2013). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 29. juni 2007 nr. 876 til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) gjøres følgende endring:

§ 7–13 første ledd skal lyde:

(1) EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29ba (forordning (EF) nr. 809/2004 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/71/EF med hensyn til opplysninger i prospekter og deres format, integrering ved henvisning og offentliggjøring av slike prospekter samt annonsering, som endret ved forordning (EF) nr. 1787/2006, forordning (EF) nr. 211/2007, forordning (EF) nr. 1289/2008, forordning (EU) nr. 311/2012, forordning (EU) nr. 486/2012, forordning (EU) nr. 862/2012 og forordning (EU) nr. 759/2013) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringen trer i kraft straks.

11. nov. Nr. 1421 2014**Forskrift om endring i forskrift om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 11. november 2014 med hjemmel i lov 3. september 2010 nr. 56 om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven) § 2, § 8 og § 10.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX nr. 1j (direktiv 2007/2/EF) og nr. 1je (forordning (EU) nr. 1089/2010 endret ved forordning (EU) nr. 102/2011 og forordning (EU) nr. 1253/2013). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 8. august 2012 nr. 797 om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 6 andre ledd første punktum skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 1je (forordning (EU) nr. 1089/2010) om gjennomføring av direktiv 2007/2/EF med hensyn til samvirkingsevnen til geodatasett og -tjenester med endringer (forordning (EU) nr. 102/2011 og forordning (EU) nr. 1253/2013) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 15 andre ledd skal lyde:

Geodatasett etter § 2 første ledd skal være tilgjengelige med samvirkingsevne etter kravene i § 6 andre ledd innen

- a) 23. november 2015 for data etter nummer 1 til 9 som nyetableres eller gjennomgår vesentlig omstrukturering
- b) 21. oktober 2018 for data etter nummer 10 til 34 som nyetableres eller gjennomgår vesentlig omstrukturering
- c) 23. november 2020 for andre data etter nummer 1 til 9
- d) 21. oktober 2023 for andre data etter nummer 10 til 34.

Andre krav til harmonisering og samvirkingsevne etter § 6 skal være oppfylt innen 9. mai 2014.

II

Forskriften trer i kraft straks.

11. nov. Nr. 1422 2014**Forskrift om endring i forskrift om mobilitetsfremmende stønad**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 11. november 2014 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 12. august 2011 nr. 847 om mobilitetsfremmende stønad gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan gi en arbeidssøker stønad til dekning av de nødvendige og dokumenterte utgiftene til reise med rutegående transportmiddel som overstiger 500 kroner per reise

- a) i forbindelse med jobbintervju på annet sted enn bostedet, og
- b) i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted, dersom arbeidssøker ikke har fått jobb på hjemstedet.

§ 4 første ledd skal lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan gi stønad til dekning av de nødvendige og dokumenterte utgiftene til flytting som overstiger 3 110 kroner, i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2015.

12. nov. Nr. 1423 2014**Forskrift om avgifter på lufthavnene til Avinor AS**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 12. november 2014 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–26 og § 15–4. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

*Kapittel I. Alminnelige bestemmelser***§ 1–1. Virkeområde**

For flyginger på Avinor AS sine landingsplasser, herunder Oslo lufthavn, Gardermoen, og for flyginger i det luftrommet som utgjøres av norske flygeinformasjonsregioner (FIR), skal eier eller bruker av luftfartøy betale avgift for de anlegg og tjenester som stilles til rådighet i henhold til de etterfølgende bestemmelser. Bestemmelsene gjelder også for militære landingsplasser når de nyttes av luftfartøy med sivile registreringsmerker. Bestemmelsene gjelder ikke for Moss lufthavn, Rygge.

Avgiftene er:

Startavgift
Passasjeravgift
Sikkerhetsavgift
Avisingsavgift.

Ved beregning av avgift avrundes beløpet til nærmeste hele krone.

§ 1–2. Hvem som er avgiftspliktig

Plikten til å svare avgift påhviler luftfartøyets eier. Er fartøyet overlatt til en lisensiert operatør eller operatør med driftstillatelse til bruk for egen regning, er brukeren ansvarlig for avgiften. Likeså blir enhver bruker ansvarlig for avgiften når fartøy som ikke benyttes i ervervsmessig luftfart overlates denne til bruk for egen regning. Ved betaling før luftfartøy forlater startplass, er fartøysjef ansvarlig for avgiftsbetaling.

§ 1–3. Avgiftsreduksjon og -fritak

Avinor AS kan gi reduksjon i de avgiftene som følger av forskriften dersom selskapet anser det godtgjort at reduksjonen vil øke provenyet og stimulere til bedre utnyttelse av luftfartøyene og luftfartsanleggenes kapasitet. Når det foreligger særlige grunner kan selskapet videre gi reduksjon i, eller fritak fra, de avgiftene som følger av forskriften for humanitær transporter, flystevner, syketransport eller liknende aktiviteter av ikke-kommersiell karakter. Reduksjoner som nevnt i første punktum kan ikke gis på avgifter som nevnt i § 4–1, og må heller ikke praktiseres på en måte som uten saklig grunn forskjellsbehandler brukerne av lufthavnen. Retten til å gi eller opprettholde reduksjoner som nevnt i første punktum er betinget av at reduksjonen er tillatt etter EØS-avtalens regler om offentlig støtte.

Avinor AS kan inngå avtale om å yte tjenester som ikke er omfattet av takstregulativet. Vederlaget skal dekke de kostnadene Avinor AS påføres ved å yte disse tjenestene.

§ 1–4. Unntak fra avgiftsplikten

Det svares ikke avgifter for flyginger:

1. utført av luftfartøy med militære registreringsmerker. Det svares videre ikke avgifter for sivile luftfartøy når disse brukes av Forsvaret i henhold til Samarbeidsavtalen mellom Forsvaret og Avinor om flyplass- og flysikringsvirksomhet fra februar 2011.

2. utført utelukkende i samband med offisielle reiser foretatt av den regjerende monark og hans/hennes familie, statsoverhode, regjeringssjef og ministre. Når flygingen er i forbindelse med slik offisiell reise, må dette anføres som egen merknad i fartøyets reiseplan.
3. på Svalbard og Jan Mayen for luftfartøy som brukes av den norske stat til ikke-erhvervsmessige formål eller for fartøy som brukes i utenlandsk diplomatisk tjeneste.
4. i forbindelse med kalibrering.
5. hvor ettersøknings- og redningstjeneste (SAR) foretas.
6. utført med glide- eller seilfly. Slike fly som har motor som kan brukes til take-off, er imidlertid ikke fritatt for avgift.

Kapittel II. Startavgift

A. Generelt

§ 2-1. Hva som utløser avgiftsplikt

Startavgift betales for start(er) av flyging(er).

Startavgift beregnes på grunnlag av høyeste sertifiserte startvekt ifølge nasjonalt luftfartøyregister, flyhåndbok, luftdyktighetsbevis eller annet tilsvarende offisielt dokument. I tilfeller hvor et luftfartøy er sertifisert for flere maksimale startvekter, skal den høyeste av disse vektene benyttes som grunnlag for fakturering av startavgift. Dersom nødvendig dokumentasjon ikke fremlegges av operatør av luftfartøy, skal vekten til det tyngste kjente luftfartøy av samme type benyttes.

B. Avgift for enkeltflyginger

§ 2-2. Avgiftssatsene – hovedregel

Startavgift for luftfartøy med høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1) som overstigende 8 000 kg er:

- (a) kr 68,00 per påbegynt 1 000 kg for flyvekten mellom 3 000 kg og 75 000 kg,
- (b) kr 34,00 per påbegynt 1 000 kg for flyvekt mellom 75 001 og 150 000 kg, og
- (c) kr 13,60 per påbegynt 1 000 kg for flyvekt over 150 001 kg.

For fraktfly betales i tillegg kr 72,00 per påbegynt 1 000 kg for flyvekt mellom 0 kg og 2 999 kg.

Satsene i første ledd gjelder for luftfartøy i regelbundet passasjertrafikk (inkludert seriemessig charter som nevnt i § 3-1) selv om fartøyet har høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1) 8 000 kg eller lavere.

Startavgift for luftfartøy med høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1) 2 000 kg eller mindre er som følger:

Kg	Kr
0–1 000	178
1 001–1 500	218
1 501–2 000	306

Startavgift for luftfartøy med høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1) mellom 2 001 kg og 8 000 kg er som følger:

Kg	Kr
2 001–2 500	78
2 501–3 000	86
3 001–4 000	165
4 001–5 000	210
5 001–6 000	253
6 001–7 000	567
7 001–8 000	860

For statens landingsplasser i Oppland; Sogn og Fjordane; Møre og Romsdal; Sør-Trøndelag; Nord-Trøndelag med unntak av Trondheim lufthavn, Værnes; Nordland med unntak av Bodø lufthavn; Troms og Finnmark betales inntil videre 70 % av gjeldende takster.

Ingen avgift i denne paragraf skal underskride minimumsavgiften, kr 78,-. Det gis ikke rabatt på minimumsavgiften.

§ 2-3. Avgift for kontinentalsokkelflyginger

For kontinentalsokkelflyging med start på Stavanger lufthavn Sola, Bergen lufthavn Flesland, Florø lufthavn, Kristiansund lufthavn Kvernberget, Brønnøysund lufthavn Brønnøy og Hammerfest lufthavn betales avgift med kr 9 720,- for luftfartøy over 15 000 kg maksimal sertifiserte startvekt (se § 2-1) og kr 7 159,- for luftfartøy under denne vekt.

For øvrige landingsplasser er startavgiften ved flyging til kontinentalsokkelen til kr 4 037,- uansett startvekt.

Med kontinentalsokkelflyging menes også flyginger mellom landbaserte landingsplasser dersom disse er ledd i de direkte flyginger til/fra kontinentalsokkelen.

§ 2-4. Avgift ved «touch-and-go»-flyginger

Ved «touch-and-go»-flyginger betales kun en startavgift pr. gjennomført serie. Med en serie menes at «touch-and-go»-flygingene foregår tett på hverandre uten at stopp/inn-utlasting foregår på landingsplassen. Når dette avvikes, anses serien som avsluttet og eventuell ny serie påbegynnes. En serie «touch-and-go» påbegynnes og avsluttes på samme landingsplass. Dersom siste start i en slik serie er avreise til en annen landingsplass, regnes denne start som avgiftspliktig enkeltflyging.

C. Årsavgift – årskort

§ 2-5. Rett til å løse årsavgift (årskort)

Årskort kan løses for luftfartøy som ikke benyttes til lisensiert ervervsmessig lufttransport og som ikke overstiger 2 000 kg høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1). For amatørbygde fly og fly som Avinor AS etter søknad finner å akseptere som «veteranfly», og som etter forskrift om klassifisering av luftfartøy, BSL B 1-2, bilag 1 og 2, blir henført til klasse «Eksperiment» og bruksområde «Privat», settes vektgrensen til 5 700 kg høyeste sertifiserte startvekt som nevnt i § 2-1.

Årskort kan løses for skolefly under 2 000 kg høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1) som eies eller brukes av operatør i lisensiert ervervsmessig lufttransport.

Årskortet gjelder fra og med 1. januar eventuelt en senere betalingsdato, til og med 31. desember i samme kalenderår, for ett bestemt luftfartøy. Som legitimasjon for betalt årsavgift gjelder årskort med kvittert giroblankett, årskort med gyldig kvittering fra nettbanktjeneste sammen med bekreftede kontoutdrag fra bank, årskort med gyldig kvittering fra kredittkortselskap sammen med bekreftede kontoutdrag fra bank eller årskort med kvittering fra Avinor AS, jf. § 6-5 og § 6-6.

Årskortet kan kjøpes på Avinor AS' side på Internett.

§ 2-6. Satser for årsavgift

Årsavgiften beregnes på grunnlag av høyeste sertifiserte startvekt som nevnt i § 2-1. Satsene er:

Kg	Kr
0–500	3 473
501–1 000	5 131
1 001–1 100	7 296
1 101–1 200	8 443
1 201–1 300	9 715
1 301–1 400	10 864
1 401–1 500	12 351
1 501–1 600	20 290
1 601–1 700	21 669
1 701–1 800	23 046
1 801–1 900	24 402
1 901–2 000	25 664

For amatørbygde fly og «veteranfly», i vektgruppen 1 101–5 700 kg høyeste sertifiserte startvekt (se § 2-1), settes årskortavgiften til kr 7 286,-.

§ 2-7. Refusjon og plikt til å vise årskort

Det gis ingen refusjon eller tilbakebetaling som følge av avkortet brukstid eller redusert sesong.

Kan ikke gyldig årskort m/tilleggsdokumentasjon framvises, må det betales startavgift for hver start.

§ 2-8. Unntak for Oslo lufthavn, Gardermoen og Ørland flystasjon

Årskortet kan ikke brukes på Oslo lufthavn, Gardermoen og Ørland flystasjon.

Avinor AS kan bestemme at årskortet ikke kan brukes på de lufthavnene og på de tidene av døgnet hvor trafikkbelastningen er størst (Peak hours).

D. Ukekort (Weekly Season Card)

§ 2-9. Rett til å benytte ukekort

For luftfartøy med høyeste sertifiserte startvekt som ikke overstiger 2 000 kg kan det løses ukekort til dekning av startavgifter under forutsetning av at flygingene ikke skjer i ervervsøyemed.

§ 2-10. Gyldighet av ukekort

Ukekortet gjelder i sju dager fra og med første påførte gyldighetsdag og dekker startavgifter på alle startplasser som omfattes av dette regulativ, med unntak av Oslo lufthavn, Gardermoen og Ørland.

§ 2-11. Satser for ukekort

Avgiften for ukekortet er kr 753,- for luftfartøy i vektgruppen 0–1 500 kg, og kr 1 874,- for luftfartøy i vektgruppen 1 501–2 000 kg.

Kortet kan utstedes for flere sju dagers perioder i strekk.

Kortet kan gis gyldighet fra en senere dato enn innkjøpsdagen, men kan under ingen omstendigheter gis gyldighet fra en dato forut for innkjøpsdagen.

Ukekortet kan kjøpes på Avinor AS' side på Internett.

§ 2–12. Gyldighetstid for ukekort

Bestemmelsen om årskort i § 6–5 gjelder tilsvarende for ukekort.

§ 2–13. Tilbakebetaling

Betalt avgift tilbakebetales ikke.

E. Særlige fritak for startavgift

§ 2–14. Retur til avgangsplass

Avgift svares ikke for fartøy som på grunn av tekniske feil eller værhindringer returnerer til samme landingsplass som det gikk fra, og uten at det er foretatt mellomlanding på annen landingsplass.

F. Tillegg til startavgiften

§ 2–15. Støytilllegg ved Bodø lufthavn

For flyginger med start fra Bodø lufthavn betales det følgende tillegg til den startavgift som fremkommer av § 2–2 og § 2–3:

- a) For ikke-støysertifiserte jetdrevne luftfartøy, kr 4 103,- pr. start.
  - b) For jetdrevne luftfartøy sertifisert etter ICAO-konvensjonens Annex 16, kapittel 2, kr 2 051,- pr. start.
- Tillegget økes med 50 % for trafikk mellom kl. 2000–0800 norsk tid.
Bestemmelsen i § 2–14 kommer ikke til anvendelse.

§ 2–16. Nattillegg

For flyginger i perioden kl. 2400–0559 (lokal tid) innkreves det i tillegg til startavgiften, avgift for hver start og for hver landing. Satsen pr. start settes til 50 % av satsene som er anvendt i § 2–2 til § 2–4 samt § 2–15. Satsen pr. landing settes lik satsen pr. start. Svalbard lufthavn Longyear er unntatt fra dette tillegget.

Bestemmelsen i § 2–14 kommer ikke til anvendelse på Oslo lufthavn, Gardermoen.

Kapittel III. Passasjeravgift

§ 3–1. Hva som utløser avgiftsplikt

Passasjeravgiften betales for hver start for luftfartøy som overstiger 8 000 kg høyeste sertifiserte startvekt (se § 2–1) etter reglene i dette kapitlet. Dette gjelder også for luftfartøy i regelbundet trafikk (inkludert seriemessig charter) selv om fartøyet har høyeste sertifiserte startvekt (se § 2–1) 8 000 kg eller lavere.

Definisjon: Med *regelbundet trafikk* menes en serie flyginger som gjennomføres mot vederlag med luftfartøy beregnet på transport av passasjerer på individuell basis i henhold til offentliggjort tidtabell.

§ 3–2. Avgiftssatser

Avgift betales med kr 54 for hver avreisende passasjer, herunder transferpassasjer og ikke-betalende passasjerer.

§ 3–3. Generelle unntak fra avgiftsplikten

Avgift svares ikke for:

1. Reiser som et flyselskaps ansatte foretar i tjenesteøyemed med selskapets egne fly.
2. Luftfartøy som på grunn av tekniske værhindringer returnerer til samme landingsplass som det avgikk fra, og uten at det er foretatt mellomlanding på annen landingsplass.
3. Passasjerer under 2 år.
4. Transittpassasjerer.

§ 3–4. Definisjon av transfer- og transittpassasjerer

Med *transferpassasjerer* menes passasjerer som bytter fra et rutenummer til et annet underveis på en sammenhengende flyreise med avgiftspliktig luftfartøy. Dette gjelder både reise innenlands–innenlands, utenlands–utenlands og innenlands–utenlands v.v.

Med *transittpassasjerer* menes passasjerer som benytter samme rutenummer inn og ut fra landingsplassen. Dette gjelder både reise innenlands–innenlands, utenlands–utenlands, innenlands–utenlands v.v.

For at statusen som transferpassasjer eller transittpassasjer skal godkjennes må reisen foretas sammenhengende og fortløpende, dvs. at såkalt «next connection» må benyttes. Videre må passasjerer ikke forlate lufthavnen.

§ 3–5. Unntak for avgiftsplikt for kontinentalsokkelflyginger

Ved kontinentalsokkelflyging som nevnt i § 2–3 skal det ikke betales avgift på flyginger fra Stavanger lufthavn Sola, Bergen lufthavn Flesland, Florø lufthavn, Kristiansund lufthavn Kvernberget, Brønnøysund lufthavn Brønnøy og Hammerfest lufthavn.

§ 3–6. *Grunnlaget for avgiftsberegningen*

For beregning av avgifter etter dette kapittel skal operatøren hver uke oppgi grunnlaget for beregningen i tråd med de rapporteringsformatene som fremgår av vedlegget. Avinor bestemmer nøyaktig tidspunkt for når opplysningene skal gis. Dersom opplysningene ikke er gitt, vil avgift bli utferdiget i henhold til det normale antall seter som flytypen har. Ved ettertidsdeklarerer av avgiften, jf. § 6–3, gjelder det tilsvarende med hensyn til Avinor AS/Oslo Lufthavn AS' rett til å utfakturere etter antall seter. Selv om riktig passasjerdeklarasjon skulle bli framlagt etter utløpet av tidsfristen har man ikke krav på refusjon av utferdiget avgift basert på antall seter i henhold til denne paragraf.

For stikkprøvekontroll av avgiften skal operatøren, ved den enkelte avgang og i ettertid, kunne forevise ovennevnte grunnlag. Dersom Avinor AS eller Oslo Lufthavn AS ber om det, skal også luftfartøyets lasteskjema (load sheet) forevises. Avinor AS har også rett til innsyn i de systemene for «datafangst» som generer datagrunnlaget for avgiften. Se for øvrig bestemmelsene i § 6–3, annet ledd.

Enhver uoverensstemmelse mellom flyoperatør og denne operatørens handlingsagent om manglende rapportering og overholdelse av frister er en sak mellom disse partene og er således Avinor AS uvedkommende. Avinor AS vil i denne sammenheng alltid forholde seg til flyoperatøren som debitor.

Flyoperatøren må forholde seg til de deklarasjonsskjemaene og tillempingsbestemmelsene som Avinor AS utarbeider i overensstemmelse med ovennevnte regler.

I tillegg til DTS-innsendelser skal det også sendes trafikkinformasjon som IATA-meldinger til Avinors trafikkinformasjonssystem (LETIS) i henhold til de krav og betingelser som fremgår av vedlegget til forskriften.

Dersom de mottatte IATA-meldingene ikke kan tolkes av Avinors trafikkinformasjonssystem (LETIS), vil Avinor sende feilmelding til en på forhånd avtalt SITA eller e-postadresse. Det skal da snarest etter mottatt feilmelding sendes korrekt data.

Flyselskapet har også ansvaret for at det for all innsjekking av bagasje lages en Baggage Source Message (BSM) iht. IATA's Recommended Practice 1745. Bagasjetag som utstedes på norske lufthavner skal være utformet i henhold til IATA's Resolution (Res) 740, attachment H.

Kapittel IV. Sikkerhetsavgift

§ 4–1. *Avgiftsgrunnlag og avgiftssats*

Avgift kr 56,- betales for hver avreisende passasjer, også ikke-betalende passasjerer. Det er lik avgiftssats uavhengig om neste landing er på en norsk eller utenlandsk landingsplass.

Det skal ikke svares avgift for transferpassasjerer.

Det svares ikke avgift for ambulanseflyginger.

For øvrig gjelder tilsvarende alle presiseringer og unntak som for passasjeravgiften, jf. kapittel III.

Kapittel V. Avgift til lufthavneier for håndtering av brukt flyavisingsvæske (avisingsavgift)

§ 5–1. *Formålet med avisingsavgiften*

Formålet med dette kapittel er å fastsette bestemmelser for en avgift som skal gi lufthavneier kostnadsdekning for håndtering av brukt flyavisingsvæske.

§ 5–2. *Definisjoner*

Med håndtering menes i dette kapittel transport, mellomlagring, behandling, destruksjon eller annen slutt disponering av brukt flyavisingsvæske etter at denne er samlet opp av lufthavneier. Som slutt disponering regnes rensing av oppsamlet flyavisingsvæske i renseanlegg, gjenvinning til ny flyavisingsvæske eller til ren glykol, destruksjon ved forbrenning og lignende.

§ 5–3. *Beregningsgrunnlag*

For lufthavner hvor avgift skal betales etter dette kapittel skal lufthavneier ha utarbeidet et beregningsgrunnlag for avgiften. Den som etter forskriftens § 1–2 plikter å betale avgift skal gjøres kjent med lufthavneiers beregningsgrunnlag før avgift kreves ved den enkelte lufthavn.

I beregningsgrunnlaget skal de faktiske driftskostnader og kapitalkostnader som gjelder for den enkelte lufthavn i direkte tilknytning til håndtering av brukt flyavisingsvæske inngå.

Avgiften skal beregnes slik at den gir kostnadsdekning for den tjenesten lufthavneier yter ved håndtering av brukt flyavisingsvæske.

§ 5–4. *Beregningsmåte*

Avgiftssatsen etter dette kapittel skal fastsettes som et bestemt antall kroner pr. kg brukt glykol, fastsatt på grunnlag av de faktiske driftskostnader og kapitalkostnader ved den enkelte lufthavn.

Lufthavneier skal snarest mulig og senest innen 31. desember hvert år gi den som skal betale avgift etter dette kapittel en stipulert avgiftssats i henhold til budsjett for inneværende avisingsseong, som regnes fra 1. juli til 30. juni etterfølgende år.

Den som skal betale avgiften skal ha innsynsrett i de regnskapene som ligger til grunn for lufthavneiers beregning av avgift etter dette kapittel. Regnskapene skal være transparente og ikke uten særlig grunn endres mellom avisingsseongene.

§ 5–5. *Beregningsperiode*

Avgiften som skal betales etter dette kapittel skal avregnes av lufthavneier etter hver avisings sesong.

Lufthavneier kan foreta à konto avregning gjennom avisings sesongen basert på stipulert eller beregnede driftskostnader og kapitalkostnader.

Kapittel VI. Bestemmelser om avgiftsbetaling, tilbakebetaling m.m.

A. Opplysningsplikt og vektberegning

§ 6-1. *Opplysningsplikt og vektberegning*

Avinor AS kan kreve at operatør av avgiftspliktig luftfartøy fremlegger dokumentasjon fra norsk eller utenlandsk myndighet for at de vektene som oppgis som grunnlag for beregning av avgifter etter denne forskriften er av en slik karakter som det fremgår av den enkelte bestemmelsen. For vektgrunnlag til beregning av startavgift kan Avinor AS kreve at operatør av avgiftspliktig luftfartøy fremlegger luftdyktighetsbevis og flyhåndbok.

B. Betaling, kreditt mv.

§ 6-2. *Oppgjørsform*

Betaling av start-, passasjer- og underveisavgift samt andre avgifter eller godtgjørelser hjemlet i dette regulativ, skal som hovedregel skje som betaling etter fakturering. Avinor AS kan fastsette annen ordning for avgiftsbetalingen.

Avinor AS kan kreve bankgaranti (satt i forhold til operatørens trafikkvolum basert på en trafikkperiode som Avinor AS finner det relevant å anvende) eller annen sikkerhetsstillelse for rettidig avgiftsbetaling.

§ 6-3. *Kreditt og rapporteringsformat*

Kreditt er betinget av at operatøren gir opplysninger om og betaler for alle luftfartøy som benytter operatørens kallesignal.

Eier eller bruker av luftfartøy plikter før og etter hver flygning å gi slike opplysninger som Avinor AS og Oslo Lufthavn AS trenger for å utføre avgiftsberegning, jf. luftfartsloven § 13a-1, samt de opplysninger som Avinor AS og Oslo Lufthavn AS trenger for å rapportere statistikk til Statistisk sentralbyrå, pålagt med hjemmel i statistikkloven. Opplysninger om flybevegelser skal rapporteres elektronisk både som IATA-meldinger og på et DTS-format innenfor tidsfrister bestemt av Avinor AS. DTS (Daily Traffic Survey) er et fil-format definert av Avinor AS for rapportering av daglige flybevegelser og annen informasjon nødvendig for beregning av avgifter og utarbeidelse av statistikk.

Endringer i format formidles senest 30 dager før neste leveringsfrist.

Endringer i leveringstidspunkt og hyppighet formidles senest 60 dager før ikrafttreden.

For selskap med lite trafikkvolum kan Avinor AS dispensere fra kravet om å rapportere elektronisk i DTS-format.

§ 6-4. *Oslo Lufthavn AS' myndighet*

Oslo Lufthavn AS anvender reglene i § 6-1 til § 6-3 for så vidt gjelder trafikk på Oslo lufthavn, Gardermoen.

Som sikkerhet for avgifter knyttet til trafikk på Oslo lufthavn, Gardermoen, kan Oslo Lufthavn AS kreve en egen bankgaranti av operatøren utover det som Avinor AS eventuelt har krevd til dekning for avgifter på statens landingsplasser.

C. Betaling av årsavgifter

§ 6-5. *Gyldighetsdato*

For betaling av årsavgifter i denne forskrift er årskortets første gyldighetsdag bestemmende for hvilken avgiftssats som skal anvendes.

§ 6-6. *Oppgjørsform*

Årsavgift kan betales via kredittkortselskap med samarbeidsavtale eller til Avinor AS' sentrale bankkonto.

Ved anmodning om utstedelse/fornyelse av årskort for startavgift, må det gis følgende opplysninger:

Hva avgiften gjelder.

Luftfartøyets nasjonalitets- og registreringsmerke samt høyeste sertifiserte startvekt som nevnt i § 2-1.

Eierens og/eller brukerens navn og adresse.

D. Reaksjonsmidler ved manglende eller for sen betaling

§ 6-7. *Reaksjoner ved manglende betaling eller sikkerhetsstillelse*

Dersom avgifter som påløper i forbindelse med luftfartøyets landing, opphold på, eller avgang fra plassen ikke blir betalt til fastsatt tid eller tilstrekkelig sikkerhet stilt, kan fartøyet i samsvar med luftfartslovens bestemmelser hindres i å forlate plassen før betaling har funnet sted eller tilstrekkelig sikkerhet er stilt, jf. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 13-2.

Avgifter som fastsettes etter luftfartsloven er tvangsgrunnlag for utlegg.

Er avgift ikke betalt rettidig, kan eier eller bruker av luftfartøyet nektes fortsatt bruk av norsk territorium og/eller norske lufthavner.

§ 6-8. *Forsinkelsesrente*

Ved for sen innbetaling av avgift etter denne forskriften, svares forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

E. Adgang til å frafalle påløpte avgifter

§ 6–9. Frafall av avgift

Avinor AS kan ved sletting i Norges luftfartøyregister, og etter søknad, helt eller delvis frafalle/tilbakebetale årsavgift. Beløp under kr 20 000,– refunderes ikke.

Dersom det fattes vedtak i medhold av § 6–7 som innskrenker et luftfartøys bruk av en landingsplass, gir dette ikke grunnlag for tilbakebetaling av årsavgift.

Kapittel VII. Ikrafttredelse

§ 7–1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2015.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 6. november 2013 nr. 1295 om avgifter på lufthavnene til Avinor AS.

Vedlegg

DTS formatbeskrivelser

Felt 1: Recordtype = 5.

Felt 2: Kallesignal.

Felt 3: Dato avgang – UTC.

Felt 4: Avgangsplass – DEP.

Felt 5: STD – Scheduled Time of Departure – UTC.

Felt 6: ATD – Actual Time of Departure/Off-block Time) – UTC.

Felt 7: Forsinkelse.

Felt 8: Dato ankomst – UTC.

Felt 9: Destinasjon – ARR.

Felt 10: STA – Scheduled Time of Arrival – UTC.

Felt 11: ATA – UTC.

Felt 12: Registreringsmerke.

Felt 13: Flygningens art.

Felt 14: Total Persons On Board.

Felt 15: Crew, aktiv.

Felt 16: Crew, passiv.

Felt 17: Tjenestereisende.

Felt 18: Infants.

Felt 19: Passasjerer avreist fra avgangsplass (lokalt påstigende).

Felt 20: Passasjerer avreist i transfer.

Felt 21: Passasjerer avreist i transitt.

Felt 22: Passasjerer ankommet destinasjon (Avstigende).

Felt 23: Frakt lastet.

Felt 24: Frakt losset.

Felt 25: Post lastet.

Felt 26: Post losset.

Felt 27: International eller Domestic.

Felt 28: Domestic leg of international flight.

Felt 29: Passasjerer til utland.

Felt 30: Kommentarer og diverse.

Felt 31: Unik ID.

IATA-meldinger

Grunnregler for bruk av IATA-meldinger:

1. Alle planlagte flighter skal meldes inn til Avinor vha. SSIM-fil eller SSM/ASM-format.
2. Alle oppdaterte flight-tider skal meldes inn til Avinor.
3. Alle IATA-meldinger skal sendes til Avinors sentrale trafikkinformasjonsenhet OSLNOYA.
4. Alle IATA-meldinger som sendes til OSLNOYA skal være i henhold til siste versjon av IATA Airport Handling Manual (AHM) og IATA Standard Schedule Information Manual (SSIM).
5. Rapporteringen skal inkludere korrekte data for antall passasjerer og kilogram frakt og post for alle ankomster og avganger. Data skal rapporteres pr. flight nummer og dato.

Følgende IATA-format støttes, og data skal brukes til følgende formål:

<i>Formål</i>	<i>Format</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Tidsfrist</i>
Ruteplaner	SSIM	IATA Filformat for presentasjon av komplette sesongplaner, inkludert alle flighter, for en operatør for en avgrenset tidsperiode.	3 uker i forkant av sesongskifte.
	SSM (Standard Schedules Message Procedure)	IATA-meldingsformat for rapportering av permanente tillegg og/eller endringer til originale sesongplaner.	Senest 24 timer før avgang.
	ASM (Ad-hoc Schedules Message)	IATA-meldingsformat for rapportering av midlertidige/tidsbegrensede avvik fra den opprinnelige sesongplanen.	Senest 6 timer før avgang.
Flybevegelser	MVT (Aircraft movement message)	IATA-meldingsformat for rapportering av avgangstider, ankomsttider og forsinkelser.	Avgangs- og ankomstmelding skal sendes umiddelbart etter avgang eller ankomst Forsinkelsesmeldinger skal sendes så snart de er kjent.
	MVA (Aircraft movement message)	IATA-meldingsformat for rapportering av avgangstider, ankomsttider og forsinkelser, automatisk sendt direkte fra det enkelte flyindivid (f.eks. ACARS).	Avgangs- og ankomstmelding skal sendes umiddelbart etter avgang eller ankomst Forsinkelsesmeldinger skal sendes så snart de er kjent.
	DIV (Aircraft Diversion Message)	IATA-meldingsformat for rapportering av avledninger fra den opprinnelige flightruten.	Skal sendes så snart endring er kjent.
Passasjer/last	SLS (Statistical Load Summary)	IATA-meldingsformat for rapportering av passasjertall, bagasje, frakt og post.	Umiddelbart etter avgang.
	LDM (Loadmessage)	IATA-meldingsformat for rapportering av passasjertall og vekt.	Umiddelbart etter avgang.
	PTM (Passenger Transfer Message)	IATA-Meldingsformat for rapportering av transferpassasjerer.	Umiddelbart etter avgang.

13. nov. Nr. 1424 2014

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 13. november 2014 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12, § 15 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning 2014/199/EU). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 6. oktober 2003 nr. 1242 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet skal henvisningen til beslutning 2011/630/EU lyde:

beslutning 2011/630/EU (endret ved beslutning 2012/415/EU, forordning (EU) nr. 519/2013 og beslutning 2014/199/EU)

§ 23 fjerde ledd oppheves.

Vedlegg A skal lyde:

Vedlegg A. Liste over land, eller deler av land utenfor EØS, hvorfra det er tillatt å importere oksesæd

ISO-kode	Land	Merknader	
		Beskrivelse av området (hvis relevant)	Tilleggsgarantier
AU	Australia		Tilleggsgarantiene vedrørende testing, som er fastsatt i punkt II.5.4.1 og/eller punkt II.5.4.2 i sertifikatet i vedlegg C del 1, er obligatoriske.
CA	Canada*	Område beskrevet som CA-1 i forskrift 23. juli 2010 nr. 1137 om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr § 1, jf. forordning (EU) nr. 206/2010 vedlegg I del 1.	
CH	Sveits**		
CL	Chile		
GL	Grønland		
IS	Island		
HR	Kroatia		
NZ	New Zealand		
PM	Saint Pierre og Miquelon		
US	USA		Tilleggsgarantiene vedrørende testing, som er fastsatt i punkt II.5.4.1 og/eller punkt II.5.4.2 i sertifikatet i vedlegg C del 1, er obligatoriske.

* Jf. likevel særskilte sertifikatkrav fastsatt i relevante avtaler mellom EU og tredjeland.

** Sertifikater i samsvar med ekvivalensavtalen mellom Sveits og Norge 11. november 2010 om veterinære tiltak ved handel med levende dyr, sæd, ova, embryo og animalske produkter.

Vedlegg C del 1 skal lyde:

Del 1. Modell for helsesertifikat som skal følge med ved import eller transitt av oksesæd fra land utenfor EØS dersom sæden sendes fra seminastasjonen der den er tatt ut, behandlet og lagret

Vedlegg C del 3 skal lyde:

Del 3. Modell for helsesertifikat som skal følge med ved import eller transitt av oksesæd fra land utenfor EØS dersom sæden sendes fra et sædlager

Vedlegg E oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2015.

14. nov. Nr. 1425 2014

Vedtak om sammenslåing av fylkesmannsembetet i Vest-Agder og fylkesmannsembetet i Aust-Agder

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 14. november 2014. Fremmet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

Fylkesmannsembetet i Vest-Agder og fylkesmannsembetet i Aust-Agder slås sammen fra 1. januar 2016.

18. nov. Nr. 1426 2014

Forskrift om endring i stortingsgodtgjørelsesforskriften (besøksreiser for familien)

Hjemmel: Vedtatt av Stortinget 18. november 2014, jf. Innst.20 S (2014–2015). Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 8. desember 2011 nr. 1265 om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesforskriften) gjøres følgende endring:

§ 6 første ledd tredje punktum skal lyde:

Ordningen omfatter inntil to besøksreiser per berettiget person per år for representanter som bor mer enn 40 km fra Oslo.

II

1. Forskriften trer i kraft straks.
2. Besøksreiser foretatt i perioden fra 1. juli 2014 frem til ikrafttredelse kan omfattes.

18. nov. Nr. 1427 2014

Forskrift om endring i utlendingsforskriften vedlegg 16 (tilføyelse av Hamnbukt hamn som godkjent anløpssted)

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 18. november 2014 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 14 første ledd, jf. forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) § 4–2. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Vedlegg 16 første kolon skal lyde:

Følgende grenseovergangssteder er godkjent pr. 18. november 2014, jf. § 4–2:

I vedlegg 16 tabellen pkt. 26 tilføyes «Hamnbukt hamn» som anløpssted under grenseovergangsstedet Lakselv.

II

Forskriften trer i kraft straks.

21. nov. Nr. 1428 2014

Ikraftsetting av lov 21. juni 2013 nr. 104 om endringer i yrkestransportlova (gjennomføring av forordning (EF) nr. 1071/2009, 1072/2009 og 1073/2009 og endringer i organiseringa av løyvestyresmaktene mv.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 21. november 2014 med hjemmel i lov 21. juni 2013 nr. 104 om endringer i yrkestransportlova (gjennomføring av forordning (EF) nr. 1071/2009, 1072/2009 og 1073/2009 og endringer i organiseringa av løyvestyresmaktene mv.) del II nr. 1. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 21. november 2014 kl. 15.00.

Ikraftsetting av lov 21. juni 2013 nr. 104 om endringer i yrkestransportlova (gjennomføring av forordning (EF) nr. 1071/2009, 1072/2009 og 1073/2009 og endringer i organiseringa av løyvestyresmaktene mv.). Loven trer i kraft 1. januar 2015.

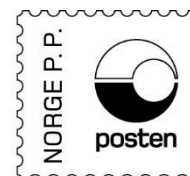

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2014-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2000	29	2774	Forskrift nr. 1281	13
2008	8	1278	Forskrift nr. 788	11
2012	3	464	Forskrift nr. 77	4
2012	13	2263	Forskrift nr. 1157	5
2013	15	2555	Forskrift nr. 1291	5
2013	15	2584	Forskrift nr. 1308	13
2013	18	3031	Forskrift nr. 1503	1
2014	1	106	Forskrift nr. 29	2
2014	1	124	Forskrift nr. 39	4
2014	7	1093	Forskrift nr. 764	10
2014	7	1041	Forskrift nr. 677	12
2014	8	1224	Forskrift nr. 790	12
2014	12	1916	Forskrift nr. 1308	13

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata via nettsiden www.lovdata.no/lovtidend/kunngjoring.

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2014 koster	Avd. I	kr 1590	kr 2375	kr 3285
	Avd. I og II	kr 1980	kr 3430	kr 4855

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no – også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig. På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Faks 23 11 83 01
E-post: ltavd1@lovdata.no